

FUGLE I ØSTJYLLAND 2008

DOF ØSTJYLLAND

Udgiver: Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdelingen i Østjylland, Louisevej 100, 8220 Brabrand. Giror.: 5 51 09 61.

Hjemmeside: www.dofoj.dk, hvor ældre rapporter kan læses.

Redaktion: Arne Bo Larsen, Peter Lange og Flemming H. Nielsen.

Medarbejdere ved rapporten: Andreas Winding Mønsted, Arne Bo Larsen, Asger Lykkegaard Møldrup, Carsten Høeg, Flemming H. Nielsen, Henning Ettrup, Henrik Böhmer, Henrik Stenholt, Kent Olsen, Morten Jenrich Hansen, Ole Jensen, Peter Lange, Rasmus Due Nielsen, Rune Sø Neergaard, Stephan Skaarup Lund, Ursula Burmann.

Illustrationer: Jens Gregersen og Ursula Burmann.

Trykkeri: Søe-Knudsen, Stoholm.

Oplag: 200 stk.

Pris: 110 kr. plus forsendelse (125 kr. inkl. forsendelse).

Henvendelse til redaktionen: Kan ske til foreningens adresse eller til redaktionen (se adresseliste bagest i rapporten).

Forside: Buskrørsanger ved Kalø 27/6 2008, foto: Christian Andersen Jensen.

Indholdsfortegnelse:

Indledning	1
Indsend dine observationer	2
Vejledning om sjældne fugle	2
Forkortelser	4
Vejret 2008.....	4
Dyr i Østjylland i 2008	6
Lidt statistik om 2008.....	8
Artsgennemgang.....	10
Lommer	10
Lappedykkere	11
Stormfugle	13
Årefodede	14
Hejrefugle	16
Storkefugle	17
Andefugle	17
Rovfugle	33
Hønsefugle	41
Trane, Strandskader	44
Klyde, Brokfugle.....	45
Sneppefugle.....	49
Kjover	57
Måger	58
Terner	63
Alkefugle.....	66
Duer.....	67
Ugler.....	69
Natravne, Sejlere	71
Spætter.....	72
Lærker	74
Svaler	75
Pibere, Vipstjerter	77
Vandstære	81
Drosselfugle.....	82
Sangere	86
Fuglekonger, Fluesnappere	91
Mejser m.m.....	92
Piroler, Tornskader	96
Kragefugle	97
Stære.....	99
Spurve	100
Finker.....	100
Værlinge	105
Litteratur.....	107
Medarbejdere ved rapporten	111
Bidragydere 2008.....	107
Artsindex	112

INDLEDNING

Dette er den 37. udgave af DOF-Østjylland's lokalrapport. Rapporten blev tidligere udgivet under titlen, "Fugle i Århus Amt", men kaldes fra og med 2007, "Fugle i Østjylland".

Antallet af indrapporteringer til DOFbasen ligger igen på det hidtil højeste niveau i Østjylland. Der har været et støt stigende rapportering igennem de senere år. I 2008 blev der således indsendt 94.200 observationer fordelt på 259 fuglearter på 1453 lokaliteter. 339 observatører er desuden lidt flere end sidste år.

Der er i 2008 rapporteret om flere sjældne fugle, heraf 4 SU-arter: Stor Skrigeørn, Kejsørørn, Rødvinget Braksvale og Buskrørsanger.

Af de store lommer sås både Islom og Hvidnæbbet Lom. Anholt og NØ-Djursland er sædvanligvis de mest sikre steder, og det var da også tilfældet i 2008, bortset fra en usædvanlig jagttagelse af Islom ved Alrø i Horsens Fjord. Sølvhejre og Skestork ses stadig hyppigere, i 2008 med flere observationer. Det blev til 3 Sorte Storke på Djursland, heraf 2 i foråret og 1 trækkende mod syd i ultimo juni. Sortbuget Knortegås overvintrede sædvanen tro ved Stavns Fjord på Samsø. Året bød på flere gode rovfugledage, bl.a. 2 ex. af Stor Skrigeørn på NØ-Djursland. Kejsørørn sås sydtrækkende over Årslev Engsø. Der blev set ret mange Sorte Glenter, og Rød Glente trives fortsat bedre med 4 sikre ynglepar og mange trækkende fugle. Havørn er også i fremgang i Østjylland, og ses nu hele året. Af andre spændende ting skal fremhæves Steppehøg og muligt ynglefund af Hedehøg i Sødringholm-området. Der er fortsat ynglesucces for Kongeørnene ved Overgård. Året var desuden kendetegnende ved et rigtig flot efterårstræk af Lærkefalk, især på Anholt, hvor der også sås mange Dværgfalke. Der kunne desuden ses Aftenfalk flere steder i Østjylland i foråret, og især ved Gjerrild i maj måned. Som tidligere år blev bestanden af Vagtler registreret ved flere natlyt i området mellem Randers og Mariager Fjorde, og det blev til ikke mindre en 50 territorier. I alt 9 Engsnarrer i Østjylland er også pænt, og det samme kan siges om de 7-8 Kærløbere der 24. maj blev optalt i Fuglebeskyttelsesområde nr. 15 ved Randers Fjord. En noget så usædvanlig gæst som en Rødvinget Braksvale tog ophold ved Bølling Sø et par dage i maj, hvor nogle var heldige at få den at se, inden den trak videre. Østjylland blev også begunstiget af det større antal Lille Kjove, der i september sås trække igennem landet, og det blev her til 7 ex. Ved begge engsøerne i Århus kunne der ses et ex. af den sjældne Hvidvingede Terne. Invasionen af Perleugle lod sig også mærke i Østjylland, dog kun med en enkelt fugl på Samsø, der oven i købet var trafikdræbt. Det blev til det første fund af Sydlig blåhals i Østjylland siden 1985, og denne fugle var også dræbt, men her var det et vindue, der var årsagen. Endvidere skal fremhæves Buskrørsanger med hele 2 ex., kun få kilometer fra hinanden på Syddjurs. Det blev også til sjældnere arter som Flodsanger, Savisanger, Drosselrørsanger, Høgesanger og Hvidvinget Korsnæb. Endelig mærkede vi også lidt til invasionen af Nøddekrige, om end der kun sås 14 fugle.

Så der var masser af fugle at se på i Østjylland i 2008.

De mange observationer er indtastet på DOFbasen. Husk ved indtastning, når der er tale om et usædvanligt fund, såsom en sjælden art, et usædvanligt observationstidpunkt, eller et udsædvanligt stort antal individer, er det vigtigt, at du skriver en kommentar i notatfeltet til dokumentation af observationen. Mangelfuld dokumentation og beskrivelse af usædvanlige fund vil som regel medføre, at observationerne ikke bliver omtalt i rapporten.

Der gøres opmærksom på, at særligt kritiske arter i den forbindelse er sjældnere arter af måger, kjover, lommer, stormsvale, kongeederfugl samt sjældnere vadefugle og sangere. Det er som nævnt lige så væsentligt, at usædvanlige tidlige eller sene forekomster af mere almindelige arter også suppleres med en beskrivelse ved indtastning i DOFbasen, hvorved det også tydeliggøres, at der ikke bare er tale om en fejlindtastning.

Der skal også erindres om, at følgende er lokale SU-arter for Østjylland, og observationer skal her godkendes af Sjældenhedsudvalget: Lille Stormsvale, Stellersand, Hvidvinget Måge, Sandterne, Sydlig Nattergal, Sydlig Blåhals, Fyrremejse, Rosenstær (1K-fugle) og Hvidhalset Fluesnapper (brune fugle).

Der skal opfordres til at indsende beskrivelser af SU-arter og lokale SU-arter til behandling i Sjældenhedsudvalget.

Her fra redaktionen vil vi gerne sige tak til alle medarbejdere i rapportgruppen, og til dem der har leveret illustrationer til rapporten, samt selvfølgelig en stor tak til de mange bidragsydere.

Desuden tak for indsatsen til Mogens Erlandsen og Simon Rosenkilde Waagner, der tager en pause fra rapportarbejdet.

Som altid opfordres interesserede nye (eller tidligere) skribenter til at melde sig til rapportarbejdet. Der er altid brug for en hjælpende hånd.

God læselyst!

Redaktionen

Indsend dine observationer

Brug gerne DOFbasen

Lokalrapporten udarbejdes fortrinsvis ud fra data indtastet i Dansk Ornitologisk Forenings fugledatabase DOFbasen (www.dofbasen.dk). Alle kan frit tilmelde sig DOFbasen, og observationer kan indtastes direkte på hjemmesiden eller ved hjælp af et indtastningsmodul, der kan hentes fra hjemmesiden.

Hvilke obs?

Alle iagttagelser modtages med glæde, også af de almindelige arter. Men er dette uoverkommeligt, er vi især interesseret i: a) Ynglefund/observationer der tyder på yngel, b) Optællinger af ynglende, rastende eller trækkende fugle, og c) Sæsonens tre første og tre sidste observationer af trækfuglene. Vi modtager også gerne observationer af pattedyr, krybdyr, padder og sommerfugle.

Supplerende oplysninger er vigtige

Angiv adfærd (rastende, syngende, trækkende osv.). Husk klokkeslet ved trækiagttagelser, sjældne fugle m.m. Notér gerne evt. medobservatører. Husk ved ynglefund at angive antal par (sikresandsynlige) samt om der er tale om reder, udføjne unger osv. Angiv også hvis antallet er skønnet.

Dokumentation og korrektur

Ved indtastning af usædvanlige observationer, anmoder vi kraftigt om, at man supplerer med en kort beskrivelse. Den bør indeholde oplysninger om, hvad man så på fuglen, observationsforhold, medobservatører etc. Det er ens eget ansvar, at de indsendte oplysninger er korrekte. Det anbefales derfor, at man læser korrektur på indtastningerne inden indsendelse til DOFbasen.

Indsendelsesfrist

Observationer skal være indtastet i DOFbasen eller indsendt til Rapportgruppen senest 10. januar. Det vil dog være en stor hjælp, hvis observationerne indtastes løbende.

VEJLEDNING OM SJÆLDNE FUGLE

Caretakerprojektets artsdel – Overvågning af truede og sjældne ynglefugle

Siden 1998 har DOF overvåget Danmarks mest sjældne og truede ynglefugle. Indtil projektet i 2008 blev en del af Caretakerprojektet, var det bedre kendt under betegnelsen "DATSY". Som en del af Caretakerprojektet løber projektet frem til 2013. Her følges udviklingen i bestandene af truede og sjældne ynglefugle i Danmark. På www.dof.dk kan du læse, hvilke arter der følges, og hvem der er koordinator for de enkelte arter. Hvis du registrerer en af de sjældne arter på listen, er det vigtigt, at du bringer din iagttagelse videre til artskoordinatoren – også selv om du ønsker fundet hemmeligholdt! Kun derved får vi et dækkende billede af de sjældne ynglefugles forekomst og fordeling. Læs som sagt mere på www.dof.dk.

SU – Sjældenhedsudvalget

Sjældenhedsudvalget er et udvalg under DOF, som foretager en vurdering af observationer af sjældne og nye arter i Danmark (inkl. Færøerne og Grønland) samt af observationer af usædvanlig karakter i øvrigt, inden disse kan offentliggøres. På www.dof.dk kan du se listen over arter og racer, der skal bedømmes af udvalget.

Lokal SU-liste

Som supplement til den nationale SU-liste findes en lokalliste gældende for DOF Østjylland med arter, der ligeledes skal beskrives for SU, før omtale kan finde sted i nærværende rapport:

- Lille Stormsvaler
- Sydlig Blåhals (ynglefund)
- Rosenstær (1k-fugle)
- Stellersand
- Sydlig Nattergal
- Fyrremejse
- Hvidvinget Måge
- Hvidhalset Fluesnapper (kun brun fugl)
- Sandterne

Vores politik

I lokalrapporten bearbejdes SU-arterne efter følgende procedure: Godkendte observationer bringes på deres rette plads i artsgennemgangen med alle oplysninger. Beskrevne, ikke færdigbehandlede observationer bringes uden dato og observatørinitial, med mindre særlige forhold gør sig gældende. Ubeskrevne fund og forkastede fund nævnes ikke i rapporten.

Vi opfordrer kraftigt til, at man **straks efter en usædvanlig observation indsender beskrivelse heraf** til Dansk Ornitologisk Forening, Sjældenhedsudvalget, Vesterbrogade 138-140, 1620 København V. Der er netop indført en ny fremgangsmåde, hvor man via Sjældenhedsudvalgets hjemmeside kan indberette sin SU-beskrivelse. Rapportgruppen står gerne til rådighed med vejledning om beskrivelse o.l.

ARTSBEHANDLING I RAPPORTEN

Der tilgår Rapportgruppen et meget stort datamateriale. Alt indsendt materiale anvendes ved udarbejdelse af rapporten, men det er den enkelte skribent, der står for prioriteringen af, hvad der er relevant at nævne. De enkelte arter er generelt søgt behandlet efter følgende skabelon (vedr. sjældne fugle, se ovenfor):

1. Overskrift. Dansk og videnskabeligt artsnavn samt euring-nummer. **2. Kommentar** til artens forekomst i det forløbne år i forhold til "normalen". **3. Yngleforekomst.** Ynglepar og syngende fugle samt andre fund som tyder på yngel. **4. Træk-/rasteforekomst** opdelt i første/andet halvår eller forår/efterår. Første og sidste forekomster samt større antal rastende og trækkende fugle. Endvidere sommer- eller vinterfund hos arter, der normalt ikke ses i hhv. sommer/-vinterperioden. **5. Tabel.** En oversigt over materialet i tabelform:

Årstotal (= summen af månedssummerne + evt. udaterede observationer)

↓

↓ Gennemsnit for de ↓ Antal indsendere, antal observationer og antal lokaliteter,
10 foregående år ↓ hvor arten er observeret

Total: 21.609 (22.128) Indsendere: 27 Observationer: 216 Lokalteter: 97

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
218	104	2374	7033	140	116	-	35	420	11.139	10	20

↑

Månedsfordeling over alle daterede obs (minus oplagte gengange-
re),
samt for udvalgte arter andre former for sammentællinger.

Dubletter og stationære fugle

Månedsfordelinger og totaler søges udarbejdet gennem frasortering af dobbeltobservationer. Dvs. når flere personer har indsendt obs fra samme lokalitet samme dag, bruges kun den største obs; ved trækobs tages dog hensyn til optællingstidspunktet, hvis dette er oplyst. Ved rasteflokke observeret gentagne gange over en periode sker der også en frasortering, hvis fuglene med overvejende sandsynlighed kan skønnes at være stationære. Denne metode giver ikke de store problemer ved primære trækobs og fåtallige arter, men er vanskeligere ved f.eks. rastende ande- og vadefugle, hvor det kan være svært at afgøre graden af udskiftning i flokkene. Vi håber dog, at en ensartet behandling vil give et tydeligere billede af arternes forekomst og et bedre sammenligningsgrundlag.

FORKORTELSER

Alder

pull: Pullus, fra klækning til flyveevne opnås.

juv: Juvenil, fra første rigtige fjerdragt til første vinterdragt.

imm: Immatur, ikke-ynglende fugl fra første vinterdragt til kønsmodenhed.

subad: Subadult, ynglende fugl, der endnu ikke har fuld udfarvet voksendragt.

ad: Adult, kønsmoden fugl i fuldstændig voksendragt.

1K, 2K, 3K...: Alder i kalenderår. En fugl er i sit 1. kalenderår fra klækning til førstkomende nytår, derefter i 2. kalenderår hele næste år osv.

Dragt

sdr: Sommerdragt

odr: Overgangsdragt

vdr: Vinterdragt

Adfærd

N, Ø, S, V, SV...: Trækretning

fou: Fouragerende/fødesøgende

indtrk: Indtrækkende

of: Overflyvende

ret: Returtrækkende

rst: Rastende

sy: Syngende

th: Territoriehævdende

trk: Trækkende

trkf: Trækforsøg

yp: Ynglepar

Tidsangivelser

pri.: Primo, fra 1. til 10. i måneden.

med.: Medio, fra 11. til 20. i måneden.

ult.: Ultimo, fra 21. til 31. i måneden.

Øvrige forkortelser

ex: Eksemplar/individ (-er)

h: Hørt

lok.max (>n): Lokalitetsmaksima, største obs på lokaliteterne (større end det angivne antal n).

medd: Meddelt, meddeler

obs: Observation

rmk: Ringmærket

SU: DOF's sjældenhedsudvalg

VEJRET 2008

2008 var et meget varmt og solrigt år med overskud af nedbør.

Set som en helhed blev Danmarks årsmiddeltemperatur for 2008 hele 9,4°C, hvilket betyder at for tredje år i træk kan der ses tilbage på et meget varmt år. De seneste tre år er de varmeste, der overhovedet er registreret i Danmark siden de landsdækkende temperaturmålinger startede i 1873.

Nedbørmæssigt fik landet i gennemsnit 783 millimeter, hvilket er 71 millimeter eller 10% over normalen. Specielt januar, marts, august og oktober blev våde, mens maj blev meget tør.

Solen skinnede en del over Danmark i 2008. Det blev til 1.821 solskinstimer, hvilket er 326 timer eller 22% over normalen.

Nedenstående månedsoversigt beskriver, hvordan vejret var som gennemsnit for landet som helhed, sammenholdt med normalen i perioden 1961-90.

Januar fik en døgnmiddeltemperatur på 4,1°C. Det er hele 4,1°C over normalen. I gennemsnit faldt der 90 mm nedbør i januar. Det er 33 mm eller 58 % over normalen. Solen skinnede i gennemsnit i 27 timer, hvilket er 16 timer eller 37 % under normalen.

Det var ret blæsende den 25-26. januar og igen 31. januar – 1. februar. Den sidste situation med storm og vindstød af orkanstyrke langs flere danske kyster.

Februar fik en døgnmiddeltemperatur på 4,6°C i gennemsnit for landet som helhed. Det er hele 4,6°C over normalen (normal 0,0°C). I gennemsnit ud over landet faldt der 47 millimeter nedbør i februar. Det er 9 millimeter eller 24 % over normalen. Solen skinnede i gennemsnit i 69 timer, hvilket præcist svarer til normalen.

Det var ret blæsende fra den 31. januar – 1. februar og igen den 22. februar.

Marts fik en døgnmiddeltemperatur på 3,6°C i gennemsnit. Det er 1,5°C over normalen. Marts blev varmere end normalt selvom der i anden halvdel af marts optrådte et koldt og vinterligt indslag med 10-12 nætter med frost efter en vinter, der ellers ikke havde vist meget af den slags. I gennemsnit faldt der 77 mm nedbør. Det er 31 mm eller 67 % over normalen. Solen skinnede i gennemsnit i 122 timer, hvilket er 12 timer eller 11% over normalen.

April fik en døgnmiddeltemperatur på 7,4°C i gennemsnit. Det er 1,7°C over normalen. I gennemsnit faldt der 41 mm nedbør i april. Det svarer præcist til normalen for 1961-90. Solen skinnede i gennemsnit i 194 timer, hvilket er 32 timer eller 20 % over normalen.

Maj fik en døgnmiddeltemperatur på 12,6°C i gennemsnit. Det er 1,8°C over normalen. I gennemsnit faldt der 13 millimeter regn i maj. Det er 35 millimeter eller 73 % under normalen. Solen skinnede i gennemsnit i imponerende 347 timer, hvilket er 138 timer eller 66% over normalen.

Juni fik en døgnmiddeltemperatur på 15,0°C. Det er 0,7°C over normalen. I gennemsnit faldt der 39 millimeter regn. Det er 16 millimeter eller 29% under normalen. Solen skinnede i gennemsnit i 281 timer, hvilket er 72 timer eller 34% over normalen.

Juli fik en døgnmiddeltemperatur på 17,6°C. Det er 2,0°C over normalen, der er 15,6°C. I gennemsnit faldt der 55 millimeter regn. Det er 11 millimeter eller 17% under normalen. Solen skinnede i gennemsnit i 280 timer, hvilket er 84 timer eller 43% over normalen.

August fik en døgnmiddeltemperatur på 16,5°C. Det er 0,8°C over normalen. I gennemsnit faldt der 146 millimeter regn. Det er 79 millimeter eller 118% over normalen. Det er den vådeste august i 40 år og den tredje vådeste august siden de landsdækkende målinger startede i 1874. Solen skinnede i gennemsnit i 160 timer, hvilket er 26 timer eller 14 % under normalen.

September fik en døgnmiddeltemperatur på 12,9 °C. Det er 0,2 °C over normalen. I gennemsnit faldt der 66 mm regn. Det er 7 mm eller 11 % under normalen. Solen skinnede i gennemsnit i 145 timer, hvilket er 17 timer eller 13 % over normalen.

Oktober fik en døgnmiddeltemperatur på 9,6°C. Det er 0,5°C over normalen. I gennemsnit faldt der 108 millimeter regn i oktober. Det er 32 millimeter eller 42% over normalen. Solen skinnede i gennemsnit i 110 timer, hvilket er 23 timer eller 26% over normalen.

November fik en døgnmiddeltemperatur på 5,9°C. Det er 1,2°C over normalen. I gennemsnit faldt der 71 millimeter regn i november. Det er 8 millimeter eller 10% under normalen. Solen skinnede i 52 timer, hvilket er næsten normalt, nemlig kun 2 timer eller 4% under normalen.

December fik en døgnmiddeltemperatur på 2,6°C. Det er 1°C over normalen. I gennemsnit faldt der 32 millimeter nedbør i december. Det er 34 millimeter eller 52 % under normalen. Solen skinnede i gennemsnit i 34 timer, hvilket er 7 timer eller 16% under normalen.

Årets korteste dag den 21. december blev en blæsende dag med vindstød af stormstyrke mange steder, og i det nordvestligste af Jylland helt op til orkanstyrke.

Bemærkninger: Kilde til vejrdata er DMI's månedsberetninger.

DYR I ØSTJYLLAND I 2008

Art	Obs	Lok	Periode	Art	Obs	Lok	Periode
Pattedyr				Odder	7	7	24/2-25/9
Pindsvin	10	10	19/2-30/11	Spættet Sæl	66	23	6/1-9/12
Muldvarp	4	4	19/2-14/9	Gråsæl	3	1	10/4-15/8
Alm. Spidsmus	2	2	31/8-25/10	Marsvin	53	23	1/3-21/11
Dværgspidsmus	1	1	22/4	Krondyr	24	17	29/1-19/10
Brunflagermus	8	4	18/4-13/11	Dådyr	15	10	14/1-11/11
Sydflagermus	1	1	28/4	Sika	1	1	21/4
Skimmelflagermus	5	3	9/10-12/11	Rådyr	239	137	1/1-31/12
Dværgflagermus	4	4	14/4-11/5	Padder			
Hare	111	67	1/1-28/12	Lille Vandsalamander	3	3	20/4-6/5
Egern	46	33	1/1-16/12	Stor Vandsalamander	2	2	27/4-23/7
Brun Rotte	2	2	5/10-29/11	Skrubtudse	10	7	31/3-31/7
Halsbåndmus	3	1	4/1-10/1	Løvfrø	9	7	30/4-23/7
Mosegris	1	1	30/3	Butsnudet Frø	10	7	30/3-16/11
Sydmarkmus	1	1	8/6	Spidssnudet Frø	1	1	3/4
Markmus sp.	1	1	16/4	Grøn Frø	6	4	25/5-1/7
Rødmus	3	2	1/1-25/9	Krybdyr			
Ræv	97	67	1/1-30/12	Markfirben	1	1	10/5
Grævling	24	23	19/2-26/12	Alm. Firben	8	6	3/4-7/8
Husmår	8	7	14/2-20/8	Stålmorm	5	5	19/4-10/9
Skovmår	5	5	9/4-18/9	Snog	14	11	18/4-23/9
Ilder	3	3	8/5-28/6	Hugorm	11	7	27/3-2/10
Mink	1	1	3/11				
Lækat	13	9	19/3-8/9				
Brud	4	4	30/3-19/5				

Tabel 1. Pattedyr, padder og krybdyr i Østjylland 2008. Antal poster i DOFbasen, antal lokaliteter og fundperiode. Tabellen indeholder kun obs fra DOFbasen.

Pattedyr

Alm. Spidsmus ses ved **Årslev Engsø** og **Egå Engsø** (HST,NAA). **Dværgspidsmus** er fra **Brattingborg Skov** (MWH). 4 arter af flagermus er registreret, hvilket er pænt: Flest **Brunflagermus** noteres 14/10 5 **Brabrand Sø** (MJH), 3 **Sydflagermus** ses/høres 28/4 **Nordby** (Christian Fabricius via MWH) mens 3 **Skimmelflagermus** registreres 9/10 **Århus Midtby** (JLY). Flest **Dværgflagermus** 11/5 5 **Brattingborg Skov** (MWH). **Hare** 1/6 7 **Rejstrup Enge** (TBR) er største obs. **Sydmarkmus** 8/6 1 **Handrup** (KO) er vistnok første sikre fund af arten. En speciel obs af **Skovmår** er 18/9 1 død **Overgård Gods/Park** – byttedyr for Kongeørn fundet på ædeplads (TC, Jan Tøttrup Nielsen). 1 **Mink** er 13 mindre end sidste år, men stadigvæk alt for mange. 2 trafikdræbte **Oddere** er trist, godt der også er meldt 5 levende! 4 **Gråsæl** ses 9/6 på **Anholt** (CHJ), men desværre ingen oplysninger om yngel i år. **Anholt** har 15/8 300 **Spættet Sæl** (FSV). Et flot syn har

været 40 **Kronstyr** 16/8 **Fuglsø Mose** (JPL,JKL). 32 **Dådyr** 16/3 **Hvilsager Skov** (LPJ) er største obs. **Sika** er meldt med 26 **Lystskov v. Frijsenborg** (JEL). Flest **Rådyr** ses 20/10 29 **Alrø** (JG).

Padder

Stor Vandsalamander ses i år ved **Elsegårde** og **Langballe** (JSA,KEH). 50 **Skrubtudser** 24/4 **Storring Præstegårdskov/Søhave** er største obs (JEL). **Løvfrø** topper med 23/7 14 **Moesgård** (KEH). Og så bliver der også lige plads til **Grøn Frø** 25/5 10 sy **Feldballe** (KO).

Krybdyr

Årets **Markfirben** ses ved **Gjerrild Nordstrand** (KO,RDN), mens årets største obs af **Alm. Firben** er 26/4 4 **Stubbe Sø** (ABU). Største obs af **Snog** er 19/4 4 **Jernhatten** (AS).

RINGMÆRKNINGSAKTIVITETEN I 2008

Listen er udarbejdet på baggrund af oplysninger fra Ringmærkningsafdelingen på Zoologisk Museum i København samt fra Carsten Olsen (Anholt data).

Oversigten viser, at der i Østjylland og på Anholt har været en fin ringmærkningsaktivitet i 2008, idet der er ringmærket i alt 4759 individer fordelt på 66 arter. Det er en fremgang på over 50 % i antal i forhold til 2007. Af interessante mærkninger må nævnes Dobbeltbekkasin fra Brabrand Sø, Lille Flagspætte og Stor Tornskade fra Anholt samt at der igen mærkes mågeunger på Anholt. Tankevækkende er det samtidig, at der heller ikke i år er fanget Grå Fluesnapper.

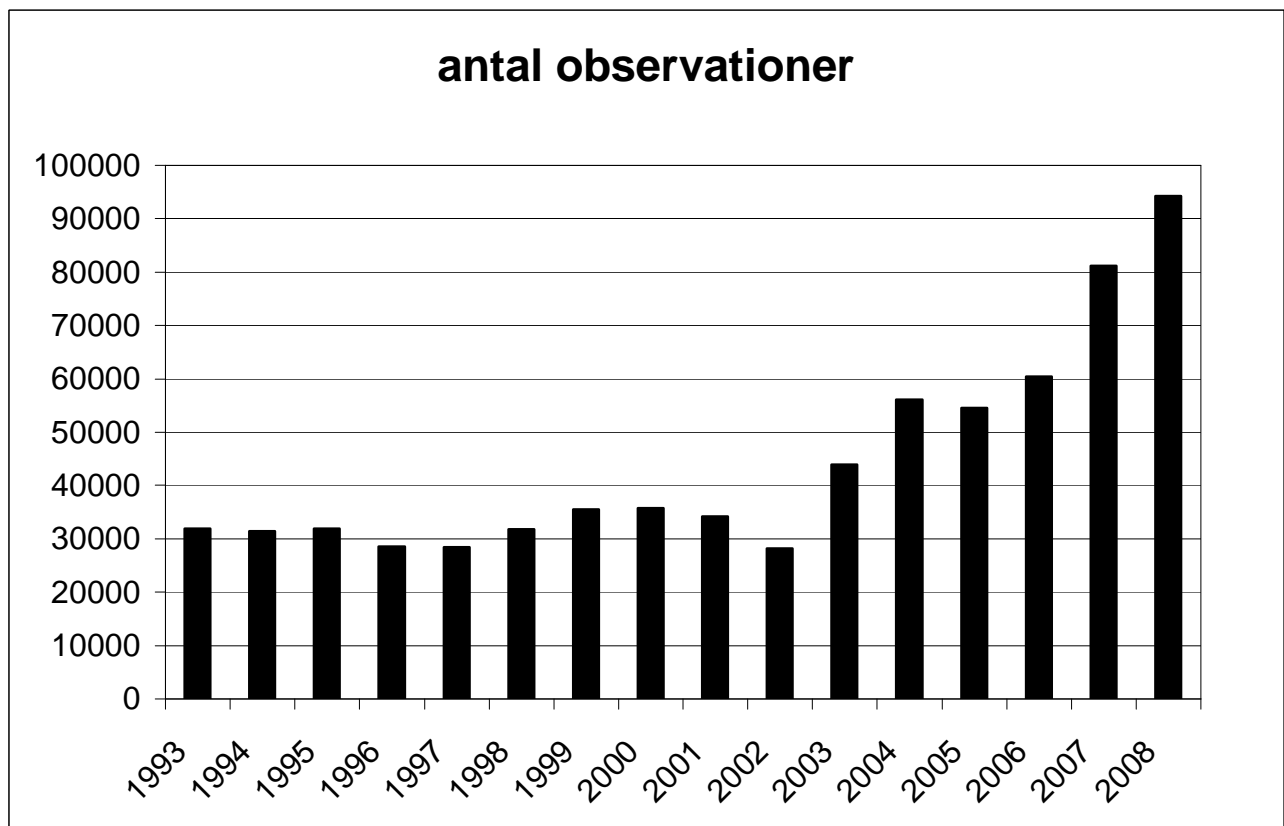
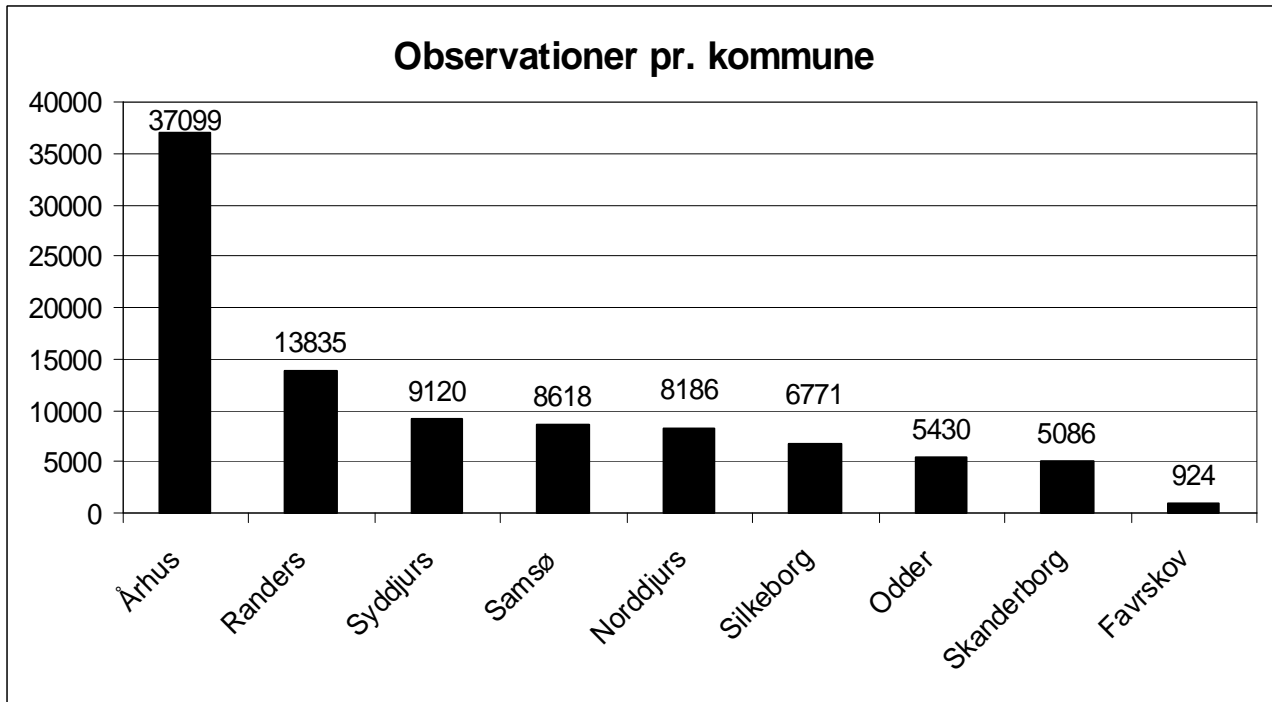
Art	Østjylland	Anholt	Art	Østjylland	Anholt	Art	Østjylland	Anholt
Spurvehøg		15	Sjagger	5	1	Sortmejse	23	
Musvåge	3		Sangdrossel	12	21	Blåmejse	264	54
Tårnfalk	92		Vindrossel	11		Musvit	422	90
Dobbeltbekkasin	1		Græshoppesanger	2		Spætmejse	11	
Sildemåge		64	Sivsanger	14		Træløber	5	8
Sølvmåge		4	Kørsanger	21		Rødrygget	3	
Svartbag		5	Rørsanger	368	3	Stor Tornsk.		2
Tyrkerdue	2		Gulbug	1		Skovskade	3	
Slørugle	14		Gærdesanger	23	5	Stær	18	
Isfugl	1		Tornsanger	18	2	Gråspurv	8	2
Stor Flagspætte	5	1	Havesanger	2	4	Skovspurv	158	
Lille Flagspætte		1	Munk	36	62	Bogfinke	71	144
Landsvale	2		Skovsanger		2	Kvækerfinke	17	13
Skovpiber	8	1	Gransanger	127	30	Grønirisk	246	1
Engpiber		1	Løvsanger	64	155	Stilits	2	
Bjergvipstjert		1	Fuglekonge	26	245	Grønsisken	765	70
Vandstær	4		Broget Fluesnapp		17	Tornirisk	1	
Gærdesmutte	46	27	Skægmejse	26		Gråsisken	57	
Jernspurv	38	42	Halemejse	1		Dompap	112	
Rødhals	55	169	Sydlig Halemejse	12		Kærnebider	2	
Rødstjert	3	24	Sumpmejse	10		Gulspurv	8	
Solsort	117	51	Topmejse	11		Rørspurv	54	6
						I alt	3431	1328

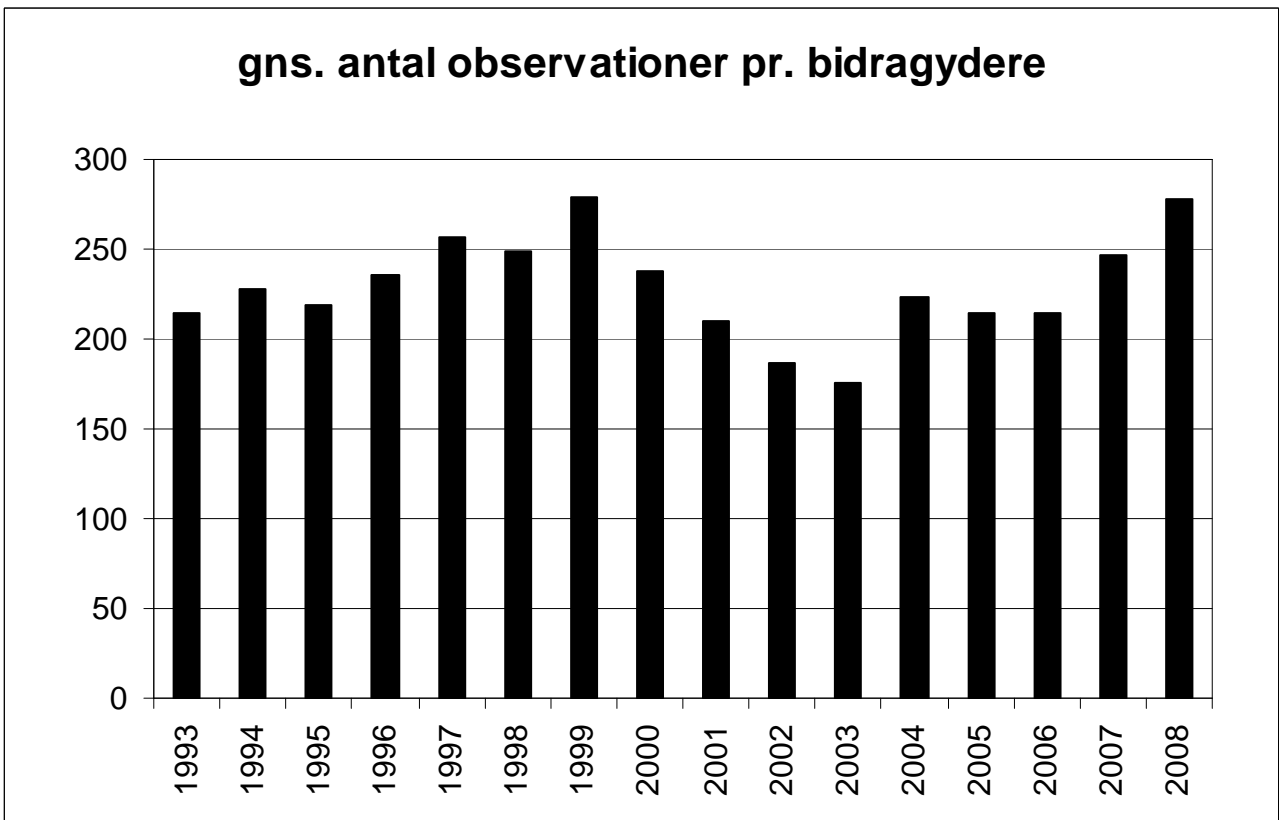
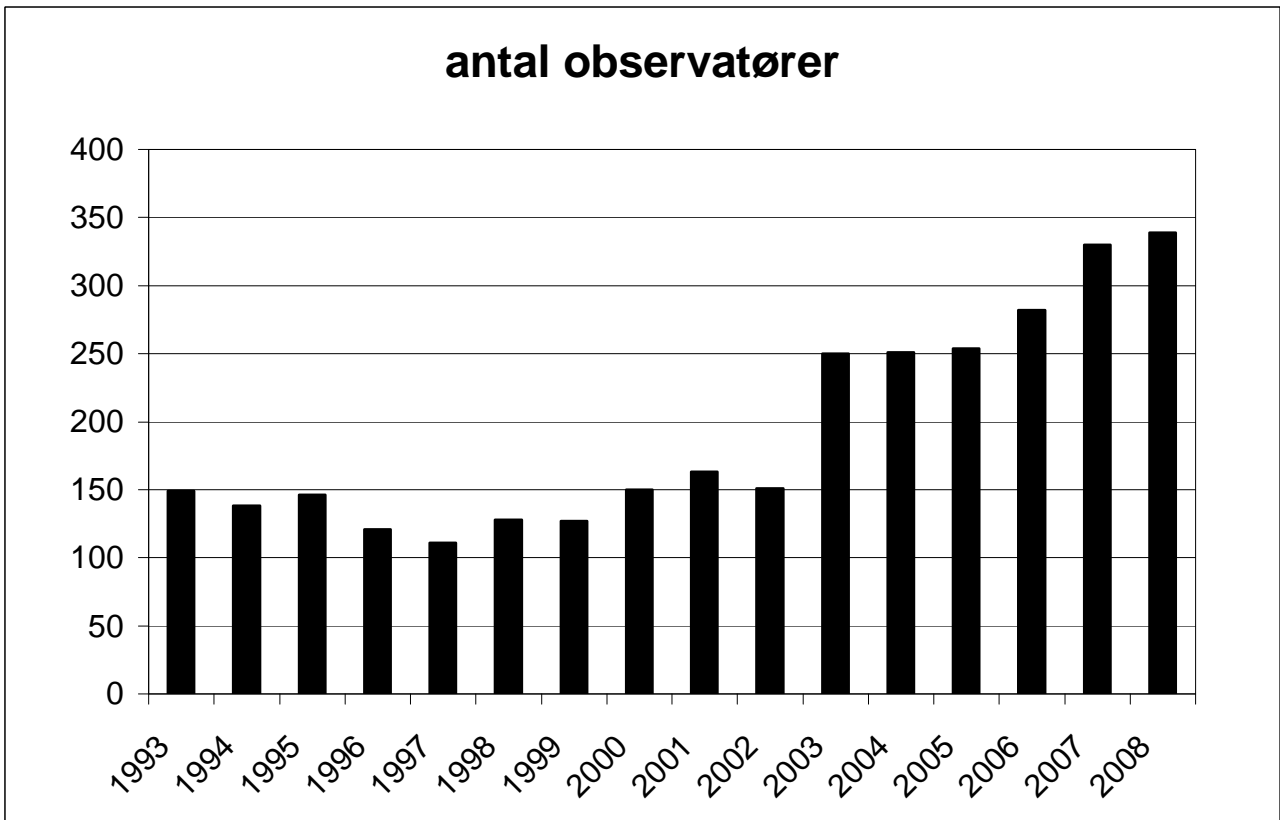
Ringmærkning i Østjylland 2008.

LIDT STATISTIK OM 2008

Der er i alt 94.294 observationer fra DOF Østjyllands område i dofbasen. Hertil kommer 685 poster med ynglepar.

Lidt jongleren med dofbasens statistikdel (<http://www.dofbasen.dk/statistik/>) giver flg. tal for Østjylland for 2008:

note: dofbase3 blev startet i 2003. Data fra tidligere år er indtastet af rapportgruppen og konverteret fra ældre dofbaser.

ARTSGENNEGANG

Rødstrubet Lom *Gavia stellata* 00020

Efter et sløjt sidste år, blev 2008 alle tiders år med rekord langt over gennemsnittet med ikke mindre end 799 fugle, fordelt på 181 i 1. halvår og 619 i 2. halvår. Selvom der observeres flest trækkende fugle, er det usædvanligt med 57 observationer af 232 rastende fugle – hvorimellem der ses nogle større flokke ud for Norddjurslands kyst.

1. halvår: Der er i perioden noteret 146 trækkende fugle ved 65 obs. Karakteristisk er det, at periodens observationer fordeler sig hovedsageligt med mange obs fra få lokaliteter, således 27 obs i perioden 5/1-1/2 1 rst **Århus Østhavn** (mange obs), dog 6/1 2 rst (GGU). Hertil 17 obs i perioden 8/3-16/5 af 76 trækkende fugle **Gjerrild Nordstrand**, flest 8/3 11 Ø (SLL,MO,RSN) og 19/4 16 Ø (HAC,AR m.fl.), hertil 10 rastende fugle ved 3 obs. Endelig 9 obs i perioden 5/1-23/3 af 50 trækkende fugle **Fornæs**, flest 20/1 11 trk (JSC) og 23/3 22 trk (AR). Øvrige større obs (>4 fugle): 8/3 5 rst **Gjerrild Nordstrand** (SSL,MO,RSN) og 7/4 11 rst **Anholtfærgen** (KMN,HOF). Periodens sidste er 24/5 1 Ø **Gjerrild** (KO,KAA,SRW) og 1 N **Eskeplet** (LTP,BIRL).

Sommer: Der foreligger 6 obs fra sommerperioden, hvoraf de 5 er fra **Sødringholm** området, hvor 1-2 fugle ses i perioden 2/7-21/7 (LTP,CSS). Hertil 17/7 7 trk **Fornæs** (AR).

2. halvår: Efterårets første ses 5/8 1 S **Gallohaven, Risskov** (RSN,SSL,RDN). Der er i perioden sept-dec noteret i alt 418 trækkende, flest ved Fornæs. Som i forårsperioden fordeler de fleste obs sig på nogle få lokaliteter, således **Fornæs** med 33 obs af 363 trækkende fugle, flest 23/11 44 trk, 8/12 42 trk, 14/12 32 trk og 21/12 32 trk (alle AR). Hertil **Eskeplet** med 15 observationer af 20 trækkende fugle, flest 31/8 3 S (LTP) og 15/9 4 N (HLL). Øvrige større træk (lok.max >9): 16/10 10 N **Gallohaven, Risskov** (RDN) og 4/11 12 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR). Der er ud for Norddjurslands kyst registreret større rastende antal, således: 18/8-26/9 10-56 rst **Lystrup Strand**, flest 30/8 56 rst (LTP) samt 18/8-25/8 10-11 rst **Hevringholm Strand**, flest 25/8 11 (FNI).

Total: 799 (221) Indsendere: 35 Observationer: 167 Lokalteter: 22

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
26	16	55	70	14	-	15	126	121	100	150	106

Smålom *Gavia stellata/arctica* 00029

Efter sidste års dårlige resultat, er det igen et år på gennemsnittet med 146 fugle. Heriblandt nogle pæne træk fra Fornæs. Af de 28 observationer er de 10 obs af 12 fugle fra foråret, mens resten 18 obs af 134 fugle er fra 2. halvår.

1. halvår: De 12 fugle fordeler sig med 11 trækkende og 1 rastende, flest 16/3 2 of **Gjerrild Nordstrand** (FNI) og 7/4 2 trk **Anholtfærgen** (KMN,HOF). Den rastende er 10/4 1 **Anholt** (FSV,HOF,KMN). Periodens sidste er 18/4 1 N **Sødringholm Strand** (LTP).

Sommer: En enkelt obs: 6/7 2 N **Eskeplet** (LTP).

2. halvår: De første ses 15/8 2 N **Gallohaven, Risskov** (EDY,RSN) og 16/8 6 rst **Lystrup Strand** (FNI). Af de øvrige 16 obs er de 10 fra **Fornæs**, flest 16/10 29 trk og 18/10 26 trk (begge AR) og 23/11 40 trk (AR,JPL), samt 4 fra **Havknude**, flest 6/11 3 NØ og 24/11 5 S (begge HOF). Desuden 19/9 1 S **Eskeplet** (LLH,Per Madsen).

Total: 146 (146) Indsendere: 9 Observationer: 28 Lokalteter: 10

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2	1	2	7	2	-	-	8	3	58	63	-

Sortstrubet Lom *Gavia arctica* 00030

Det blev med 46 fugle er år med et gennemsnitligt antal fugle. De er fordelt på 36 observationer med 15 fra foråret og 21 fra efteråret og alle af trækkende fugle.

1. halvår: Der er gjort 15 observationer af 17 trækkende fugle, hvoraf flest (7 fugle) ses ved **Gjerrild Nordstrand**. Kun to obs er af mere end 1 fugl: 3/2 2 S **Fornæs** (HLL,LLH,PMM) og 30/4 2 2K Ø **Gjerrild Nordstrand** (SSL,RDN,RSN). Periodens sidste er 24/5 1 V **Gjerrild** (KO,KAA,SRW).

2. halvår: Den første ses 25/8 2 S **Eskeplet** (HLL). Perioden præges ellers af observationer fra **Fornæs**, hvorfra de 15 obs af 21 fugle er gjort, flest 1/9 2 trk, 8/9 3 trk og 16/10 4 trk (alle AR). Øvrige: 31/8 1 NV **Sletterhage** (JPL), 1/9 1 S **Gallohaven, Risskov** (SSL), 15/9 1 S **Eskeplet** (HLL), 16/10 1 N **Bønnerup Havn** (HE) og samme dag 2 N **Besser Rev** (MWH).

Total: 46 (46) Indsendere: 16 Observationer: 36 Lokalteter: 11

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
5	3	1	5	3	-	-	3	10	10	3	3

Islom *Gavia immer* 00040

Efter sidste års lavpunkt, er der i år igen set godt med storlommer, hvoraf de 5 er bestemt til Islom. Der foreligger 2 fra foråret og 3 fra efteråret. Den ene obs er noget usædvanlig, idet den blev set rastende ved Alrø.

1. halvår: 7/4 1 2K rst **Anholtfærgen** (KMN,HOF) og 30/4 1 2K Ø **Gjerrild Nordstrand** (RSN,RDN,SSL). Af sidstnævnte foreligger denne flotte beskrivelse: "Kom på en afstand af ca. 200-300 m fra kysten sammen med en 2K Sortstrubet Lom, som overhalede Islommen, og kunne bruges til direkte sammenligning. Rigtig stor lom med langsomme kraftfulde vingeslag. Tykmavet og med store fødder, der virkede påsat benene, som en klump. Tykhalset sammenlignet med sortstrubet. Ensfarvet brunsort overside inklusive halssiden, hvori der kunne ses et lyst hak. Hovedet virkede brunsort med lysere hage og ventral del af halsen. Desværre noteredes den nøjagtige tegning omkring øjnene ikke. Stort kraftigt dolkformet næb, der var gråligt, så vidt vi kunne se."

2. halvår: 3/11 1 1K trk og 16/11 1 ad sdr trk **Fornæs** (begge AR) samt den lidt usædvanlige: 11/12 1 rst **Strevelshoved, Alrø** (MER,HLÆ).

Storlom *Gavia immer/adamsii* 00049

I år 3 observation af trækkende ubestemte storlommer fordelt på 3 af Djurslands træksteder. Der foreligger en fra foråret og to fra efteråret.

1. halvår: 17/5 1 2K V **Gjerrild Nordstrand** (HAC).

2. halvår: 8/11 1 S **Havknode** (HOF) og 22/12 1 trk **Fornæs** (AR).

Hvidnæbbet Lom *Gavia adamsii* 00050

Af de mange obs af storlommer er en enkelt bestemt til hvidnæbbet: 1/11 1 1K N **Fornæs**.

Lille Lappedykker *Tachybaptus ruficollis* 00070

Årsummen er på højde med 2007 (3299), hvilket er det hidtil højeste antal registreret. Regelmæssige optællinger fra flere af artens primære overvintringslokalteter ville dog være ønskeligt.

Der er indrapporteret 15-19 ynglepar fordelt på 12 lokaliteter. Der er ikke registreret mere end to ynglepar på nogen lokaliteter. Lille lappedykker kan være svær at registrere som ynglefugl, da den lever skjult i ynglesæsonen. Oftest hører man således dens artskaraktistiske trille, førend man ser fuglen. Der er udover ynglefundene registreret 36 syngende/territoriehævdende fugle på 18 lokaliteter, heraf hele 10 ved **Brabrand Sø**. Der er ikke indrapporteret ynglefund fra **Egå Engsø**, selvom der er set op til 35 fugle i juli.

Lokalitetsmaksimum fra lokaliteter med større observationer (>20 fugle) fra vinteren jan-marts: 17/1 25 **Kysing Næs** (HBØ) og 25/3 30 **Norsminde Fjord**, vestdel (HLÆ). Yngleperioden (apr-aug) domineres igen i år af observationer fra **Egå Engsø** med højeste registrering 14/7 35 (HLL).

Efteråret og vinteren (sep-dec) domineres af observationer fra den vestlige del af Norsminde Fjord og Egå Engsø, flest 7/9 70 **Norsminde Fjord**, vestdel (GGU) og 18/9 45 **Egå Engsø** (HLL).

Total: 3145 (1400) Indsendere: 89 Observationer: 649 Lokalteter: 140

1) Månedstotal 2) Største obs

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	389	319	211	185	63	77	254	313	505	422	174	233
2	26	23	30	12	4	9	35	54	70	65	18	16

Toppet Lappedykker *Podiceps cristatus* 00090

Igen i år er der registreret mange toppede lappedykkere. Langt hovedparten af fuglene ses i Skanderborg Sø, hvorfra otte af de højeste månedsregistreringer stammer fra.

Der er indrapporteret 61-86 ynglepar fra 16 lokaliteter, de største værende (≥ 10 par): **Skanderborg Sø** 20 par (PLA), **Skanderborg Lillesø** 10-13 par (PLA), **Hinge Sø** 7-10 par (PLA), **Søbygård Sø** 6-10 par (CHØ) og **Alken Vig i Mossø** 3-10 par (PLA). Der mangler igen i år optællinger fra flere af artens bedste ynglelokaliteter, bl.a. Brabrand Sø.

Større observationer fra vinteren (jan-feb ≥ 100) registreres udelukkende i de større midtjyske søer. 13/1 348 **Mossø** (GGU) samt følgende obs fra **Skanderborg Sø**: 13/1 220 (FNI), 20/1 466 (JTL), 7/2 372 (JTL), 10/2 356 (PLA,BGO,PMM) og 24/2 204 (JTL). I yngleperioden (mar-aug) er de største observationer koncentreret omkring de bedste ynglelokaliteter, de største observationer værende 5/4 290 **Skanderborg Sø** (PLA) og 11/6 90 **Lindholm Hoved** (HST). Fuglene trækker allerede væk fra ynglepladserne i starten af august, hvor der registreres flere større tal fra saltvand: 15/8 106 **Overgårds Dige** (LTP), 16/8 70 **Ajstrup Bugt** (LTP) og 31/8 110 **Eskeplet** (LTP). Observationerne kan også dreje sig om ikke-ynglende fugle, som oversommer på kystnære lokaliteter.

Observationer fra efterår/vinter (aug-dec ≥ 100): 14/9 320 **Skanderborg Sø** (FNI), 14/9 220 **Mossø** (PLA), 14/9 134 **Eskeplet** (CSS), 6/10 126 **Stubbe Sø** (JPL,JKL), 19/10 311 **Amstrup Red** (OJE) og 19/10 185 **Ravn Sø** (PLA). Tre større trækobservationer skal desuden nævnes: 16/2 17 N **Århus Bugt** (IZN) og 23/2 22 S **Århus Havn** (JSC).

Total: 16.262 (7904) Indsendere: 118 Observationer: 1078 Lokalteter: 168

1) Månedstotal 2) Største obs 3) Største obs Skanderborg Sø

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	1967	2059	1794	1662	1201	533	393	1615	2280	1903	417	448
2	466	372	215	290	160	115	41	282	320	311	37	50
3	466	372	215	290	160	115	-	282	320	138	-	36

Gråstrubet Lappedykker *Podiceps grisegena* 00100

Et flot år, om end totalen ikke er på niveau med 2007 (3243). Mange større rasteforekomster fra saltvand med **Lystrup/Hevringholm Strand** og **Øster Hedekrog** på Samsø som de bedste lokaliteter.

Efter den meget flotte indrapportering af ynglepar i 2007 (76-80 par) er det registrerede antal ynglepar i 2008 noget skuffende. I alt er 39-51 par fordelt på 14 lokaliteter registreret. **Sengeløkke Mose** 12 par (KO), **Væth Enge** 6 par (BKR), **Gammelgård Sø** 4 par (PLA) og **Hornslet Grusgrav** 1-4 par (FNI). Der er observeret op til 24 fugle i **Egå Engsø** i maj måned, hvoraf en del må formodes at være ynglefugle. Fra **Egå Engsø** er der kun indrapporteret 1 par (FNI).

Observationer fra Saltvand forår/vinter (jan-apr): 18/1 51 **Lystrup Strand** (FNI), 28/1 36 **Øster Hedekrog** (MWH) og 29/3 53 **Moegård Strand** (HLÆ). Første observationer i ferskvand 10/2 1 odr **Fårbjerg** (PLA), 26/2 1 sdr **Bavnebjerg Sø** (JG) og 1/3 1 **Agri Sø** (MKO,ESB,PCP). Større observationer fra yngleperioden (apr-aug): 25/4 24 **Sengeløkke Mose** (KO), 6/5 12 **Væth Enge** (BKR) og 18/5 24 **Egå Engsø** (HLL).

Efteråret er domineret af observationer fra området omkring Lystrup og Hevringholm Strand med maksimum 25/9 130 **Lystrup Strand** og 12 **Hevringholm Strand** (FNI), hvilket er ny rekord for

Østjylland. Vejret den pågældende dag var diset, så antallet er af observatøren angivet som et minimum. Fuglene ankommer til saltvand i midten af august 18/8 76 **Lystrup Strand** og 27 **Hevringholm Strand** (TBR). Fra Samsø er højeste antal 23/12 29 **Øster Hedekrog** (MWH). Der er registreret i alt 261 trækkende Gråstrubede Lappedykkere ved **Fornæs** i perioden 11/8-21/12. De største trækdage er 3/11 23 og 14/12 21 (begge AR).

Total: 2289 (1101) Indsendere: 65 Observationer: 342 Lokalteter: 96

1) Månedstotal 2) Største obs

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	159	28	220	243	326	76	61	392	494	120	100	70
2	51	6	53	24	24	8	8	80	130	40	23	29

Nordisk Lappedykker *Podiceps auritus* 00110

Et flot år med hele 11 observerede fugle. Alle observationer nævnes

1. halvår: 12/1 1 **Stubbe Sø** (KO) ifølge observatøren sandsynligvis samme fugle som set i november 2007, 12/1 1 **Fjellerup Strand** (FOX), 23/1 1 **Øster Hedekrog** (MWH) og 19/4 1 ad sdr **Sangstrup Klint** (HAC).

2. halvår: 20/9 1 trk **Fornæs** (AR), 19/10 1 vdr **Skanderborg Sø** (PLA), 27-29/10 1 1K **Nordby Bugt** (MWH), 10/11 1 trk **Fornæs** (AR), 9/12 1 **Rugård Strand** (SKH), 10/12 1 vdr **Egå Engsø** (HLL) ifølge observatøren første observation fra lokaliteten og 28/12 1 vdr **Alrø Strelshoved** (ANB).

Nordisk/Sorthalset Lappedykker *Podiceps auritus/nigricollis* 00119

To observationer, som formentlig begge to drejer sig om sorthalsede lappedykkere: 30/8 4 **Stubbe Sø** (PLA) set på for stor afstand, og 31/8 2 trk **Sletterhage** (JPL,JKL) observatørerne så intet hvidt på forvingen, hvilket tyder på sorthalset lappedykker, men kan dog også ses på nogle nordiske.

Sorthalset Lappedykker *Podiceps nigricollis* 00120

Højeste årssum registreret de seneste ti år. Materialet er igen i år fuldstændigt domineret af observationer fra **Egå Engsø**.

Der er i alt registreret 82-91 ynglepar fordelt på tre lokaliteter. Dette er en tilbagegang i forhold til 2007 (111-112 par), hvilket til dels skyldes, at Brabrand Sø ikke er optalt i 2008. **Egå Engsø** 80-86 par (HLL) en fremgang set i forhold til i 2007 (62 par), **Mossø**, østende 2 par (PLA) og **Skanderborg Lillesø** 0-3 par (PLA).

De sorthalsede lappedykkere ankom medio marts med de første fugle 11/3 1 **Brabrand Sø** (GGU), 15/3 1 sdr **Fussing Sø** (APR) og 15/3 1 sdr **Årslev Engsø** (HLL). De største observationer fra yngleperioden er alle fra **Egå Engsø** med maksimum 18/6 264 (HLL).

Årets sidste observation er 5/10 2 og 14/10 1 **Stubbe Sø** (begge KO).

Total: 1077 (644) Indsendere: 40 Observationer: 168 Lokalteter: 28

1) Månedstotal 2) Største obs

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	-	-	20	179	328	272	227	30	19	2	-	-
2	-	-	8	134	247	207	187	16	13	2	-	-

Mallemuk *Fulmarus glacialis* 00220

5 Mallemukker observeret i Århus Bugt på samme dag er rekord i hele rapportens historie. Hittidig rekord er den 28/10 2005 3 S Gallohaven.

1. halvår: Farvandet øst for Djursland: **Fornæs**: 20/1 2 S og 1 N (JSC), 3/2 2 S og 1 N (LLH), 29/2 1 trk (AR) og 7/3 1 trk (AR). 7/4 2 rst **Anholtfærgen** (KMN). **Århus Bugt**: 3/1 2 N set fra Gallohaven (RDN) og 4/1 4 SØ og 1 NV set fra Århus Havn (RSN).

2. halvår: 6/8 1 S kl. 7.00 og 1 N kl. 7.30, måske den samme fugl, **Århus Bugt** set fra Gallohaven (RDN,SSL) og 1/11 1 N **Fornæs** (GGU).

Sodfarvet Skråpe *Puffinus griseus* 00430

3/1 1 S **Århus Bugt**, set fra Gallohaven (RDN) og 22/12 1 trk **Fornæs** (AR).

Almindelig Skråpe *Puffinus puffinus* 00460

Der er ingen indberetninger af Almindelig Skråpe i år. Sidste indberetning er fra 2007.

Stor Stormsvale *Oceanodroma leucorhoa* 00550

Der er ingen indberetninger af Stor Stormsvale i år. Sidste indberetning er fra 2006.

Sule *Sula bassana* 00710

Antallet falder igen i år efter rekordåret 2005 med 4247 fugle og niveauet er nu kommet ned på et mere normalt plan, men der er stadig langt ned til den næste placering, som er 1995 med 639 fugle. Oplagte gengangere er frasorteret.

1. halvår: Farvandet nord for Djursland til Mariager Fjord: 238 ex/33 obs i perioden 20/1-29/6, flest (lok.max >3): 8/3 35 fou **Eskeplet** og **Sødringholm Strand** (TBR), 5/4 7 fou **Overgårds dige** (LTP), 5/4 18 rst **Lystrup Strand** (FNI). Farvandet øst for Djursland og omkring Anholt: 274 ex/30 obs i perioden 22/1-25/5, flest (lok.max >2): 2/3 13 N **Havknude** (HOF), 22/3 48 trk **Fornæs** (HAC), 30/3 6 fou **Anholt** (FSV) og 30/3 14 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR). **Århus Bugt**, alle nævnes: 27/1 1 rst (RSN), 1/3 2 (CHØ), 8/3 2 (CHØ) og 18/3 1 N **Norsminde** (RSN).

2. halvår: Farvandet nord for Djursland til Mariager Fjord: 136 ex/24 obs i perioden 10/7-13/11, flest (lok.max >2): 12/9 44 trk **Sødringholm Strand** (LTP) og 12/10 22 fou **Eskeplet** (TBR). Farvandet øst for Djursland og omkring Anholt: 984 ex/57 obs i perioden 17/7-22/12, flest (lok.max >9): 11/10 48 S **Anholt Havn** (FSV), 12/10 93 S **Anholt** (FSV), 18/10 124 trk **Fornæs** (AR), 4/11 12 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR) og 6/11 18 trk **Havknude** (HOF). **Århus Bugt** og farvandet omkring Samsø: 99 ex/39 obs i perioden 5/8-21/12, flest (lok.max >2): 14/10 9 3K N + 2 1K N **Gallohaven** (SSL), 18/10 9 fou V **Issehoved** (MWH,DMA) og 29/10 4 fou **Øster Hedekrog** (MWH).

Total: 1723 (1128) Indsendere: 36 Observationer: 196 Lokalteter: 36

1) Total 2) Største observation

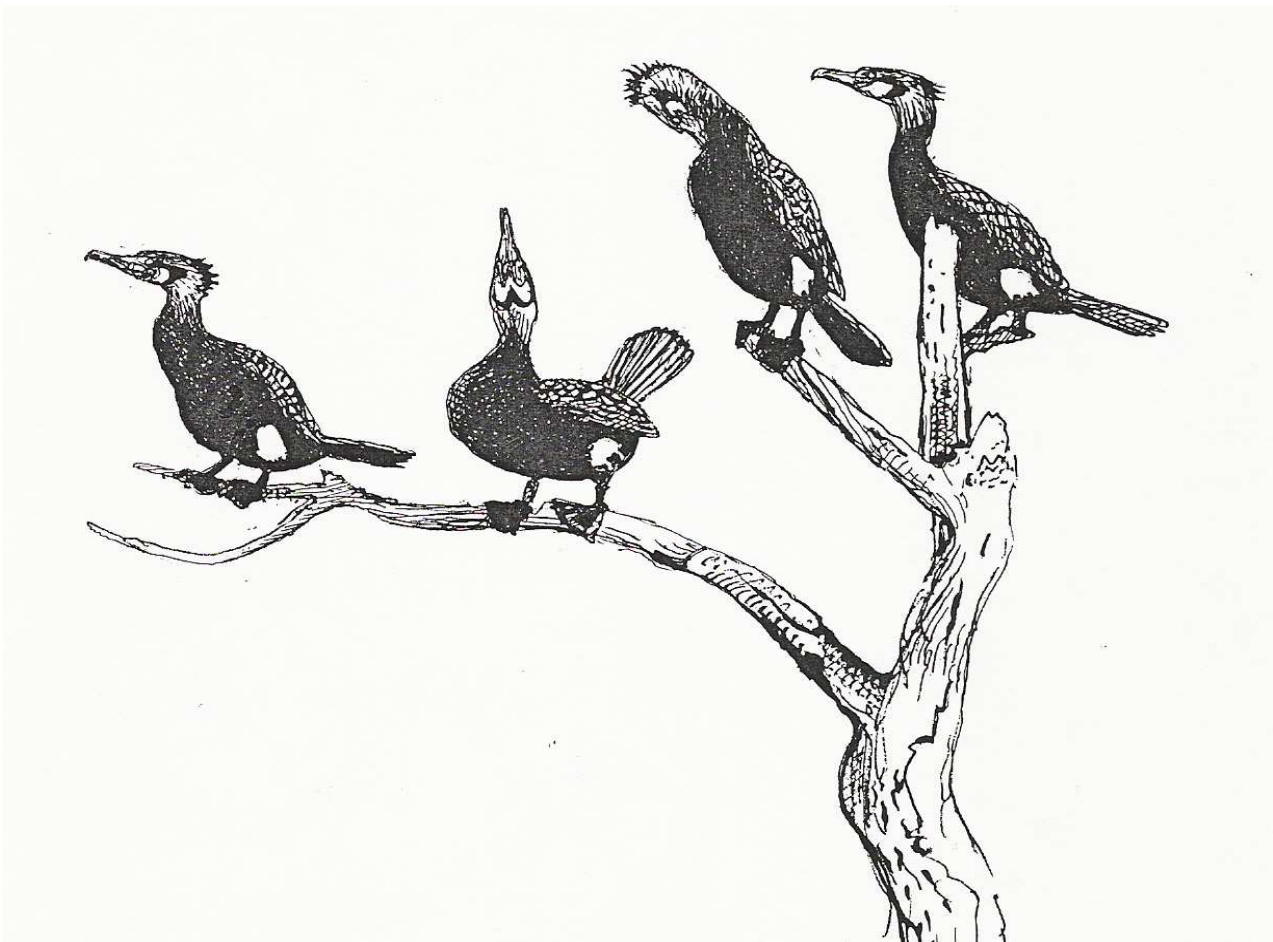
	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	5	33	371	100	7	2	12	32	95	821	237	8
2	3	14	48	18	2	1	5	5	44	124	45	2

Skarv *Phalacrocorax carbo* 00720

Herunder medtages også de få observationer, der er indsendt af Mellemskarv *P. c. sinensis* 00722. De fleste fund af skarv i Østjylland formodes at tilhøre denne race. Der er ikke rapporteret fund af Storskarv *P. c. carbo* 00721.

Ynglebestanden i Østjylland har i en del år svinget omkring 4500-5000 par, og der blev registreret i alt 4316 reder i 2008 hvilket er en smule færre end i 2007 (4390). Bestanden på **Vorsø**, lige uden for vores område, er faldet meget i de senere år, og er nede på 994 reder, hvilket er det laveste antal her siden begyndelsen af 1980'erne. I 2008 blev der talt i alt 32.895 reder i Danmark. Det er en tilbagegang fra 35.261 i 2007 (fald på 4,4 %). Ynglebestanden overvåges årligt af DMU som led

i skarv-handlingsplanen. Tallene fra de enkelte kolonier stammer fra www.dmu.dk - søg på "skarver 2008".

Stavns Fjord: 3079 reder i 2008 (2729 i 2007, 2958 i 2006) – landets største koloni! Vi formoder, at de fortsat er på **Kolderne** og **Yderste Holm**, men det er heller ikke oplyst i år. På **Bosserne** øst for **Stavns Fjord**, hvor der var 270 reder i 2007, var der ingen i 2008. **Svanegrunden:** 935 reder i 2008 (1391 i 2007, 1359 i 2006).

Områdets nyeste koloni findes i **Fuglsø Mose** på Norddjursland, hvor der er 302 reder i 2008, denne koloni blev vistnok grundlagt i 2007. 19/3 observerer HAC omkring 15 skarver, der flyver op fra reder i fiskehejrekolonien ved **Smørmose**, Ringsø. Måske er der også en ny koloni på vej her? Der blev ikke konstateret ynglende skarver ved **Stubbe Sø** eller andre af vore søer i 2008. Større antal udenfor ynglelokaliteterne (her nævnes kun lok.max): 16/8 3500 **Sødringholm Strand** (TBR,TRK), 5/9 1050 **Stavnshoved Rev** (HAC), 14/9 2000 **Totten**, Anholt (FSV), 12/10 3500 fou **Gallohaven**, Risskov (RDN), 17/10 2000 fou **Mols Hoved** (JPL,JKL).

Fra ferskvand er tallene traditionelt meget mindre, men i år er de større end de plejer at være, især i **Julsø**, **Fussing Sø** og **Stubbe Sø** er der pænt store antal, hvilket til dels også var tilfældet i 2006 og 2007. De største flokke er (lok.max): 17/1 620 på overnatningsplads **Fussing Sø** (BKR), 30/8 550 fou **Stubbe Sø** (PLA) samt 25/12 450 **Julsø** (AWM). Der er også meldt antal på 100 eller derover fra **Borresø**, **Brabrand Sø**, **Mossø**, **Rugård Sø**, **Salten Langsø** og **Skanderborg Sø**, men ikke tal der nærmer sig ovennævnte.

Total: 118.107 Indsendere: 132 Observationer: 1643 Lokalteter: 193

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
7255	5367	7003	8129	3397	2872	11336	33617	15853	14406	4165	4707

Rørdrum *Botaurus stellaris* 00950

En spændende forekomst med paukende fugle på mindst 8 lokaliteter, heraf tre ”nye”, til gengæld er der meget få fund uden for paukesæsonen.

Forekomsten opsummeres lokalitetsvis: **Bjerregrav Mose**: paukesæsonen indledes meget tidligt med det første støn allerede 7/2 (BKR) og få dage efter følger CSS op med 9/2 1 pauk. Igen i år kan der gennem foråret høres op til 3 paukende samtidig (TBR,CSS,BKR m.fl.). Sidste observation fra området er 2/6 2 pauk. (CSS). En paukende fugl, der er rapporteret fra **Rejstrup Enge**, som er en del af **Bjerregrav Mose**, formodes at være en af ovennævnte. **Brabrand Sø**: pauken høres fra 2/4 1 østenden (JTL) og til 4/7 1 øst for Stavtrup (MJH). 12-16/4 høres to fugle samtidig i vestenden og en i østenden (flere inds.), altså 3 fugle i alt. **Lading Sø**: 6/4 1 pauk. (SMJ) og 25/5 1 pauk (PHJ) er alt herfra – det påstås, at de lokale hører den dagligt i april, men det mangler at blive tastet ind på dofbasen. **Mørke Kær**: 5/4 1 pauk. (FNI) – vistnok første fund fra denne lokalitet. **Ramten Sø**: 20/4 1 pauk. (AS) og 17/5 1 pauk. (ABU) – de eneste herfra i år. **Gudenåen vest for Randers**: 20/4 og 10/5 1 pauk. (LTP) - der mener den sad i en af rørskovsholmene vest for motorvejen. **Koed Enge**: 27/4 1 pauk. (JKJ) – spændende ny lokalitet for arten - hørt gennem det meste af natten. **Kasted-Geding Mose**: 15/5 1 sy (PHJ) – også en ny art for denne lokalitet?

Fund af sete fugle udenfor paukesæsonen udgøres af flg.: 19/2 1 rst **Brabrand Sø** (ORY) – set under rørskår, 25/9 2 SV **Ålebugt** (PJA), 27/9 1 of **Stubbe Sø** (ABU).

Total: 16 (sum af lok.max + sete fugle udenfor pauketid)

Silkehejre *Egretta garzetta* 01190

Ingen fund i området i 2008.

Sølvhejre *Egretta alba* 01210

Der foreligger fire fund i 2008, hvilket er ny rekord. Selvfølgelig kan det ikke helt udelukkes, at der er tale om den samme fugl i flere af tilfældene, men taget i betragtning hvor mange sølvhejrer der efterhånden ses rundt om i landet (se Årsrapporten i Fugleåret 2007), er sandsynligheden for, at det er den samme fugl nok ret lille. Atter bemærkes et vinterfund i januar. Alle nævnes: 1/1-4/3 **Haldsø** syd for **Assentoft** (mange inds.) – denne fugl rapporteres ikke hver dag men dog regelmæssigt gennem det meste af perioden, dog er der ingen fund mellem 17/1 og 9/2. De næste er 18-20/5 1 **Væth Enge** (Jette Bøcher, KO,LTP), 19+21/9 1 rst **Egå Engsø** (FF,HBP) og til slut 2/10-15/10 1 **Rugård Sønderø** (SKH,OFR,JPL,TNI) . Der er tale om 11.-14. fund af arten i Østjylland (tidl. Århus Amt).

Fiskehejre *Ardea cinerea* 01220

Yngel: Der foreligger oplysninger om ynglefugle fra **Bjerregrav Mose**, lille skov 500 m nord for **Vesborg Fyr** (min. 1), **Kongsgårde** (7), **Smørmose** ved Ringsø (min. 10-15), **Kalsemade** (1) og **Vinderslevholm** (min. 25). Fra kolonien ved **Bjerregrav** er der meldt op til 30 ynglefugle, men ingen par-antal er indtastet! Dog nævnes i en note at der er ca. 20 reder. Kolonien ved **Skanderborg Sø**, hvor redetræerne blev fældet i løbet af efteråret 2006, er flyttet til en nærliggende tilgroet mose, hvor der bedømt på afstand ser ud til at være mindst 10-15 reder. Ved flere lejligheder er der set mange fugle i luften over kolonistedet ved **Emborg**, max. 29/2 120 (SHA).

Hvornår får vi nogle redetællinger fra de gode gamle kolonier som f.eks. **Emborg**, **Kulsø**, **Fredskoven** ved **Stubbe Sø**, **Brunmose** i **Auning Skov**, **Storskoven** ved **Brabrand Sø**, **Floes Skov** og **Tustrup** ved **Clausholm**? Er der stadig en koloni i **Norslund Skov** ved **Norsminde Fjord**?

De største optællinger af rastende og fouragerende hejrer var (lok.max >30 udenfor ynglelok.): 19/1 32 **Troldkær** (JKL,JPL), 13/2 44 **Gudenåen**, **Langå** (HOF), 24/2 55 **Skanderborg Sø** (JTL), 21/9 35 **Eskeplet** (MER), 17/10 60 **Norsminde Fjord**, **østdel** (IZN) og 22/11 36 **Århus Å ml. Tre Broer** og **Ringvejen** (KEH).

Total: 8125 Indsendere: 127 Observationer: 1815 Lokalteter: 202

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
629	931	631	881	822	452	718	700	767	622	394	588

Sort stork *Ciconia nigra* 01310

Årets fund er: 27+28/4 1 ad trkf **Gjerrild**-området (KO,RSN,APN,AR), 2/5 1 Ø **Nørager** (LRU), 4/5 1 trkf **Grenaa-Gjerrild** (AR,HP,EVL,LM), samt 24/6 1 S **Strandkær** (DD). Årets fund regnes her for tre fugle.

Hvid stork *Ciconia ciconia* 01340

Årets forekomst er meget lig 2007's, med en del observationer forår-forsommer, samt et enkelt sommerfund i juli. I lighed med tidligere år er det svært at sige præcist, hvor mange storke, der er tale om. De største flokke ses med så store tidsforskelle, at de her er regnet for nye fugle hver gang.

I alt vurderes der at have været tale om mindst 40 forskellige storke i Østjylland i 2008.

Forår: De første storke dukker op 1/4 ved **Grenaa Engso** (medd. OFR), 2/4 1 Ø **Randers** (TNI) samt 3/4 1 rst **Grenaa Enge** (TQA,AR). Mon ikke det er den samme fugl? Storke ses også 4/4 fou ved **Skindbjerg** lige uden for **Grenaa** (OPS).

De største flokke er: 24/4 6 rst **Storring** (mange inds.), 26/4 5 S **Alrø Egehoved** (JMU) – fuglene fra **Storring**?, 11/5 8 of **Kaldal-Falkær Gårde** ved Mørke (FNI) og 8/6 7 S **Brattingsborg Skov** (MWH). Forårets forekomst slutter med 9/6 1 of **Grenaa** (KBI).

Sommer: Årets sidste obs. og eneste egentlige sommerfund er 20/7 2 of **Enslev** (HAS).

Total: ca. 40.

Skestork *Platalea leucorodia* 01440

Set i lyset af den stigende ynglebestand i landet kan det ikke overraske, at skestorken ses stadig hyppigere i vores landsdel. I 2008 i alt 13 observationer af formodet 7 forskellige fugle, alle nævnes:

23/5 2 (ad+2K) rst-ØNØ **Årslev Engso** (ALM,PMM), 25/5 1 ad of **Egå Engso** (HLL), 27/5 1 ad rst **Årslev Engso** (PMM via HLL), 12+14/6 1 2K fou **Årslev Engso** (mange inds.), 3/7 2 SØ **Galten** (JEL) og 6/7 1 ad fou **Egå Engso** (HLL).

Knopsvane *Cygnus olor* 01520

Knopsvanen er i år truffet på rekordmange lokaliteter og antallet af observationer er også det højeste hidtil. Månedstotalerne er summen af lokalitetsmax.

Ynglepar: Der er indberettet 44-50 ynglepar fra 28 lokaliteter, flest (lok.max >1): 12-15 par **Treskelbakkeholm** (Ivar Høst,JG), 3-4 par **Besser Rev** (MWH) og 5 par **Bølling Sø** (PLA).

1. halvår: Største obs på kystlokaliteter (lok.max >85): 21/1 106 rst **Ajstrup Bugt** (LTP), 9/2 110 rst **Kare Holm** (TBR) og 24/5 182 rst **Stenrevet**, Randers Fjord (TBR). Indlandslokaliteter: 6/4 115 rst **Norsminde Fjord**, vestdelen (GGU) og 13/5 103 rst **Bølling Sø** (PLA).

2. halvår: Største obs på kystlokaliteter (lok.max >79): 16/8 446 rst **Ajstrup Bugt** (LTP) og 28/12 105 rst **Grund Fjord** (FFA). Indlandslokaliteter: 17/10 156 rst **Norsminde Fjord** (IZN) og 7/12 274 fou **Egå Engso** (BGO).

Total: 7657 (8845) Indsendere: 108 Observationer: 1483 Lokalteter: 251

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1016	799	642	770	690	392	168	980	418	770	333	679

Pibesvane *Cygnus columbianus* 01530

Der er sket en voldsom stigning i antallet af Pibesvaner på mere end tre gange i forhold til sidste år, men aktiviteten har nok også været større. Månedstotalerne er summen af lokalitetsmax.

1. halvår: Største obs (lok.max >21): 3/3 28 ad fou **Vandet Mose** (STA), 7/3 115 ad rst **Skalså Enge** (TBR) og 12/3 61 trk **Grenaa by** (AR). Sidste obs: 15/3 17 rst **Grenaa Enge** (AR), 15/3 3 Ø **Grimhøj** (MO) og 28/3 11 ad rst + 1 2K rst **Demstrup Vase** (TBR).

2. halvår: Første obs: 25/10 20 ad V **Eskeplet** (HLL), 19/11 1 ad rst **Egå Engsø** (HLL) og 22/11 14 V **Silkeborg nord** (MER). Største obs (lok.max >1): 25/10 20 ad V **Eskeplet** (HLL), 22/11 14 V **Silkeborg nord** (MER) og 23/12 2 ad rst **Egå Engsø** (HLL).

Total: 427 (199) Indsendere: 26 Observationer: 56 Lokalteter: 23

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
13	118	312	-	-	-	-	-	-	20	15	4

Sangsvane *Cygnus cygnus* 01540

Totalen er faldet lidt, men ellers ligner resultatet de foregående to år. Månedstotalerne er summen af lokalitetsmax.

1. halvår: Større obs på kystlokaliteter (lok.max >485): 13/1 870 rst **Eskeplet** (HLL) og 9/2 501 rst **Kare Holm** (PLA). Indlandslokaliteter: 12/1 731 rst **Råby Kær** (LTP), 8/2 900 rst **Overgårds Marker** (LTP) og 17/2 539 fou **Kolindsund**, vestdelen (MST). Sidste obs: 14/5 1 rst **Følle Bund** (ABU), 22/5 2 rst (SSL) og 13/6 2 ad rst (STA) begge **Bølling Sø**. Fuglene i Bølling Sø drejer sig o

2. halvår: Første obs: 16/10 2 ad rst **Egå Engsø** (HLL), 17/10 2 trk **Fornæs** (AR), 17/10 1 of **Vesborg Fyr** (MWH) og 17/10 1 rst **Egå Engsø** (ToLa). Større obs (lok.max >730): 29/11 1200 rst **Overgårds Marker** (LTP), 2/12 950 fou **Egå Engsø** (KA) og 27/12 805 rst **Råby Kær** (TBR).

Total: 35.147 (41.132) Indsendere: 104 Observationer: 914 Lokalteter: 241

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
11.768	10.401	2389	157	5	2	-	-	-	20	3984	6621

Sædgås *Anser fabalis* 01570

I år 17 observationer af 68 ikke-racebestemte og 6 observationer af 68 racebestemte sædgæs, hvoraf de 18 observationer er fra foråret, og følger derved det normale mønster. Alle nævnes.

1. halvår: Træk: 21/1 4 V **Besser Rev** (MWH), 2/2 6 N og 12/2 2 NV **Sødringholm Strand** (begge LTP) og periodens sidste fugl 29/3 1 NV **Fornæs** (JTL). Øvrige obs. 2/1 7 rst **Demstrup Vase** og 6/1 9 rst **Råby Kær** (begge LTP) – som kan være de samme, 11/1 1 rst **Kragemosen** (MWH), 17/1-22/1 1 rst **Kysing Fjord** (MIK,HLL), 17/1-24/1 1 fou **Hverremose**, v. Nordby (MWH), 25/1 1 rst **Råby Kær** (LTP) og 3-9/2 2 rst **Norsminde Fjord** (KWS,SSL,MO).

2. halvår: Periodens to observationer er af trækkende fugle: 1/11 20 SV **Fornæs** (GGU) og 11/12 14 of **Strevelshoved, Alrø** (MER).

Total: 136 (121) Indsendere: 16 Observationer: 23 Lokalteter: 13

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
26	14	1	-	-	-	-	-	-	-	75	20

Tabellen er inkl. racebestemte Sædgæs

Tajgasædgås *Anser fabalis fabalis* 01571

1. halvår: 1/6 1 rst **Demstrup Vase** (JW,JØP), 17/1 2 rst **Norsminde Fjord** (HBØ) og 15/2 4 rst Havmølle Å (KO).

2. halvår: Årets største rastende flok: 21/11 55 rst **Demstrup Vase** (TBR).

Tundrasædgås *Anser fabalis rossicus* 01574

19-21/12 4-6 rst **Egå Engsø** (SSL,EVA,LLH,HLL).

Kortnæbbet Gås *Anser brachyrhynchus* 01580

Et år med mange fugle. De fleste ses i foråret, hvorfra der foreligger 41 observationer af 128-129 fugle, hvoraf de 20 observationer dog er fra Brabrand Sø/Årslev Engsø. Hertil kommer én sommerobservation og to fra efteråret.

1. halvår: Træk: 12/2 31 V **Grenaa Strand** (EHØ), 2/3 21 NV **Årslev Engsø** (ALM) og 16/3 1 of **Gjerrild Nordstrand** (PCL) + 2 trk **Gjerrild** (AR). Øvrige: Der ses i perioden tre større ansamlinger på 3 forskellige lokaliteter: 12/2 31 rst **Spentrup** (LTP,OEH), 13/2 54 fou **Katholm Gods** (OFR) og 26-27/2 73 fou **Besser Made** (MWH), hvortil kommer 29/3 8 rst **Hesselholm** (LEB). Eller ses 1-2 fugle i perioden 13/1 – 10/5 fordelt over det meste af Østjylland.

Sommer: En usædvanlig obs: 3/7 1 rst **Hesselholm** (LEB).

2. halvår: 6/10 5 SV **Hasle** (ALM) og 21/12 10 rst **Kanhave Kanal, Samsø** (MWH).

Total: 253 (112) Indsendere: 27 Observationer: 44 Lokaliteter: 20

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
5	190	35	6	2	-	1	-	-	-	5	10

Blisgås *Anser albifrons* 01590

Lidt under gennemsnittet, hvad angår antallet af sete fugle. Af de 25 observationer er de 16 fra 1. halvår, hvilket følger normen. Der ses enkelte større flokke i efteråret.

1. halvår: Der foreligger en enkelt obs af trækkende fugle idet periodens sidste er 30/3 8 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR). Øvrige: De største antal er 13/2 7 rst **Brabrand Sø** (SRW), 3/3 4 fou **Tranebjerg**, Samsø og 11/3 3 fou **Onsbjerg** (begge MWH). Desuden 1-2 fugle på 8 forskellige lokaliteter.

2. halvår: Periodens første er 1/9 1 rst + 13/10 4 S **Hesselholm** (begge LEB). Periodens største antal: 4/12 18 **Salten Næs** (JHME) og 21/12 25 S **Århus Østhavn** (FLF). 17/12 11 rst, derefter V **Årslev Engsø** (LLH). Desuden 17/11 1 **Årslev Engsø** (MJH), 21/11+27/12 1 **Demstrup Vase** (begge TBR) samt 27/12 2 rst **Råby Kær** (TBR).

Total: 105 (125) Indsendere: 17 Observationer: 24 Lokaliteter: 18

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
9	17	15	-	-	-	-	-	1	4	2	57

Dværggås *Anser erythropus* 1600

En observation af en trækkende fugl kræves yderligere dokumenteret, før den kan medtages i rapporten.

Grågås *Anser anser* 01610

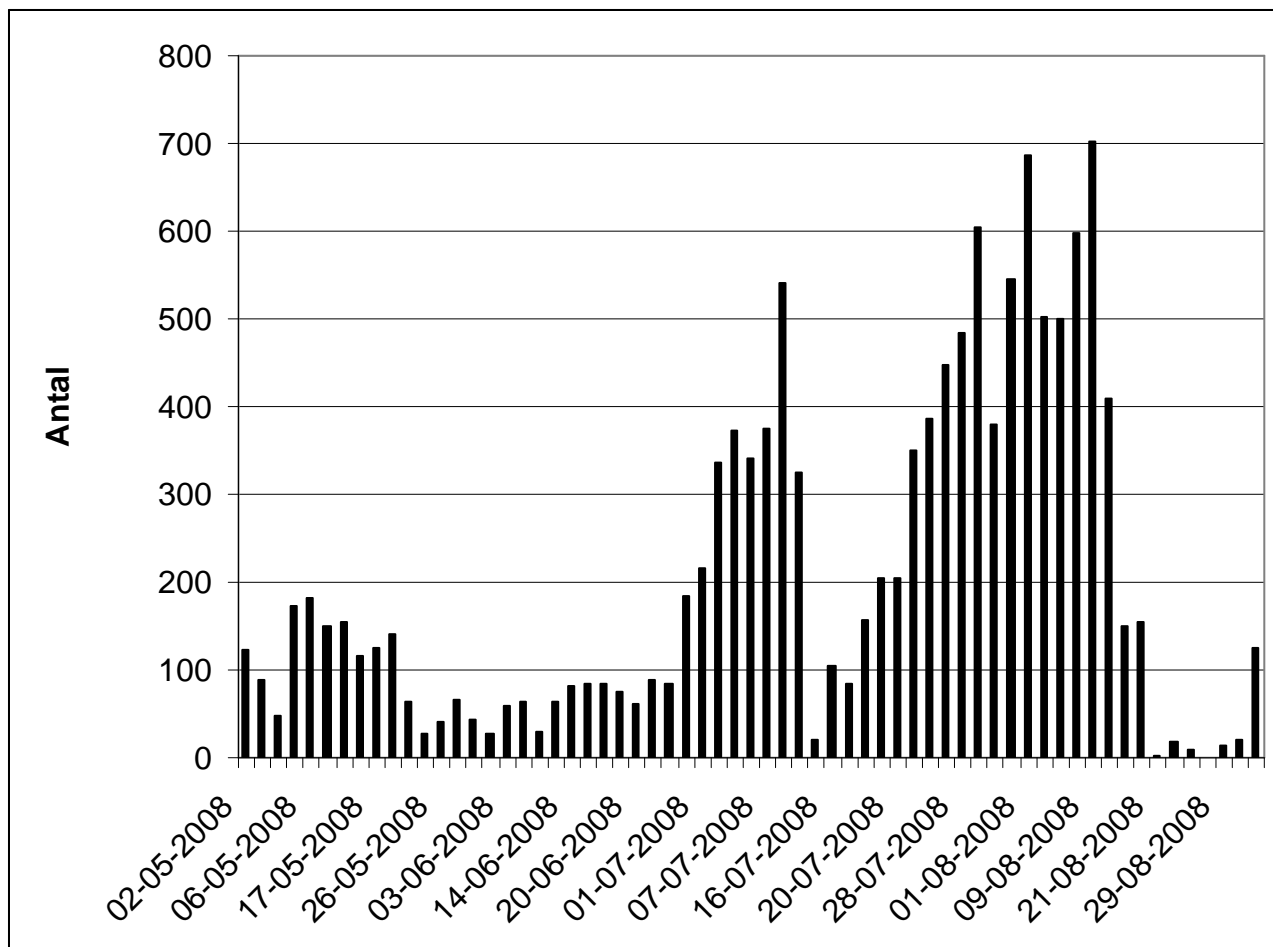
Der foreligger efterhånden et helt uoverskueligt materiale af optællinger af arten. Der er således i år 1760 observationer af tilsammen 139.891 fugle. Det er således umuligt at frasortere alle dobbeltgængere. Der træffes nu store flokke i Østjylland - noget der igen ligner rekord.

Yngel: Der er indrapporteret om 87-108 ynglepar fra 41 lokaliteter, flest 9 par **Bjerregrav Mose**, 8-9 par **Dystrup Sø**, 7-9 par **Årslev Engsø**, 8 par **Yderste Holm**, 6 par **Galten Sø**, 5 par **Hjortholm** samt de noget usikre meldinger 2-5 par **Kragemoen** og 0-8 par **Fogstrup Mose**

1. halvår: Træk: Der er i alt registreret 2055 trækkende i perioden med størst aktivitet fra 2. uge af februar og til midt i marts. De største tal er (>50): 27/1 60 N **Vesterløkker**, Samsø (MWH), 10/2

79 N **Årslev Engso** (HLL) samt 58 S **Korupsø** (JPL,JKL), 22/2 160 N **Storring** (PLA), 28/2 72 N **Eskeplet** (HLL) og 1/3 65 of **Bjerregrav Mose** (TBR). Øvrige: Periodens største dage falder tidligt på året: 12/1 2086 fugle, flest 900 **Gyllingnæs** (JOP) og 800 **Skalså Enge** (TBR) samt 17/1 2706 fugle, flest 1200 **Gyllingnæs** (DSA,MIK,HBØ) og 335 **Bjerregrav Mose** (BKR). Af andre store tal kan nævnes (lok max > 350): 1/1 1350 rst **Gyllingnæs** (JG), 6/1 1200 **Barnekold** (MWH), 7/1 540 **Vandet Mose** (STA), 13/1 470 **Ringkloster Ådal** (FNI), 14/1 450 **Brattingsborg Gods** (MWH), 22/1 360 **Kysing Fjord** (HLL) samt 25/1 890 **Onsbjerg** og 3/2 1050 **Besser Made** (begge MWH), 17/2 350 **Anbjerg Mose** (JSW) og 22/2 480 **Skanderborg Sø** (GGU).

Sommer: Gennem sommeren ses større ansamlinger flere steder, dog med **Årslev Engso** som den suverænt bedste lokalitet med 200-600 fugle gennem juli måned, flest 29/7 604 rst (LLH,PMM). Øvrige store antal lok. max >200): 4/5 300 rst **Bølling Sø** (GGU), 15/7 450 rst **Tranemosen** (MWH) og 24/7 355 fou **Lerdrup Bugt** (DSA).

Figur: Antallet af Grågæs optalt i Årslev Engso i månederne maj-september.

2. halvår: Træk: I perioden fra september og året ud er i alt noteret 9106 trækkende, flest (lok.max >500): 8/9 632 of **Årslev Engso** (JTL), 17/9 770 of **Salten Næs** (HST) og 1/11 3315 indtrk **Fornæs** (AR). Øvrige større dage: 16/8 3792 fugle, flest 1600 **Stavns Fjord** (MVH) og 1290 **Alrø** (JOP) og 1/11 4847 fugle, flest 700 rst **Barnekold** (MWH) og 430 V **Eskeplet** (LLH,HLL,PMM) foruden de allerede nævnte fra Fornæs. Andre store obs (lok.max >1000): 14/9 1099 rst **Årslev Engso** (HLL), 29/9 1375 rst **Barnekold** (MWH), 1/10 1800 rst **Alrø Poller** (JG), 16/11 1200 **Gyllingnæs** (JOP), 1/12 1300 fou **Besser-Silleballe** og 16/12 1800 fou **Toftbjerg**, Samsø (begge MWH).

Total: 84.147 (37.520) Indsendere: 130 Observationer: 1760 Lokalteter: 317

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
12.433	9189	4990	3538	3769	1410	4172	8078	9901	8789	8871	9007

[Indisk Gås] *Anser indicus* 01620

19/10 1 fou **Alhale, Alrø** (MHH) i flok med grågæs.

Canadagås *Branta canadensis* 01660

Ingen ynglefund af arten, selvom arten træffes året igennem og mange af fuglene er indsendt som liggende parvis. Der foreligger ingen trækoplysninger af betydning. For første gang i mange år ligger det indrapporterede antal under 10-årsgennemsnittet. Forskellen er et tidligere borttræk i foråret og en senere ankomst (eller udebliven) i efteråret.

1. halvår: De største tal er (lok. max. > 200): 17/1 200 **Lerdrup Bugt** (HBØ) 18/1 415 rst **Demstrup Vase** (TBR), 20/1 570 rst **Kolindsund** (JPL), 10/2 200 rst **Grund Fjord** (JHHA) og 15/2 235 **Havmølle Å** (KO).

2. halvår: Det foreligger et par trækobs, som er værd at nævne: 3/12 120 S og 6/12 235 SØ **Skramsø Plantage** (JPL,JKL). Øvrige (lok.max >100): 23/11 148 fou **Kolindsund** (MST), 27/12 110 rst **Demstrup Vase** (TBR) og 29/12 110 rst **Gyllingnæs** (APR).

Total: 5878 (6374) Indsendere: 66 Observationer: 294 Lokalteter: 77

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2572	1376	18	6	8	48	10	48	24	65	428	1256

Grågås x Canadagås *Anser anser* x *Branta canadensis* 01669

Også i år flere observationer af dette uheldige kryds, som indgår par med grågæs. De er tilsyneladende flyttet til andre lokaliteter i år, men det kan i teorien være de samme fugle, som turnerer rundt.

1. halvår: 1/1 2 fou **Egsmark Strand** (JPL,JKL), 20/1 1 rst **Kolindsund, vest** (LPJ) og 18/6 2 rst **Havmølle Å** (KO).

2. halvår: 11/10 1 rst **Egå Eng sø** (JKC), 15/12 1 **Ebeltoft Vig** (ToLa) og 20/12 2 rst **Egå Eng sø** (SSL,RDN).

Bramgås *Branta leucopsis* 01670

Efter et sløjt år sidste år, er der atter registreret mange fugle – ca. 1,5 gange 10-års gennemsnittet. Igen er det især trækkende fugle, som iagttages, men der er også ved at dukke større rastende flokke op i området, især omkring Alrø. Også på Samsø er noteret større rastende antal.

1. halvår: Borttrækket indledes de sidste dage af april og forløber gennem hele maj, hvor der i alt registreres 1755 trækkende. De første ses 20/4 87 NNØ **Hesselholm** (LEB) og 26/4 700 **Årslev Eng sø** (HLL). Øvrige trækkende (>100): 11/5 400 trk **Hadsten By** (KWS) og 110 Ø **Lushavn, Samsø** (MWH) og 31/5 250 NØ **Klostermølle** (GGU). Periodens sidste er 1/6 49 ØNØ **Hesselholm** (LEB). Større rastende antal (>10): 12/2 16 rst **Gyllingnæs** (JG), 23/2 18 rst **Råby Kær** (LTP) og 24/4 32 rst **Sælvig Bugt** (MWH).

Sommer: I perioden 5/7 - 14/9 1 rst **Åslev Eng sø** (flere obs).

2. halvår: Periodens første ses over Samsø: 8/10 3 SV **Vesborg Fyr** (MWH), 15/10 46 rst **Hesselholm** (LEB,MWH) samt 28 V **Barnekold** (MWH). Trækket ses i perioden 24/10-6/11, hvor 862 trækkende noteres, flest (>100): 30/10 110 V **Vesborg Fyr**, 1/11 290 V **Sælvig Havn** (begge MWH) og 4/11 216 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR). Rastende (lok.max >100): 17/11 200 **Gyllingnæs** (DSA), 7/12 360 **Alrø** (JOP) og 23/12 313 fou **Alrø Poller** (LLH). Derudover større antal 8/11 34 rst **Demstrup Vase** (LTP) og 5/12 20 rst **Besser** (MWH).

Total: 3903 (2167) Indsendere: 35 Observationer: 112 Lokalteter: 40

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2	64	2	836	925	49	1	1	1	371	946	707

Knortegås *Branta bernicla* 01680

Ikke de store ændringer i forhold til sidste år, idet ca. samme antal er indrapporteret.

1. halvår: Periodens største antal (lok.max >20): 12/1 78 **Splidholm** og 2/3 60 **Kalsemade** (begge JOP) samt 5/4 26 fou **Begtrup Vig/Røn** (PR,BNL). Periodens sidste er 23/4 7 SØ **Gjerrild Nordstrand** (OEH,CSJ) og 26/2 2 **Stavns Fjord** (NDR).

2. halvår: De første er noteret 1/9 4 N **Gallohaven, Risskov** (RDN,SSL) og 4/9 1 **Barnekold** (MWH). De største antal (lok.max >30): 14/10 40 **Barnekold** (MWH) og 1/12 100 **Bønnerup Strand** (HOF).

Total: 471 (245) Indsendere: 16 Observationer: 29 Lokalteter: 21

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
89	1	67	45	-	-	-	-	7	126	32	104

Mørkbuget Knortegås *Branta bernicla bernicla* 01681

Af de 130 observationer er blot de 30 observationer fra 18 lokaliteter udenfor Samsø, altså det sædvanlige mønster. Det samme gælder antallet af observationer, selv om det indrapporterede antal ikke siger meget om antallet af fugle. De fleste er gengangere fra optællingerne på Samsø.

1. halvår: Fra Stavns Fjord foreligger sædvanen tro mange optællinger. De bedste dage er 5/4 477 **Stavns Fjord**, flest **Stavns Fjord nord** 280 (MWH) og 5/5 346 rst **Stavns Fjord**, flest 334 **Hjortholm** (MWH). Fra den øvrige del af regionen foreligger følgende: 3/3 1 rst **Egå Engsø** (HLL), 8/3 47 rst **Kalsemade** (DSA), 13/4 8 rst **Eskeplet** (HLL), 23-24/5 1 rst **Sødringholm Strand** (TBR,LTP), 5/6 1 rst **Anholt** (HOF,KMN) og 15/6 1 rst **Stenrevet, Randers Fjord** (LTP). Periodens sidste blev 25/6 1 rst **Kolderne** (MWH).

Sommer: Enkelt fugl set oversomrende i perioden 6/7 – 10/8 **Sødringholm Strand** (flere obs).

2. halvår: De første ses 29/8+1/9 1 rst **Barnekold** (MWH). De største tal fra Samsø er 15/10 153 **Stavns Fjord**, flest 145 **Langør** og 9/12 182 **Besser-Silleballe** (begge MWH). Øvrige: 28/9 3 rst **Eskeplet** (OLI), 8/10 6 rst **Rugård Søndersø** (JPL), 10/10 2 V **Sletterhage** (JPL), 16/10 3 trk **Lystrup Strand** (TBR), 20/10 1 rst **Lerdrup Bugt** (JG), 22/10 1 S **Fornæs** (HLL), 24/10 1 rst **Råby Kær** (LTP), 27/10 3 S **Tålfors Strand** (NAA), 7/11 2 fou **Norsminde Fjord** (SLO), 8/11 5 rst **Gjerrild Nordstrand** (ToLa), 9/11-19/11 4 fou **Egå Engsø** (JHHA,JKC,HLL), 15/11 1 rst **Lystrup Strand** (LTP) og 25/12 2 rst **Gyllingnæs** (HLL).

Total: 3905 (3775) Indsendere: 21 Observationer: 130 Lokalteter: 37

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
467	349	969	941	490	3	1	2	8	374	67	230

Lysbuget Knortegås *Branta bernicla hrota* 01682

Regionen omfatter ikke hele Mariager Fjord, som er et vigtigt overvintringsområde for bestanden i Danmark. Fuglene opholder sig dog også i områderne syd herfor mod Randers Fjord og Norddjursland. Fødegrundlaget svinder tilsyneladende hurtigt ind i efteråret, og allerede efter udgangen af oktober træffes færre fugle i området.

1. halvår: Periodens bedste dag er 12/1 1006 fugle, flest 900 rst **Randers Fjord** fra Råby Kær og til udløbet af fjorden (LTP). Øvrige større antal (lok.max >100): 14/2 **Råby Kær** 380 fou (CSS) og 29/2 183 rst **Sødringholm Strand** (LTP). Den første uge af april forsvinder hovedparten af fuglene, mens periodens sidste ses 2/5 15 rst **Mellempoldene** (TBR) og 5/5 2 rst **Kolderne** (MWH).

2. halvår: Som noget usædvanligt dukker en enkelt fugl op i regionen i de sidste dage af juli, hvor den bliver i et par uger: 30/7-9/8 1 rst **Årslev Engsø** (flere obs.). Hertil 5/8 og 22/8 1 **Eskeplet** (TRK,TBK,LTP). Periodens første træffes ellers 22/8 5 rst **Sødringholm Strand** (CSS,KNI) og 5/9 109 rst **Eskeplet** (HLL). Man skal dog hen sidst på måneden inden større antal ses, således 26/9 800 rst **Eskeplet** (APR), 35 rst **Søledet Strand** og 16 rst **St. Sjørup Strand** (begge TBR). Periodens bedste dag - foruden allerede nævnte - er 4/10 976 fugle, flest 800 rst **Overgårds Dige**

(LTP). Øvrige større antal (lok.max >200): 3/10 265 **Mellempoldene** (TBR), 16/10 214 **St. Sjørup Strand** (TBR), 17/10 204 fou **Bønnerup Strand** (JC), 23/10 235 rst **Eskeplet** (BKR), 13/11 210 **Stavnshoved Rev** (RSA) og 3/12 450 of **Råby Kær** (OEH).

Total: 9137 Indsendere: 41 Observationer: 218 Lokalteter: 39

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1869	1000	651	243	17	-	1	7	996	2656	905	792

Sortbuget Knortegås *Branta bernicla nigricans* 01683

I år 24 observationer af racen, der igen år optræder med et enkelt individ i Stavns Fjord sammen med de Mørkbugede Knortegæs.

1. halvår: 13/1-17/4 1 rst flere steder i **Stavns Fjord** (MWH,Hans Harrestrup).
2. halvår: 9/10 -16/12 1 rst **Stavns Fjord** (alle MWH).

[Magellangås] *Chloephaga picta* 01669

Og så til en ret eksotisk art fra Sydamerika, som må siges at være kommet noget på afveje. 2/11 1 ad ♀ **Alrø Alhale** (AAR).

Nilgås *Alopochen aegyptiacus* 01700

Arten breder sig stadig, og i år er der føjet en ny ynglelokalitet til listen, Egå Engsø. Arten ses ellers over hele Østjylland. Efter antallet af observationer at dømme, er det en voldsom interessant art. Der foreligger således ikke færre end 288 observationer af 686 fugle fordelt på blot 12 lokaliteter. Reelt drejer det sig om ca. 40 individer, inkl. årets afkom.

Der er rapporteret om ynglefund fra: **Egå Engsø** 1 par m. 11 pull og **Årslev Engsø** 1 par m. 3 pull. Hertil er noteret 2 ynglepar fra **Bølling Sø**, der dog ikke havde succes.

Der foreligger en lang række observationer fra nogle få lokaliteter, således: 1/1-27/10 157 obs af 1-5 fugle **Årslev Engsø**, max. 5 fugle flere dage i perioden 19/7-17/8. 25/4-12/10 75 obs af 1-11 fugle, flest 7/8 fra **Egå Engsø**. 8/3-5/6 5 obs af 1-3 fugle **Brabrand Sø**. 17/4-29/9 7 observationer af 1-2 fugle **Bjerregrav Mose**. 28/4-5/7 12 obs af 2-3 fugle **Væth Enge**. 27/11-10/12 2 **Toftebjerg, Samsø** (MWH). 15/4-17/7 2 **Hesselholm**, Samsø (MWH,LEB) samt 25/5-7/8 12 obs af 1-7 fugle **Bølling Sø**, flest 22/5 (HST,SSL,EDY,RSN). Hertil nedenstående enkeltobservationer 3/2 1 **Mossø** (GGU), 15/3 8 trk **Fornæs** (AR), 20/3 2 **Vadsted Engsø** (CHØ), 10/4 og 14/5 1 rst **Vorup Enge** (BKR,LTP), 5/5 2 rst **Yderste Holm**, Samsø (MWH), 21/7 2 **Mossø** (KUP) og 15/9 1 of **Hornbæk Enge** (LTP).

Total: 686 (alle obs) Indsendere: 58 Observationer: 288 Lokalteter: 18

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
16	19	60	71	139	51	136	111	54	15	4	10

Gravand *Tadorna tadorna* 01730

Årstotalen er igen i år stigende, men den er stadig under tiårsgennemsnittet. I perioden 1998-2004 er der rekordmange Gravænder, som er årsag til, at tiårsgennemsnittet er så højt. I år er der ny rekord i antallet af indsendere, observationer og lokaliteter hvorfra der er indrapporteret gravænder, så det stigende antal obsdage burde give flere Gravænder, hvis der altså er flere. Månedstotalen er summen af lokalitetsmax, og der er foretaget en frasortering af oplagte gengangere.

Ynglepar: 14-17 par på 11 lokaliteter, flest (lok.max >1): 4 par **Mellempoldene**, Randers Fjord (LTP). Herudover 5 par ungeførende på 3 lokaliteter.

1. halvår: De største forekomster ses i områderne Sødriholm Strand, Eskeplet, Store Sjørup Strand, Mellempoldene og Samsø, største obs (lok.max >193): 3/2 205 **Barnekold** (MWH), 9/2

200 rst **Store Sjørup Strand** (TBR), 24/2 385 rst **Eskeplet** (LTP), 22/6 650 rst **Sødring** (LTP) og 8/7 400 rst **Mellempoldene** (LTP).

2. halvår: De største forekomster ses i områderne Sødringholm Strand, Eskeplet, Store Sjørup Strand, Mellempoldene, Randers Fjord og Barnekold, Samsø, største obs (lok.max >180): 8/9 440 rst **Mellempoldene** (LTP), 19/9 352 rst **Eskeplet** (LLH), 19/9 430 rst **Sødringholm Strand** (LTP), 26/9 285 rst **Søledet Strandenge** (TBR), 15/11 250 rst **Mellempoldene** (LTP) og 28/12 181 rst **Barnekold** (MWH).

Total: 16.584 (19.730) Indsendere: 106 Observationer: 1252 Lokalteter: 219

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1332	2299	1690	1702	1876	1125	992	437	1687	1051	1575	818

[Moskusand] *Cairina moschata* 01750

10/2 1 ad rst **Skanderborg Sø** (PLA) og 18/4 5 rst **Årslev Engso** (FF). Det er undslupne fugle fra fangenskab.

[Mandarinand] *Aix galericulata* 01780

21/1 1 rst ♂ **Egåen** (AAR). Den regnes som undsluppet.

Pibeand *Anas penelope* 01790

Der er indberetninger fra lidt færre lokaliteter, men til gengæld med lidt flere observationer, som har øget årstotalen til omkring tiårsgennemsnittet. Oplagte gengangere er frasorteret og månedstotalen er summen af lokalitetsmax. Der rapporteres 0-1 ynglepar på **Treskelbakkeholm** (Ivar Høst,JG).

1. halvår: Vinterens største obs (lok.max >250): 1/1 750 rst **Alrø Poller** (JG), 8/2 280 rst **Vorup Enge** (TBR), 9/2 380 rst **Norsminde Fjord** (SSL) og 29/2 413 rst **Årslev Engso** (HLL). Forårets største obs (lok.max >280): 16/3 465 rst **Årslev Engso** (ALM), 18/3 400 rst **Norsminde Fjord** (RDN,RSN), 24/3 350 rst **Kolderne**, Samsø (MWH) og 5/4 620 rst **Ajstrup Bugt** (LTP). Sommerens største obs (lok.max >8): 14/7 15 rst **Årslev Engso** (HLL).

2. halvår: Efterårets første større obs: 13/9 385 rst **Egå Engso** (HLL). Efterårets største obs (lok.max ≥630): 9/10 720 rst **Barnekold** (MWH), 10/10 630 rst **Vorup Enge** (TBR), 16/10 882 rst **Egå Engso** (HLL) og 17/10 750 rst **Norsminde Fjord**, vestdelen (IZN). Vinterens største obs (lok.max >270): 19/11 862 rst **Egå Engso** (HLL), 25/11 368 rst **Årslev Engso** (ToLa) og 28/12 300 rst **Skanderborg Sø** (PLA). Træk: 2077 trækkende i perioden 16/8-1/12 kulminerer med. sep, flest (lok.max >62): 12/9 460 S **Sødringholm Strand** (LTP), 12/9 319 **Fornæs** (AR), 12/9 144 **Gallohaven** (RDN) og 15/9 136 S **Eskeplet** (HLL).

Total: 29.256 (29.252) Indsendere: 81 Observationer: 908 Lokalteter: 110

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
4537	2791	4283	2812	50	24	25	244	3532	5196	2392	3370

Knarand *Anas strepera* 01820

Knarand forefindes nu på 47% flere lokaliteter i Østjylland, hvilket naturligvis også medfører en stigning på 66% flere observationer fra 14% flere observatører. Der er foretaget frasortering af oplagte gengangere, men på trods af dette vurderes det, at årstotalen reelt kun ligger imellem 200 og 300 fugle. Månedstotalen er summen af lokalitetsmax.

Ynglepar: Der er indberettet 1 ungeførende ♀ med 2 pull i **Vorup Enge** (LTP) og 0-3 par **Treskelbakkeholm** (Ivar Høst,JG).

1. halvår, større forekomster: Gudenåen Langå-Randers: **Væth Enge**: 16 obs i perioden 7/4-26/5, flest 11/5 8 rst (TBR). **Hornbæk Enge**: 4 obs i perioden 27/3-29/5, flest 4/5 og 5/5 2 rst (LTP). **Vo-**

rup Enge 25 obs i perioden 17/1-11/6, flest 19/1 27 rst (BRA). **Gudenåparken**: 34 obs i perioden 1/1-25/5, flest 8/2 48 rst (TBR). 17/5 og 21/5 1 rst **Lindkær** (HHA). 12/4 6 fou **Tjærby Enge** (NJJ) og 7/5 1 rst **Gudenåen vest for Randers** (LTP). 17/6 1 rst **Nørrekær Enge**, Alling Å (FNI). SØ Djursland: 1/5 og 2/5 1 ♀ + 2 ♂ rst **Skærsø Engsø** (KO), 2/5 2 rst **Havmølle Å**, Stubbe Sø (KO) og 5/5 2 rst **Følle Bund** (FNI). **Egå Engsø**: 102 obs i perioden 8/1-26/6, flest 1/5 14 fou (LLH). **Årslev Engsø/Brabrand Sø**: 76 obs i perioden 18/2-25/6, flest 22/6 9 rst **Årslev Engsø** (HLL). 19/1 1 rst **Yderste Holm**, Samsø (MWH), 11/4 2 **Tåstrup Sø** (CHJ), 12/5 1 ♂ + 1 ♀ og 18/5 2 **Alrø Poldkrog** (begge JG).

2. halvår, større forekomster: **Gudenåen ved Randers**: 18 obs i perioden 11/8-27/12, flest 14/12 24 rst **Vorup Enge** og 14/12 62 rst **Gudenåparken** (begge LTP). **Egå Engsø**: 51 obs i perioden 1/7-30/12, flest 28/10 32 rst (HLL,AWM). **Årslev Engsø/Brabrand Sø**: 45 obs i perioden 1/7-29/12, flest 5/9 11 rst **Årslev Engsø** (ToLa). 16/7 1 S rst og 16/9 1 rst **Sødringholm Strand** (LTP), 5/8 1 rst **Mellempoldene**, Randers Fjord (TBR,TRK), 7/9 2 rst **Norsminde Fjord**, vestdelen (GGU), 9/9 5 rst **Skanderborg Sø** (JTL), 14/10 1 rst **Stubbe Sø** (KO) og 20/10 4 fou **Alrø Poller** (JG).

Total: 641 (89) Indsendere: 56 Observationer: 397 Lokalteter: 28

1) Total 2) Max Årslev Engsø 3) Max Gudenåen ved Randers 4) Max Egå Engsø

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	76	53	54	51	46	17	14	28	56	95	58	93
2	-	2	4	7	6	9	7	7	11	2	2	1
3	45	48	44	18	9	1	-	5	8	56	30	62
4	3	2	6	14	14	6	6	14	29	32	26	6

Krikand *Anas crecca* 01840

Antallet af observationer er steget med 31%, hvilket betyder bedre overvågning af de besøgte lokaliteter, da der kun er indkommet observationer fra én lokalitet mere i år. Vorup Enge sætter rekord med en obs på 3160 fugle. Månedstotalen er beregnet som summen af lokalitetsmax. Årstotalen er formentlig for høj, da det er umuligt at frasortere alle gengangere, men beregningen er identisk med tidligere års, så tallene er sammenlignelige.

Ynglepar: Der er indberettet 2 mulige ynglepar ved **Haldsø** s.f. Assentoft (PLA).

1. halvår: Forårets største obs, (lok.max >100): 15/3 160 rst **Bjerregrav Mose** (TBR), 18/3 150 rst **Norsminde Fjord** (RSN,RDN), 25/3 144 rst **Egå Engsø** (HLL), 27/3 223 **Dødeå Enge** (SSK), 28/3 700 rst **Vorup Enge** (LTP), 29/3 120 rst **Sødringholm Strand** (LTP), 2/4 900 rst **Væth Enge** (LTP), 2/4 140 fou **Koed Enge** (APJ), 2/4 120 **Gudenå Parken** (HAC), 12/4 270 rst **Mellempoldene** (TBR) og 12/4 150 fou **Kasted-Geding Mose** (MO). Sidste større obs er 26/4 250 **Vorup Enge**.

Sommerfund: Sommerens største obs (lok.max >35): 17/6 150 **Vorup Enge** (APR), 29/6 40 rst **Egå Engsø** (HP), 29/6 86 rst **Årslev Engsø** (HLL), 2/7 50 rst **Sødringholm Strand** (LTP), 5/7 75 rst **Væth Enge** (RSN,KO) og 19/7 65 rst + 65 of **Bølling Sø** (MER).

2. halvår: Første større obs: 16/8 250 **Sødringholm Strand** (TRK,TBR) og 16/8 200 rst **Ajstrup Bugt** (LTP). Øvrige største obs: (lok.max >100): 25/8 298 S + 21 rst **Eskeplet** (HLL), 1/9 143 fou **Barnekold** (MWH), 2/9 360 rst **Alrø Poller** (JG), 26/9 200 rst **Hevringholm Strand** (TBR), 26/9 210 rst **Søledet Strandenge** (TBR), 29/9 191 rst **Årslev Engsø** (ToLa), 7/10 400 of **Væth Enge** (HLR), 10/10 3160 rst **Vorup Enge** (TBR), 12/10 435 rst **Egå Engsø** (GGU) og 17/10 120 rst **Norsminde Fjord**, vestdelen (IZN). Træk: Største obs (lok.max >35): 25/8 298 S **Eskeplet** (HLL).

Total: 26.052 (15.714) Indsendere: 90 Observationer: 970 Lokalteter: 130

1) Total 2) Max Årslev Engsø 3) Max Vorup Enge 4) Max Egå Engsø

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	1638	1306	3544	3969	258	433	420	1768	3606	4896	1823	2391
2	54	207	216	246	43	86	80	87	191	104	173	105
3	610	650	700	580	50	150	42	300	1700	3160	1050	1500
4	73	107	144	109	30	40	29	139	316	435	279	257

Gråand *Anas platyrhynchos* 01860

Der er i år indberettet det største antal observationer af det største antal indsendere og fra det største antal lokaliteter med Gråand i rapportens historie, men trods det er årstotalen faldet lidt. Årstotalen er nok lidt over målet, da det ikke er muligt at frasortere alle gengangere. Månedstotalerne er beregnet som summen af lokalitetsmax.

Ynglepar: 56-139 par på 25 lokaliteter, flest 25-100 par **Treskelbakkeholm** (Ivar Høst,JG), 3-4 par **Hornbæk Enge** (LTP).

1. halvår: Større forekomster vinter: Indlandslokaliteter (lok.max >500): 1/1 900 rst **Vorup Enge** (LTP), 13/1 600 rst **Mossø**, vestenden (SDY), 17/1 900 rst **Fussing Sø** (BKR) og 15/2 505 rst **Årslev Engsø** (HLL). Kystlokaliteter (lok.max >650): 1/1 1700 rst **Alrø Poller** (JG), 2/1 3200 rst **Sødringholm Strand** (LTP), 18/1 1200 rst **Mellempoldene** (TBR), 20/1 1000 rst **Mariager Yderfjord** (LTP) og 20/1 1000 rst **Pletten** (LTP). Større forekomster forår/forsommer: Indlandslokaliteter (lok.max >75): 3/6 212 fou **Årslev Engsø** (LLH), 20/6 250 rst **Vorup Enge** (LTP), 20/6 270 rst **Væth Enge** (HLR) og 26/6 294 fou **Egå Engsø** (LLH). Kystlokaliteter (lok.max >80): 5/4 200 rst **Mariager Yderfjord** (LTP), 5/4 340 rst **Sødringholm Strand** (TBR) og 12/4 200 rst **Mellempoldene** (TBR).

2. halvår: Større forekomster efterår: Indlandslokaliteter (lok.max >300): 17/9 930 rst **Vorup Enge** (BKR), 17/10 470 rst **Universitetsparken** (KEH) og 25/10 618 fou **Egå Engsø** (LLH). Kystlokaliteter (lok.max >500): 20/9 600 rst **Sødringholm Strand** (TBR), 26/9 600 **Søledet Strandenge** (TBR), 3/10 1050 rst **Mellempoldene** (TBR) og 20/10 665 rst **Alrø Poller** (JG). Større forekomster vinter: Indlandslokaliteter (lok.max >667): 7/12 750 **Vorup Enge** (HLR), 21/12 966 fou **Egå Engsø** (LLH) og 31/12 800 rst **Væth Enge** (LTP). Kystlokaliteter (lok.max >830): 15/11 1493 rst **Alrø Poller** (JG) og 27/12 1500 rst **Sødringholm Strand** (TBR).

Total: 82.451 (74.230) Indsendere: 121 Observationer: 2169 Lokaliteter: 339

1) Total 2) Største obs

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	21.313	10.903	5381	2942	1263	2040	1653	3219	6254	7558	8587	11.338
2	3200	1300	1100	340	165	294	460	500	930	1050	1493	1500

Spidsand *Anas acuta* 01890

Der er en fordobling af årstotalen i år, men det er dog ikke uhørt højt, da vi i 2000 og 2003 havde en lidt højere total. Det er sket en forøgelse både forår og efterår, med undtagelse af marts, som er normal. Månedstotalen er beregnet som summen af lokalitetsmax og oplagte gengangere er frasorteret.

1. halvår: Større forekomster (lok.max >22): 12/1 48 rst **Mellempoldene** (LTP), 8/3 178 rst **Sødringholm Strand** (TBR), 29/3 24 fou **Eskeholm** (MWH), 5/4 29 rst **Stavns Fjord**, sydøstdelen (MWH) og 5/4 35 rst **Mariager Yderfjord** (LTP). Sidste obs: 2/5 3 rst **Sødringholm Strand** (TBR) og 14/5 2 rst **Hesselholm** (MWH), 9/6 2 rst **Årslev Engsø** (ToLa).

2. halvår: Første obs: 10/8 3 S **Eskeplet** (LTP), 22/8 8 rst **Mellempoldene** (TBR), 22/8 11 rst **Eskeplet** (TBR,LTP). Større forekomster (lok.max >16): 4/10 180 rst **Ajstrup Bugt** (LTP), 9/10 26 rst **Barnekold** (MWH), 16/10 22 rst **Egå Engsø** (HLL), 18/10 36 rst **Mellempoldene** (TBR) og 1/11 26 fou **Sødringholm Strand** (CSS). Træk: 81 trk/12 obs i perioden 10/8-17/10, flest (lok.max >5): 22/8 21 S **Sødringholm Strand** LTP,TBR) og 25/8 25 S **Eskeplet** (HLL).

Total: 1395 (1045) Indsendere: 40 Observationer: 227 Lokaliteter: 38

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
	189	218	265	220	5	2	-	48	55	302	55	36

Atlingand *Anas querquedula* 01910

Der er indberettet 1 ynglepar ved **Årslev Engsø** med 6 unger (HLL). Oplagte gengangere er fraserteret og månedstotalen er beregnet som summen af lokalitetsmax.

1. halvår: Første obs: 30/3 1 ♂ rst **Dødeå** (GGU) og 31/3 1 fou **Årslev Engsø** (SAR), herefter obs flere steder. Større obs (lok.max >3): 1/5 4 ♂ rst **Skærsø Engsø** (KO), 20/5 12 rst **Egå Engsø** (HLL) og 6-20/7 7 **Årslev Engsø**.

2. halvår: Alle nævnes: 7/8 3 rst **Egå Engsø** (ToLa), 12/10 2 rst **Egå Engsø** (GGU) og 14/10 1 rst **Stubbe Sø** (KO).

Total: 87 (137) Indsendere: 37 Observationer: 168 Lokalteter: 19

1) Total 2) Max Årslev Engsø 3) Max Vorup Enge 4) Max Egå Engsø

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	-	-	2	24	32	15	8	3	-	3	-	-
2	-	-	1	3	4	5	7	-	-	-	-	-
3	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	-	9	12	8	1	3	-	2	-	-

Skeand *Anas clypeata* 01940

Aktiviteten er øget af et faldende antal indsendere, som har resulteret i en større årstotal, kun overgået af 2003 med 1212 observationer. Oplagte gengangere er fraserteret og månedstotalen er beregnet som summen af lokalitetsmax.

Ynglepar: 3 par **Egå Engsø** (HLL).

1. halvår: Vinterobs: 25/2-28/2 4 **Egå Engsø**, 24/2 2 rst **Årslev Engsø** (HLL), 26/2 2 fou **Dødeå Enge** (KEH), 28/2 3 rst **Eskeplet** (HLL) og 29/2 1 ♂ rst **Gammelgård Sø** (PLA). Forårets første større obs: 30/3 12 rst **Dødeå** (GGU). Øvrige større obs i foråret (lok.max >11): 2/4 27 **Årslev Engsø** og 2/4 32 **Dødeå Enge** (begge SSK), 26/4 28 rst **Egå Enge** (KO) og 1/5 18 rst **Havmølle Å** (KO). Sommerens største obs (lok.max >5): 7/6 15 rst **Årslev Engsø** (HLL) og 2/7 31 fou **Egå Engsø** (LLH).

2. halvår: Første større obs: 11/8 26 rst **Egå Engsø** (HLL). Øvrige større obs i efteråret (lok.max >10): 9/10 52 rst **Vorup Enge** (BKR), 14/10 22 rst **Stubbe Sø** (KO), 19/10 28 rst **Rugård Sønder-**

sø (JPL) og 29/10 83 **Egå Engsø** (EDY). Største trækobs: 25/8 10 S **Eskeplet** (HLL). Større vintere-robs (lok.max >7): 8/11 26 rst **Egå Engsø** (HLL) og 22/11 13 fou **Stubbe Sø** (JPL).

Total: 931 (591) Indsendere: 65 Observationer: 479 Lokalteter: 53

1) Total 2) Max Årslev Engsø 3) Max Vorup Enge 4) Max Egå Engsø

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	-	12	89	214	100	48	38	54	123	193	46	14
2	-	2	8	27	13	15	5	5	4	1	-	-
3	-	-	4	4	2	-	-	3	18	52	7	-
4	-	4	9	28	27	25	31	34	68	83	26	3

Taffeland *Aythya ferina* 01980

Endnu et rigtigt godt år for arten. Om end totaltallet ikke er helt på højde med sidste års, så er det dog langt over gennemsnittet, og det næsthøjeste de sidste 15 år. Stubbe Sø og Egå Engsø er stadig de dominerende lokaliteter for arten, og de eneste der har kunnet fremvise flokke på 100 fugle eller derover.

Ynglepar: I alt 7 par fra 5 lokaliteter: 3 par **Egå Engsø** (HLL), 1 par **Alken Vig i Mossø** (PLA), 1 par **Sengeløkke Mose** (JPL), 1 par **Ringelmosedammen** (JPL) og 1 par **Skanderborg Sortesø** (HEM).

1. halvår (lok.max >25): 13/1 30 **Mossø** (GGU), 24/1 850 **Stubbe Sø** (KO), 8/2 95 **Gammelgård Sø** (PLA), 10/2 27 **Årslev Engsø** (HLL), 13/2 49 **Skanderborg Sortesø** (PLA), 18/2 221 **Egå Engsø** (HLL), 22/2 80 **Skanderborg Lillesø** (GGU), 23/2 33 **Søbygård Sø** (CHØ), 24/2 25 **Rugård Nørresø** (KO), 5/3 88 **Mørke Kær** (FNI), 23/3 og 9/4 25 **Brabrand Sø** (GGU), 7/4 36 **Dråby Sø** (BNL), 25/4 30 **Egå Enge** (GGU) og 1/6 41 **Skærsø Engsø** (KO).

2. halvår (lok.max >25): 30/8 250 **Stubbe Sø** (PLA), 19/10 60 **Årslev Engsø** (TBR), 29/10 215 **Egå Engsø** (EDY) og 21/11 43 **Brabrand Sø** (KJH).

Rettelse Fugle i Århus Amt 2007: Antal observationer i 2007 var 437.

Total: 5476 (3142) Indsendere: 66 Observationer: 512 Lokalteter: 79

1) Total 2) Største observation 3) Max Egå Engsø 4) Max Stubbe Sø

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	1193	904	731	413	253	184	57	296	228	481	500	236
2	850	230	200	68	59	58	23	250	165	215	226	196
3	120	221	146	56	59	58	23	15	18	215	197	196
4	850	230	200	68	41	-	-	250	165	165	226	-

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne.

Troldand *Aythya fuligula* 02030

Igen et rekordår for Troldand. Vi skal helt tilbage til 1995 for at finde en højere total, som er langt over gennemsnittet. Langt hovedparten af de store flokke ses i Egå Engsø og Stubbe Sø, som begge året igennem huser et stort antal. Øvrige lokaliteter rapporteres mere sporadisk.

Ynglepar: Der er i år meldt rigtig mange ynglepar, dvs. 50-62 par fra 18 lokaliteter. Over halvdelen af yngleparrene er dog fundet i Egå Engsø. Alle lokaliteter med mere end et par nævnes: 30-35 par **Egå Engsø** (HLL), 5-6 par **Gjesing Mose** (JPL), 3 par **Alken Vig** (PLA), 3 par **Østerby Mose** (KEH) og 2 par **Ringelmoseskov** (ABU).

1. halvår (lok.max >100): 12/1 285 **Stubbe Sø** (KO), 13/1 310 **Norsminde Fjord** (IZN), 13/1 277 **Mossø** (PLA), 14/1 230 fou **Julsø** (TJ), 3/2 115 fou **Rugård Gods** (LLH,HLL, PMM), 6/2 167 fou **Dråby Sø** (BNL), 10/2 112 **Skanderborg Sø** (PLA,BGO,PMM), 19/3 160 **Haldsø** (TBR), 28/3 122 **Tange Sø** (OJ), 24/4 110 **Mørke Kær** (KO) og 1/5 534 fou **Egå Engsø** (LLH,HLL).

2. halvår (lok.max >100): 15/7 205 fou **Egå Engsø** (HST), 14/9 170 **Mossø** (PLA), 6/10 400 **Stubbe Sø** (JPL,JKL), 6/10 100 **Knudsø** (TSJ), 31/10 110 **Vorup Enge** (LTP), 23/11 125 **Årslev Engsø** (GGU) og 28/12 153 **Skanderborg Sø** (PLA).

Total: 13.736 (8850) Indsendere: 116 Observationer: 1246 Lokalteter: 176

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	2397	2013	2014	1648	909	431	336	753	786	1120	682	647
2	310	290	200	427	534	262	205	300	310	400	200	171

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteterne.

Bjergand *Aythya marila* 02040

Ovenpå sidste år dukkert er arten nu tilbage med et pænt antal, endda over gennemsnittet, men slet ikke oppe på de antal 1990'erne kunne fremvise. Nogle ganske store flokke giver et godt løft af det totale antal.

1. halvår (lok.max >75): 5/1 80 (KO) og 12/1 80 fou **Bønnerup Strand** (FOX), 10/1 500 **Store Sjørup Strand** (LTP), 12/1 110 fou **Fjellerup Strand** (FOX), 18/1 1300 **Eskeplet** (TBR), 18/1 950 **Hevringholm Strand** (FNI), 2/2 600 **Søledet** (LTP), 3/2 70 **Sødringholm Strand** (APR) og 7/2 350 **Stubbe Sø** (MER). Sidste større flokke i foråret er 2/3 50 **Stubbe Sø** (TVI) og 28/3 20 **Eskeplet** (TBR), og forårets sidste obs er 30/5 1 ♂ **Egå Engsø** (ALM).

2. halvår (lok.max >25): 15/11 1500 **Store Sjørup Strand** (LTP), 15/11 800 **Søledet** (LTP) og 6/12 80 **Sødringholm Strand** (LTP). Efterårets første obs ses 14/9 1 **Anholt** (FSV) og 16/9 1 **Stavns Fjord** (MWH). Første større flokke er de ovennævnte fra Store Sjørup Strand og Søledet. Indlandsfund: Udover gentagne fund i Stubbe Sø og Egå Engsø ses 8/11 1 ♂ fou **Sminge Sø** (CHØ).

Total: 7266 (5012) Indsendere: 29 Observationer: 60 Lokalteter: 23

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	3337	1390	112	3	1	-	-	-	5	5	2316	97
2	1300	600	91	3	1	-	-	-	3	3	1500	80

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Ederfugl *Somateria molissima* 02060

Mange flokke af god størrelse hjælper godt på totaltallet, som dog kun giver et jævnt resultat lige omkring gennemsnittet. Ingen af flokkene når da heller ikke op på de størrelser, der er observeret indenfor de senere år, selv sammenlignet med sidste år er flokkene generelt mindre.

Ynglepar: Der er i år kun rapporteret om ynglepar fra to lokaliteter: 106-110 par **Alrø Poller** (JG) og 40 par **Yderste Holm** (MWH). Der er dog observeret 5 juv **Ahl Hage** (HPE), 58 pull **Vesborg Fyr** (MWH), 6 pull **Langør** (EJ), 4 pull **Søby Strand** (DSA) og 8 pull **Splidholm** (DSA). Disse kunne godt antyde, at der har været ynglepar i de pågældende områder. En del observationer af pulli omkring Alrø kan meget vel stamme fra parrene på Alrø Poller, men f.eks 13 pull **Alrø Strevelshoved** (DSA) kan også stamme fra ynglepar i denne ende af øen.

1. halvår (lok.max >1000): 4/1 2500 **Issehoved** (MWH), 10/1 2000 **Store Sjørup Strand** (LTP), 11/1 1200 **Øer/Hassensøre** (JPL), 12/1 2000 **Ebeltoft Færgehavn** (KO), 12/1 1000 **Søledet** (LTP), 13/1 1100 **Eskeplet** (HLL), 20/1 3000 **Overgårds Dige** (LTP,APR), 20/1 1170 trk **Fornæs** (JSC), 27/1 6000 **Sødringholm Strand** (LTP), 2/3 1000 trk **Havknude** (HOF), 16/3 1000 **Studstrup** (RSN) og 28/3 1000 **Møgelmosen** (MWH).

2. halvår (lok.max >1000): 18/9 1200 **Vesborg Fyr** (MWH), 8/10 3000 **Anholt** (FSV), 12/10 5000 **Sødringholm Strand** (TBR), 14/10 1500 trk **Anholtfærgen** (HOF), 16/10 1100 **Hevringholm Strand** (TBR), 18/10 1500 **Issehoved** (DMA,MWH), 1/11 5500 **Eskeplet** (LLH,HLL,PMM), 1/11 2855 **Fornæs** (GGU), 15/11 3000 **Store Sjørup Strand** (LTP), 15/11 1000 **Søledet** (LTP), 23/11 2400 fou **Helgenæs** (KA), 23/11 2100 **Overgårds Dige** (MER), 29/11 1200 **Møgelmosen** (MWH)

og 26/12 1100 **Horsens Fjord v. Alrø** (JG). Der er rapporteret om to indlandsfund 25/4 10 rst **Randers Havn** (GGU) og 18/6 17 Ø **Korupsø** (RSN,SSL,RDN). Efterårstrækket viste sig fortrinsvis ved Anholt og Fornæs i oktober med flest 18/10 1850 **Fornæs** (AR) samt 11/10 og 12/10 1600 **Anholt** (FSV).

Total: 116.235 (119.539) Indsendere: 80 Observationer: 691 Lokalteter: 118

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	27.668	9743	11.470	6302	1752	1153	732	1548	3703	20.794	22.447	8923
2	6000	2000	1500	1000	500	450	350	400	1200	5000	5500	2700

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Kongeederfugl *Somateria spectabilis* 02070

Kongeederfugl er meget sjælden i Østjylland. Der skal opfordres til at indtaste iagttagelser med kommentar og beskrivelse i DOFbasen. Mangelfuld dokumentation og beskrivelse af usædvanlige fund vil som regel medføre, at observationerne ikke omtales i lokalrapporten.

Stellersand *Polysticta stelleri* 02080

Arten er lokal SU-art. Et udokumenteret fund i 2008.

Havlit *Clangula hyemalis* 02120

Et resultat for arten langt over gennemsnittet for de sidste 10 år, og siden 1995 kun overgået i 2006. Djurslands nordkyst er det langt dominerende område for arten, både hvad angår observationers antal og størrelse.

1. halvår (lok.max >3): 3/1 4 N **Gallohaven** (RDN), 5/1 3 S **Fornæs** (KO), 12/1 20 fou **Fjellerup Strand** (FOX), 12/1 19 fou **Bønnerup Strand** (FOX), 13/1 4 **Eskeplet** (HLL), 18/1 12 **Hevringholm Strand** (FNI), 22/1 3 S **Kysing Næs** (AWM), 3/2 3 **Bønnerup Havn** (FLU), 27/3 4 **Lystrup Strand** (FNI) og 30/3 18 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR).

2. halvår (lok.max >3): 3/11 og 8/12 5 trk **Fornæs** (AR), 4/11 3 **Gjerrild Nordstrand** (AR) og 21/11 7 ♂ **Eskeplet** (TBR).

Total: 209 (133) Indsendere: 25 Observationer: 68 Lokalteter: 20

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	82	11	53	13	1	-	-	-	4	3	25	17
2	20	3	18	4	1	-	-	-	3	3	7	5

Sortand *Melanitta nigra* 02130

Et godt år for arten med største total siden 1999, også med et par store flokke. Bemærkelsesværdig er også en måske stationær fugl i Bølling Sø.

1. halvår (lok.max >500): 4/1 1200 **Issehoved** (MWH), 10/1 5000 **Store Sjørup Strand** (LTP), 12/1 3700 **Fjellerup** (FOX), 12/1 3200 **Bønnerup Strand** (FOX), 30/1 700 **Lindholm** (MWH), 20/2 2000 **Eskeplet** (SSL), 22/2 500 **Søledet** (LTP), 3/2 2000 **Sødringholm Strand** (LTP), 10/4 800 **Anholt** (KMN,HOF,FSV) og 18/4 1350 **Gjerrild Nordstrand** (GGU). Sidste flokke i foråret(>100) ses 2/5 139 **Gjerrild Nordstrand** (KO), 5/5 150 **Anholt** (FSV), 9/5 250 og 16/5 300 **Sødringholm Strand** (LTP) og forårets sidste obs er 30/5 1 ♂ **Mellempoldene** (LTP).

Sommerfund: Såvel **Eskeplet** som **Sødringholm Strand** huser en del fugle i både juni og juli, max. 16/7 130 N **Sødringholm Strand** (LTP) og 6/7 70 N **Eskeplet**, desuden 5/6 28 **Store Sjørup Strand** (KO) og 27/7 10 **Mellempoldene** (APR).

Efteråret første bliver 5/8 39 trk **Gallohaven** (RDN,RSN,SSL), efterfulgt af større flokke (>100) 7/8 270 V **Sletterhage** (JPL,JKL) og 11/8 3480 trk **Fornæs** (AR).

2. halvår (lok.max >500): 18/8 7550 trk **Fornæs** (AR), 19/9 3000 **Lystrup Strand** (TBR), 13/11 1275 **Eskeplet** (HLL) og 27/12 600 **Sødringholm Strand** (TBR). Atter i år er det **Fornæs** der dominerer med de store trækforekomster, hvoraf de største er 18/8 7550, 25/8 5500 og 1/9 7220 alle (AR). Indlandsfund: 10/3 1 ♂ fou (HST), 9/4 1 ♂ (HST) og 22/5 1 ♂ (BRA, EDY, RSN) alle **Bølling sø**. Måske en stationær fugl? Desuden 12/4 1 **Tjærby Enge** (NJJ), 26/4 3 **Vorup Enge** (APR), 27/4 3 hørt nattrk **Hasle** (ALM) og 11/12 1 ♂ **Årslev Engsø** (HLL).

Total: 66.229 (45.696) Indsendere: 60 Observationer: 376 Lokalteter: 63

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	19.061	8490	5730	3229	931	104	229	8809	11364	2779	2458	3045
2	5000	2000	1500	1350	300	75	130	7550	7220	1100	1275	1245

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Fløjlsand *Melanitta fusca* 02150

Et utroligt flot år for arten med et totalt antal langt, langt over gennemsnittet, domineret af nogle få store flokke, og mange mellemstore.

1. halvår (lok.max >75): 10/1 300 **Store Sjørup Strand** (LTP), 18/1 300 **Eskeplet** (TBR), 18/1 175 **Lystrup Strand** (FNI), 2/3 114 **Fuglsø Strand** (MBG), 7/3 155 **Øster Hedekrog** (MWH), 12/4 100 **Sødringholm Strand** (TBR), 12/4 75 **Overgårds Dige** (HST), 2/5 1200 **Hevringholm Strand** (LRU), 13/5 88 **Gjerrild Nordstrand** (HLÆ) og 24/5 110 **Søledet** (FNI). Foråret sidste er sammen med ovennævnte fra 24/5 110 **Søledet** (FNI), samme dag: 55 **Eskeplet** (TBR), 30 **Lystrup Strand** (FNI), 15 **Hevringholm Strand** (FNI) og 15 **Store Sjørup Strand** (FNI).

Sommerens observationer er 5/6 2 **Store Sjørup Strand** (KO), 6/6 1 død ♂ **Anholt**, 15/6 6 **Sødringholm Strand** (LTP), 40 S **Sødringholm Strand** (LTP) og 21/7 6 **Eskeplet** (LTP,BKR).

Efteråret første bliver: 5/8 1 N og 1 V **Eskeplet** (TBR,TRK) og 5/8 1 trk og 1 rst **Gallohaven** (RDN,RSN,SSL). Den første større flok er 11/8 420 trk **Fornæs** (AR).

2. halvår (lok.max >75): 18/8 855 trk **Fornæs** (AR), 5/9 100 **Store Sjørup Strand** (TBR), 10/9 100 trk **Anholt** (FSV), 16/10 1000 **Lystrup Strand** (TBR), 16/10 80 **Hevringholm Strand** (TBR) og 27/12 94 **Øster Hedekrog** (MWH). Der er i år 2 indlandsfund: 12/4 1 **Egå Engsø** (JHHA) og 26/4 3 **Dråby Sø** (BNL).

Total: 8583 (2032) Indsendere: 41 Observationer: 222 Lokalteter: 37

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	1122	377	602	795	1511	43	6	1528	824	1365	166	244
2	300	180	155	150	1200	40	6	855	500	1000	75	94

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Hvinand *Bucephala clangula* 02180

Et år helt på det jævne uden de store flokke og med en årstotal næsten lige på de sidste 10 års gennemsnit, som i øvrigt ikke har vist de helt store udsving de sidste mange år. Artens forekomst i området lader således til at være meget stabil.

Der er heller ikke i år rapporteret om ynglefund, måske en aktiv ornitolog i området kunne have lyst til at forsøge med et par hvinandekasser ved Mossø, Fusing Sø, eller et andet sted?

1. halvår (lok.max >250): 12/1 375 **Randers Fjord** (LTP), 20/1 500 **Overgårds Dige** (APR), 24/1 400 **Lerdrup Bugt** (MER), 12/2 270 **Amstrup Red** (JG), 16/2 386 fou **Alrø Poller** (LLH) og 20/2 320 **Eskeplet** (SSL). Forårets sidste større forekomst er 1/5 22 fou **Egå Engsø** og 19/5 25 **Stubbe Sø** (JPL,JKL).

Der er en del sommerfund domineret af Egå Engsø, flest dog 21/6 48 **Fussingø Sø** (LTP) og 10/7 18 **Egå Engsø** (HLL).

Efterårets flokke indledes 4/10 50 **Ajstrup Bugt** (LTP) og 14/10 45 **Stubbe Sø** (KO).

2. halvår (lok.max >250): 4/11 850 **Stavns Fjord** (MWH), 7/12 300 **Alrø Vadegrund** (JOP), 21/12 250 **Kalø Slotshalvø** (DD), 23/12 350 **Yderste Holm** (MWH), 23/12 335 **Amstrup Red** (JG), 27/12 250 **Mellempoldene** (APR,TBR), 28/12 300 **Alrø Strevelshoved** (ANB) og 29/12 480 **Lerdrup Bugt** (JSC).

Total: 19.186 (19.884) Indsendere: 98 Observationer: 838 Lokalteter: 156

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	4437	3279	2730	830	61	81	47	24	36	536	2603	4522
2	500	386	330	80	25	48	18	6	13	140	850	480

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Lille Skallesluger *Mergullus albellus* 02200

Stort set på gennemsnittet og dermed lidt bedre end sidste år. En enkelt flok i januar skiller sig ud på størrelsen af flokken.

1. halvår (lok.max >3): 2/1 28 **Langsø** (DD), 14/1 (HST) og 27/1 (MER) 11 **Hinge Sø**, 24/1 8 **Stubbe Sø** (KO), 2/2 7 **Rugård Nørresø** (OFR), 3/2 14 ♀ og 8 ♂ fou **Rugård Gods** (LLH,HLL, PMM), 4/2 11 **Rugård Søndersø** (JPL,JKL), 5/2 3 **Øjesø** (JPL), 14/2 4 (FF) og 15/2 2 ♂ og 2 ♀ (HBØ) **Egå Engsø**, 10/3 6 ♂ og 7 **Salten Langsø** (DSA) og 21/3 4 ♀ og 1 ♂ **Salten Næs** (EO). Forårets sidste obs.: 30/3 1 ♂ og 1 ♀ fou **Skanderborg Lillesø** (LCLH).

Efterårets første observation er 1/11 1 ♂ **S Fornæs** (GGU).

2. halvår (lok.max, alle lokaliteter nævnt): 22/11 1 ♀ fou og 27/11 1 ♂ fou **Årslev Engsø** (LLH), 24/11 2 ♀ (JBA), 29/11 2 (EJB) og 25/12 2 ♂ fou (JBA) **Salten Langsø**, 27/11 1 ♀ (SSK) og 21/12 1 ♀ (KEH) **Brabrand Sø**, 3/12 3 **Langsø** (JPL), 13/12 3 **Rugård Nørresø** (OFR), 14/12 4 ♂ trk **Fornæs** (AR) og 30/12 1 ♂ og 1 ♀ fou **Skanderborg Lillesø** (HEM).

Total: 210 (215) Indsendere: 45 Observationer: 102 Lokalteter: 31

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	89	72	26	-	-	-	-	-	-	-	8	15
2	28	22	13	-	-	-	-	-	-	-	2	4

Toppet Skallesluger *Mergus serrator* 02210

Oven på tre år med rigtig godt resultat for arten følger 2008 med en total helt i top. Desværre ses der ikke en tilsvarende stigning for antallet af ynglepar.

Der er i år kun ynglepar på 2 lokaliteter: 1 par **Ebeltoft Færgehavn** (JPL,JKL) og 1-2 par **Gammelholm** (MWH).

1. halvår (lok.max >50): 7/2 85 N **Kysing Næs** (HLL), 22/3 70 trk **Fornæs** (HAC), 24/3 70 **Alrø Egehoved** (JSC), 5/4 80 **Amstrup Red** (JOP), 6/4 160 **Alrø Poller** (GGU), 12/4 100 fou **Overgårds Dige** (HST,MER), 24/5 120 **Eskeplet** (LTP,BIRL) og 30/5 130 **Sødringholm Strand** (LTP).

2. halvår (lok.max >75): 20/7 250 **Sødringholm Strand** (LTP), 16/8 270 **Overgårds Dige** (LTP), 16/8 200 **Eskeplet** (TBR,TRK), 7/9 125 **Alrø Poller** (GGU), 16/9 90 **Kolderne** (MWH), 19/9 (JG) og 2/11 (JOP) 95 **Lerdrup Bugt**, 9/10 77 **Barnekold** (MWH), 4/11 300 **Stavns Fjord** (MWH), 20/11 103 trk **Fornæs** (AR), 1/12 135 **Alrø Strevelshoved** (DSA), 25/12 107 **Alrø Egehoved** (HLL) og 29/12 154 **Amstrup Red** (JSC).

Indlandsfund: I lighed med tidligere år er her kun medtaget observationer, hvor der ikke er tvivl om forveksling med Stor Skallesluger: 6/4 2 **Egå Engsø** (HLL), 25/4 2 **Randers Havn** (GGU) og 1/5 2 **Egå Engsø** (LLH,HLL).

Total: 7009 (4537) Indsendere: 70 Observationer: 498 Lokalteter: 104

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	494	598	675	766	308	165	426	553	823	784	734	683
2	50	98	70	160	130	110	250	270	187	130	300	154

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Stor Skallesluger *Mergus merganser* 02230

Et meget ringe år for arten, med en total en del under gennemsnittet. Et resultat, som vi skal langt tilbage for at finde dårligere. De største flokke er alle fra Salten Langsø, efterfulgt af observationerne fra Mossø og Borre Sø.

Ynglepar: Der er i år ikke rapporteret om ynglefund, men fundet af 3 1K fugle i **Mossø** i begyndelsen af oktober kunne måske antyde, at der trods alt igen har været et ynglepar her.

1. halvår (lok.max >40): 1/1 270 **Salten Langsø** (ALM), 13/1 108 **Borre Sø** (MER), 13/1 193 **Mossø** (GGU), 13/1 61 **Smørmose** (LPJ), 13/1 48 **Vessø** (JKI), 13/1 45 **Skanderborg Sø** (FNI), 14/1 72 **Hinge Sø** (HST), 14/1 64 **Julsø** (TJ), 22/2 60 **Skanderborg Lillesø** (GGU) og 23/2 52 **Søbygård Sø** (CHØ). Forårets sidste observationer er 20/4 10 fou **Salten Langsø** (PGH), 26/4 1 **Ebeltoft Færgenhavn** (MHH), 1/5 1 ♂ **Egå Engsø** (LLH,HLL) og 4/5 10 **Alrø Egehoved** (DSA).

De første i efteråret er 2/10 3 1K **Mossø** (PLA), 19/10 14 ♀ og 31/10 60 **Salten Langsø** (BRS).

2. halvår (lok.max >20): 18/11 85 **Mossø** (GGU), 29/11 340 **Salten Langsø** (EBJ), 5/12 20 **Bryrup Langsø** (AWM), 11/12 20 **Alrø Strevelshoved** (MER), 25/12 22 **Alrø Poller** (HLL), 27/12 26 **Silkeborg Langsø** (BRS), 27/12 22 **Årslev Engsø** (HLL) og 28/12 24 **Skanderborg Sø** (PLA).

Total: 3395 (4723) Indsendere: 97 Observationer: 580 Lokalteter: 122

1) Total 2) Største observation

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	1250	772	307	99	11	-	-	-	-	63	335	553
2	270	160	46	15	10	-	-	-	-	60	340	320

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Hvepsevåge *Pernis apivorus* 02310

Takket være en stor trækdag i maj er årets total den højeste i de sidste 10 år. Derimod er efterårstrækket meget ringe, hvilket kunne tyde på en dårlig ynglesæson.

Ynglefund: Meldinger om mulige ynglepar fra 12 lokaliteter er rigtig godt. Tidligere år er der højest rapporteret 6-7 par. Alle ynglelokaliteter nævnes: **Fussingø Skov** (TBR), **Sødringholm Skov** (TBR), **Katholm Skov** (HOF), **Handrup** (KO), **Lunden Skov**, **Rugård** (JPL), **Hevring Mølle** (MAA), **Stjær Stenskov** (CHJ), **Tåstrup**, **Århus** (EO) **Silkeborg Vesterskov** (SFP), **Salten Langsø** (4 par med unger) (GGU), **Bryrup** (JBA) og **Illerup Ådal** (JG).

1. halvår: Observationer så tidlige som i begyndelsen af maj bør altid indtastes med en beskrivende kommentar. De første til normal tid ses 9/5 2 **Gjerrild by/Marshøj** (AR). Den 12/5 er den helt store trækdag med obs fra flere lokaliteter, og der er flere gode dage frem til starten af juni. Forårets største tal er 12/5 122 NØ **Gallohaven**, **Risskov Strand** (RDN) og 91 NØ **Grenaa/Gjerrild** (RSN), 16/5 22 og 4/6 65 **Gjerrild Nordstrand** (AR), 31/5 37 og 2/6 55 **Grenaa By** (AR). Endelig er der 8/6 15 Ø **Anholt** (KMN).

2. halvår: Efterårstrækket har kun 106 trækkende i perioden 12/8-21/9. Den største dag er 7/9 10 S **Brabrand Sø** (MJH). Årets sidste er 21/9 1 S **Vorup By** (HLR) og 1 1K S **Øer/Hassensøre** (DD). Den absolut sidste er meget sen, men fint fotodokumenteret, 14/10 1 trkf **Øer/Hassensøre** (KO).

Total: 783 (400) Indsendere: 56 Observationer: 187 Lokalteter: 89

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	385	227	19	86	65	1	-	-

I månedssum er kun frasorteret gengangere fra samme dag på samme lokalitet.

Sort Glente *Milvus migrans* 02380

Endnu et forrygende år! Det er ikke kun Djursland, som kan præstere fugle gennem en længere periode, men også Væth Enge. Det er svært at sige, hvor mange gengangere der er i materialet, men det vurderes, at minimum 14 fugle er involveret.

Årets første ses 13/4 1 og 26/4 1 **Grenaa By** (begge AR). Frem til 5/6 er der 9 dage med obs fra Gjerrild og Grenaa området, flest 27/4 2 ad **Gjerrild By/Marshøj** (KO,RSN) og 28/4 i alt 3 i **Gjerrild-området** (APN,AR). Fra den øvrige del af Djursland er der følgende: 28/4 1 N **Ebeltoft by** (JMH), 1/5 1 **Klørup agerland** (KO), 2/5 2 trk **Dragsmur** (DD), 2/5 1 NØ + 8/5 2 trk **Ålsrode** (HOF), 11/5 1 **Koed** (JKJ), 15/5 1 SV **Feldballe** (KO), 16/5 1 SSV **Pindstrup Mose** (MST) og 15/6 1 VNV **Georgsminde** (FOX). Udenfor Djursland ses 1/5 1 N **Sølyst/Brabrand Sø** (BGO), 9/6 1 N **Hesselholm** (LEB) og ikke mindst flg. spændende obs af rastende fugle: 28/4 2, 30/4 1 og 9/5 2 **Væth Enge** (LTP,APR,TBR).

Fra efteråret er den eneste fugl: 2/8 1 **Koed** (APJ).

Total: 30 (11) Indsendere: 18 Observationer: 29 Lokalteter: 17

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	11	15	3	-	1	-	-	-	-

I månedssum er kun fraserteret gengangere fra samme dag på samme lokalitet.

Rød Glente *Milvus milvus* 02390

Igen et år med rigtig mange observationer af Rød Glente. Kun i den vestligste del af regionen er det sparsomt med fugle, men ellers ses de efterhånden overalt med registreringer fra 148 forskellige lokaliteter!

Ynglefund: Ifølge den lokale koordinator for Rød Glente, Peter Hjeds, er der gjort redefund på 4 lokaliteter: **Lyngå, Hadsten, Tirstrup** og **Albøge**. Der er mulige ynglepar på yderligere 6 lokaliteter, så det ser ud til, at arten er i stadig fremgang i Østjylland.

1. halvår: Fra januar er der kun 6/1 1 S **Brattingborg Gods** (MWH) og den næste 14/2 1 SV **Barnekold** (MWH), ligeledes fra Samsø. Forårstrækket kommer i gang fra starten af marts med en lang række obs á 1-4 fugle på mange lokaliteter. Fra **Grenaa/Gjerrild** er trækobservationer frem til 5/6. Kulminationen er i april, hvor der på 15 obs-dage noteres i alt noteres 98 på træk/trækforsøg. Hvor mange af dem der er gengangere er vanskeligt at vurdere. Fugle kan opholde sig i området i længere tid, inden de trækker videre. De største dage bliver: 12/3 10, 26/4 16, 27/4 10 og 28/4 18 **Grenaa/Gjerrild** (AR,HAC m.fl.). På nær 20/4 5 **Dragsmur** (KO), 30/4 6 trk **Anholt** (FSV) og 1/5 4 N **Langemark, Samsø** (MWH) drejer alle øvrige obs fra andre lokaliteter sig om max. 3 fugle pr. dag.

2. halvår: Gennem en periode fra ult. august til med. oktober holder en del fugle til ved Kolindsund. Største tal bliver 30/8 7 og 11/10 7 **Kolindsund vestlige del** (APJ,CS). Det overgås dog af 13/9 med hele 15 ex **Albøge og Svenstrup by/enge** (landmand via PHJ).

Efterårets træk er sparsomt og de 3 største tal bliver: 27/8 6 SV + 21/9 7 SV **Feldballe** (KO,DD), samt 9/10 4 trk + 1 rst **Vesborg Fyr** (MWH).

I december er der 7 obs, hvoraf de 3 er fra **Samsø**. Årets sidste er 24/12 2 N **Nimtofte** (FOX) og 25/12 2 fou **Andi Enge** (CHB).

Total: 822 (318) Indsendere: 127 Observationer: 572 Lokalteter: 148

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	6	75	283	156	99	65	62	77	34	14	10

I månedssum er kun fraserteret gengangere fra samme dag på samme lokalitet.

Havørn *Haliaeetus albicilla* 02430

Et år på niveau med 2007 og med væsentlig flere iagttagelser end for bare 3 år siden. Det skyldes i høj grad, at flere ørne nu er stationære i området. Ikke kun om vinteren, men også i sommerhalvåret. Derimod er det relativt få ørne, der noteres på egentlig træk.

Salten Langsø/Mossø har med 98 observationer i løbet af året klart de fleste. Der noteres jævnligt 2 adulte og 2 yngre fugle, men 20/1 ses 2 adulte og 3 yngre fugle (GGU). Parring mellem de 2 adulte ørne ses 10/2 af PEN, men ingen rede er fundet, og der er ingen tegn på ynglesucces. **Årslev Engsø/Brabrand Sø** har 35 observationer i løbet af året. Enkelte dage ses 2 fugle, men langt de fleste obs er af enlige fugle. Ud fra aldersangivelser kan det konstanteres, at mindst 4 forskellige individer er set: 2 adulte, 1 4K og 1 2K. Gennem juli ses 4K fuglen ofte, og det lykkedes at aflæse fuglens farvering. Den er mærket som unge i maj 2005 ved Steinhuder Meer, Niedersachsen, vest for Hannover. Så vidt vides første gang en tysk Havørn er aflæst i Østjylland (MJH). **Skanderborg Sø** deler formodentlig ørne med Årslev Engsø/Brabrand Sø, men der oplyses ikke detaljer nok på årets 15 observationer, til at genkende individerne med sikkerhed. Alle oplysninger om sikker aldersbestemmelser og dragtkendetegn er meget velkomne i DOF-basen, så det bliver nemmere, at vurdere det reelle antal ørne i regionen. **Eskeplet/Sødringholm** har 16 observationer. Flest i februar/marts, hvor der både ses en adult og en 2K fugl. I maj har området besøg af en 3K, mens der i november ses 1 1K fugl. Et besøg fra "nord" dokumenteres 26/3 ved **Mariager Fjord**, hvor dragtkendetegn genkendes på en fugl, der et par timer tidligere er set ved Tofte Sø (BGO). På Djursland er den bedste lokalitet **Stubbe Sø** med 9 observationer fordelt på månederne februar, maj, september og oktober.

Forårets træk er beskedent med 25/3 1 trkf **Øster Hedekrog** (MWH), 30/3 1 trk **Anholt** (FSV), 13/4 1 3K trkf **Grenaa by** (AR), 3/5 1 4K+ N **Elsegårde Strand** (JW) kl. 12.30, så samme fugl ses sikkert over **Stubbe Sø** kl 13.10 (HHS) og måske igen 4/5 retur trk **Grenaa by** (AR). 5/5 ses 1 trk **Yderste Holm, Evesholm** (MWH), 7/5 1 5K+ N **Væth Enge** (RDN,RSN) og endelig 17/5 1 imm trkf **Gjerrild Nordstrand** (HAC).

Efteråret bringer kun to trækobservationer: 7/9 1 SV **Skelhøje Bakker** (DD,HST,ToLa) og 8/11 1 imm NØ **Fornæs** (FNI,ToLa).

Total: 252 (74) Indsendere: 80 Observationer: 261 Lokalteter: 73

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
38	55	32	12	19	7	20	8	13	14	13	11

I månedssum er kun frasorteret gengangere fra samme dag på samme lokalitet.

Rørhøg *Circus aeruginosus* 02600

En virkelig god sæson med mange fugle. Antallet er et godt stykke over 10-årsgennemsnittet, og trækket er flot både forår og efterår. Det har også smittet af på ynglefuglene, som kan mønstre en pæn fremgang.

Ynglefund: Et sted mellem 30-32 ynglepar er indrapporteret for perioden. Fremgangen skyldes hovedsagligt, at observatørerne er blevet bedre til at indrapportere ynglepar i DOFbasen, men den markante fremgang i antallet af fugle har nok også haft en betydning. I år er der på flere lokaliteter observeret to ynglepar: **Gudenåparken/Vasen/Kongslund** (LTP), **Kragemosen** (MWH), **Bjerregrav Mose** (BKR), **Kasted-Geding Mose** (SSL,RSN).

1. halvår: Årets første fugle ankommer meget normalt medio marts måned: 15/3 1 ♀ **Skjoldhøjparken** (MO), 15/3 1 **Galten** (JEL) og 16/3 1 ♀ **Årslev Engsø** (ALM). Forårstrækket omfatter 114 fugle i perioden 15/3-3/6. **NØ-Djursland** repræsenterer som vanligt langt hovedparten af trækket med 72 fugle med følgende større observationer: 21/4 5 trk og 28/4 7 trk (AR,FNI) samt 1/5 7 trk (AR) **Gjerrild by/Marshøj**. Både det **sydlige Djursland** og **Samsø** har begge 6 trækkende fugle i perioden.

2. halvår: Efterårstrækket er ligesom forårstrækket rigtig fint og omfatter 60 individer i perioden 7/8-21/9. **Anholt** har 17 fugle i perioden med max 12/9 7 trk. Forskellige lokaliteter på **Samsø** har 15 fugle med max 7/9 6 S **Vesborg Fyr** (MWH). **Gallohaven, Risskov** kan mønstre 8 fugle i perioden med max 12/9 4 trk. Årets sidste fugle er 9/10 3 fou **Vorup Enge /Vorup Engsø** (BKR) og 12/10 1 rst **Vorup Enge /Vorup** (NJJ).

Total: 1144 (802) Indsendere: 89 Observationer: 771 Lokalteter: 195

1) Total 2) Sum af max rastende pr. lokalitet 3) Træksum fratrukket dobbeltregistreringer fra samme lokalitet og dag

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	-	-	53	406	208	80	117	160	112	8	-	-
2	-	-	45	339	171	78	117	145	67	8	-	-
3	-	-	8	67	37	2	-	15	45	-	-	-

Blå Kærhøg *Circus cyaneus* 02610

Et virkelig godt år for arten. Trækket er flot både forår og efterår, og som vanligt dominerer NØ-Djursland forårstrækket og Anholt efterårstrækket. Ingen større ansamlinger af rastede fugle er observeret i år.

1. halvår: Årets første måneder inden trækket byder på mange enlige fugle på flere lokaliteter. Enkelte lokaliteter kan dog mønstre to fugle: 12/1 2 fou **Gudenåen vest for Randers** (BKR), 12/1 2 fou **Randers Fjord Mellerup-Voer** (LTP), 15/1 2 fou **Årslev Engso** (LLH,PMM), 17/1 2 rst **Lerdrup Bugt** (HBØ), 27/1 2 rst **Eskeplet/Boelsrev/Tangen** (HHL), 9/2 2 rst **Tuemose og Fusingø Enge** (BRA) og 20/3 2 of **Koed Enge** (JKJ). Forårstrækket repræsenterer hele 64 fugle i perioden 16/3-16/5. **NØ-Djursland** står for 48 fugle, hvoraf de største forekomster er 21/4 6 trk (AR, FNI) og 28/4 5 trk (AR) **Gjerrild By/Marshøj/Marshøjvej** samt 26/4 4 trk **Grenaa By** (AR). Sidste obs 2/6 1 **Østerkær** (CSS) og 6/6 1 **Hollandsbjerg Holme** (MAA).

2. halvår: Første 26/8 1 **Skalmstrup Vig, Randers Fjord** (LTP,BKR,APR). Trækket er rigtig fint med 49 fugle i perioden 26/8-21/11. **Anholt** står igen i år for langt hovedparten af de trækkende fugle med 23, hvoraf de største forekomster er 12/9 og 13/9 10 trk **Anholt** (HOF,FSV). **Fornæs** er også flot repræsenteret med 10 fugle med største forekomst 6/10 4 indtrk **Fornæs** (AR).

Total: 344 (238) Indsendere: 79 Observationer: 273 Lokaliteter: 115

1) Total 2) Sum af max rastende pr. lokalitet 3) Træksum fratrukket dobbeltregistreringer fra samme lokalitet og dag

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	35	31	39	60	33	2	-	2	48	33	34	27
2	35	31	36	18	14	2	-	1	11	25	31	27
3	-	-	3	42	19	-	-	1	37	8	3	-

Steppehøg *Circus macrourus* 02620

Meget glædeligt foreligger der hele to fund af denne sjældne rovfugl i år. Fuglene er set 26/4 1 2K trk **Grenaa by** (AR) og 4/10 1 3K ♂ S **Bjerre/Byvejle/Tuerne/Sylten** (LTP). Fundene er 7. og 8. fugl fra DOF-Østjylland, hvis man undlader at medregne de seks fund, som ikke er forelagt SU fra den periode arten var på SU-art.

Hedehøg *Circus pygargus* 02630

Et rigtigt godt år for arten med hele otte fund, som inkluderer et potentielt ynglefund for området. Årets fund fra 1. halvår er: 30/4 1 ad ♀ fou **Havknude** (HOF), 7/5 1 3K+ ♂ **Hemmed Kær/Bønnerup Kær** (RDN,RSN), 9/5 1 ♀ trk **Gjerrild by/Marshøj/Marshøjvej** (AR) og 16/5 1 ad ♂ V **Gjerrild Nordstrand** (HAC). I perioden 6/7-21/7 er både en ♂ og ♀ set ved **Sødringholm Strand** (LTP,CSS,TBR,BKR), og der er måske tale om et meget sjældent ynglefund for lokalafdelingen. Sidste halvår byder på to observationer: 15/8 1 1K rst **Lushage Samsø** (MWH,KMO) og 9/9 1 1K fou **Kolindsund vestlige del** (MST).

Duehøg *Accipiter gentilis* 02670

Flere fugle er registreret dette år end de sidste mange år. Hvorvidt der er tale om en fremgang i bestanden er svært at sige, og antallet af ynglefugle eller territoriehævdende fugle er stadig under ti par. Det er dog glædeligt, at det også går den rigtige vej efter mange år med nedgang.

1. halvår: Trækket omfatter som de tidligere år kun få fugle: 29/2 1 trk **Grenaa By** (AR), 1/4 1 N **Grimhøj** (HBØ), 4/4 1 trk **Fornæs** (AR), 4/4 1 NV **Forstbotanisk Have Århus** (LLH), 13/4 1 trk **Gjerrild Nordstrand** (EVL), 13/4 1 trk **Issehoved** (MWH), 24/4 1 trk **Gjerrild Nordstrand** (EHØ), 25/4 1 trk **Issehoved** (MWH), 1/5 1 N **Nordby** (MWH) og 6/5 1 trk **Anholt** (FSV).

2. halvår: Blot tre fugle er registreret trækkende i efteråret: 9/10 1 SV **Vesborg Fyr** (MWH), 29/10 indtrk **Øster Hedekrog** (MWH) og 22/11 1 indtrk **Lystrup Strand** (FNI).

Total: 135 (89) Indsendere: 44 Observationer: 123 Lokalteter: 69

1) Total 2) Sum af max rastende pr. lokalitet 3) Træksum fratrukket dobbeltregistreringer fra samme lokalitet og dag

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	10	25	12	25	18	2	8	3	12	11	8	1
2	10	24	11	18	16	2	8	3	12	9	7	1
3	-	1	1	6	2	-	-	-	-	2	1	-

Spurvehøg *Accipiter nisus* 02690

Spurvehøgen har som mange af de andre rovfugle haft et rigtigt godt år. Det er især NØ-Djursland, der dominerer forårstrækket, hvor Anholt som vanligt har flest fugle på efterårstrækket. Det er sædvanen tro svært at vurdere, hvor mange fugle der hober sig op på NØ-Djursland under forårstrækket, inden de trækker ud. Gengangere på tværs af lokaliteter er uundgåeligt ligesom gengangere på trækforsøg igennem foråret.

Ynglefund: Der er indtastet oplysning om 13 ynglepar, men tallet er naturligvis langt højere.

1. halvår: Forårstrækket er rigtigt flot med 1770 fugle, hvilket især skyldes de store tal fra **NØ-Djursland**. Det er også herfra vi finder periodens fem største dage: 1/4 98 trk (AR,HLÆ), 11/4 77 trk (AR) og 19/4 68 trk (AR,HAC) alle **Gjerrild Nordstrand**. Desuden 21/4 65 trk (AR,FNI) og 28/4 173 trk (AR) **Gjerrild by/Marshøj/Marshøjvej**. I hele perioden 16/3-4/6 er der noteret 1130 trækkende fugle ved **Gjerrild**. Ingen andre lokaliteter kan matche trækket ved **NØ-Djursland**, men **Anholt** skal alligevel nævnes med 179 trækkende fugle i perioden, hvor største observation er 4/5 53 trk (FSV).

2. halvår. Efterårstrækket ser også fint ud med 582 fugle, og periodens fem største dage er: 12/9 55 trk **Anholt** (FSV), 13/9 17 indtrk **Fornæs** (AR), 13/9 168 trk og 14/9 23 SØ **Anholt** (FSV) samt 17/10 76 indtrk **Fornæs** (AR). Den altdominerende lokalitet **Anholt** havde i perioden 26/8-12/10 293 trækkende fugle.

Total: 3183 (1693) Indsendere: 104 Observationer: 883 Lokalteter: 240

1) Total 2) Sum af max rastende pr. lokalitet 3) Træksum fratrukket dobbeltregistreringer fra samme lokalitet og dag

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	78	76	232	1322	542	33	26	83	433	255	63	40
2	76	76	104	136	95	26	26	71	60	69	52	40
3	2	-	128	1186	447	7	-	12	373	186	11	-

Musvåge *Buteo buteo* 02870

Et udmærket år for arten. Forårstrækket samler som vanligt mange fugle på NØ-Djursland, hvor fuglene opholder sig i længere perioder, inden de samler nok mod til at trække ud. Dette afspejles i de samlede træktaal, hvor gengangere må formodes at forhøje antallet. Efterårstrækket er derimod lidt sløjt.

Ynglefund: Der er indtastet oplysninger om 66 ynglepar, men som ved Spurvehøg er tallet naturligvis langt højere. Det på trods af at Musvåge nemmere lader sig registrere end Spurvehøg.

1. halvår: Forårstrækket omfatter 19.237 fugle, og må siges at være godkendt. Helt forventeligt står **NØ-Djursland** for langt størsteparten af trækket med 15.646 fugle. Tallet er dog påvirket af, at Musvåge generelt kan bruge lang tid på trækforsøg, og kontinuerede observationer ved træklokali-

teterne vil i mange tilfælde derfor inkludere de samme fugle. Periodens fem største dage er alle fra **NØ-Djursland**: 14/3 1200 trk **Grenaa By** (AR), 15/3 1280 trk **Fornæs** (AR), 26/4 1400 trk **Grenaa By** (AR), 27/4 600 trk **Gjerrild Bakken v. Overskov** (KO,RSN,OFR m.fl.) og 28/4 650 trk **Gjerrild Nederskov** (APN). Ingen andre lokaliteter kan matche trækket ved **NØ-Djursland**, dog er **Anholt** godt repræsenteret med 1664 trækkende fugle i perioden, hvor største observation er 3/5 470 trk (FSV).

2. halvår. Efteråret er lidt sløjt med 1148 fugle, heraf er de fem største dage: 19/9 55 trk **Havknude** (HOF), 27/9 40 trk **Ålsrode** (HOF), 6/10 66 trk **Gallohaven, Risskov** (RDN), 12/10 121 trk **Sælvig Havn** (MWH) og 28/10 61 trk **Vesborg Fyr** (MWH). **Samsø** dominerer efterårstrækket og har i perioden 453 trækkende fugle.

Total: 26.398 (13.596) Indsendere: 156 Observationer: 2507 Lokalteter: 623

1) Total 2) Sum af max rastende pr. lokalitet 3) Træksum fratrukket dobbeltregistreringer fra samme lokalitet og dag

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	472	1478	5830	10.252	4780	633	185	317	910	994	243	304
2	472	598	916	1317	661	244	176	307	474	313	231	304
3	-	880	4914	8935	4119	389	9	10	436	681	12	-

Fjeldvåge *Buteo lagopus* 02900

Efter et par rigtige dårlige år er der endelig fremgang at spore. Arten har haft et flot år med et virkeligt imponerende forårstræk. Efterårstrækket er dog ligeså elendigt som de forgående år.

1. halvår: Forårstrækket ses i perioden 14/3-11/5 og omfatter hele 144 fugle. Forårstrækket skal ses i **NØ-Djursland**, og lokaliteterne kan mønstre hele 112 af fuglene. Herudover står **Anholt** for 16 i perioden. Forårets første trækkende fugle er: 14/3 2 trk **Grenaa By** (AR). Største observationer i perioden er: 28/4 15 trk og 1/5 10 trk **Gjerrild By/Marshøj/Marshøjvej** (AR) samt 3/5 12 trk **Gjerrild By/Marshøj/Marshøjvej** (EVL). Hvorvidt der er tale om gengangere ved de største observationer er uvist. Trækket af våger på NØ-Djursland er svært, da mange af fuglene kommer tilbage uden at trække ud. Sidste obs 11/5 1 N **Dragsmur** (JTL).

2. halvår: Husk at indtaste tidligere observationer med en beskrivende kommentar. Efterårets første til normal tid ses 26/9 1 **Gudensø** (KENG) og 2/10 1 **Skejby** (SSL). Trækket er virkeligt tyndt og omfatter kun 13 fugle 5/10-22/11. Eneste større observationer er 27/10 2 indtrk **Havknude** (HOF) og 10/11 2 trk **Fornæs** (AR).

Total: 265 (132) Indsendere: 47 Observationer: 159 Lokalteter: 80

1) Total 2) Sum af max rastende pr. lokalitet 3) Træksum fratrukket dobbeltregistreringer fra samme lokalitet og dag

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	18	22	21	99	51	-	-	-	1	22	17	11
2	18	22	12	15	-	-	-	-	1	14	12	11
3	-	-	5	84	51	-	-	-	-	8	5	-

Stor Skrigeørn *Aquila clanga* 02910 SU-art

Helt fantastisk med to forskellige 3K fugle på Djursland. Første fugl bliver set 27/4 **Gjerrild By/Marshøj/Marshøjvej** (KO,RSN) og bliver sidst set med sikkerhed 30/4 på samme lokalitet (SSL,RSN,RDN). Fuglen ses senere i Skagen. Fundet er godkendt af SU og udgør DOF-Østjyllands 5. fund. Den anden fugl bliver set 4/5 **Grenaa By** (AR) og senere ved **Gjerrild By/Marshøj/Marshøjvej** (HP,EVL,LM). Som den tidligere fugl ender også denne i Skagen. Fundet er godkendt af SU og udgør DOF-Østjyllands 6. fund.

Kejserørn *Aquila heliaca* 02950 SU-art

Der foreligger et godkendt fund fra 7/6 1 2K S **Årslev Engsø** (MJH).

Kongeørn *Aquila chrysaetos* 02960

Årets forekomst tyder på mindst 9 forskellige fugle i Østjylland.

Parret ved **Overgårds Marker** er set gennem hele året og har fået en unge. Hannen er en udfarvet adult, mens der har været lidt uenighed om den yngre ♀ – men efterhånden har der vist været nogenlunde samling omkring at kalde den 4K+ i 2008. Ungen kom meget sent fra reden. Den sås første gang i luften sidst i september. 12/11 blev ungen fra Overgård indleveret til en plejecentral i Åbenrå. Den var blevet fundet 3 km øst for Tønder! Ungen blev ringmærket, mens den var i reden, så der er ingen tvivl om, at det var den. Fuglen var afkræftet, kunne ikke flyve, og den fik sonde-mad. Efter nogle dage var den dog friskere, og 5/12 blev den genudsat nær ynglestedet ved Overgård. Det store spørgsmål er, hvad den dog lavede så langt hjemmefra. Ungen er set jævnligt fra 18/9-7/12, og den sås sidste gang (inden udflugten til Sønderjylland) d. 12.10. Mærkeligt er det også, at de to forældrefugle ikke blev observeret i området i en periode på en måned eller mere. Til gengæld dukkede en ny (3K) fugl op i området over to omgange 20/9 og 29/11. Udover 3K+ fuglen sidst på efteråret foreligger en spændende observation af hele 4 fugle: D. 26.3. ser HAC fra Als Odde (indtastet under denne lokalitet) de 2 ynglefugle + 2 2K-fugle, alle kredsende over Overgårds arealer. På et tidspunkt i samme kikkertfelt! Det må være rekord for DOF-Østjyllands område. Den ene ungfugl jages tilsyneladende væk af yngleparret. Så i alt har der optrådt 6 forskellige fugle ved Overgård i løbet af året! Det bliver meget interessant at følge den videre udvikling.

Flere forskellige lokaliteter på **Samsø** havde besøg af en 2K fugl fra 2/1-5/3. Øvrige observationer: 19/1 1 imm rst **Høvild Skov** (HP), 22/4 1 2K og 28/4 1 2K **Gjerrild** (RSA,AR,APN), 26/4 1 2K **SSV Katholm Skov** (OFR) samt 26/4 2 2K trkf og 4/51 2K trkf **Grenaa by** (AR). Fuglen fra Samsø kan være en af dem, der senere på foråret ses på Djursland. Det er formodentlig de samme to fugle, der gentagne gange observeres på Nordøstdjursland igennem perioden.

Fiskeørn *Pandion haliaetus* 03010

Et virkelig godt år for arten, som ligger langt over 10 års gennemsnittet. Forårstrækket er dog ikke imponerende, men det er derimod efterårstrækket med hele 78 fugle.

1. halvår: Årets første til normal tid ses 26/3 1 **Årslev Engso** (GGU) og 29/3 1 N **Tømmerby Them** (ASF). En tidlig martsobservation er indtastet uden kommentarer og medtages derfor ikke her.

Forårstrækket omfatter 122 fugle i perioden 29/3-31/5 fordelt på **NØ-Djursland** 75, **Dragsmur** 7 og **Anholt** 3. Periodens største observationer er alle fra **NØ-Djursland**: 18/4 6 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR), 19/4 8 trk **Gjerrild Nordstrand** (HAC,AR), 21/4 12 trk (AR,FNI) og 23/4 6 trk (AR) **Gjerrild By/Marshøj/Marshøjvej** samt 24/4 7 trk **Gjerrild Nordstrand** (EHØ).

2. halvår: Efterårstrækket er rigtigt flot med hele 78 trækkende fugle i perioden 29/7-17/10. **Anholt** er noteret for 12 af fuglene med største observation 10/9 5 trk (HOF). Ved **Gallohaven** ses 4 fugle i perioden. Perioden er præget af enkelte trækkende fugle, men én observation står helt for sig selv: 10/9 15 SV **Karlsbjerg** ved **Dråby** (Lars Bruun via DD). Det er virkelig mange om efteråret! Dagen forinden havde der formentlig med sydøstenvinden været et større indtræk til Djursland, og med opklaring fra sydvest gik trækket nærmest amok. Flere større forekomster af rastende fugle er noteret i efteråret: 16/8 7 rst **Mellerup** (TRK), 12/8 4 fou **Randers Fjord strækn. Mellerup-Grund Fjord** (FNI) og 26/8 5 fou **Skalmstrup Vig i Randers Fjord** (LPT,BKR,APR m.fl.). Efteråret afsluttes på et helt normalt afrejsetidspunkt 19/10 1 rst **Knudsø** (TSJ) og 23/10 1 fou **Tåstrup Sø** (CHJ).

Total: 410 (260) Indsendere: 84 Observationer: 296 Lokaliteter: 118

1) Total 2) Sum af max rastende pr. lokalitet 3) Træksum fratrukket dobbeltregistreringer fra samme lokalitet og dag

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	-	-	5	106	42	7	29	80	127	14	-	-
2	-	-	3	15	15	7	28	69	65	10	-	-
3	-	-	2	93	27	-	1	11	62	4	-	-

Tårnfalk *Falco tinnunculus* 03040

Et nærmest eksplosivt år for Tårnfalken, der bl.a. skyldes en fordobling af observationer i forhold til de tidligere år. Således en tredobling i totalantal i forhold til 10-årsgennemsnittet. Som sædvanlig stammer de største observationer af trækkende fugle fra Gjerrild-området og Anholt.

Ynglefund: Kun 9 par er registreret og indtastet i DOFbasen. Der mangler observationer fra en række indlysende lokaliteter og især fra det midtjyske. Ungeproduktionen blev i alt 20 unger, hvilket svarer til 3,3 unger pr. par. Dette er en god ungeproduktion, men ikke imponerende i forhold til den sydsvenske bestand, der i gennemsnit får over 4 unger på vingerne.

1. halvår: I alt 127 trækkende i perioden 8/3-23/5. Som altid løb Gjerrild-området med topcoren, der blev på 76. Største trækobservationer er 21/4 14 trk og 28/4 14 trk **Gjerrild By/Marshøj** (AR), 27/4 9 trk **Gjerrild Nordstrand** (KO) og 28/4 14 trk **Gjerrild By/Marshøj** (AR). Største obs udenfor Gjerrild-området er 4/5 7 trk **Grenaa By** (AR). Største obs af rastende fugle er 2/5 9 rst **Gjerrild By/Marshøj** (KO).

2. halvår: I alt 239 trækkende i perioden 8/7-14/10. Størstedelen af tallene kommer fra **Anholt**, hvor der ses 118 trækkende med største dage: 11/9 44 trk (FSV,HOF), 12/9 21 trk (FSV) og 13/9 25 trk (FSV). Største observationer udenfor Anholt er 12/9 17 trk **Grenaa By** (AR) og 19/9 14 fou **Kolindsund, vestlige del** (MST).

Total: 2651 (878) Indsendere: 117 Observationer: 1533 Lokalteter: 380

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
144	169	207	303	236	120	226	227	486	187	145	201

Aftenfalk *Falco vespertinus* 03070

I modsætning til 2007 blev 2008 både lokalt og landsdækkende et godt år for Aftenfalken. Ikke mindre end 6 obs af 7 fugle. Den første obs er right on time med 9/5 2 ad ♀ rst **Gjerrild Nordstrand** (AR) kl. 17.30-20.30, i øvrigt sammen med 11 lærkefalk (se under denne)! Det kan godt betale sig at besøge Gjerrild-området også sent på dagen, hvor mange rovfugle på de rigtige dage kan ses raste ved Nordstranden. De næste dage bliver der set mange i hele landet og DOF-Østjylland får en bid af kagen med 3 obs på en dag: 12/5 1 3K+ ♂ NØ **Gjerrild Nordstrand** (KO), 1 ♂ N til fou **Øer/Hassensøre** (Lars Bruun via DD) og 1 2K **Tåstrup Mose** (UJE). Forårstrækket slutter med 23/5 1 2K ♂ trk **Gjerrild Nordstrand** (AR).

Det bliver til et enkelt efterårsfund: 25/8 1 1K rst **Fornæs** (AR).

Dværgfalk *Falco columbarius* 03090

Som de forrige arter blev 2008 et godt år for Dværgfalken.

1. halvår: Trækket starter til normal tid med 29/2 1 ♂ N **Ålsrode** (HOF). Der er i alt 94 trækkende fugle i perioden 29/2-24/5, hvor de største tal er 12/4 6 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR), 21/4 11 trk og 28/4 7 trk **Gjerrild By/Marshøj** (AR). Der er i år ingen obs af mere end én rastende fugl. Sidste fugl i 1. halvår bliver 28/5 1 ♀ fou **Møgelskår** (EJ).

2. halvår: Første obs ses 10/8 1 rst **Hesselholm** (LEB) og 22/8 1 SV **Sødringholm** (LTP). Der er i alt 85 trækkende fugle i perioden 22/8-13/11. De største obs kommer fra **Anholt** og er 11/9 8 trk (HOF,FSV), 12/9 9 trk (FSV) og 13/9 13 trk (FSV). Anholt tegner sig 45 af de 85 trækkende fugle i perioden. Største obs udenfor Anholt er 13/9 3 indtrk **Fornæs** (AR).

Total: 241 (167) Indsendere: 45 Observationer: 146 Lokalteter: 61

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
3	5	3	78	42	-	-	4	85	16	2	3

Lærkefalk *Falco subbuteo* 03100

Et ekstremt godt år for Lærkefalken, hvor der bl.a. registreres to, for området, ret store observationer. Således over en fordobling af både 10-års gennemsnittet og antallet af observationer over de sidste 5 år.

1. halvår: Den første fugl er 23/4 1 trk **Gjerrild By/Marshøj** (AR). Der ses i alt 33 trækkende fugle i perioden 23/4-4/6. De bedste dage er 28/4 4 trk **Gjerrild By/Marshøj** (AR) og 6/5 3 trk **Anholt** (FSV). Den største obs i 1. halvår er 9/5 11 rst **Gjerrild Nordstrand** (AR), hvilket er en stor obs, selv for Gjerrild-området. Fuglene sås raste og fouragtere i området om aftenen kl. 17.30-20.30, i øvrigt sammen med 2 aftenfalke, så formodentlig har der været et godt falketræk tidligere på dagen. Der var desværre ikke observatører ude i området om eftermiddagen kl. 13-17.30, hvor trækket som regel kulminerer. Dagen efter kl. 5.30 var fuglene ved Gjerrild Nordstrand allerede trukket videre. Sidste obs i 1. halvår er 29/6 1 ad fou **Årslev Engso** (HLL), hvilket er et interessant tidspunkt, men godt kunne være en forsinket trækfugl.

2. halvår: Første fugl bliver 31/7 1 trk **Grenaa By** (AR). Næste fugl ses først en måned senere. Der er i alt 46 trækkende fugle i perioden 31/7-30/9. De største dage er 10/9 4 trk **Anholt** (FSV), 11/9 12 trk **Anholt** (HOF,FSV), 12/9 5 trk **Feldballe** (KO) og 4 trk **Gallohaven** (RDN) samt 13/9 4 trk **Anholt** (FSV). Observationen fra 11/9 er en ret stor observation, selv for Anholt. Sidste obs er 15/10 1 fou **Anholt** (FSV).

Total: 138 (62) Indsendere: 34 Observationer: 97 Lokalteter: 37

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	10	53	4	1	-	67	3	-	-

[Storfalk sp.] 03189

En undsluppet falkonerfugl ses året igennem på **Århus Østhavn** (mange inds.). Fuglen var tilsyneladende ikke en ren slagfalk. Falkoneren har oplyst, at det var en hybrid mellem Jagtfalk og Vandrefalk, men det kan ikke passe ud fra proportioner og dragtdetaljer. Det er derimod langt mere sandsynligt, at Vandrefalk og Lannerfalk er ophav til denne 1K-fugl, det er en klassisk arts kombination blandt falkonerer.

Vandrefalk *Falco peregrinus* 03200

Et udmærket år for Vandrefalken med et antal lidt over 10-årgennemsnittet. Der ses Vandrefalke i næsten alle årets måneder, og som sædvanlig har vi flere stationære fugle i vores lokalområde.

1. halvår: Der ses 4 stationære fugle: 6/1-5/4 1 2K rst **udmundingen af Randers Fjord** (LTP,HLL,TBR m.fl.), 27/1-29/3 1 ad rst **udmundingen af Randers Fjord** (LTP,HLL,TBR), 6/1-16/3 1 ad rst **Alrø** (DSA,MIK,HBØ m.fl.) og 31/1-31/3 1 rst **Bølling Sø** (HST,JBA). Der ses i alt 54 trækkende fugle i perioden 8/3-12/5. Heraf 7 dage med mere end én fugl. Største obs er 19/4 3 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR,HAC). Sidste fugl i 1. halvår bliver 16/5 1 of **Gjerrild Nordstrand** (JKL via JLP).

2. halvår: Første fugl er 8/7 1 of **Ebeltoft By** (MMH). Igen ses der stationære fugle: 22/8-23/10 1 ad + 1 1K rst **udmundingen af Randers Fjord** (LTP,HLL,TBR m.fl.) og 23/12-29/12 1 ad rst **Alrø** (LLH,JG,HLL m.fl.). Der ses i alt 23 trækkende fugle i perioden 31/8-24/11 med bedste dage 12/9 3 trk **Anholt** (HOF,FSV) og 17/10 3 trk **Fornæs** (AR).

Total: 169 (123) Indsendere: 66 Observationer: 221 Lokalteter: 76

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
16	19	27	36	10	-	3	6	20	19	8	5

Agerhøne *Perdix perdix* 03670

Til trods for at Agerhønen er trængt og i tilbagegang på landsplan, er årets resultat det bedste siden 1996 (hvor der indrapporteredes 1366 fugle)!! Men mon ikke "den høje årstotal" skyldes øget

fokus på arten (og måske Landskampen på Netfugl), frem for en reel fremgang? Det bliver interessant at følge i de kommende år, så hold endelig øje med Agerhønen – og husk at taste ind i DOF-basen!

Yngel (alle nævnes): **Hornbæk Enge v. Gudenåen** 3-4 par (LTP), **Væth Enge** 2 par (BKR), **Svenstrup v. Hammel** 1 par (CHØ), **Solbjerg** 1 par (JSW), **Grundfør by/agerland** 1 par (MHO), **Engbakkerne** 1 par (JBP) og **Østerhede** 1 par (MWH).

Øvrige obs (≥20): 13/8 32 **Sangstrup Klint** (ABU), 12/9 20 **Hornslet** (FNI), 23/10 28 **Råby Kær** (BKR), 24/10 20 **Stjær** (EO) og 27/12 25 **Enslev by og Bjerge** (TN).

Total: 677 Indsendere: 62 Observationer: 170 Lokalteter: 91

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
40	39	28	43	58	18	36	92	90	86	78	69

Vagtel *Coturnix coturnix* 03700

De første Vagtler noteres 14/5 1 **Tånium** (JKE) og 18/5 1 **Kolindsund vestlige del** (CS).

Som sædvanlig - fristes man næsten til at sige - har CSS og LTP brugt den ene nat efter den anden på at tælle Vagtler i **området mellem Randers- og Mariager Fjord**. Og CSS opgør årets total til min. 50 forskellige fugle i perioden 24/5-31/8 (med 29/7 46 som største enkelttælling til dato ifølge CSS. Det er 4. år i træk, at totalen i området er over 50 fugle.

Øvrige obs (≥3): 31/5 3 **Ringkloster Ådal v. Nissumgård** (GGU), 5/7 12 + 6/7 3 + 9/7 7 **Oustrup** (MST,FNI) og 14/7 3 + 31/7 6 **Gjerrild-området** (RSA,AR).

De sidste fugle høres 31/8 4 **Råby Kær** og 31/8 1 **Demstrup Vase** (begge CSS,KNI).

Total: 123 (106) Indsendere: 21 Observationer: 71 Lokalteter: 29

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	10	25	75	13	-	-	-	-

Fasan *Phasianus colchicus* 03940

Største obs: 23/1 19 **Kasted-Geding Mose** (SRW), 9/3 20 **Tåstrup Mose** (EO), 29/3 17 **Borre Skov** (OJ,VJ), 1/6 25 **Rejstrup Enge** (TBR) og 5/11 60 **Ørting Storskov** (SLO).

Total: 950 Indsendere: 60 Observationer: 498 Lokalteter: 169

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
107	33	119	156	125	108	7	10	32	98	108	47

Vandrikse *Rallus aquaticus* 04070

Yngel (alle nævnes): **Hornbæk Enge v. Gudenåen** 2 par (LTP), **Egå Engsø** 2 par (JOG) og **Årslev Engsø** 1 par (HLL,SSL,RSN m.fl.). Parret ved **Årslev Engsø** ses med 3 1K 12/7 (HLL).

Største obs (lok.max ≥4): 3/4 4 **Kasted-Geding Mose** (KEH), 20/4 4 **Tåstrup Sø** (EO), 7/5 11 **Brabrand Sø** (HBØ), 1/7 5 **Årslev Engsø** (NAA), 25/10 4 **Stubbe Sø** (PLA) og 2/11 4 **Sminge Sø** (BRS). Det skal lige nævnes at obsen fra **Årslev Engsø** ikke drejer sig om det YP der er nævnt ovenfor, men om 4 sy fugle på sydsiden og 1 sy i vestenden.

Total: 246 Indsendere: 52 Observationer: 300 Lokalteter: 63

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
7	7	31	55	40	10	12	12	18	22	17	15

Plettet Rørvagtel *Porzana porzana* 04080

For andet år i træk er der ingen obs af arten – det begynder at ligne en dårlig vane!!

Engsnarre *Crex crex* 04210

Renset for gengangere bliver årets resultat ca. 9 forskellige fugle, mod 23 i 2007 og 7 i 2006. Alle obs er traditionen tro af syngende fugle.

24/5 + 6/6 + 17/6 1 **Smedegrave/Karlby Enge** (FNI,CSS,APR,PPR,SKI) og nok samme fugl 25/5 + 6/6 1 **Termestrup Enge** (KO,CSS,APR,PPR,SKI), 31/5 1 **Ringkloster Ådal v. Nissumgård** (GGU), 6/6 1 **Skarresø** (CSS,APR,PPR,SKI), 25/6-26/6 1 **Korup Å** (AWM,RSN), 25/6 1 **Elløv Enge** (JBA), 26/6 2 **Kolind Kær-Bugtrup Bæk** (RSN), 26/6 1 **Kolindbro Enge** (RSN) og 27/6 1 **Kasted-Geding Mose** (RSN).

Grønbenet Rørhøne *Gallinula chloropus* 04240

Observatørerne er åbenbart blevet mere opmærksomme på Grønbenet Rørhøne. Antallet af indsendere er øget med 43 % og lokaliteter med 23 %, som giver en stigning med 38 % i årstotalen. Dette tal er det største i Lokalrapportens historie. Men antallet af indberettede ynglepar er lidt lavere end året før.

Ynglepar: Der er i alt indberettet 13-14 ynglepar fra 9 lokaliteter, flest: 2 par **Gudenåen, Sminge Sø-Alling Å** (HST), 2 par **Havreballe Skov-Friheden** (KEH) og 3 par **Stubbe Sø** (GRA).

1. halvår: Største obs (lok.max >26): 14/1 30 fou og 27/1 30 rst **Universitetsparken Århus** (FBC,RSN) samt 17/1 34 fou **Brabrand Sø** (ToLa).

2. halvår: Største obs (lok.max >21): 9/9 22 rst **Egå Eng sø** (HLL) samt 13/9, 13/11 og 6/12 22 fou **Universitetsparken Århus** (KEH,FBC).

Total: 1215 (424) Indsendere: 77 Observationer: 672 Lokaliteter: 112

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
132	171	130	155	64	43	48	129	122	89	65	67

Blishøne *Fulica atra* 04290

Ligesom sidste år er Egå Eng sø den lokalitet i Østjylland, som tiltrækker de største flokke af Blishøns, især i perioden juni-december. Observationerne er endda større end i 2007. Men i modsætning til året før er der ingen oplysninger om ynglepar på denne lokalitet. Forskellige observationer af 1K-fugle tyder dog på yngleaktivitet.

Ynglepar: Der er i alt indberettet 137-159 ynglepar fra 46 lokaliteter, flest 10-15 par **Skanderborg Sø** (PLA) og 10-12 par **Væth Enge** (BKR).

1. halvår: Større obs, vinter (lok.max >500): 13/1 1270 rst **Norsminde Fjord**, midtdel og 13/1 780 rst **Norsminde Fjord**, vestdel (begge IZN). Større obs, forår/forsommer (lok.max >200): 15/3 240 rst **Dødeå Enge** (GGU), 27/3 296 rst **Årslev Eng sø** (HLL) og 29/6 1000 rst **Egå Eng sø** (HP).

2. halvår: Større obs, sensommer (lok.max >400): 1/8 433 rst **Skanderborg Sø** (JTL), 28/8 1870 rst **Egå Eng sø** (HLL) og 30/8 600 rst **Stubbe Sø** (PLA). Større obs, efterår (lok.max >800): 10/10 830 rst **Vorup Eng sø** (TBR). Observatøren oplyser, at dette antal er et rekordtal for denne lokalitet. Desuden 17/10 1800 rst **Norsminde Fjord**, vestdel (IZN) og 29/10 3800 **Egå Eng sø** (EDY). Større obs, vinter (lok.max >130): 2/12 1800 fou **Egå Eng sø** (KA), 12/12 153 rst **Vorup Eng sø** (BKR) og 28/12 265 rst **Skanderborg Sø** (PLA).

Total: 38.309 (41.510) Indsendere: 104 Observationer: 1441 Lokaliteter: 230

1) Summen af lokalitetsmaksima på alle lokaliteter

2) Månedsmaksima Egå Eng sø

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1)	5162	2282	2428	1660	1211	1707	1712	4239	5508	7449	2276	2675
2)	170	286	343	155	412	1000	982	1870	2025	3800	1710	1800

Trane *Grus grus* 04330

Igen er der ynglefugle i det centrale Djursland. Ifølge artskoordinatoren PAFR har der med sikkerhed ynglet tre par Traner i Østjylland i 2008. Alle tre par yngede på Djursland fordelt på to lokaliteter. I hvert fald de to af parrene havde ynglesucces, idet de er set med flyvefærdige unger i eftersommeren. Trækket ved månedsskiftet marts-april ses ikke rigtigt i Østjylland i år, men til gengæld er der pænt med fugle ind i april.

Første på færde er 1/3 11 SØ **Funder Ådal** (EBJ). Det er mange så tidligt. Desuden 9/2 2 trk **Grenaa** (AR) og 2 NV **Anholt** (FSV). Der ses i perioden 1/3-31/5 131 trk i det østjyske, heraf 81 på **NØ-Djursland** og 21 på **Anholt**. Af større iagttagelser skal desuden fremhæves 13/4 14 trk **Grenaa** (AR), 28/4 15 trk **Gjerrild** (AR) og 30/4 13 Ø **Gjerrild Nordstrand** (SSL,RSN,RDN). Sidste trækforekomst ses 31/5 6 trk **Anholt** (FSV).

I juli måned en lidt usædvanlig observation af 2 stationære gamle fugle ved **Eskeplet** (CSS,OEH,CSJ). Fra august 5/8 1 **Hesselholm** (LEB), samt i en længere periode 2 gamle fugle med 2 unger på stubmark ved **Nørager** (JBP,MER), og ynglefuglene ses her indtil 3/9. Sidste er sene 5/11 2 of **Gudensø** (via PLA).

Total: 176 (127) Indsendere: 41 Observationer: 81 Lokalteter: 30

1) Total 2) Største obs

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	-	-	33	75	53	-	2	7	4	-	2	-
2	-	-	11	15	6	-	2	4	4	-	2	-

Strandskade *Haematopus ostralegus* 04500

Et super år for Strandskaden langt over gennemsnittet, og det største antal indberettet nogensinde. Totaltallene for arten er siden 2003 steget kraftigt år for år, kun med en mindre tilbagegang i 2007. Det store antal slår også igennem på 1. halvårs månedstotaler, som skyldes observationer af nogle ret store flokke.

Ynglepar: Der er i alt indrapporteret 68-81 ynglepar fra 12 lokaliteter. Ynglepladserne er: 20 par **Treskelbakkeholm** (Ivar Høst,JG), 10-15 par **Ørkenen, Anholt** (CHJ), 10 par **Alrø Poller** (JG), 10 par **Hjelm** (JOC), 8-13 par **Mellempoldene** (LTP), 5-6 par **Besser Rev** (MWH), 1 par **Alrø Egehoved** (JG), 1 par **Alrø Poldkrog** (JG) og 0-1 par **Grenaa By** (FNI). Der er også nogle få indlandslokaliteter: 2 par **Egå Engsø** (HLL), 1 par **Tilst** (OA) og 0-1 par **Mossø** (PLA).

Januar giver et ganske stort antal fugle fra i alt ikke mindre end 29 lokaliteter. Der er da også nogle temmelig store flokke imellem, heraf følgende (>100): 10/1 380 **Store Sjørup Strand** (LTP), 18/1 340 **Søledet Strandenge** (FNI), 18/1 155 **Store Sjørup Strand** (FNI) og 20/1 140 **Overgårds Dige** (LTP,APR).

Forårstrækket giver ligeledes nogle pæne flokke, hovedsageligt ved Kattegatkysten mellem Mariager og Randers Fjord, samt i Alrø området. Det bliver til følgende (>100): 8/2 267 **Overgårds Dige** (LTP), 9/2 231 fou **Store Sjørup Strand** (AWM), 16/2 155 **Alrø Poller** (LLH), 20/2 110 **Eskeplet** (SSL), 28/2 105 **Eskeplet** (HLL), 2/3 220 **Alrø Poldkrog** (DSA), 20/3 140 **Alrø Egehoved** (JHHA), 24/3 132 **Alrø** (KW), 24/3 124 **Alrø Poller** (JSC), 24/3 117 **Kolderne** (MWH), 5/4 440 **Søledet Strandenge** (FNI), 6/4 240 **Alrø Poller** (GGU), 15/4 120 **Alrø Egehoved** (JG) og periodens sidste større flok 16/4 160 **Alrø Egehoved** (DSA). Slutningen af april og maj måned byder stadig på gode flokke (>25): 1/5 152 **Ebeltoft Færehavn** (KO), 5/5 85 **Kolderne** (MWH), 9/5 **Søledet Strandenge** (LTP), 16/5 140 **Søledet Strandenge** (LTP), 16/5 26 **Mellempoldene** (LTP), 24/5 150 **Søledet Strandenge** (FNI) og 24/5 48 **Overgårds Dige** (LTP,BIRL).

Oversommende flokke >20: 22/6 24 **Mellempoldene** (LTP), 25/6 53 **Kolderne** (MWH), 30/6 80 **Mellempoldene** (LTP), 4/7 25 + 24 SV **Hevring Strand** (LTP), 6/7 14 + 8 S **Eskeplet** (LTP) og 8/7 40 **Sødringholm Strand** (LTP),

Efteråret store flokke indledes 16/7 125 **Mellempoldene** (LTP), 16/7 98 **Barnekold** (MWH), 21/7 131 S **Eskeplet** og 21/7 117 **Barnekold** (MWH), og efterfølges af følgende lok.max (>100): 23/8 900 **Eskeplet** (PER), 31/8 100 fou **Udbyhøj syd** (BLA), 5/9 650 **Mellempoldene** (TBR), 5/9 110

Stavnshoved Rev (HAC), 26/9 670 **Søledet Strandenge** (TBR), 26/9 130 **Store Sjørup Strand** (TBR), 26/9 112 **Overgårds Dige** (APR), 16/10 225 **Hevringholm Strand** (TBR), 1/11 390 fou **Sødringholm Strand** (CSS), 4/11 105 **Kolderne** (MWH). Sidste flok over 100 bliver 22/11 120 **Søledet Strandenge** (FNI), og derefter får vi følgende flokke (>50): 1/12 53 **Kolderne** (MWH), 10/12 88 **Yderste Holm** (MWH), 21/12 85 **Bønnerup Strand** (HAC), 23/12 97 fou **Alrø Vadegrund** (JG), 23/12 76 fou **Alrø Egehoved** (LLH), 27/12 75 **Sødringholm Strand** (TBR) og 28/12 50 **Alrø Poller** (ANB).

Total: 16.890 (9109) Indsendere: 102 Observationer: 1044 Lokalteter: 138

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1681	1632	1308	1485	658	296	909	2469	2201	1735	1754	762

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Klyde *Recurvirostra avosetta* 04560

Et noget lavere resultat end sidste år og en del under gennemsnittet. Arten svinger dog en del fra år til år, og har flere gange ligget væsentligt lavere inden for de sidste ti år.

Ynglepar: Der er rapporteret 184-204 par fra 7 lokaliteter. Ynglelokaliteterne er: 134-150 par **Treskelbakkeholm** (Ivar Høst,JG), 32 par **Alrø Poldkrog** (JG), 8 par **Alrø Poller** (JG), 8 par **Egå Engsø** (HLL), 2 par **Årslev Engsø** (HLL), 0-3 par **Råby Odde** (LTP) og 0-1 par **Barnekold** (MWH).

1. halvår: De første obs er 7/3 2 fou **Gammelholm** (MWH), 10/3 1 fou **Hjortholm** (MWH) og 10/3 6 fou **Barnekold** (MWH). De største flokke er (lok.max >10): 21/3 14 **Barnekold** (MWH), 1/4 45 **Lerdrup Bugt** (HLÆ), 6/4 12 **Alrø Poller** (GGU), 13/4 23 **Amstrup Red** (JG), 15/4 68 **Alrø Poldkrog** (JG), 20/4 12 fou **Sværmm** (MWH), 25/4 16 **Hjortholm** (MWH), 4/6 43 fou **Egå Engsø** (LLH), 15/6 28 **Råby Odde** (LTP) og 30/6 30 **Mellempoldene** (LTP).

2. halvår, alle lokaliteter nævnt (lok.max): 1/7 10 **Egå Engsø** (ALM), 5/7 5 **Årslev Engsø** (HLL), 20/7 4 SV **Sødringholm Strand** (LTP), 22/7 2 **Eskeplet** (HLL) og 31/8 4 fou **Udbyhøj Syd** (BLA). De to sidstnævnte er samtidig året sidste observationer. Indlandsobservationer fra to lokaliteter (lok.max): 4/6 43 fou **Egå Engsø** (LLH) og 18/6 7 **Årslev Engsø** (ToLa). På begge lokaliteter er der observationer hele sæsonen igennem.

Total: 569 (671) Indsendere: 45 Observationer: 205 Lokalteter: 27

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	68	220	126	130	21	4	-	-	-	-

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Rødvinget Braksvale *Glareola pratincola* 04650

SU-art

Østjylland er i år beæret med en så sjælden gæst som Rødvinget Braksvale: 21/5 1 fou **Bølling Sø** (EBJ,MER,CGL,NPB,BD) og 22/5 1 fou (CSS,SSL,EDY) samme sted. Fuglen blev første gang set 21/5 ca. kl. 20.20 og forsvandt igen 22/5 kl. ca. 09.05 i nordlig retning. Fundet er det første i denne lokalrapports dækningsområde, og det 15. i Danmark, med sidste fund 2001 på Rømø. Fundet er fotodokumenteret og godkendt af SU.

Lille Præstekrave *Charadrius dubuis* 04690

Der er i år rapporteret flere Lille Præstekrave end noget andet år inden for de sidste ti, og dermed er resultatet langt over gennemsnittet.

Ynglepar: Der er i alt indrapporteret 7-9 ynglepar fra 7 lokaliteter: 3 par **Egå Engsø** (HLL), 1 par **Lyngbygårds Å** (HST), 1 par **Årslev Engsø** (HLL), 1 par **Sepstrup Sande** (KO), 1 par **Krajbjerg** (KTR), 0-1 par **Hornslet Grusgrav** (FNI) og 0-1 par **Birkesig Råstofgrave** (KO).

Foråret første er 23/3 1 fou **Årslev Engsø** (HLL,LLH,GGU) og næste lokalitet med obs er 30/3 2 of **Vorup Enge** (LTP,BIRL). Første halvårs lok.max (>5) er: 24/4 14 **Egå Engsø** (HBØ), 24/4 og 25/4

8 **Årslev Engsø** (RSN,KO,SSL,RSN), 2/5 5 **Skærsø Engsø** (KO), 12/5 5 **Kasted-Geding Mose** (ALM) og 22/5 8 **Lyngbygårds Å** (HBØ).

2. halvårs største observationer (lok.max >5) er: 1/7, 2/7 og 6/7 5 **Egå Engsø** (ALM,LLH,HLL), 13/7 9 **Lyngbygårds Å** (EO) og 31/7, 2/8 og 3/8 10 **Årslev Engsø** (HHL,HST,GGU). Fra midt august er de eneste observationer 15/8 2 S **Gallohaven** (RSN,RDN, EDY) og 17/9 1 **Egå Engsø** (EDY).

Total: 175 (106) Indsendere: 48 Observationer: 245 Lokalteter: 26

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	5	40	47	33	36	13	1	-	-	-

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Stor Præstekrave *Charadrius hiaticula* 04700 / 04701 / 04702

Et jævnt år for arten med et resultat lidt under gennemsnittet, som dog dækker over ret store svingninger gennem de 10 år gennemsnittet dækker.

Ynglepar: Der er kun indrapporteret få ynglepar, i alt 11-15 par fra 5 lokaliteter: 5-7 par **Mellem-poldene** (LTP), 2-3 par **Besser Rev** (MWH), 2 par **Alrø Poller** (JG), 1-2 par **Lushage** (MWH) og 1 par **Glatved Strand** (PR). Der er dog obs af mulige ynglefugle fra yderligere 12 lokaliteter.

Vinter/forår: Der er i år overvintrende fugle på 2 lokaliteter (lok.max): 1/1 7 og 18/1 7 Ebeltoft **Færgehavn** (JPL,JKL), og 17/1 1 **Lerdrup Bugt** (HBØ). Forårets første er 8/2 1, 12/2 3 fou og 13/2 3 **Sælvig Bugt** (MWH), 20/2 1 (SSL) og 24/2 3 **Eskeplet** (LTP), samt 24/2 2 **Århus Østhavn** (FF). De største obs i 1. halvår er (>20): 23/3 41 **Eskeplet** (LTP), 30/3 20 **Alrø Egehoved** (MER), 31/3 21 **Besser Rev** (MWH), 1/4 38 **Lushage** (MWH) og 18/4 23 fou **Eskeplet** (CSS). Trækket kulminerer i slutningen af maj med (>20): 24/5 27 og 27/5 33 **Søledet Strandenge** (FNI), 25/5 29 **Eskeplet** (LTP,BIRL), 30/5 38 **Sødringholm Strand** (LTP) og som sidste flok 7/6 20 **Mellempoldene** (OLI).

Efteråret flokke (>20) ses: 21/7 21 **Ebeltoft Færgehavn** (JPL,JKL), 6/8 48 **Ebeltoft Færgehavn** (DD), 15/8 25 **Anholt** (FSV), 22/8 20 **Følle Bund** (FNI), 27/8 23 **Ebeltoft Færgehavn** (JPL,JKL), 31/8 30 **Ebeltoft Færgehavn** (ToLa), 7/9 65 **Stavnshoved Rev** (HAC), 7/9 55 fou **Ebeltoft Færgehavn** (HST), 14/9 33 **Bønnerup Strand** (EHØ), 16/9 42 **Besser Rev** (MWH) og 19/9 38 fou **Ebeltoft Færgehavn** (JPL,JKL). Derefter aftager trækket, og de sidste flokke (>10) er: 1/10 14 **Ebeltoft Færgehavn** (KO) og 13/10 17 **Barnekold** (MWH), med årets sidste obs 29/10 5 **Øster Hedekrog** (MWH) og 4/11 2 **Kolderne** (MWH). Sæsonen igennem er der regelmæssige indlandsobservationer fra følgende lokaliteter (lok.max >10): 17/6 18 **Årslev Engsø** (HLL), 19/6 17 **Egå Engsø** (ToLa) og 15/7 13 **Lyngbygårds Å** (RSN).

Total: 1369 (1496) Indsendere: 71 Observationer: 498 Lokalteter: 80

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
8	23	216	202	198	110	120	201	247	42	2	-

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Pomeransfugl *Charadrius morinellus* 04820

Der er ingen fund af arten i år.

Hjejle *Pluvialis apricaria* 04850

Om end ikke på højde med sidste års resultat, så dog et rimeligt godt år for arten, lidt over gennemsnittet for de sidste 10 år, men stadig ikke på højde med de fleste år i 1990'erne. Som sædvanligt er året helt domineret af oktober måneds flokke, men også september er godt med.

Vinteren og foråret giver en del pæne flokke. Især Alrø Poldkrog markerer sig med store flokke i hele perioden (lok.max >200): 1/1 1200 **Ebeltoft Færgehavn** (JPL,JKL), 13/1 200 **Yderste Holm** (MWH), 17/1 800 **Hverremose** (MWH), 19/1 250 **Kragemosen** (MWH), 3/2 400 **Gyllingnæs** (DSA), 8/3 1620 **Kalsemade** (DSA), 8/3 300 of **Vestrup-Tustrup Enge** (NJJ), 15/3 350 N **Ålsrode**

(HOF), 17/3 600 **Horskær** (KEH), 22/3 250 N **Barnekold** (MWH), 18/4 3000 **Alrø Poldkrog** (JG), 18/4 350 of **Sødringholm Strand** (CSS) og 30/4 2800 **Alrø Poller** (JG).

Maj starter med en enkelt stor flok 2/5 2850 **Sødringholm Strand** (TBR), men derudover er der kun 36 fugle yderligere, med næststørste flok 5/5 27 **Barnekold** (MWH), de resterende observationer max 2 fugle, med de sidste 24/5 2 **Overgårds Marker** (LTP,BIRL), 24/5 2 **Søledet Strandenge** og 26/5 1 **Hesselholm** (LEB). Der er ikke rapporteret om oversomrende fugle.

Efterårets første viser sig 1/7 1 **Hesselholm** (LEB), eller har den været der sommeren over? Den efterfølges af 5/7 9 (RSN,KO,SRW) og 6/7 13 (LTP) **Eskeplet**, 8/7 7 **Sødringholm Strand** (LTP), og 8/7 1 **Barnekold** (MWH). Herefter begynder større flokke at følge. Første med 100 fugle er 19/7 100 **Eskeplet** (LTP,BIRL,TBR). Efterårets lokale maksima (>2500) er: 22/8 2500 **Eskeplet** (TBR, LTP), 30/8 3000 **Hevringholm Strand** (LTP), 2/9 4000 **Alrø Egehoved** (JG), 9/9 3600 of **Kolindsund** (MST), 24/9 3500 **Udbyhøj Nord** (HAC), 4/10 3000 **Kalsemade** (JG), 16/10 8000 **Alrø** (JG), 16/10 3000 **Mårup** (CKP), 17/10 4160 **Alrø Poldkrog** (DSA), 18/10 2800 **Øster Tørslev Kær** (TBR) og 1/11 2500 **Brattingsborg Gods** (MWH). Sidste over 1000 ses 17/11 1500 **Havknude** (HOF), herefter ses max 1/12 350 **Gyllingnæs** (DSA) og 15/12 300 **Ebeltoft Færgenhavn** (ToLa).

Total: 133.685 (125.258) Indsendere: 72 Observationer: 504 Lokalteter: 166

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2911	1179	4806	7128	2886	-	963	16.670	31.211	51.835	12.892	1204

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Strandhjeje *Pluvialis squatarola* 04860

Et noget dårligt år for arten, langt under gennemsnittet, men dog ikke uset tidligere. Således havde bl.a. 2003 lavere total, ligesom der i midten af 1990'erne en del år blev noteret endog meget lavere antal. Som det vil fremgå nedenfor er de største observationer koncentreret omkring Mariager Fjord området og kysten ned til Randers Fjord.

Vinter: I årets to første måneder er der observationer fra i alt 11 lokaliteter, heraf 4 med 5 eller flere fugle: 10/1 5 **Store Sjørup Strand** (LTP), 12/1 10 **Søby Rev** (JOP), 3/2 7 fou **Ebeltoft Færgenhavn** (LLH,HLL,PMM) og 19/2 7 fou **Yderste Holm** (MWH). Marts og april giver hver kun en enkelt: 28/3 1 **Gjerrild Nordstrand** (AR) og 26/4 1 **Sødringholm Strand** (KO,RSN). I maj kommer det store rykind startende 2/5 10 **Mellempoldene** (TBR) og 2/5 18 **Sødringholm Strand** (TBR), med flere flokke af samme størrelse indtil 9/5 56 **Sødringholm Strand** (LTP,TBR), og med følgende lok. max (>50): 26/5 180 **Sødringholm Strand** (SSL,RSN), 24/5 55 **Eskeplet** (TBR) og 24/4 50 of **Mariager Fjord** (LTP,BIRL). Kun på en enkelt lokalitet bliver der nogle få tilbage i juni: 9 fou 7/6 **Mellempoldene** (OLI), som dog resten af måneden og hen til midten af juli bliver til max 2 fugle. Derefter følger 17/7 10 **Eskeplet** (CSS) og 19/7 15 samme sted.

I august begynder vi så at se større flokke igen: 1/8 115 (TBR), 10/8 170 (LTP), kulminerende 22/8 455 (TBR,LTP) alle **Eskeplet**. Sidstnævnte i øvrigt årets største flok. Fra øvrige lokaliteter i 2. halvår (lok. max >25): 16/8 155 **Mellempoldene** (TBR,TRK), 16/8 75 **Søledet Strandenge** (FNI), 4/10 31 **Overgårds Marker** (LTP) og 1/11 81 fou **Sødringholm Strand** (CSS). Midt november forsvinder fuglene atter, og i december er kun følgende tilbage: 1/12 1 fou **Brokold** (MWH), 6/12 og 7/12 4 **Eskeplet** (LTP,HLL), 6/12 1 **Sødringholm Strand** (LTP) og 10/12 3 **Yderste Holm** (MWH).

Total: 2050 (3116) Indsendere: 32 Observationer: 199 Lokalteter: 41

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
31	17	1	1	365	9	80	773	268	288	208	9

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Vibe *Vanellus vanellus* 04930

Efter sidste års høje antal nu tilbage på et mere normalt niveau. Set over en årrække svinger totalen for arten en del, med årets antal er over gennemsnittet for de sidste 10 år.

Ynglepar: Opgørelsen af antal ynglepar skal tages med forbehold, idet en del af oplysningerne stammer fra notatfelterne i DOFbasen. Der skal kraftigt opfordres til at indtaste ynglepar i det dertil beregnede modul i DOFbasen. Bestanden er opgjort til 76-87 par fordelt på 28 lokaliteter, følgende med 3 par eller mere: 22 par **Alrø Poldkrog** (JG), 6 par **Alrø Strevelshoved** (JG), 5-6 par **Hornbæk Enge** (LTP), 5 par **Bjerregrav Mose** (TBR), 3 par **Solbjerg Sø** (GGU), 3 par **Ringkloster Ådal** (GGU) og 2-5 par **Alrø Alhale** (JG).

Vinter/forår: Januar er uden de store flokke med følgende lok.max (>50): 1/1 67 **Søballe** (JEL), 17/1 75 **Gyllingnæs** (DSA), 17/1 70 **Lerdrup Bugt** (HBØ), 22/1 50 of **Norsminde Fjord** (DSA), 27/1 55 **Årslev Engsø** (GGU) og 29/1 52 **Barnekold** (MWH). I februar og marts stiger flokkene størrelse og hyppighed uden dog at nå de helt store flokke, det giver lok.max (>100): 9/2 310 **Norsminde Fjord** (SSL,MO), 9/2 100 **Flodenge** (TBR), 10/2 og 10/3 124 **Årslev Engsø** (HLL,LLH), 15/2 170 V **Alstrup** (MWH), 15/2 110 **Barnekold** (MWH), 16/2 130 **Gyllingnæs** (LLH), 16/2 110 **Alrø Poller** (LLH), 24/2 160 of **Bjerregrav Mose** (OEH), 8/3 150 of **Vestrup-Tustrup Enge** (NJJ), 15/3 110 fou **Koed Enge** (APJ,JKJ), 16/3 120 **Egå Engsø** (HBØ), 28/3 200 **Demstrup Vase** (TBR) og 30/3 100 **Vorup Enge** (APR). I april ebber trækket ud, og der ses nu kun større flokke på enkelte lokaliteter (lok.max >50): 1/4 59 **Egå Engsø** (ALM), 6/4 60 **Alrø Poller** (GGU) og 23/5 60 **Væth Enge** (TBR).

Juni byder på nogle relativt pæne flokke, hvoraf de første kunne være mellemtrækkende fugle (lok.max >50): 1/6 50 **Alrø Alhale** (JOP), 4/6 63 fou **Egå Engsø** (LLH), 17/6 128 **Årslev Engsø** (HLL), 17/6 100 **Væth** (APR), 22/6 130 **Væth Enge** (CSS), 27/6 60 of **Tåstrup Sø** (CHJ), 28/6 95 **Alling Ådal** (FNI), 30/6 150 **Råby Odde** (LTP) og 30/6 90 **Mellempoldene** (LTP).

Efterår: Gennem de følgende måneder begynder efterårstrækket at vise sig, men vi skal hen i slutningen af august før vi får flokke over 500. Efteråret giver (lok.max >500): 27/8 500 **Haslund Kær** (ER), 29/8 500 of **Kolindsund** (APJ), 17/9 842 **Vorup Enge** (BKR), 19/9 600 **Alrø** (JG), 6/9 692 **Årslev Engsø** (KEH), 27/9 775 **Egå Engsø** (HLL), 28/9 500 **Hornbæk Enge** (NB), 3/10 1200 **Råby Kær** (TBR), 4/10 500 **Overgårds Marker** (LTP), 20/10 600 **Alrø Alhale** (JG), 28/10 800 **Fløjstrup Kær** (JBP), 29/10 550 **Rønge** (MHH) og 30/10 2000 **Ginnerup** (JKJ).

Vinter: December giver i år kun få store flokke (>50): 1/12 200 of **Gyllingnæs** (DSA), 7/12 60 **Lerdrup Bugt** (JOP) og 28/12 90 V **Gyllingnæs** (JSA).

Total: 43.412 (38.769) Indsendere: 115 Observationer: 1507 Lokaliteter: 322

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
585	2831	3077	823	700	1340	1793	6601	7228	13.242	4776	416

Års- og månedstotaler er beregnet ud fra månedsmaksima for lokaliteter.

Islandsk Ryle *Calidris canutus* 04960

Tendensen med årstotaler langt over gennemsnittet fortsætter i 2008. På trods af en behersket stigning i antallet af observationer og observatører ses en pæn stigning i totalen. Materialet domineres af observationer fra udmundingen af **Randers Fjord** samt østkysten af **Djursland**.

1. halvår: Lige som sidste år er der en del vinterobservationer, hvoraf bemærkes nogle store forekomster langs nord- og østkysten af Djursland, hvor de to største forekomster er 27/1 217 fou **Grenaa Havn** (ABU), fuglene søgte føde nord for havnearealerne på opskyld efter stormen, samt 6/2 220 fou **Bønnerup Strand** (APN). Forårets forekomst er relativt sparsom, og der noteres i modsætning til sidste år ingen tegn på tiltræk i april. Forårets største antal er 30/3 25 **Ebeltoft Fægehavn** (RAM), og de sidste på forårstræk må være 26/5 4 rst **Sødringholm Strand** (SSL,RSN) og 7/6 15 rst **Mellempoldene** (OLI). Der er et enkelt indlandsfund fra foråret, 14/5 3 rst **Egå Engsø** (HLL). To fund ult. juni kan være oversomrende fugle: 26/6 5 **Alrø Egehoved** (DSA) og 30/6 15 **Mellempoldene** (LTP).

2. halvår: Returtrækket af adulte fugle indledes med 13/7 1 **Fornæs** (BJS) og 15/7 4 **Fornæs** (CSJ). Den største observation i de adulte fugles trækperiode er 20/7 46 **Mellempoldene** (LTP). Første indrapporterede juvenile fugle er fra 22/8 ved **Eskeplet** (TBR,LTP), men generelt må det siges, at oplysningerne om alder på de observerede ryler er pinligt mangelfulde! Trækket af ungfugle topper med følgende observationer fra området ved **Randers Fjords udmunding**: 5/9 220

rst **St. Sjørup Strand** (TBR), 14/9 240 rst **Eskeplet** (CSS) og 16/9 300 rst **Sødringholm Strand** (LTP). Udenfor området omkring munden af Randers Fjord er de største observationer 7/9 105 **Stavnshoved Rev** (HAC), 7/9 40 **Alrø Poller** (GGU) og 12/9 40 **Ebeltoft Færgehavn** (JKL,JPL). Indlandsobservationerne udgøres af en række fund fra **Årslev Engsø**: 16/7-20/7 2 ad rst (mange inds.). Forekomsten i årets sidste to måneder er, sammenlignet med sidste år, ret behersket. Flest er der 1/11 80 fou **Sødringholm Strand** (CSS) og 21/12 75 rst **Bønnerup Strand** (HAC).

Total: 4873 (1614) Indsendere: 36 Observationer: 172 Lokalteter:

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
289	543	71	11	36	35	230	1199	1821	226	212	200

Sandløber *Calidris alba* 04970

Årstotalen er langt under de to seneste års rekordforekomster, men på niveau med 2005. Årsagen er dels at observatørerne ikke har været heldige at finde de helt store rasteforekomster i området ved Randers Fjords udmunding i maj, dels en stort set total mangel på større vinterflokke på de traditionelle lokaliteter på Djursland.

1. halvår: Der er meget få fund fra vintermånederne jan. og feb., eneste større tal er 3/2 102 fou **Polderrev** (LLH,HLL,PMM) og 24/2 97 lige syd for **Grenaa Havn** (KO). Fra forårstrækket er de største observationer i lighed med de sidste par år fra udmundingen af Randers Fjord (**Eskeplet**, **Sødringholm Strand** og **Mellempoldene**). Flest ses 24/5 275 **Søledet strandenge** v. kysten ud for **Ingerslev** (FNI). Samme dag er der 130 ved **Hevringholm Strand** (FNI) og sammen med 27/5 180 rst **Søledet** (FNI) er disse de eneste tre-cifrede tal fra træktiden. Udenfor østkystens vader og Nordøstdjursland er der i foråret kun enkelte fund fra **Samsø** i marts. Forårstrækket afsluttes med ovennævnte samt 5/6 7 rst **Hevring Strand** (KO).

2. halvår: Returtrækket indledes med 21/7 1 rst-S **Eskeplet** (LTP,BKR) og 29/7 2 **Eskeplet** (CSS,OEH,CSJ). De adultes returtræk udebliver stort set i år, der foreligger kun 3 fund af i alt 4 adulte fugle i tidsrummet 21/7-6/8 alle fra udmundingen af **Randers Fjord**. Heller ikke ungfugletrækket er noget at skrive hjem om i år, hvis der kan siges at være en top, må det være ult. aug.-pri. sept., med flg. max.: 27/8 23 **Issehoved** (MWH), 5/9 25 **Stavnshoved Rev** (HAC) og 7/9 20 **Stavnshoved Rev** (HAC). Fra november indfinder de overvintrende fugle sig igen på Djursland, max. er 10/11 33 trk **Fornæs** (AR), 12/11 23 rst **Grenaa Strand** (HOF,JPL) og 21/12 20 rst **Bønnerup Strand** (HAC).

Total: 1494 (1136) Indsendere: 25 Observationer: 84 Lokalteter:

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
20	202	119	-	758	7	4	80	98	82	82	42

Dværgryle *Calidris minuta* 05010

På trods af at totalen har rettet sig noget i forhold til sidste års bundskraber, er der ikke meget at skrive om. Forholdsvis mange fund i maj bemærkes. De fleste observatører "glemmer" desværre at angive alder på rylerne, og flere usædvanlige observationer, f.eks. tidlige eller sene fund, indtastes uden beskrivende kommentarer. Man risikerer derved, at observationer ikke nævnes her.

1. halvår: Et tidligt fund i april kræves yderligere dokumenteret. Første ses 13/5 1 **Egå Engsø** (HLÆ). Der er yderligere hele ni fund i maj, hvilket er mange efter østjyske forhold. Flest ses der 24/5 5 rst **Søledet** (FNI). Forårets sidste er 30/5 2 rst **Årslev Engsø** (HLL).

2. halvår: Under de adultes returtræk, som indledes med 21/7 2 **Årslev Engsø** (MJH), ses kun få fugle, således gøres ingen observationer på over to fugle. De første ungfugle er 21/9 2 **Århus Havn** (FF). Herudover gøres blot én observation fra juveniltrækket på over fem fugle, og det er samtidig årets sidste. Året slutter med 21/9 1 1K **Egå Engsø** (HLL) og 2 **Århus Østhavn** (FF) samt 27/9 12 1K **Egå Engsø** (HLL).

Total: 80 (74) Indsendere: 20 Observationer: 48 Lokalteter:

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	17	-	7	14	42	-	-	-

Temmincksryle *Calidris temminckii* 05020

For 2. år i træk et nyt rekordår, og det endda ganske eftertrykkeligt! Engsøerne er artens foretrukne biotoper, og mon ikke etableringen af yderligere et par stykker af slagsen i Østjylland, bidrager til det flotte resultat. Som sædvanlig ses langt størsteparten om foråret.

1. halvår: Den første ses tidligt: 29/4 1 **Årslev Engsø** (HLÆ,MO). De næste fugle ses ved en af de nye engsøer 1/5 2 rst **Lyngbygårds Ådal** (RSN,PGH). Forekomsten nævnes lokalitetsvis: **Årslev Engsø**: 18 observationer 29/4-23/5, flest 12/5 46 (MJH) og 17/5 27 (HLL). **Lyngbygårds Ådal**: 6 observationer 1/5-22/5, flest 18/5 48 (RSN). **Skærsø Engsø**: 2/5 2 og 7/5 4 (begge KO). **Egå Engsø**: 29 observationer 3/5-25/5, flest 11/5 62 (SSL,EVA), 12/5 65 (HLL) og 18/5 58 (HLL). **Følle Bund**: 4 observationer 5/5-18/5, max. 9/5 5 og 16/5 5 (begge FNI). **Væth Enge**: 6/5-20/5 9 observationer, max. 9/5 min. 50 (APR) og 14/5 43 (BKR). Udenfor ovennævnte lokaliteter foreligger der flg.: 7/5 2 **Havmølle Ådal** (KO), 10/5 2 **Gjerrild Klint** (KO,RDN), 12/5 2 **Kasted Mose** (ALM) samt 16/5 1 **Mellempoldene** (LTP).

2. halvår: Returtrækket indledes pri. juli med 5/7 2 **Væth Enge** (KO,RSN,SRW). Traditionen tro er efterårstrækket af langt mindre omfang end forårets træk. Efterårstrækket domineres i lighed med forårstrækket af observationer fra de to engsøer ved Århus. Flest ses 15/7 4 **Årslev Engsø** (RSN). De sidste observationer gøres ult. juli: 18/7 1 ad **Årslev Engsø** (MJH), 19/7 3 **Væth Enge** (RSN) og 29/7 2 **Egå Engsø** (HLL).

Total: 1090 (177) Indsendere: 25 Observationer: 89 Lokalteter:

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	1	1062	-	27	-	-	-	-	-

Krumnæbbet Ryle *Calidris ferruginea* 05090

Der er ingen indberetninger fra foråret og de største observationer er i perioden 15/7-21/7.

2. halvår: Returtrækket af adulte fugle indledes den 15/7 med 6 rst **Lyngbygårds Ådal** (RSN), 6 fou **Fornæs** (CSJ) og 15 rst **Årslev Engsø** (RSN). Største obs (lok.max >8): 17/7 31 rst **Fornæs** (AR), 20/7 11 rst **Lyngbygårds Ådal** (ToLa) og 21/7 23 fou **Årslev Engsø** (BGO). Første ungfugle ses 22/8 1 rst **Eskeplet** (TBR). Største obs: 5/9 28 1K rst **Eskeplet** (HLL). Sidste obs: 16/9 8 1K rst **Sødringholm Strand** (LTP), 28/9 1 rst **Eskeplet** (OLI) og 1 1K rst **Århus Østhavn** (KEH).

Total: 125 (251) Indsendere: 24 Observationer: 64 Lokalteter: 11

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	-	-	85	9	41	-	-	-

Sortgrå Ryle *Calidris maritima* 05100

Det er gået en hel del tilbage for Sortgrå Ryle i år. Månedstotalerne er summen af lokalitetsmax.

1. halvår: 17/1-7/2 op til 11 **Ebeltoft Færgehavn** (JC m.fl.), 6/1 1 rst **Grenaa Havn** (HST), 2/1 2 fou **Kolderne** (MWH) og 6/1-24/1 op til 3 **Århus Østhavn** (SSL,RSN,UBM,HBØ,MO).

2. halvår: Alle nævnes: 4/11 1 fou **Kolderne** (MWH) og 10/12 1 fou **Yderste Holm** (MWH).

Total: 21 (91) Indsendere: 11 Observationer: 16 Lokalteter: 6

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
19	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1

Almindelig Ryle *Calidris alpina* 05120

Årstotalen er faldet til under 10-årsgennemsnittet, som i øvrigt er det højeste 10-årsgennemsnit i rapportens historie, men alligevel er årstotalen i år på et normalt niveau. Månedstotalen er summen af lokalitetsmax.

1. halvår: Større vinterflokke (lok.max >400): 12/1 500 rst **Ebeltoft Færgehavn** (KO), 18/1 450 rst **Søledet, strandenge** (FNI) og 12/2 1570 fou **Lerdrup Bugt** (JG). Forårstrækket kulminerer i peri-

oden med. mar - med. maj i områderne omkring udmundingen af Randers Fjord og i omkredsen af Alrø, første større obs: 16/3 1400 **Lerdrup Bugt** (DSA), 1/4 1700 rst **Lerdrup Bugt** (HLÆ) og 3/4 1500 rst **Alrø Polkrog** (JG). Sidste større obs: 18/5 1200 fou **Alrø Poldkrog** (JG), 24/5 1070 rst **Sødringholm Strand** (TBR) og 27/5 1700 rst **Alrø Poller** (JG). Sidste forårsobs: 5/6 11 rst **Hevring Hede** (KO) og 7/6 17 rst **Mellempoldene** (OLI).

2. halvår: Returtrækket indledes allerede ult. juni. Sommerens største observationer er alle ved udmundingen af Randers Fjord, (lok.max >55): 30/6 300 ad rst **Mellempoldene** (LTP), 20/7 300 rst **Mellempoldene** (LTP) og 22/7 202 rst ad **Eskeplet** (HLL). Efterårets første større obs: 16/8 1600 rst **Søledet** (FNI). Efterårets største observationer (lok.max >2200): 14/9 6000 rst **Mellempoldene** (LTP), 16/9 8000 rst **Sødringholm Strand** (LTP), 20/9 5200 rst **Eskeplet** (HLL) og 26/9 3000 rst **Hevringholm Strand** (TBR). Efterårets sidste større obs: 1/11 1100 fou **Sødringholm Strand** (CSS). Vinterens største obs: 8/11 1000 rst **Mellempoldene** (LTP), 1/12 1050 fou **Lerdrup Bugt** (DSA) og 29/12 1050 rst **Lerdrup Bugt** (JSC).

Total: 81.162 (97.784) Indsendere: 72 Observationer: 564 Lokalteter: 81

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
3354	3653	4355	10.981	7595	404	935	7523	28.466	9353	4704	4194

Kærløber *Limicola falcinellus* 05140

8-9 fugle. 24/5 bliver den helt store dag ved en optælling i Fuglebeskyttelsesområde nr. 15 omkring Randers Fjords udmunding. Den koordinerede tælling giver hele 7-8 fugle i området. Alle obs nævnes.

Forår: 24/5 1 rst **Hevringholm Strand** (FNI), 24/5 3 rst **Søledet Strandenge** (FNI), 24/5 1 rst **Eskeplet** (LTP), 24/5 3 rst **Sødringholm Strand** (TBR) og 26/5 1 rst **Sødringholm Strand** (SSL,RSN).

Efterår: 10/8 1 1K rst **Eskeplet** (LTP). Herudover et par senere obs, der kræves yderligere dokumenteret, inden omtale i rapporten.

Brushane *Philomachus pugnax* 05170

Et udmærket år over 10-års gennemsnittet. De nye vådområder Væth Enge og Skærsø Eng sø viser, at også her tiltrækkes vadefuglene med det samme, når områderne sættes under vand.

Forår: Første fugle ses lidt sent, 3/4 4 1 **Årslev Eng sø** (LLH) og 7/4 1 **Egå Eng sø** (HBØ). En trækobservation 24/4 12 NØ **Gjerrild Nordstrand** (HAC,EHØ m.fl.). Første større forekomster af rastende fugle ses 25/4 27 **Egå Eng sø** (HLL,TL,BKR), og i de følgende dage kulminerer trækket, flest (lok.max): 1/5 49 **Væth Enge** (KO), 1/5 80 området ved **Skærsø Eng sø** og **Havmølle Å** (KO), 1/5, 3/5 og 11/5 45 **Egå Eng sø** (LLH,HLL,RSN,SSL). 30/4 23 **Alrø Poldkrog** (JG) er også værd at nævne fra dette område. Der ses ikke de store antal ved hverken Vorup Enge eller Årslev Eng sø i foråret.

Efterår: Efterårstrækket går lidt stille for sig. I juni ses de første returtrækkere, bl.a. 30/6 14 **Egå Eng sø** (HLL). Største observationer 5/7 og 2/8 22 **Årslev Eng sø** (HLL,GGU) og 16/8 25 **Ajstrup Bugt** (LTP). Sidste ses 9/10 9 **Barnekold** (MWH) samt 4 og 12/10 1 **Egå Eng sø** (AWM,GGU).

Total: 1559 (1186) Indsendere: 46 Observationer: 221 Lokalteter: 28

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	330	677	61	281	115	82	13	-	-

Enkeltbekkasin *Lymnocyptes minimus* 05180

En årstotal lige omkring gennemsnittet. Ikke så mange observationer i oktober, som normalt er en god måned, men til gengæld er der enkelte fugle i alle vintermånedene. En observation fra juni kræver yderligere dokumentation inden omtale.

1. halvår: Eneste obs af mere end ét individ er 3+7/2 2 **Egå Engso** (RDN,SSL,SRW,KO) og 8/4 2 **Flakket, Anholt** (KMN,HOF). Udover denne er forårets sidste 9/4 1 **Kasted-Geding Mose** (MO,RHJ) og 9+16+26/4 1 **Egå Engso** (RSN,RDN,KO).

2. halvår: Første 19/9 1 **Væth Enge** (KO), 27/9 1 **Stubbe Sø** (ABU) og 13/10 1 **Anholt** (HOF). Største observationer 17/10 og 1/11 3 **Vorup Enge/Engso** (APR), 24/10 2 **Lyngbygård Ådal** (HST), 24/10 2 **Sødringholm Strand** (LTP) og 17/12 4 **Søbygård Sø**, eng ved Rytterbrø (via CHØ). Årets sidste opholder sig på en usædvanlig lokalitet 29/12 1 **Sødringholm Skov** (LTP) ved en sø midt i skoven.

Total: 41 (48) Indsendere: 17 Observationer: 31 Lokalteter: 15

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2	5	3	9	-	-	-	-	2	10	4	6

Dobbeltbekkasin *Gallinago gallinago* 05190

En årssum på gennemsnittet. Der er givetvis en del gangangere i materialet, da det ofte er de samme fugle, der trampes op fra dag til dag. Der er i år fanget enkelte fugle under ringmærkning ved **Brabrand Sø** (MJH). Blot oplysninger om 9-13 ynglepar, flest 6-8 par **Hornbæk Enge** (LTP) og 2-3 par **Sepstrup Sande** (KO). Hertil oplysninger om 31 ynglefugle eller territoriehævdende fugle fra 14 lokaliteter. Husk så vidt muligt at oplyse om antal ynglepar ved indtastning på DOF-basen. Syngende og territoriehævdende fugle er registreret i perioden 15/3-7/7.

1. halvår: Ingen større vinteriagttagelser. Foråret er meget beskedent, og den største observation er 26/3 31 **Årslev Engso** (LLH).

2. halvår: Hen i juli måned ses det første efterårstræk ved flere større iagttagelser af rastende fugle. Flest fra efteråret 23/8 100 **Lyngbygård Ådal** (EO), 1/9 105 og 17/9 213 **Vorup Engso** (BKR) og 19/9 285 **Væth Enge** (KO). En større vinterflok, 21/12 100 **Kalø Slotshalvø** (ToLa). Stranden her er et besøg værd også på denne årstid.

Total: 4582 (4345) Indsendere: 66 Observationer: 446 Lokalteter: 87

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
18	59	294	350	77	52	348	689	1467	771	207	250

Tredækker *Gallinago media* 05200

Ingen observationer i år. Gennem de sidste 20 år har antallet af observerede Tredækkere inden for DOF Østjyllands område ligget på 0-3 pr. år.

Skovsneppe *Scolopax rusticola* 05290

Årets total ligger lige under 10-årsgennemsnittet. Der mangler større tal fra Anholt, hvor der ellers findes en god ynglebestand. Til gengæld er DOF Østjyllands grænser nu ændret, så Kompedal Plantage er med, og her yngler Skovsnuppen også, om end der ikke er sikre yngleoplysninger i år. Der meldes om 1 par **Stubbe Sø**, 1 par **Feldballe Bakker** og 0-2 par **Skramsø Plantage** (alle JPL). Desuden minimum 11 sy fra 5 øvrige lokaliteter, flest 15/4 og 23/4 3 sy **Kompedal Plantage** (FRO,MER), 23/4 2 sy **Birkesig råstofgrave** (KO), 31/5 3 sy **Anholt** (FSV) og 19/6 2 sy **Korupsø** (KO). Af øvrige større iagttagelser kan nævnes 10/3 3 og 31/3 4 **Kompedal Plantage** (STA,TRK) samt 15/11 3 **Rejstrup by/agerland** (via MHH).

Total: 98 (102) Indsendere: 45 Observationer: 74 Lokalteter: 51

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
4	6	25	21	15	7	1	-	-	1	12	6

Stor Kobbersnepe *Limosa limosa* 05320

10-årsgennemsnittet for Stor Kobbersnepe ligger på 6 fugle pr. år, og bedste år for Østjylland er 1988 med 51 fugle, så arten er absolut ikke så almindelig i denne del af landet. 2008 byder på 5

fugle, heraf 2 af den islandske race. Husk beskrivende kommentar ved indtastning af usædvanlige observationer.

24-26/4 1 **Egå Engsø** (HBØ,KO,TL,ALM,HLÆ), 4/5 1 NNØ **Væth Enge** (RSN), 16/8 1 of **Hevringholm Strand** (FNI).

Af den islandske race *islandica* ses 15/9 1 1K **Eskeplet** og 27/9 1 1K **Egå Engsø** (begge HLL).

Lille Kobbersnepe *Limosa lapponica* 05340

På højde med sidste års rekordstore antal. De store flokke ses hovedsageligt i foråret og i områderne ved Horsens Fjord. Der er sikkert gengangere i materialet, men hvor mange er uvist, da der givetvis foregår en vis udskiftning i flokkene især i træktiden.

1. halvår: Mindre flokke ses vinteren igennem. Trækket indledes i marts, bl.a. 24/3 210 **Alrø** (KW) og 30/3 280 **Alrø Egehoved** (MER), men hovedtrækket foregår i april-maj, flest 17/4 700 **Alrø Vadegrund** (AWM) og 3/5 2730 **Alrø Egehoved** (JG). Ses der bort fra vadehavet er det nogen af de største tal på landsplan i 2008. Flokken blev set ved højvandsrast og i opbrud efter faldende vandstand. Fra samme lokalitet 4/5 1770 (DSA), højst sandsynlig samme fugle. Endvidere 6/5 900 **Lerdrup Bugt** (HLÆ). Fra øvrige områder skal fremhæves 5/4 360 **Stavns Fjord** (MWH) og 2/5 360 **Sødringholm Strand** (TBR).

2. halvår: Efteråret går mere stille for sig. Følgende er de største observationer, 1/8 155 **Eskeplet** (TBR) og 8/11 300 **Skærbæk Hest, Bønnerup** (ABU). Efterårets og årets største indlandsobservation 18/7 28 V **Årslev Engsø** (HLL).

Total: 16.857 (8255) Indsendere: 44 Observationer: 238 Lokalteter: 51

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
75	132	864	4626	7993	91	924	1403	324	68	338	15

Småspove *Numenius phaeopus* 05380

Der har igen i år været god dækning sommeren igennem ved **Hesselholm** på Samsø, og summen her udgør 1586 fugle ud af den samlede total i Østjylland på 1905. Ellers lidt færre fugle i 2008 end gennemsnitligt de foregående 10 år. Der ses en meget sen fugl i oktober.

Forår: Første ses normalt, 18/4 2 **Sødringholm Strand** (CSS), 26/4 8 **Fornæs** (HAC) og 26/4 1 N **Issehoved** (MWH). Flest i foråret ses 1/5 16 **Brabrand Sø** (SSK).

Efterår: Største observationer ved **Hesselholm** er 5/7 104, 8/7 101 og 11/7 102 (LEB) og ligeledes fra Samsø, 21/7 150 **Østerhede** (MWH). Fra fastlandet skal fremhæves 21/7 27 of **Hevring Mølle** (MAA).

Sidste ses 14/9 1 **Alrø Poller** (JOP), 18/9 1 **Fornæs** (CSS) og den sene 16/10 **Søledet strandenge** (TBR). Fuglen blev både set og hørt godt, og der foreligger en nærmere beskrivelse på DOF-basen.

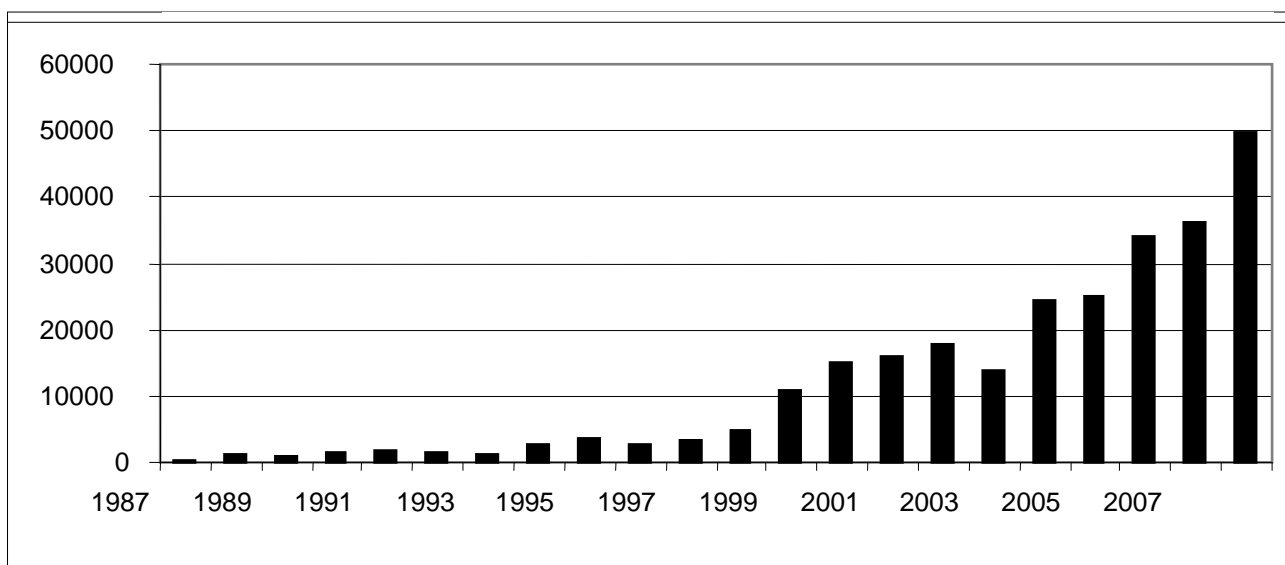
Total: 1905 (3102) Indsendere: 33 Observationer: 124 Lokalteter: 30

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	21	50	47	1606	174	6	1	-	-

Storspove *Numenius arquata* 05410

Fremgangen fortsætter. Totalen er igen i år så høj som aldrig før, og oven i købet betydelig over sidste års 36.000. Fuglene befinder sig i længere perioder på de østjyske lokaliteter, så der er ikke tvivl om, at der er gengangere fra dag til dag og fra måned til måned. Det samlede antal af individer er derfor vanskeligt at bedømme. Der er ikke rapporteret om ynglefugle.

5/4 blev der gennemført en landsdækkende totaltælling af Storspover i Danmark med deltagelse af 200 fugletællere. Formålet var at få styr på antallet af rastende fugle i hele landet. Resultatet blev flere end 29.000 fugle, og det skulle være mere end tre gange flere end i 1970'erne.

Det stigende antal her til lands skyldes jagtfredningen i 1994 og de milde vintre, der har fået en større andel af storspovebestanden til at opholde sig i længere tid på de danske fuglelokaliteter.

Storspoverne tager sig i dag langt bedre tid til at søge føde i Danmark, inden de trækker videre. Tidligere fløj de fleste storspover mere direkte til og fra deres vinterkvarterer i Holland uden længere ophold i Danmark. Årsagerne til det stigende antal her i landet skyldes til dels lokale danske forhold. I store dele af Europa er tendensen, at arten er i tilbagegang, hvor den yngler, formentlig fordi landbrugsdriften bliver intensiveret, og åbne heder og moser gror til, hvilket bevirker, at Storspoven forlader flere og flere ynglepladser. Trods fremgangen i Danmark optræder arten nu på rødliste over fuglearter, der i fare. Med et sted mellem 700.000 og 1.000.000 storspover i Europa er arten fortsat talrig, men den risikerer på længere sigt at komme i krise. (Kilde: www.dof.dk).

Ved landstællingen 5/4 blev der ifølge DOFbasen registreret 1854 fugle inden for DOF Østjyllands område, og her var der god dækning på de vigtigste lokaliteter ved Randers og Mariager Fjord, Horsens Fjord og Samsø. Også 16/8 og 18/10 blev der gennemført succesfulde landsdækkende tællinger. Resultatet 16/8 her i Østjylland blev 1693 fugle. Så på visse tidspunkter kan der ses op mod et par tusinde Storspover i vores område

De store flokke er set i områderne ved udmundingen af Randers og Mariager Fjord, Horsens Fjord samt Stavns Fjord på Samsø. Største samlede antal fra de enkelte områder nævnes i det følgende. **Horsens Fjord (Alrø, Kalsemade og Søby Rev):** 8/1 436, 3/2 521, 5/4 355, 6/4 305, 16/8 310, 23/12 410 og 25/12 408. Tællinger fra dette område er udført af JOP, DSA, ON, OJE, JG, LLH, JSC, BGO, GGU, HLL. **EF Fuglebeskyttelsesområde nr. 15 ved Randers og Mariager Fjords udmunding:** 2/2 660, 5/4 1339, 7/5 888, 16/8 743, 29/8 925 og 5/9 945 (LTP, TBR, TRK, JHH, HLL, TNI, FNI). **Stavns Fjord, Samsø:** 13/1 610 og 16/8 558 (MWH).

Årets største enkeltobservationer er 2/2 660, og 29/8 830 begge **Mellempoldene** (LTP, TBR) ved Randers Fjords udmunding og 7/5 888 **Treskelbakkeholm** (TNI) i Mariager Fjord.

Af større tal fra andre områder skal fremhæves 26/12 101 S **Dejret-Tved Øhoved** (IKP), der samtidig er største trækforekomst.

Total: 49.741 (19.825) Indsendere: 67 Observationer: 752 Lokaliteter: 111

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
6238	5876	3860	3914	1439	653	3765	5349	7341	4192	3774	3342

Sortklire *Tringa erythropus* 05450

Endnu et gennemsnitligt år. Der er for 3 år i træk vinterfund ved Kalø Bugt med 20/2 1 (JPL) og igen 23/11+21/12 1 **Kalø Slotshalvø** (KHA, DD, ToLa).

1. halvår: Forårets første ses 7/4 1 **Egå Engsø** (HBØ) og 21/4 1 **Vorup Engsø** (LTP). Forårets største antal bliver 1/5 7 **Væth Enge** (KO) og 6/5 13 **Lerdrup Bugt** (JOP). Sidste er 14/5 3 **Egå Engsø** (HLL).

2. halvår: Returtrækket af adulte starter som normalt i juni med de første 7/6 3 **Årslev Engsø** (LLH). Trækket af gamle fugle har følgende større obs, 16/6 13 **Årslev Engsø** (LLH), 20/6 19 **Årslev Engsø** (HLL) og 22/6 16 **Væth Enge** (CSS). Det største tal for ungfuglenes træk i aug-sep er meget beskedent: 25/8 6 1K **Eskeplet** (HLL). Efteråret sidste bliver 20/10 1 **Alrø** (JG) og 25/10 1 **Eskeplet** (HLL). Ud over vinterfundet fra Kalø Slotshalvø er årets sidste 23/12 2 **Alrø Egehoved** (LLH).

Total: 322 (305) Indsendere: 31 Observationer: 123 Lokalteter: 23

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	1	-	13	54	143	55	43	4	5	1	3

I månedssum er kun frasorteret gengangere fra samme dag på samme lokalitet.

Rødben *Tringa totanus* 05460

En årssum meget tæt på 10-årsgennemsnittet efter et par år med totaler over 7000.

Antallet af rapporterede ynglepar er lidt under gennemsnit for de seneste år. Der er i alt indrapporteret 70-110 ynglepar fra 9 lokaliteter. Desuden oplysninger der tyder på yderligere 22 par fra 10 andre lokaliteter.

De største lokaliteter er: 20-30 par **Mellempoldene** (LTP), 10-25 par **Treskelbakkeholm** (JG, Ivar Høst), 10-15 par **Eskeplet** (LTP), 10-15 par **Alrø Poldkrog** (JG), 5-8 par **Råby Odde/Odpold** (TBR,LTP), 5-7 par **Overgårds Dige** (LTP) og 5 par **Egå Engsø** (HLL).

1. halvår: Forårets første større obs er 26/4 65 **Mellempoldene** (KO) og 2/5 40 **Mellempoldene** + 50 **Sødringholm** (TBR).

2. halvår: I juni er det største tal 30/6 120 **Mellempoldene** (LTP). Efteråret kulminerer 16/7 med 250 **Mellempoldene** (LTP) og 15/8 95 **Eskeplet** (HLL). Ingen andre lokaliteter har over 50 fugle i den periode. Først 20/10 noteres 80 ved **Alrø Poller** (JG). Det er også området med de største tal i årets sidste måneder med 15/11 95 **Alrø Poldkrog** (JG) og 23/12 112 **Lerdrup Bugt** (JG). Årets største antal, der rapporteres som den islandske race "robusta" er 5/1 58 **Bønnerup Strand** (KO), 12/1 28 **Ebeltoft Færgenhavn** (KO), 15/10 75 **Langør** (MWH) og 8/12 63 **Langør** + 47 **Ægholm** + 28 **Gammelholm** (MWH).

Total: 6302 (5938) Indsendere: 73 Observationer: 656 Lokalteter: 107

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
337	324	387	838	771	599	1157	814	230	154	224	467

I månedssum er kun frasorteret gengangere fra samme dag på samme lokalitet.

Hvidklire *Tringa nebularia* 05480

Et rigtig godt år med en total over gennemsnit. Dog når forårets maximums-tal ved Randers Fjord ikke helt op på tidligere niveau. Til gengæld er tal fra returtrækket i juli større end normalt.

De første obs er 12/4 1 **Årslev Engsø** (HLL) og 13/4 2 **Sødringholm Strand** + 16 **Mellempoldene** (LTP). Forårstrækket kulminerer som normalt ult. apr - pri. maj. De største tal bliver: 26/4 374 **Sødringholm Strand** (RSN,KO), 28/4 62 **Amstrup Red** (JG), 30/4 65 **Væth Enge** (TBR) og 2/5 465 **Sødringholm Strand** (TBR).

De adulte fugle returnerer hurtigt i juni. Første større forekomst er 22/6 31 **Væth Enge** (CSS) og 52 **Mellempoldene** (LTP). Allerede 30/6 er der 290 **Mellempoldene** (LTP) og største tal bliver 16/7 355 **Mellempoldene** (LTP). Fra engsøerne er største tal 2/8 70 **Årslev Engsø** (GGU), og det bliver ikke til mange ungfugle i sidste halvdel af august. Eneste større antal er 16/8 75 **Mellempoldene** (TBR,TRK).

Årets sidste obs bliver 5/10 3 og 15/10 1 **Kalø Slotshalvø** (FNI) samt 16/10 2 **Søledet Strandenge** (TBR).

Total: 7206 (5738) Indsendere: 65 Observationer: 437 Lokalteter: 83

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	763	1005	694	3291	1287	133	6	-	-

I månedssum er kun frasorteret gengangere fra samme dag på samme lokalitet.

Svaleklire *Tringa ochropus* 05530

En pæn årssum, hvor de nyetablerede engsøer ved Væth og Skærsø bidrager med en del fugle.

Der er meldinger om et muligt ynglepar på en tidligere ynglelokalitet: 5/4 2 **Store Hjøllund Plantage** (HST).

Største obs i foråret er 12/4 15 **Årslev Engso** (HLL). Største trækobs 30/3 7 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR).

Returtrækket bemærkes fra primo juni til starten af august. Første større tal er 1/6 9 **Skærsø Engso** (KO). De største tal er 16/6 og 1/7 19, 18/7 24 og 2/8 26 **Årslev Engso** (LLH,HLL), 18/6 12 **Skærsø Engso** (KO) samt 22/6 og 5/7 18 **Væth Enge** (CSS,RSN,SRW,KO).

Kun enkelte fugle noteres på trækstederne i efteråret, og årets sidste obs er 28/10 1 **Egå Engso** (HLL) og 31/10 1 **Kolindsund** (JPL,JKL).

Total: 829 (549) Indsendere: 52 Observationer: 256 Lokalteter: 63

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	16	118	24	206	337	113	7	3	-	-

I månedssum er kun frasorteret gengangere fra samme dag på samme lokalitet.

Tinksmed *Tringa glareola* 05540

Et helt forrygende år, hvor de nyetablerede vådområder som Væth Enge virker som en magnet for arten.

Første obs: 20+22/4 1 **Egå Engso** (EDY,AWM) og 24/4 7 **Årslev Engso** (KO). Herefter går det stærkt med en række pæne tal: 29/4 65 **Årslev Engso** (HLÆ), 2/5 116 **Havmølle Å** (KO) og 8/5 130 **Egå Engso** (HBØ). Men det slår dog ikke følgende: 1/5 102 og 7/5 195 **Væth Enge** (KO,RDN,RSN).

Returtrækket kommer i gang fra midt i juni, men har en fantastisk kulmination i starten af juli med følgende høje tal: 5/7 220 **Væth Enge** (RSN,SRW,KO) og 6/7 157 **Årslev Engso** (ALM). Tallet fra Væth Enge er ny rekord for Østjylland. Trækket går hurtigt, og fra midten af juli er der ikke længere tal over 50.

Årets sidste ses 24/9+4/10 1 **Årslev Engso** (HLL,LLH).

Total: 4741 (1954) Indsendere: 47 Observationer: 258 Lokalteter: 34

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	326	2164	265	1784	202	7	1	-	-

I månedssum er kun frasorteret gengangere fra samme dag på samme lokalitet.

Mudderklire *Actitis hypoleucos* 05560

En årstotal under middel skyldes lavere antal ved engsøerne, end vi har set de seneste år.

Årets første dukkede op ved månedsskiftet marts/april: 30/3 1 **Vorup Engso** (APR) og 1/4 1 **Lushage, Samsø** (MWH). De største tal for foråret er en måned senere: 30/4 16 **Årslev Engso** (HST), 1/5 58 **Egå Engso** (HLL) og 10/5 45 **Væth Enge** (HLR).

Fra 2. halvår er de største flokke: 31/7+2/8 30 **Årslev Engso** (HLL,GGU), 7/8 30 **Norsminde Fjord** (FLF), 18/8 35 **Fornæs** (AR) og 15/9 35 **Vorup Enge** (HLR). En trækobs fra indlandslokalitet er 28/8 3 trk **Bryrup** (AWM). Sidste 21/9 1 **Egå Engso** (HLL) og 26/9 1 **Overgårds Dige** (APR). En vinterobs skal dokumenteres yderligere.

Total: 949 (1195) Indsendere: 71 Observationer: 366 Lokalteter: 93

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	1	75	604	20	582	577	89	-	-	-

I månedssum er kun frasorteret gengangere fra samme dag på samme lokalitet.

Stenvender *Arenaria interpres* 05610

Takket være jævnlige tællinger på Samsø af MWH er årets total lidt over 10-årsgennemsnit. Materialet fra Samsø udgør 70% af årets sum, og der er obs fra alle årets måneder, med Besser Rev som bedste lokalitet. Der er ikke melding om yngleadfærd fra øen, men derimod ledsages en obs 27/5 2 **Alrø Poller** (JG) af kommentaren "kan være ynglefugle". Der er dog ikke yderligere indicier om ynglefugle fra Alrø, så det kan højst noteres som et muligt ynglepar.

Her nævnes et udvalg af de største tal fra Samsø: 2/1 32, 6/1 27, 1/4 18, 24/7 14, 16/9 15, 3/10 14, 22/10 19 og 1/12 18 alle **Besser Rev** (MWH). Desuden 26/8 14 **Lushage**, Samsø (MWH).

Uden for Samsø er enkelte større observationer fra en række lokaliteter ved kysterne og enkelte fugle fra engsøerne. De eneste tal over 10 er 16/8 21 og 22/8 17 **Lystrup Strand** (FNI, MER). En trækobs over land 20/7 3 V **Årslev Engsø** (HLL) skal også nævnes.

Total: 490 (428) Indsendere: 24 Observationer: 90 Lokaliteter: 23

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
95	8	36	19	8	5	55	88	29	50	23	74

I månedssum er kun frasorteret gengangere fra samme dag på samme lokalitet.

Odinshane *Phalaropus lobatus* 05640

Arten er knap årlig i området med registrering af i alt 9 fugle i de seneste 10 år. Årets eneste blev 10/8 1 fou **Anholt** (FSV).

Thorshane *Phalaropus fulicarius* 05650

En observation er ikke tilstrækkelig dokumenteret, hvorfor den ikke omtales yderligere her i rapporten. Thorshane er meget sjælden i Østjylland, så der skal opfordres til at indtaste iagttagelser med kommentar og beskrivelse i DOFbasen. Mangelfuld dokumentation og beskrivelse af usædvanlige fund vil som regel medføre, at observationerne ikke omtales i lokalrapporten. Siden 1985 er der kun gjort 3 andre fund af arten i området: 28/10 1990 1 **Kysing Næs**, 15/9 1991 1 **Kysing Næs** og 26/10 1997 1 **Fornæs**.

Mellemkjove *Stercorarius pomarinus* 05660

1 obs af arten i år er en lidt lavere forekomst, end det vi normalt ser for arten. Der ses her bort fra en ukommenteret andenhåndsiagttagelse.

Årets obs: 14/10 1 2K odr trk **Risskov Strand** (SSL, RDN). Fuglen forsøgte at trække over land, men fortrød og trak mod syd.

Almindelig Kjove *Stercorarius parasiticus* 05670

Et fint år, der ligger over 10-årsgennemsnittet, men som alligevel ikke kommer op på niveau med 2007. Hovedforekomsten er som sædvanlig koncentreret i august og september, med et par enkelte fund i løbet af sommeren, som de eneste lidt uden for normen.

Sommerobs (juni-juli): 22/6 1 mørk of **Begtrup Vig** (AØ) og 29/7 1 ad mørk fou **Eskeplet** (CSS, OEH, CSJ).

Efterårstrækket indledes i august: 5/8 1 mørk, 6/8 2 mørke trk S og 7/8 1 alle obs fra **Gallohaven**, **Risskov Strand** (RDN, SSL, RSN, ALM).

Største obs i efteråret regnet fra august (>2 fugle): **Fornæs** (10/8-20/10 i alt 24 fugle): 1/9 5 trk og 13/9 7 trk begge (AR). **Gallohaven, Risskov**: (5/8-13/9 i alt 16 fugle): 10/8 1 2K+ lys trk N og 2 mørke trk N (RDN), 12/9 3 trk S og 1 fou (RDN) og 13/9 3 trk N (ALM). **Sødringholm Strand/Eskeplet/Mellempoldene**: (10/8-5/9 i alt 14 fugle): 22/8 9 trk (LTP,TBR). Derudover kun en enkelt lokalitet med dagsmax ≥ 2 : **Issehoved**: 15/9 2 fou og 5/10 2 trk V (begge MWH). De sidste fugle forsvinder i oktober: 16/10 1 trk, 17/10 1 trk og 20/10 1 trk alle **Fornæs** (AR).

Total: 64 (54) Indsendere: 18 Observationer: 39 Lokalteter: 10

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	-	1	1	22	34	6	-	-

Lille Kjove *Stercorarius longicaudus* 05680

Et superflot rekordår med hele 7 fugle, deraf 4 i samlet flok. Også i 2008 er det på landsplan september, hvor der er mest gang i de små kjover, og flere steder ses fuglene i flok bl.a. i Nordjylland og på Fyn.

Årets obs: 1/9 1 1K trk **Fornæs** (AR), 12/9 3 1K+ og 1 2K+ trk N i samlet flok **Gallohaven, Risskov Strand** (RDN), 13/9 1 1K trk N **Gallohaven, Risskov Strand** (ALM) og 14/9 1 1K trk SØ **Eskeplet** (CSS). Fuglene i Gallohaven 12/9 er sandsynligvis identiske med 3 1K og 1 adult, der sås sydtrækkende ved Nordmandshage i Nordjylland to timer forinden.

Storkjove *Stercorarius skua* 05690

Blot 2 fugle i 2008 er ikke specielt imponerende, men artens forekomst i Østjylland svinger meget og 2008 markerer sig således som et af de dårligere år.

Årets obs: 13/9 1 fou **Øer/Hassensøre** (sydvest for Hjelm) (APN) og 17/11 1 trk N **Fornæs** (AR).

Kjove sp. *Stercorarius sp.* 05709

3 fund af 3 fugle i 2008.

Årets obs: 29/7 1 trk SØ **Eskeplet** (CSJ), 24/8 1 trk N **Sødringholm Strand** (LTP) og 4/10 1 trk S til rst **Overgårds Dige** (LTP).

Måger i Østjylland 2008

Der indtastes mange optællinger af mågeflokke fra alle områder af Østjylland. Det er usikkert i hvor høj grad det er de samme måger, der opholder sig i havne, søer og på markerne, eller om der dagligt sker udskiftninger i flokkene. Der er som følge deraf (og i lighed med tidligere år) ikke foretaget frasortering af gengangere udover oplagte dobbeltindtastninger.

Sorthovedet måge *Larus melanocephalus* 05750

Et år med rigtig mange observationer, hvoraf hovedparten vedrører en langtidsstationær fugl i Århus i januar-februar og igen fra oktober og året ud. Der er muligvis tale om den samme fugl, der vender tilbage. Husk at angive alder og dragt. Alle nævnes:

2/1-17/2 1 3K **Århus Havn** (mange inds.), 29/2 1 ad rst **Fornæs** (AR), 10/5 1 ad rst **Gjerrild Nordstrand** (KO,RDN), 16/10 1 ad rst **Lystrup Strand** (TBR) samt 18/10-26/12 1 3K+ **Universitetsparken/Århus Havn/Århus Midtby** (mange inds.), bl.a. af og til set ved pølsevognen på Bispetorv i centrum af Århus! I øvrigt skal det nævnes, at det på baggrund af sammenligning af fotos er sandsynligt, at fuglen ved Lystrup Strand 16/10 er identisk med fuglen fundet i Universitetsparken 18/10, og som siden sås i Århus frem til starten af 2009.

Dværghmåge *Larus minutus* 05780

En forekomst meget lig de foregående år, med få fund fra kysterne, og mange fund fra diverse engsøer rundt om i distriktet. Kun ét vinterfund, 4/1 2 ad SV (ind over byen) **Århus Havn** (RSN).

Forårets første var 7/4 2 ad **Anholtfærgen** (KMN,HOF) og herefter 21/4 1 ad **Egå Engsø** (HKA). Forekomsten opsummeres lokalitetsvis som følger: **Egå Engsø**: 21/4-9/5 2 ad rst (HKA,HLL,ALM), dog 4/5 4 rst (2 ad + 2 2K) (BGO) og 4-5/5 1 2K (ALM,BGO), 9/9 2 1K rst (HLL) og 11/9 1 ad rst (HBØ). **Væth Engsø**: 4/5 1 ad rst (RSN). **Årslev Engsø**: 6/5 1 V (LLH), 19/5-3/6 1 2K rst (LLH,MJH,HLL), 29/6-7/7 1 2K (HLL,TL,LLH,MJH) dog 1/7 1 ad + 1 2K (LLH), 18/7-29/7 op til 4 (3 ad og 1 2K) (MJH,HLL,TL,BGO,RSN,PMM), 17/8 2 1K V (LLH,MJH) og 21/8 2 1K fou-V (LLH). **Brabrand Sø**: 13/5 2 2K rst (JTL), 5/10 1 2K (GGU) samt 12/11 1 ad fou (GGU). **Bølling Sø**: 5/6 1 2K fou (MER). **Lindholm Hoved**: 2/8 2 1K fou (PEP). **Vorup Engsø**: 17/8 1 2K fou (LTP), 14/9 1 1K fou (LTP,BIRL). **Stubbe Sø**: 2/9 1 1K fou (JPL). **Fornæs**: 8/9-10/11 i alt 10 trk (AR m.fl.), max. 12/9 3 trk (AR). **Skanderborg Sø**: 9/9 2 1K rst (JTL) og 14/9 2 (1K og 2K) fou (FNI). **Gallohaven**: 12/9 1 1K (RDN,SSL). **Eskeplet**: 15/9 1 1K S (HLL).

Total: ca. 54 Indsendere: 20 Observationer: 56 Lokalteter: 14

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2	0	0	4	10	3	6	7	17	2	3	0

Sabinemåge *Larus sabini* 05790

For 4. år i træk ingen fund i Østjylland.

Hættemåge *Larus ridibundus* 05820

Hættemåge. Udviklingen i antal fugle og antal bidragydere med arten i perioden 1998-2008. Ikke overraskende følges de to kurver pænt ad, altså skyldes den stadig større total af hættemåge simpelthen, at der kommer flere bidragydere!

Årets total er atter ny rekord, som desværre må tilskrives øget indrapportering og flere bidragydere, snarere end en reel fremgang for arten (se figur).

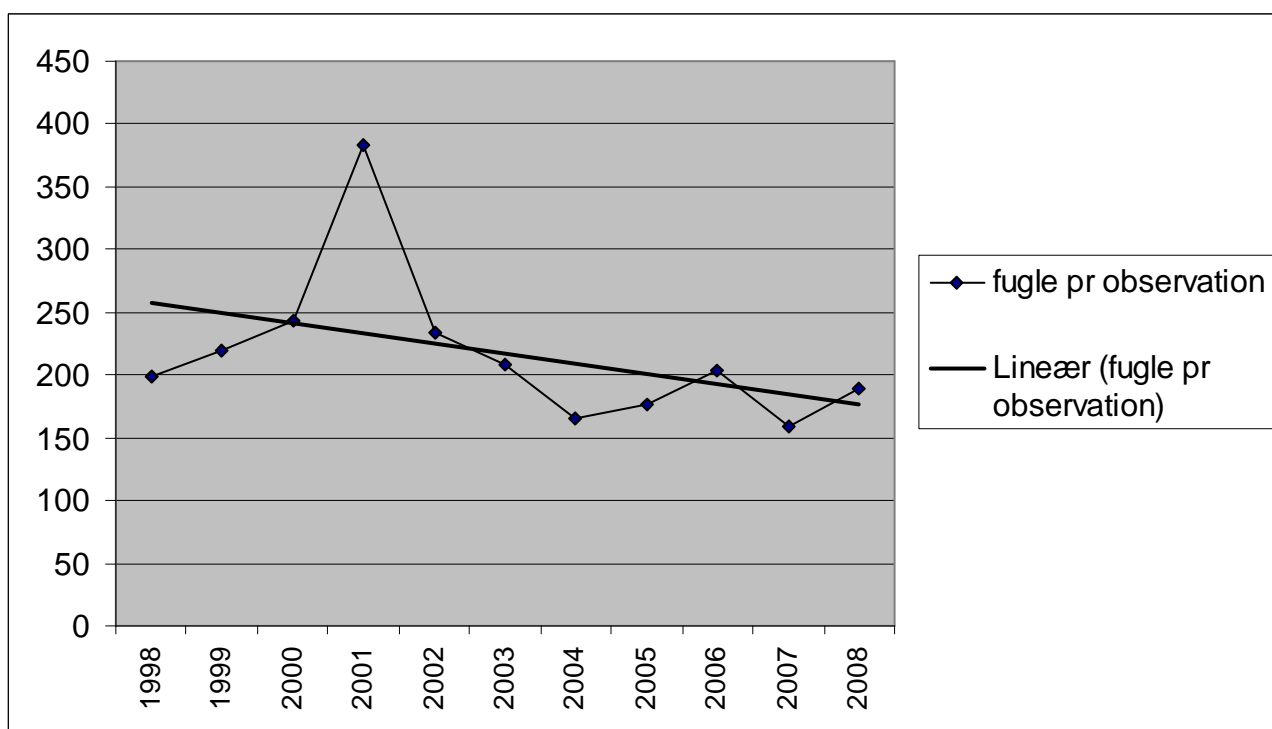
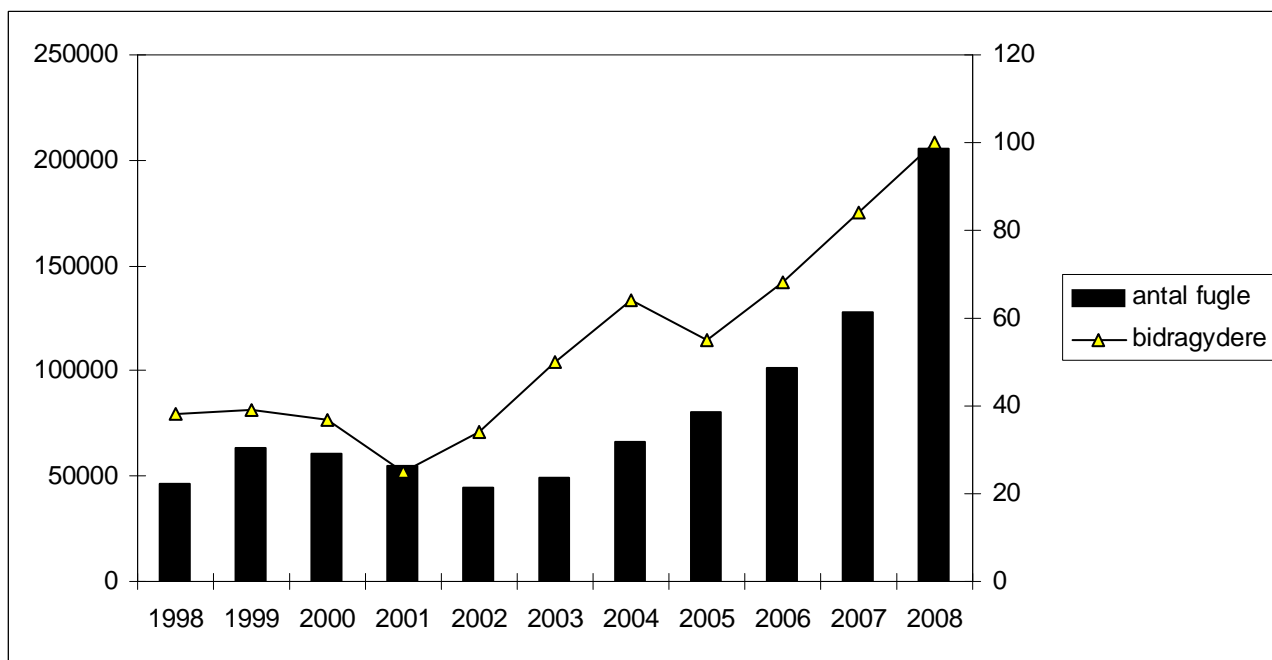
Hættemågen fortsætter tilbagegangen på alle indlandslokaliteterne, hvoraf der nu kun er få tilbage. Østjyllands, og tillige en af Danmarks største kolonier, findes fortsat i **Mariager Fjord** på **Treskelbakkeholm** og er i fin form, den 20/5 tælles 7150 par på øen (JG,Ivar Høst). Den næststørste koloni deler vi med Vestjylland i **Bølling Sø**, 13/5 er der 1200-1300 par – flest langst østsiden (PLA). Herefter følger **Gjesing Mose** 100-150 (FNI), **Huldremose** 50-100 (ABU) samt **Skanderborg Lillesø** 18-20 (PLA). Herudover er der et mindre antal par fra yderligere 6 lokaliteter. **Emborg Odde**, hvor der var 200-250 par i 2006 var forladt af hættemågerne i 2008. Der er ingen tal fra **Brabrand Sø** i DOFbasen, mon ikke de er blevet talt op?

De største koncentrationer af hættemåger uden for ynglelokaliteterne ses normalt på overnattingspladser, hvor revlerne og fladvandet ved kysterne kan huse store tal. De største tal i år er fra kysten udfør **Sødringholm**, og munden af **Randers Fjord**. Lokaltetsmax. (≥2000) nævnes: 21/2 2000 **Århus Havn** (KO), 2/4 2500 fou **Stangerum** (TNI), 5/4 17.600 **Mellempoldene-Eskeplet** (TBR), 16/8 6000 **Randers Fjord** ved **Mellerup** (TBR,TRK,LTP) – samme dag var i alt 15.500 **Mellempoldene-Eskeplet** (TBR,TRK,LTP) og 7/9 2500 **Mossø** østende (PLA).

Figur: Hættemåge, antal fugle pr. observation 1998-2008. Måske kan man tolke den faldende tendens som et udtryk for at arten går tilbage?

Total: 206.519 Indsendere: 100 Observationer: 1085 Lokalteter: 161

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
9438	11.890	31.576	53.253	6009	3696	9367	45.453	13.973	11.191	6995	3678

Stormmåge *Larus canus* 05900

Ynglelokaliteter: De eneste oplysninger der er om ynglende stormmåger i 2008 er fra **Alrø Poller** 61-75 par (JG), og 5 par (skønnet) **Gjesing Mose** i Løvenholm (FNI). Desuden er der en række observationer med adfærden YF (ynglefugle) hvor observatøren ikke har indtastet par-antal (eller har glemt det!): 5/5 50 ynglefugle **Yderste Holm** (MWH), 17/5 50 ynglepar skønnet **Hjelm** (JOC, Steen Asbirk, Steen Engelbøl) og 10/7 100 YF skønnet **Hjelm** (KHA). 8/6 indtaster GGU i en note oplysninger om et par med to store dununger på **Århus Havn** – en oplysning der desværre vil gå

tabt i kommende udtræk af ynglefugle, da der hverken er brugt adfærds-koden YF eller indtastet antal YP!

De største koncentrationer udenfor ynglelokaliteterne er enten fouragerende måger på marker eller måger talt på overnatningspladserne. Her skal nævnes de tre største antal, alle rastende fugle til overnatning: 17/3 5000 **Knudsø** (TSJ), 8/8 5000 og 19/9 16.000 **Århus Havn** (RSN).

Total: 109.740 Indsendere: 76 Observationer: 719 Lokalteter: 140

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
6957	11.751	13.763	9379	583	95	529	15.706	32.755	9165	4528	4529

Sildemåge *Larus fuscus* 05910

Husk at sildemågens "normale" forekomstperiode her i Østjylland er pri. marts – med. oktober. Fund der ligger udenfor denne periode accepteres kun, hvis der foreligger en god beskrivelse (brug notefelterne i dofbasen!) og / eller fuglen(-ene) ses af flere erfarne observatører. Der opfordres fortsat til stor påpasselighed ved racebestemmelse af sildemågerne. Dels er det svært at vurdere, hvis man intet sammenligningsgrundlag har (dvs. hvis fuglen(-ene) optræder alene) dels kan der i danske farvande forekomme overgangsformer mellem alle de tre i landet forekommende racer! (se 2004-rapporten). Husk fortsat at indtaste racebestemte sildemåger med det korrekte artsnummer i dofbasen – se nedenfor.

Britisk sildemåge *L. f. graellsii* 05912

En fugl med karakterer svarende til denne race er indrapporteret: 30/4 1 adult ♂ **Gjerrild** (SSL,RDN,RSN). Fuglen er fotodokumenteret og kønsbestemt ud fra størrelse og proportioner.

Nordsø-sildemåge *L. f. intermedius* 05913

Ynglefuglene i Kattegat tilhører hovedsageligt racen Nordsø-sildemåge (*L. f. intermedius*). Hovedparten af de sildemåger, der observeres i Østjylland, formodes at tilhøre denne race, hvorfor alle ikke-racebestemte fugle (artnr. 05910) behandles herunder.

Yngel: De eneste indtastninger af ynglepar er 9/6 100-120 par **Ørkenen, Anholt** (CHJ) og 20/5 10 par **Treskelbakkeholm** (JG, Ivar Høst). Herudover er der indtastet fugle med adfærden ynglefugle fra **Yderste Holm** 30 ynglefugle, **Hjortholm** 2 YF (begge MWH), samt 17/5 200 YF skønnet **Hjelm** (JOC, Sten Asbirk m.fl.). Det sidste tal virker i overkanten sammenlignet med sidste års tælling? Der er ingen af de mange Århus-ornitologer, der har indtastet ynglefund fra **Århus!** Her plejer der at være enkelte par på tage på havnen.

Vedr. vinterfund – se nedenfor.

De første fund er tidlige: 24/2 1 ad rst **Glatved/Limbjerg** (KO), 29/2 1 ad **Årslev Engsø** (HLL) og 2/3 1 ad samme sted (flere inds.). Herefter er der næsten daglige observationer. De største tal er alle fra **Anholt** og **Hjelm**. Udenfor disse er de største tal 27/4 92 ad **Thorsø, Djursland** (KO) fou på gyllemark!, 4/5 40 fou **Kolindsund** (CS) og 17/7 35 **Årslev Engsø** (EDY).

Efterårets sidste er sene: 24/10 1 ad rst **Løve** (AWM), 15/11 1 ad rst **Lystrup Strand** (LTP), 17/11 1 1K trk **Fornæs** (AR).

Vinterfund: 13/12 1 ad rst **Kvindsø** (AWM). Fund fra januar og ult. november er udeladt, da observatøren ikke har forsynet deres observation med en note med beskrivelse af fuglen.

Total: 2085 (sum af alle racer + fugle uden raceangivelse) Indsendere: 57 Observationer: 332 (sum af alle racer) Lokalteter: 64 månedsfordeling sum af alle racer + fugle uden raceangivelse:

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	2	60	843	343	250	290	201	73	24	2	1

Middelhavssølvmåge *Larus michahellis* 05915

For denne art gælder, at vi kun medtager observationer, der ledsages af en udførlig beskrivelse af fuglen og fund-omstændighederne! Brug notefeltet i DOFbasen hertil! Arten kræver gode iagttagelsesforhold for en sikker bestemmelse, og helst med fotodokumentation. Husk at gule ben ikke er nok!

Der foreligger et enkelt fund: 28/11 1 1K rst **Århus Østhavn** (SSL,RDN), foto af fuglen kan ses på <http://aarhusbirder.blogspot.com/>. Hertil to ukommenterede observationer.

Sølvmåge *Larus argentatus* 05920

Totalen er noget lavere end i 2007, hvilket måske skyldes lidt færre tællinger af overnattende måger i havnene.

Der er flg. optællinger af ynglefugle: 1150 par **Treskelbakkeholm** (JG,Ivar Høst.), 100-120 par **Ørkenen, Anholt** (CHJ), 18-20 par **Alrø Poller** (JG). Herudover er der en stak indtastninger af observationer hovedsageligt med adfærden YF (ynglefugle), men hvor der ikke er indtastet parantal i de dertil beregnede felter i DOFbasen: 3/5 48 **Begtrup Røn** (BNL), 5/5 200 **Yderste Holm i Stavns Fjord** (MWH), 5/5 80 **Hjortholm** (MWH), 17/5 1000 (skønnet) **Hjelm** (JOC m.fl.), 30/5 2 **Mellempoldene** (LTP), 7/6 32 **Begtrup Røn** (PR,BNL), 8/6 2 **Århus Midtby** (SAR), 10/7 500 (skønnet) **Hjelm** (KHA). Der savnes således tal fra bl.a. **Hov Røn, Tunø Sønderklint** og **Svane-grunden**. Tallet fra **Århus** er nok heller ikke repræsentativt! Sidste år blev der registreret ca. 150 par i **Århus**.

De fleste større antal uden for yngletiden og ynglelokaliteterne er fra **Århus Havn**, med max. 13/1 2300 (KO). Desuden skal nævnes 4/1 1400 **Issehoved** (MWH), og 8/2 300 **Vorup Engso** (TBR) sidstnævnte er det største antal "inden-skærs" (som de siger hinsidan...).

Total: 55.072 Indsendere: 74 Observationer: 840 Lokalteter: 144

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
16.403	5434	5811	4016	2015	1057	3655	1234	1930	2939	6937	3641

Kaspisk måge *Larus cachinnans* 05930

I lighed med Middelhavssølvmåge gælder for denne art, at vi kun medtager observationer, der ledsages af en udførlig beskrivelse af fuglen og fund-omstændighederne! Brug notefeltet i DOFbasen hertil! Arten kræver gode iagttagelsesforhold for en sikker bestemmelse, og helst med fotodokumentation.

Der foreligger ét fotodokumenteret fund: 18/1 1 ad **Århus Østhavn** (SSL) – se <http://aarhusbirder.blogspot.com>. Herudover yderligere et par fund, der dog er sparsomt beskrevet, og som derfor ikke nævnes videre her.

Hvidvinget måge *Larus glaucoides* 05980

Ingen fund i 2008. Det seneste fund i Østjylland er fra 2003.

Gråmåge *Larus hyperboreus* 05990

En observation er ikke tilstrækkelig dokumenteret, hvorfor den ikke omtales yderligere her i rapporten. Gråmåge er meget sjælden i Østjylland, så der skal opfordres til at indtaste iagttagelser med kommentar og beskrivelse i DOFbasen. Mangelfuld dokumentation og beskrivelse af usædvanlige fund vil som regel medføre, at observationerne ikke omtales i lokalrapporten.

Svartbag *Larus marinus* 06000

Totalen når slet ikke op i nærheden af sidste års rekord, på trods af mange flere observationer.

Yngel: 40-50 par **Ørkenen, Anholt** (CHJ) samt 2 par **Alrø Poller** (JG) er alt hvad der er i ynglepar-tabellen. Desuden er der 24/3 38 YF **Kolderne** (MWH) + 2 YF **Besser Rev** (MWH), 17/5 15 YF (skønnet) **Hjelm** (JOC m.fl.) samt 7/6 2 YF **Begtrup Røn** (PR,BNL). De 38 YF på **Kolderne** veksles 5/5 til 15 ynglepar (MWH).

Større antal: Der er ikke de helt store tal fra **Anholt** i år, det største er 25/8 100 rst (HOF). Årets største tal er 7/3 75 N + 60 rst **Fornæs** (AR) og 28/3 115 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR). Det største tal fra ferskvand er 17/8 32 **Årslev Engsø** (MJH).

Total: 4808 Indsendere: 80 Observationer: 754 Lokalteter: 97

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
562	556	603	398	211	372	351	427	265	319	480	264

Ride *Rissa tridactyla* 06020

En total på kun sølle 385 rider gør 2008 til det ringeste år i mands minde – eller ihvertfald siden 2003 (145)! Men det er forventeligt ved denne vejr-afhængige havfugl, hvor det ydermere er af stor betydning, at observatørerne er på det rigtige sted på det rigtige tidspunkt!

Første halvårs forekomst ligger spredt i tidsrummet 3/1-12/5. Det største tal er 3/1 2 S og 9 N **Gal-lohaven** (RDN). Forårets sidste blev 12/5 3 V **Gjerrild Nordstrand** (KO,RSN).

Efterårets første er 6/9 1 N **Skæring Strand** (FNI). De øvrige fund ligger i perioden 12/10-23/11.

De største tal i efteråret er alle fra **Fornæs**, med 17/10 40 trk, 20/10 47 trk, 17/11 65 trk og 23/11 103 trk (AR,JPL,JKL).

Total: 385 Indsendere: 18 Observationer: 30 Lokalteter:

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
17	12	7	-	3	-	-	-	1	121	224	-

Rovterne *Sterna caspia* 06060

Ligesom sidste år bliver det kun til en enkelt fugl i Østjylland i 2008, så de store forekomster med 5 fugle i 2005 og 2006 må vi drømme os tilbage til.

Årets obs: 29/7 1 indtrk fra N til rst i et par minutter derpå trk SØ **Eskeplet** (CSS,CSJ,OEH).

Splitterne *Sterna sandvicensis* 06110

Igen et rekordår, hvor arten for første gang i lokalrapportens historie kommer over 10.000 fugle på årsplan! Der er foretaget en enkelt optælling af ynglelokaliteten ved **Treskelbakkeholm**, og det med et superflot resultat på hele 935 par (1200 yf). Det er virkelig flot, og godt at vide, at kolonien stadig eksisterer og endda ekspanderer. Der ses mange store flokke i efteråret, og en flok på hele 610 fugle er så stor, at den udover at være rekord for NØ-Djursland rent faktisk overgår årstotalen for bl.a. 1996!

Yngel: 935 par **Treskelbakkeholm**, Mariager Fjord (Ivar Høst,JG) er de eneste rapporterede ynglepar.

Ankomsten er rekordtidlig i år og alle årets første tre fugle ses på samme lokalitet: 4/3 1 (BNL), 17/3 3 (APN) og 19/3 5 (JPL,JKL) **Ebeltoft Færgenhavn**. BNL har bekræftet, at datoen er korrekt. 1. halvårs største obs indeholder flotte træktal fra **Gjerrild Nordstrand** (≥75): 18/4 160 trk og 15, 19/4 205 trk Ø, 20/4 100 trk og 21/4 110 trk (HAC,AR,GGU m.fl.). 15/6 80 of **Eskeplet** + 175 fou **Sødringholm Strand** (begge LTP). Største obs 20/5 1200 **Treskelbakkeholm** (Ivar Høst,JG).

Trækket i 2. halvår er flot med 1580 fugle i perioden 15/7-12/11. De største obs for de tre bedste træklolaliteter nævnes. **Fornæs**: 1080 trk i perioden 15/7-22/9: 18/8 225 trk, 25/8 155 trk og 8/9

180 trk (alle AR). **Sødringholm Strand/Eskeplet**: 286 trk i perioden 16/7-19/9: 21/7 93 S (LTP,BKR), 22/8 44 S (LTP,BKR) og 69 S (LTP,HLL). **Gallohaven/Risskov Strand**: 97 trk i perioden 7/8-12/10: 7/8 17 S (ALM), 1/9 32 N (SSL) og 12/9 18 trk (RDN,SSL). 2. halvårs øvrige store obs ekskl. trækkende fugle (≥ 125): **Ebeltoft Færgehavn**: 6/8 160 (JPL,JKL), 19/8 175 (ToLa), 7/9 225 (HST) og 12/9 190 (JPL,JKL). **Sødringholm Strand/Eskeplet/Mellempoldene**: 16/7 130 (LTP), 10/8 130 (LTP), 15/8 210 (HLL) og 16/8 180 (LTP) + 150 (TBR). **Kolderne**: 22/8 210 og 16/9 142 begge (MWH). **Stavnshoved Rev**: 5/9 610 (HAC), hvilket er rekord for NØ-Djursland. **Anholt**: 15/8 175 (FSV). **Lystrup Strand**: 18/8 125 (FNI).

Indlandsfund: 31/5 2 fou Ø **Egå Engsø** (HLL), 18/7 2 V **Hornbæk Enge**, 16/8 8 **Mellerup** (LTP,TRK,TBR), 17/8 8 rst-V **Vorup Engsø** (LTP) og 31/8 2 trk N og dermed ind over land **Følle Bund** (FNI). De sidste fugle forsvinder i november, hvilket efterhånden er normalt: 10/11 1 trk **For næs** (AR), 12/11 2 SV **Issehoved** (MWH) og 15/11 1 **Bønnerup Strand** (HAC).

Total: 11.270 (4608) Indsendere: 54 Observationer: 328 Lokalteter: 70

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	77	1348	1547	483	1155	3477	2985	192	5	-

Fjordterne *Sterna hirundo* 06150

Vi ligger igen over 10-års gennemsnittet i 2008, men totalen er alligevel lidt lavere end i 2007. Det er blandt andet et lidt mindre træk i 2. halvår, der er skyld i det, men året er nu stadig rigtigt flot. Specielt når man tager i betragtning at de 5 foregående år samtidig er de bedste for arten i lokalrapportens historie.

Yngel: I alt 43-45 par fra 5 lokaliteter: 31 par **Treskelbakkeholm** (Ivar Høst,JG), 10 par **Hjelm** (KHA), 1 par **Dystrup Sø** (ABU), 1 par **Årslev Engsø** (HLL,LLH,ToLa) og 0-2 par **Mellempoldene** (LTP).

De første fugle ankommer en lille uges tid senere end gennemsnittet set over de sidste 10 år: 23/4 1 **Bjerregrav Mose** (BKR), 24/4 5 Ø **Gjerrild Nordstrand** (RSN,EDY,SRW,EHØ) og 1 **Kulsø ved Bryrup** (AWM).

Trækket i 2. halvår er på 384 fugle i perioden 2/7-28/9, og **Årslev Engsø** er med 42 % af fuglene stadig bedste lokalitet. **Årslev Engsø**: 162 fugle i perioden 12/7-29/8: 17/7 36 V (EDY), 18/7 20 V (HLL), 19/8 20 V og 26/8 32 V (LLH). **Gallohaven, Risskov Strand**: 110 trk i perioden 5/8-12/9: 6/8 15 trk (RDN,SSL,RSN), 8/8 24 fou S (RDN) og 25/8 23 trk (RDN). Øvrige trækobs (≥ 10): 3/8 25 V **Salten Langsø**, vestdel (GGU), 7/8 16 V **Egå Engsø** (HLL), 16/8 16 V **Hevringholm Strand** (FNI) og 25/8 13 S **Eskeplet** (HLL).

De største obs af rst eller fouragerende fugle: (≥ 20): 11/7 24 **Ebeltoft Færgehavn** (KO), 5/8 20 **Eskeplet** (TBR,TRK), 15/8 24 **Eskeplet** (HLL), 16/8 35 **Mellerup** (TRK,LTP,TBR) og 26/8 65 **Skanderborg Sø** (GGU). Årets sidste fugle ses til nogenlunde normal tid, men lidt specielt ved en sø og ikke et træksted ved kysten: 23/9 1 Ø **Skanseparken**, Århus (NAA), 28/9 1 S **Moesgård Strand** (FNI) og 19/10 2 1K rst på bådebro **Vestermølle, Skanderborg Sø** (PLA).

Total: 1241 (892) Indsendere: 46 Observationer: 250 Lokalteter: 63

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	47	110	134	241	589	118	2	-	-

Fjord-/Havterne *Sterna hirundo/S. paradisaea* 06159

26 obs af 361 fugle på 13 lokaliteter i perioden 18/4-12/9.

Største obs (≥ 30): 4/5 30 **Søby Rev** (JOP), 3/8 35 V **Årslev Engsø** (IZN), 5/8 75 **Sødringholm Strand** (TBR,TRK) samt 5/8 19 V + 35 fou **Gallohaven, Risskov Strand** (RDN,RSN,SSL) og 10/8 24 S + 10 fou **Gallohaven, Risskov Strand** (RDN,SSL).

Havterne *Sterna paradisaea* 06160

Minsandten om det ikke igen bliver til et rekordår for Havternen med næsten dobbelt så mange fugle som 10-årsgennemsnittet. Det er især de pæne yngletal, som trækker gevaldigt op, og f.eks. bemærker JG, at kolonien ved Alrø Poller ikke har været så stor i mange år. Der er kun anvendt månedsmax for de store ynglekolonier i månedstabellen og årstotalen.

Yngel: I alt 451-520 par fra blot 4 lokaliteter: 206-215 par **Alrø Poller** (JG), 150 par **Treskelbakkeholm** (Ivar Høst,JG), 90-150 **Mellempoldene** (LTP) og 5 par **Besser Rev** (MWH).

Ankomst til ret normal tid: 5/4 2 **Treskelbakkeholm** (LTP,APR), 10/4 1 **Anholt** (KMN,HOF,FS), 12/4 3 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR) + 3 **Brokold** og 3 **Barnekold** (begge MWH). Største obs inkl. ynglefuglene (≥ 75): **Alrø Poller**: 27/5 425 (JG). **Mellempoldene**: 2/5 150, 9/5 100, 16/5 120, 23/5 100, 30/5 180, 7/6 200, 15/6 150 og 30/6 250 (LTP,TBR,OLI). **Sødringholm Strand**: 2/5 120, 22/6 80, 5/7 100, 16/7 150, 17/7 200 og 20/7 150 (TBR,LTP,RSN,KO,SSW,CSS). **Treskelbakkeholm**: 20/5 100 (CSS) og 24/5 300 (JG). **Søledet Strandenge og kyst**: 9/5 92 (LTP).

Trækket i 2. halvår er lidt højere end sidste år med 314 fugle i perioden 9/7-25/8 fordelt på 6 lokaliteter. **Sødringholm Strand/Eskeplet**: 44 trk i perioden 19/7-25/8, flest 21/7 28 S (LTP,BKR). **Årslev Eng sø**: 152 fugle i perioden 9/7-2/8, flest 16/7 17 V, 18/7 73 V og 20/7 47 V (alle HLL). **Gallohaven, Risskov Strand**: 108 trk i perioden 29/7-8/8, flest 5/8 72 NV, 6/8 15 trk og 7/8 11 V (RDN,SSL,RSN,ALM). De sidste fugle forsvinder lidt tidligt i august: 22/8 3 **Eskeplet/Sødringholm Strand** (TBR,LTP) og 25/8 2 S **Eskeplet** (HLL).

Total: 3683 (1856) Indsendere: 33 Lokaliteter: 46 Lokaliteter:

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	244	1518	616	1146	144	-	-	-	-

Dværgterne *Sterna albifrons* 06240

Ligesom sidste år et ganske fint år over 10-årsgennemsnittet. Der er i år ynglende fugle på 4 lokaliteter, så en lille fremgang her, selvom antallet på 9-10 par ikke er imponerende.

Yngel: 5-6 par **Mellempoldene** (LTP), 2-3 par **Besser Rev** (MWH), 1 par **Totten**, Anholt (CHJ) og 1 par **Søledet strandenge og kyst** (FNI).

Årets første fugle ankommer meget normalt set i forhold til de sidste 10 år: 26/4 1 V **Lystrup Strand** (KO,RSN), 30/4 1 Ø **Gjerrild Nordstrand** (SSL,RSN,RDN) og 1/5 2 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR). De 5 største obs (≥ 8): 2/5 10 **Sødringholm Strand** (TBR), 16/5 9 **Mellempoldene** (LTP), 16/7 3 fou + 5 trk S **Sødringholm Strand** (LTP), 22/7 9 **Eskeplet** (HLL) og 5/8 13 **Eskeplet** (TBR,TRK). Indlandsobs: 26/6 1 trk V **Egå Eng sø** (LLH,HLL).

Sidste obs er en lille uge tidligere end normalt: 10/8 2 S **Eskeplet** (LTP), 15/8 5 **Eskeplet** (HLL) og 16/8 4 **Søledet strandenge og kyst** (FNI).

Total: 181 (144) Indsendere: 22 Observationer: 62 Lokaliteter: 15

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	2	58	24	70	27	-	-	-	-

Sorterne *Chlidonias niger* 06270

21 fugle i 2008 er "lige i øjet" i forhold til 10-årsgennemsnittet, og forekomsten i 2007. Artens forekomst er dog kendt for at svinge en del, hvilket hænger sammen med, at der af og til registreres ganske pæne flokke i forbindelse med trækket. Alle fund fra 2. halvår udgøres af gamle fugle.

Alle obs nævnes: 26-27/4 3 **Stubbe Sø** (ABU), 16/5 1 **Havmølle Å** (KO,RSN,EDY), 24/5 4 **Råby Odde** (TBR), 25/5 6 **Egå Eng sø** (HLL) + 1 **Årslev Eng sø** (HLL), 27/5 1 **Årslev Eng sø** (PMM via HLL), 31/5 1 **Egå Eng sø** (HLL), 7/8 3 **Bølling Sø** (HST) og 9/9 1 **Skanderborg Sø** (JTL).

Hvidvinget Terne *Chlidonias leucopterus* 06280

Igen i år ses arten i DOF-Østjyllands område denne gang med 2 fugle, hvormed totalen er på 26-27 fugle fordelt på i alt 9 fund. Begge fugle er 1K-fugle og især fuglen ved Årslev Engsø ses af rigtig mange i de fire dage den raster.

Årets obs: 30/7-2/8 1 1K fou **Årslev Engsø** (IZN,HLL,JTL,ALM,BGO,LLH,TL,GGU m.fl.) og 3/9 1 1K fou **Egå Engsø** (HLL,SSK,KO,RDN).

Lomvie *Uria aalge* 06340

2008 blev et dårligt år for Lomvien med observationerne fordelt som det plejer, få i forårsmånederne og flere om efteråret.

1. halvår: En hurtig omgang. Første obs er 19/1 1 olieramt **Anholt** (FSV). Største obs er 11/4 7 rst set fra **Anholtfærgeren** (KMN).

2. halvår: Første obs er 16/8 1 rst **Hevringholm Strand** (FNI). Bedste lokalitet er som altid **Fornæs**, der har 49 trækkende i perioden 5/9-14/12 med største dag 3/11 8 trk (AR). Største observation er 29/12 9 olieramt **Anholt** (FSV).

Total: 108 (163) Indsendere: 24 Observationer: 48 Lokalteter: 17

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
3	1	2	13	-	-	-	2	3	20	44	20

Alk *Alca torda* 06360

Som sædvanligt udgøres årstotalen af en række altoverskyggende obs fra Fornæs i oktober og november.

1. halvår: Første obs er 3/1 1 S **Gallohaven** (RDN). Største obs er 27/3 20 of **Kalø Slotshalvø** (ABU). Sidste obs er 11/4 1 rst set fra **Anholtfærgeren** (KMN).

2. halvår: Første obs er 5/8 1 S **Gallohaven** (RDN,SSL). **Fornæs** står for langt størstedelen af observationerne og har 25.379 trækkende fugle i perioden 8/9-21/12. Største dage bliver 17/10 1520 trk, 18/10 4115 trk og 3/11 15.400 trk **Fornæs** (alle AR). Største obs udenfor Fornæs er 4/11 1460 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR). Største obs af rastende fugle er 3/11 2500 rst **Sangstrup Klint** (AR), hvilket er en kæmpe observation af rastende fugle.

Total: 30.230 (49.698) Indsendere: 26 Observationer: 81 Lokalteter: 24

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
20	1	25	3	-	-	-	7	11	8429	21.692	42

Alk/Lomvie/Alkefugl sp. *Alca torda/Uria aalge* 06365/06560

Kun én nævneværdig obs: 1/11 1505 trk **Fornæs** (GGU). Der er sikkert tale om næsten udelukkende alke. Desuden har **Gallohaven** en række obs af ubestemte alkefugle med 24 trækkende fugle i perioden 5/8-23/10 (RDN,SSL,ALM).

Total: 1559 (10.088) Indsendere: 8 Observationer: 20 Lokalteter: 7

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
4	1	2	-	-	-	-	11	3	15	1520	3

Tejst *Cephus grylle* 06380

Årstotalen kommer op på et højt niveau, primært pga. af god dækning af ynglelokaliteterne. Arten ses som sædvanligt alle årets måneder i vores farvande.

Ynglefund: På **Vejrø** er der observeret 64 ad + 21 1K (MWH), hvilket må betyde at en del af de udfarvede fugle stadig er for unge til at yngle eller at ungeproduktionen har været elendig. På **Ky-**

holm ses 19/7 40 rst (MWH), men dette kunne være en del af fuglene fra Vejrø. På **Hjelm** er der registreret 3 ynglefugle og mindst 11 huller, men desværre ingen ungeproduktion. Ved **Sangstrup Klint** er der 19/4 registreret 20-25 ynglepar (HAC), men der er ingen opfølgning på, hvor mange unger de fik. På **Anholt** er der set 9 ynglefugle på havnen, men ingen unger. Således er der i alt registreret 55-60 ynglepar i vores lokalområde. Igen i år mangler der tal fra Tunø, hvor der tidligere har været over 50 ynglepar.

1. halvår: De største observationer af rastende fugle er fra yngleområderne. De to største trækobservationer er 3/2 5 trk **Fornæs** (LLH) og 19/4 5 trk **Gjerrild Nordstrand** (RSN).

2. halvår: **Fornæs** tegner sig for de fleste obs og har i alt 134 trækkende fugle i perioden 11/8-22/12 med største dage 1/11 14 trk og 8/12 10 trk (begge AR). Ingen anden større obs uden for yngleområderne.

Total: 465 (275) Indsendere: 37 Observationer: 98 Lokalteter: 22

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
6	14	18	113	14	13	134	27	13	32	53	28

Søkonger Alle alle 06470

Mildest talt endnu et elendigt år for Søkongen. Ingen observationer på mere end 3 fugle er skufende.

1. halvår: 5-10/2 1 rst **Kalø Vig** (KO,KAA) og 29/2 3 trk **Fornæs** (AR).

2. halvår: **Fornæs** har 9 trækkende fugle i perioden 20/10-14/12. Desuden en stationær fugl 30/11-6/12 **Århus Fiskerihavn** (SSL,RDN,APN m.fl.).

Total: 18 (360) Indsendere: 10 Observationer: 19 Lokalteter: 6

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	4	-	-	-	-	-	-	-	3	7	4

Lunde *Fratercula arctica* 06540

Ingen observationer i år.

Klippedue/Tamdue *Columba livia var. domesticus* 06650

9 obs indtastet under Tamdue 06655 er medregnet her.

Største obs (≥ 100): 3/2 250 **Grenaa Havn** (LLH,HLL,PMM) samt 26/7 220, 5/10 260 og 21/12 1000 **Århus Østhavn** (KEH,GGU). Om observationen fra Århus Østhavn 21/12 beretter GGU: "Et imponerende syn med en megasværm i panik over at Storfalken var på jagt."

Total: 2012 Indsendere: 9 Observationer: 23 Lokalteter: 12

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
68	280	42	80	20	-	230	2	-	277	13	1000

Huldue *Columba oenas* 06680

Et rigtig flot år for arten – faktisk den højeste årssum siden 1999 (976).

Yngel: 2-3 par **Brattingsborg Skov** (MWH) og 1 par **Skabslund Skov** (JG). Desuden 47 syngende fugle på 26 lokaliteter i perioden 27/1-30/8, flest 23/3 3 **Forstbotanisk Have, Århus** (GGU) og 4/4 3 **Lunden Skov ved Rugård** (JPL,JKL).

1. halvår: De første fugle ses 4/1 1 **Haldsø S.f. Assentoft** (KO) og 9/1 1 **Helsted/Randers** (APR). Der ses i alt 180 trækkende Hulduer på 12 lokaliteter i perioden 24/2-2/5. Træksum (≥ 5): 28/2 6 **Eskeplet** (HLL), 8/3-19/4 128 **Gjerrild Nordstrand** (SSL,MO,RSN,AR,HAC,FNI,RSA,HLÆ), 20/3-30/3 6 **Gallohaven** (RDN) og 30/3-13/4 7 **Issehoved** (MWH). Øvrige obs (≥ 25): 24/1 35 + 12/2 48 **Ildal Skov** (AWM) og 25/2 74 **Brattingsborg Skov** (MWH).

2. halvår: Der meldes om 20 trækkende fugle fra 4 lokaliteter i perioden 9/8-25/10. Eneste med en træksum (≥ 5): 27/9-25/10 11 **Gallohaven** (RDN,SSL,DD). Øvrige obs (≥ 25): 4/10 104 **Brattingsborg Skov** (MWH). De sidste fugle bliver 5/11 1 **Ørting Storskov** (SLO) og 20/12 6 **Egå Eng sø** (SSL,RDN).

Total: 779 Indsendere: 57 Observationer: 250 Lokalteter: 86

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
63	157	208	73	35	27	14	27	49	119	1	6

Ringdue *Columba palumbus* 06700

Endnu et imponerende år for denne art, faktisk den næsthøjeste årstotal i lokalrapportens historie, der kun overgås af 2006 (146.701). I år udgør andelen af trækkende fugle 81,2% af årssummen, hvilket er ret højt (normalt ca. 70%). Det skyldes især en god dækning af **Gjerrild-området** i foråret. Til gengæld har det været lidt småt med større rastende flokke.

Yngel: Der er indtastet 17-25 par fra 4 lokaliteter, flest 8-10 **Ballen/Østerløkken** og 5-10 **Brattingsborg Skov** (begge MWH).

1. halvår: I perioden 8/1-5/5 ses 60.443 trækkende fugle på 20 lokaliteter. De første er 8/1 160 N **Grimhøj** (MO). De største lokaliteter (træksum ≥ 1000): 8/3-2/5 48.051 **Gjerrild-området** (SSL,MO,RSN,AR m.fl), største dag her er 30/3 31.200 (AR), hvilket er ny dagsrekord for området. 10/3-13/4 2600 **Grenaa by** (AR), her er største dage 10/3 og 13/4 1100, 11/3-5/5 3153 **Anholt** (FSV,KMN,HOF) med største dag 30/3 3000. 15/3-4/4 1450 **Fornæs** (AR), flest 15/3 1100 og 24/3-13/4 3591 **Issehoved** (MWH) hvor bedste dag er 30/3 2200. Forårets sidste trækfugle ses 5/5 23 **Anholt** (FSV). Øvrige obs (≥ 300): 16/1 350 + 22/1 300 **Brattingsborg Skov**, 25/2 400 **Lushage Samsø**, 16/3 350 **Onsbjerg**, 29/3 300 **Barnekold** (alle MWH), 30/3 1000 **Gjerrild Nordstrand** (RSA) og 3/4 450 **Østerhede** (MWH).

2. halvår: Efterårstrækket indledes 21/9 133 **Øer/Hassensøre** (JSC), og der noteres i alt 34.516 trækkende fugle i perioden 21/9-29/10 på 16 lokaliteter. De største lokaliteter (træksum ≥ 1000): 21/9-18/10 1313 **Øer/Hassensøre** (JSC,KO,JPL,JKL) med bedste dag 14/10 780. 24/9-29/10 1226 **Årslev Eng sø** (HLL), flest 17/10 1175. 12/10-26/10 17.150 **Gallohaven** (RDN,SSL,DD), hvor der sættets lokalitetsrekord 14/10 med 8280 S. 14/10-19/10 7493 **Vesborg Fyr** (MWH,DMA) har største dag 14/10 5700. Desuden 17/10 3900 **Mols Hoved** (JPL,JKL). Årets sidste trækfugle bliver 29/10 29 S **Årslev Eng sø** (HLL). Øvrige obs (≥ 500), 4/10-12/10 op til 2200 **Vesborg Fyr** (MWH), 8/10 800 **Vesterløkker Samsø** (MWH) og 20/11 + 12/12 600 **Eskelund** (GGU).

Total: 116.953 Indsendere: 86 Observationer: 1374 Lokalteter: 305

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2651	2190	47.954	17.942	840	404	560	535	1201	39.285	1836	1555

Tyrkerdue *Streptopelia decaocto* 06840

Yngel: 4-7 par **Ballen/Østerløkken** (MWH) og 1 par **Gram** (KEF) er alt. Dertil komme enkelte indberetninger med div. YF-koder uden oplysninger om antal par. Brug venligst fanebladet "Ynglepar" i DOFbasens indtastningsmodul til disse oplysninger.

Forårstræk: 13/4 2 N og 17/5 2 N **Issehoved** (MWH) og 12/5 2 V **Gjerrild Nordstrand** (KO,RSN).

Efterårstræk: 15/8 5 S og 16/10 1 **Gallohaven** (RSN,RDN,EDY) og 14/9 3 S **Vesborg Fyr** (MWH).

Øvrige obs (≥ 15): 6/1 23 og 8/1 22 **Feldballe** (KO), 8/1 22 **Århus Havn** (HBØ), 23/9 23 og 11/11 15 **Vorup By** (HLR), 2/10 23 **Spentrup** (OEH), 16/10 37 **Årslev Eng sø** (LLH) og 13/12 15 **Alstrup** (MWH).

Total: 557 Indsendere: 50 Observationer: 273 Lokalteter: 94

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
114	22	45	48	21	17	17	20	74	94	43	42

Turteldue *Streptopelia turtur* 06870

Ingen obs af denne elegante due i år. Som det ses af nedenstående tabel er det 3. gang i løbet af de seneste 30 år, der står et stort rungende nul ud for Turtelduen!

År	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988
Antal	1	2-5	3	6	2	3	13	3	7	0
År	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Antal	12	3	3	5	1	4	4	5	2	1
År	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Antal	1	4	1	1	0	3	1	1	2	0

Antal observerede Turtelduer i Århus Amt (DOF-Østjylland fra og med 2007) 1979-2008.

Gøg *Cuculus canorus* 07240

Der rapporteres om mindst 177 kukkende fugle på 99 lokaliteter (sum af lok.max) i perioden 26/4-15/7. Kun 4-5 ynglepar er indtastet i DOFbasen. Der er ikke gjort forsøg på at frasortere gengangere i måneds- og årstotal, så der er givetvis en del observationer af de samme fugle i materialet. Årstotalen er næsten dobbelt så høj som gennemsnittet for de foregående 10 år.

Ved en koordineret tælling i **Bjerregrav Mose** er der 10-12/5 og 1-4/6 registreret 39 syngende fugle (CSS,TBR). Fra øvrige lokaliteter skal fremhæves 19/5 6 **Dronningborg Bredning** (LTP) og 31/5 6 **Ringkloster Ådal** (GGU).

Første fugle ses lidt tidligt, 26/4 1 sy, 28/4 1 sy og 29/4 2 sy **Bjerregrav Mose** (CSS,TBR,TRK).

Årets sidste ses 6/9 1 **Gjerrild Nordstrand** (HAC), 7/9 1 S **Brabrand Sø** (MJH) og 27/9 1 rst-S **Strandkær** (PPR).

Total: 648 (354) Indsendere: 79 Observationer: 372 Lokalteter: 135

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	7	393	201	34	10	3	-	-	-

Slørugle *Tyto alba* 07350

9/7 ramte en fugl en rude i **Balle/Hoed** og blev nok efterfølgende dræbt af en hund. Eneste anden observation fra DOFbasen er af et kendt par i Norddjurs Kommune, hvor den ene fugl ses 15/9 (KO). Den samlede danske sløruglebestand fortsætter sin himmelflugt – fra 326 ynglepar i 2007 til 473 ynglepar i 2008! Østjylland er dog tilsyneladende fortsat ikke artens kop te, men det blev dog til 4 sikre ynglefund i 2008.

Total: 10 (11) Indsendere: 1 Observationer: 2 Lokalteter: 4

Stor Hornugle *Bubo bubo* 07440

Bestanden af den store hornugle i Danmark viser stadigvæk tegn på en vis fremgang, og det skønnes, at der nu yngler mindst 50 par i Jylland. I 2008 blev der konstateret 6 par store hornugler i Østjylland. Desuden foreligger iagttagelser fra yderligere mindst 5 lokaliteter. Årets yngleresultat var 1 par uden unger (parret lagde æg 2 gange, men begge gange gik det galt), 1 par med 1 unge (+ 1 unge som døde), 1 par med 2 unger, 1 par med 3 unger samt 2 par med ukendt status. I forhold til året før (2007) var der tale om en bestandsfremgang på 2 par, men imidlertid var ungeproduktionen ringere, idet der i 2007 blev udruget 8 unger. Imidlertid "snyder" talmaterialet, idet lokaliteterne ikke kontrolleres grundigt hvert år, så bestanden tæller nok mindst 7-9 par.

Stor Hornugle er fra og med 2009 udgået af DATSY-projektet – fremtidige rapporter udkommer derfor i regi af Uglegruppen.

Total: 20 (20) Indsendere: 6 Observationer: 18 Lokalteter: 11

Kirkeugle *Athene noctua* 07570

5 sikre par + 2 enlige. Nogenlunde, som de foregående år, hvor der stadig er spredte par omkring Randers, med et kerneområde omkring Øster Bjerregrav/ Bjerregrav mose, hvor der har været min. 3 lokaliteter besat. Lars Tom Petersen oplyser, at antallet af par godt kan være op til 3 par yderligere på Randerskanten, men som ikke er kontrolleret i år. Parret i det nordøstlige hjørne af Djursland, har fået 2 unger og endvidere er der endnu et territorium her, under en kilometer fra denne.

For kirkeuglens vedkommende var 2008 atter et år med dårlig ynglesucces, dvs. tredje år i træk. Vinteren 2007/2008 var ellers mild og syntes god for kirkeuglen, men i yngleperioden var det meget tørt, så kirkeuglerne havde svært ved at finde føde til ungerne, i form af regnorme mv. Der var dog 2 par i landet, som gjorde sig positivt bemærket; Arnum parret i Sønderjylland, hvor det viste sig at den ene af magerne var fra Holland, fik 5 unger, mens et par i Sydvestjylland fik hele 6 udfløjne unger. De 2 par var atypiske i forhold til den øvrige bestand. Forskerholdet afsluttede i 2008 deres kirkeugle-projekt og en af deres konklusioner var, at kirkeuglerne godt kan leve i Danmark, men deres store problem er fødetilgængeligheden i ungeperioden fra maj – juli. Store marker med ensartede afgrøder og få naturligt afgræssede områder gør det svært – en god kirkeugle-lokalitet skal have forskellige biotoper tæt på, dvs. fugtige områder, evt. vandhul, meget gerne afgræssede områder, græsplæner, roe/kartoffelmarker mv. Hvis disse ting forefindes, er der større mulighed for ynglesucces, idet der er flere fødekilder i nærområdet, uanset hvordan vejret arter sig.

Total: 14 (14) Indsendere: 7 Observationer: 12 Lokalteter: 7

Natugle *Strix aluco* 07610

Endnu et rigtigt flot år for natugle. Det er registreret mange tudende fugle, men ikke overvældende mange unger. Husk at anvende adfærds-koderne for syngende (SY) eller territoriehævdende (TH), når tudende natugler skal indrapporteres!

Yngel: 92 syngende/ynglepar fra i alt 65 lokaliteter. Natugle tuder jo hele året, men kun obs fra 1. halvår indgår i vurderingen af ynglebestanden. De bedste ynglelokaliteter er: **Silkeborg Vester-skov** (5), **Fussingø Skov** (4), **Rugård-skovene** (3), **Rye Sønderskov** (3), **Stenholt Skov** (3), **Skrald Skov** (3), **Kompedal Plantage** (3).

Største obs (>2) fra 2. halvår ekskl. ynglefugle: 24/10 5 **Molslaboratoriet** (DD).

Total: 216 (149) Indsendere: 59 Observationer: 206 Lokalteter: 117

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
15	56	68	30	26	12	13	9	8	6	6	9

Skovhornugle *Asio otus* 07670

Et formidabelt år langt over 10-årsgennemsnittet, og det endda med blot én eneste rapport fra en dagrasteplads. Der er indrapporteret ganske mange unger, så det er positivt hele vejen rundt. Der er dog fortsat et stykke op til tidligere tiders antal. Bemærk igen, at fugle registreret som kun kaldende eller hørte, ikke tæller med i oversigten over ynglefugle. Husk derfor at anvende adfærds-koderne for syngende (SY) eller territoriehævdende (TH) ved tudende ugler.

Yngel: Hele 20 par med unger eller gamle fugle på rede. Derudover 12 tudende i 1. halvår. Disse 32 par er fint fordelt over det meste af Østjylland. Flest par registreres omkring Skals Å og Korup Å.

Største obs fra 2. halvår udover ynglefuglene (≥ 2): 28/7 2 **Feldballe** (JPL), 31/7 2 **Råby Kær** (APR) og 15/11 2 **Århus Plantage** (AS).

Total: 92 (51) Indsendere: 34 Observationer: 76 Lokalteter: 58

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	4	11	12	11	31	26	1	1	-	2	1

Mosehornugle *Asio flammea* 07680

Med ca. 35 fugle i 2008 bevistes endnu en gang, at artens forekomst i Østjylland svinger en del. 2008 blev det bedste år meget længe, især takket være nogle fine obs fra Djursland

1. halvår (≥ 2): 16/3 2 **Alrø** (HLÆ), 30/3 5 **Gjerrild Nordstrand** (AR), 25/4 2 **Grenaa Fornæs** (HAC) og 27/4 2 **Gjerrild Nordstrand** (KO,RSN,OFR).

2. halvår (≥ 2): Første ses 6/10 2 indtrk **Fornæs** (AR), og det gentager sig 17/10 og 18/10 2 indtrk sammesteds (AR). Sidste obs af mere end én fugl bliver 15/11 2 **Søledet strandenge** (LTP).

Total: 35 (16) Indsendere: 19 Observationer: 32 Lokalteter: 15

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	1	8	11	2	-	-	-	-	8	4	2

Perleugle *Aegolius funereus* 07700

En perleugle blev trafikdræbt af hjemmeplejen(!) natten til 5/12 ved **Trekanten, Samsø**. Der foreligger foto.

Efter det historiske ynglefund i 2007 blev der trods særdeles ihærdig eftersøgning ikke fundet tegn på ynglende perleugler i Østjylland i 2008. Der var dog igen et sikkert ynglefund af perleugle i Jylland, om end uden for vores område, og derudover sågar endnu et muligt ynglefund her på fastlandet. På Bornholm fandtes 2 mulige ynglepar, og Jylland har jo dermed nærmest overtaget rollen som kerneområde for arten i Danmark!

Natravn *Caprimulgus europaeus* 07780

Sidste års lille bøn fra skribenten gentages lige: For bedre at kunne vurdere antallet af fugle, navnlig på de større lokaliteter, vil det være en stor hjælp, hvis I observatører beskriver i notatfeltet i DOFbasen, præcis hvor på lokaliteten arten er registreret. Det har flere observatører gjort i år, tak for det, og lad os så få alle med på vognen til næste år. For **Gludsted Plantage** har det betydet, at de to obs efter al sandsynlighed drejer sig om 8 forskellige fugle.

I år er arten registreret på 7 lokaliteter i perioden 27/5-31/7. Renset for de mest oplagte gengange, er der set/hørt 22 forskellige fugle, hvilket er på niveau med de foregående år.

Kompedal Plantage: 27/5 4 og 13/6 2 (TRK,STA), **Store Hjælland Plantage:** 29/5 5, 30/5 5, 3/6 3, 5/6 2, 23/7 1 og 31/7 2 (AWM,OJE,JBA), **Anholt:** 1/6 1 og 3/6 1 (FSV,KMN,HOF), **Gludsted Plantage:** 3/6 2 og 9/6 6 (HLL,HST), **Hevring Hede:** 7/6 1 og 4/7 2 (JBP,LTP), **Sepstrup Sande:** 9/6 1 (HST) og **Surender by/agerland:** 10/7 1 (KHA). Eftersøgt forgæves 2/7 **Sødringholm Skov** (LTP) på sidste års spillested.

Mursejler *Apus apus* 07950

Yngel: **Randers** 25-40 par (EVL), **Ålsrode** 2 par (HOF) og **Århus Midtby** 1 par (JLY).

1. halvår: De første ses til normal tid: 1/5 1 **Bjerregrav Mose** (KO) og 2/5 1 **Århus Midtby** (SØP). Der noteres i alt 1570 trækkende fugle i perioden 4/5-30/5 på 8 lokaliteter (lok.max ≥ 75): **Gjerrild** har i perioden 10/5-30/5 336 (KO,RDN,RSN,KAA,SRW,AR), **Dragsmur** kan prale af 1106 i perioden 11/5-25/5 (JTL,JSC,FNI) og **Moesgård** byder på 75 27/5 (RSN). Øvrige obs (≥ 150): 24/5 200 + 28/5 150 + 30/5 1250 + 9/6 165 **Egå Eng sø** (ALM,KA,HLL), 11/6 250 + 20/6 150 **Vorup Eng sø** (TBR,LTP) og 15/6 165 **Årslev Eng sø** (HLL).

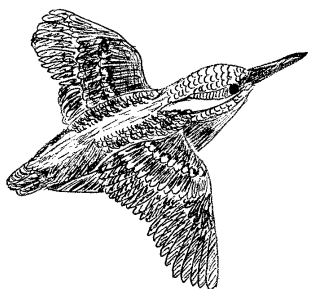
2. halvår: De første sydtrækkende fugle ses allerede med. juni, men medregnes herunder. Der noteres i alt 2364 trækkende fugle på 26 lokaliteter i perioden 15/6-21/9 (lok.max ≥ 75): **Sødringholm** melder om 896 i perioden 29/6-5/9 (LTP,TBR), **Fornæs** har 126 i perioden 17/7-5/9 (AR,HAC), **Brabrand Sø** 500 10/8 (ALM), **Hasle** noterer 418 i perioden 15/8-9/9 (ALM), **Egå Eng sø** 80 24/8 (ALM) og **Anholt** melder om 118 i perioden 1/9-12/9 (FSV,HOF). Øvrige obs (≥ 150):

23/7 200 + 11/8 150 **Vorup Engsø** (BKR,LTP), 28/7 500 **Tillerup Sø** (JTL), 1/8 400 **Århus Midtby** (GGU), 5/8 200 **Grenaa By** (HOF) og 7/8 150 **Hinnerup** (APN). De sidste fugle ses: 17/9 3 **Vorup Engsø** (BKR) og 21/9 1 **Øer/Hassensøre** (DD m.fl.).

Total: 9718 Indsendere: 71 Observationer: 378 Lokalteter: 128

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	3334	1004	2339	2627	414	-	-	-

Isfugl *Alcedo atthis* 08310

Et flot år for arten, med den højeste total siden 1992 (327). Til gengæld er 2-8 ynglepar lidt sløjt!

Yngel: **Lystrup Å** 1 par (AWM), **Borre Sø** 1 par (FNI) og **Rosenholm Slot og Park** 0-1 par (FNI). Hertil kommer et par håndfulde obs med div. YF-koder og/eller korte bemærkninger i kommentar feltet, som i alt vurderes at dreje sig om 0-5 par. Brug venligst fanbladet "yngepar" i DOFbasen til bestandsvurderinger, tak!

Øvrige obs (≥3): 3/2 4 + 16/8 3 **Salten Langsø** (GGU), 7/3 4 **Lystrup Å** (AWM), 21/3 3 **Birkemose, Skals Å** (TBR), 26/4 4 **Gudenåparken** (APN), 17/8 3 **Årslev Engsø** (GCP) og 22/10 3 **Rugård Sønderlø** (KHA). Og så bliver der også lige plads til at næv-

ne 22/9 1 1K rnk **Brabrand Sø** (MJH).

Total: 319 (217) Indsendere: 87 Observationer: 436 Lokalteter: 127

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
20	24	35	38	31	20	15	24	41	30	21	20

Biæder *Merops apiaster* 08400

Det er 7. år i træk vi gæstes af denne flyvende juvel – dejligt! Årets obs er 28/5 1 N **Ålsrode** (HOF). "Fuglen trak højt og dalende på stive vinger og blev hørt et par gange" oplyser HOF, der i øvrigt havde 4 Biædere på samme lokalitet i 2006!

Hærfugl *Upupa epops* 08460

Ingen obs i år. Hærfuglen svigtede os sidst i 2006 og 1999.

Vendehals *Jynx torquilla* 08480

Pænt med mindst 14 forskellige fugle, og noget så uvant som et sikkert ynglepar! 17/6 ses et par fodre unger i redekasse i gårdsplads ved **Bødskov Krat**, der ligger lidt sydvest for Silkeborg (NPB,BD). Ligeledes interessante observationer ved **Vrads Sande** og **Kompedal Plantage**, der antyder yngleaktivitet. Sidstnævnte lokalitet er ny i DOF Østjyllands område som følge af de ændrede kommunegrænser.

Alle obs nævnes: 24/4 1 **Hesselholm** (LEB), 25/4 1 **Gjerrild Nordstrand** (AR,HAC,EHØ), 1/5 1 **Øer/Hassensøre** (KO), 1/5 1 **Onsbjerg** (MWH), 1/5 1 **Årslev Engsø** (LLH,HLL), 15/5 1 sy, 17/5 og 23/5 1 **Vrads Sande** (AWM,JBA), 15/5 1 sy **Sangild** (STA), 22/5 1 sy **Lyngbygård Å** (HBØ).

ra **Kompedal Plantage** en lidt længere stribe af observationer: 11/5 2 sy, 12/5 1 sy, 15/5 2 sy og 22/5 2 sy + 1 rst (FRO,NPB,BD,AWM,MER,CSS).

Fra efteråret 24/8 1 **Salten Langsø** (JHME).

Total:14 (10) Indsendere: 15 Observationer: 19 Lokalteter: 11

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	2	17	2	-	1	-	-	-	-

Grønspætte *Picus viridis* 08560

år	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
årssum	110	206	250	233	205	227	442	308	244	176	141
lokaliteter			70	62	85	81	134	101	114	70	
index punkttællinger	64	93	52	51	43	63	70	63	90	69	47
År	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Årssum	162	161	123	134	118	133	173	140	183	192	159
Lokaliteter	63		58	58	53	59	80	65	84	81	77
index punkttællinger	49	41	50	62	57	55	39	25	35	38	20

Efter sidste års høje total følger i 2008 et mere normalt år tæt ved 10-årsgennemsnittet. Ifølge DOF's punkttællinger er den danske bestand af Grønspætte i de sidste 20 år måske mere end halveret, og der findes i dag kun få hundrede par tilbage i Danmark. Øget næringsstofbelastning og tilgroning af skovene vurderes at være en af årsagerne til tilbagegangen, idet Grønspætten er afhængig af at finde sin føde af insekter på jorden i lysåbne områder (www.dof.dk).

Kun 1 par er rapporteret, men til gengæld 34 forskellige lokaliteter med minimum 43 territoriehævende/syngende fugle, flest 14/3 3 **Himmelbjerget** (FRO).

Øvrige obs af mere end 1 fugl: 20/1 2 sy + 1 rst **Mossø** (GGU), 16/2 2 th **Tebbestrup Skov** (HLR), 4/3 2 sy **Amstrup Enge** (HLÆ), 15/3 2 **Rye Nørreskov** (JEL), 21/3 2 sy **Løjstrup Skov** (OEH), 2/4 2 sy **Skanderborg Sø** (GGU), 4/4 2 yf **Balle/Hoed** (KBI), 10/4 og 10/5 2 **Børgelund Plantage** (RSN,EDy,SFP), 12/4 2, 18/4 2 sy, 27/4 2 th og 4/5 2 **Gjerrild Overskov** (JHME,GGU,PR,SØP), 24/4 2 sy **Gjerrild Nordstrand** (HAC,EHØ,KO,RSN), 30/4 3 **Langå Egeskov** (OEH), 10/5 2 sy **Sepstrup Sande** (AWM) og 22/10 2 **Læsten Bakker** (AHO).

Total: 159 (152) Indsendere: 66 Observationer: 154 Lokaliteter: 77

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
8	14	40	37	36	5	3	2	5	6	4	4

Sortspætte *Dryocopus martius* 08630

Sortspætten er i Østjylland hovedsageligt udbredt i det midtjyske og på Djursland, mens den ikke er så almindelig i skovene omkring Århus. Der er indberettet 4 ynglepar, **Skablund Skov** (JG), **Lunden Skov v. Rugård** (JPL), **Ildal Skov** (SHA) og **Kompedal Plantage** (STA), hver med 1 par. Herudover mindst 16 territoriehævende fugle fra lige så mange lokaliteter. Indberettede kaldende eller hørte fugle kan ligeledes dreje sig om ynglefugle, men disse er ikke medregnet i sammentællingen af mulige par.

Alle obs af mere end 1 fugl nævnes: 20/1 3 **Mossø** (GGU), 20/1, 10/2 og 16/3 2 **Salten Langsø** (GGU,LM,KNP), 10/2 2 **Auning Skov** (LPJ), 10/2 3, 31/3 2 og 4/5 2 **Kompedal Plantage** (STA,TRK), 19/2 og 31/10 2 **Ildal Skov** (JML,BRS), 15/4 2 **Skablund Skov** (JG), 12/5 2 **Emmedsbo Plantage** (RSN,AR,KO,HLÆ), 18/5 2 **Fjeld Skov** (MST), 24/6 2 **Løvenholm Skov** (FNI), 20/9 2 **Hemstok Skov** (LBO) og 30/12 2 **Silkeborg Nordskov** (BRS).

Total: 148 (116) Indsendere: 58 Observationer: 141 Lokaliteter: 65

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
15	21	18	24	20	6	2	11	13	8	2	8

Stor Flagspætte *Dendrocopos major* 08760

Årets total er den hidtil største i Østjylland. Ifølge DOF's punkttællingsprojekt er arten da også i fremgang, men en del af forklaringen for de senere års høje antal i lokalrapporten skal vel også findes i den øgede aktivitet blandt feltfolket, og den nemmere adgang til rapportering af observati-

oner. Stor Flagspætte er vidt udbredt, også på øerne. Men tilsyneladende mangler der fund fra Tunø, selvom der ikke er langt til Samsø eller til fastlandet. Ifølge artslisten på DOFbasen og på www.fugleognatur.dk er arten mærkelig nok ikke er truffet på øen. Heller ikke ved Atlasundersøgelserne 1971-74 og 1993-96 er arten fundet ynglende på Tunø. Tilbage i 1989 er der dog fundet huller og hugmærker (Østjysk biologisk forening 1991), men der foreligger endnu ingen iagttagelser af fugle på Tunø, så hvem skal være de første, der registrerer den store flagspætte her?

13-14 ynglepar er rapporteret, flest 4-5 par **Brattingsborg Skov** (MWH) og 2 par **Moegård Strand** (GGU). Der er indrapporteret yderligere 65 territoriehævdende/syngende fugle fra i alt 45 lokaliteter.

Største observationer (>5): 18/1 12 **Stadsborg Skov** (LPJ), 9/2 8 **Sødringholm Skov** (LTP), 10/2 11 **Auning Skov** (LPJ), 15/3 8 **Moegård Storskov** (HBØ), 21/3 6 **Lyngå/Volk Mølle** (KWS), 21/3 6 **Hesselbjerg Skov** (TBR), 26/3 6 **Mejlgård Overskov** (RSA), 31/3 8 **Kompedal Plantage** (TRK), 11/5 6 **Moegård Have Skov** (NAA), 17/9 7 og 21/9 6 **Skramsø Plantage** (KO,JPL,JKL). Største trækforekomst 7/9 4 trkf **Øer/Hassensøre** (DD,HST).

Total: 1138 (470) Indsendere: 95 Observationer: 690 Lokaliteter: 236

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
119	141	194	129	68	55	40	84	118	73	58	59

Lille Flagspætte *Dendrocopos minor* 08870

Arten er ikke så almindelig i Østjylland, så husk beskrivende kommentar ved indtastning.

I år kan nævnes 2+7/8 1 **Gravlev** (JOC) og noget så usædvanligt som en ringmærkning af Lille Flagspætte, 21/10 1 **Anholt** (FSV). Lokaliteten i august beskrives som fredskov sydøst for Gravlev. Et sted der nok er værd at holde øje med.

Hedelærke *Lullula arborea* 09740

Årstotalen på 140 fugle er kun overgået af 1996 med 154 fugle, men vi har også det største antal af indsendere, observationer og lokaliteter i rapportens historie. Hedelærken er registreret på 19 % flere lokaliteter end i 2007, som har den hidtidige rekord og antallet af observatører er steget med 21 %, så måske er det et udtryk for nye observatører fra nye lokaliteter, så Hedelærken i virkeligheden findes i et større område end hidtil antaget. Antallet af observationer er næsten det samme som i 2007.

Ynglepar: 43 ynglende/syngende fugle fra 30 lokaliteter i perioden 8/3-17/9, flest (lok.max >2): 20/3 4 sy **Feldballe Bakker** (JPL) og 10/5 4 sy **Sepstrup Sande** (AWM).

Forår: Første obs: 8/3 3 Ø **Gjerrild Nordstrand** (SSL,RSN), 8/3 2 sy **Barkær-Thomaskær** (APN) og 13/3 1 sy **Møgelmoose**, SV f. Ramten (FNI). Træk: 37 trækkende i perioden 8/3-2/5, flest (lok.max): **Gjerrild Nordstrand** 36 trk/10 obs i perioden 8/3-2/5, flest 30/3 23 trk (AR). Desuden 15/3 1 N **Moegård Storskov** (HBØ).

Efterår: Træk: 19 trækkende i perioden 25/9-23/10, flest (lok.max >1): 25/9 2 SV **Kalø Gods** (RDN), 3/10 2 S **Hinnerup** (APN), 14/10 3 SV **Vesborg Fyr** (MWH), 14/10 2 S **Gallohaven** (SSL), 22/10 2 V **Fornæs** (HLL) og 23/10 2 SV **Brabrand Sø** (MJH), som også er de sidste obs.

Total: 140 (65) Indsendere: 39 Observationer: 94 Lokaliteter: 44

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	60	23	18	6	7	-	10	16	-	-

Sanglærke *Alauda arvensis* 09760

Der er indrapporteret en del flere syngende fugle fra flere lokaliteter end ellers.

Ynglepar: 38-60 ynglepar på 7 lokaliteter, alle nævnrs: 8-15 par **Ørkenen**, Anholt (CHJ), 8 par **Mel-lempoldenne**, Randers Fjord (LTP) og 15-25 par **Alrø Plodkrog** (JG). **Samsø**: 6-11 par på 3 loka-

liteter: 3-5 par **Besser Rev**, 2-4 par **Kragemosen** og 1-2 par **Sælvig Havn** (alle MWH). Herudover er der 619 syngende fugle på 162 lokaliteter i perioden 2/2-29/7, flest (lok.max >12): 10/2 26 **Kolindsund**, vestdelen (MST), 1/3 og 6/5 15 **Væth Enge** (APR,BKR), 4/3 18 **Issehoved** (MWH), 7/4 30 **Egå Enge** (HBØ) og 14/6 15 **Herredsenge** (PLA).

Forår: 1233 trækkende i perioden 1/1-19/4, kulminerer pri. feb-pri. mar: **Eskeplet/Sødringholm Strand**: 868 trk/11 obs i perioden 8/2-13/4, flest (lok.max): 9/2 322 SV **Eskeplet** (HLL) og 9/2 331 S **Sødringholm Strand** (LTP) formentlig de samme fugle. **Gjerrild Nordstrand**: 150 trækkende i perioden 8/3-19/4, flest 8/3 92 Ø (SSL). 7/2 22 NØ **Kysing Næs** (HLL) og 8/3 25 **Bønnerup Havn** (SSL). Større rastende flokke (lok.max >90): 10/2 100 **Kolindsund**, vestdelen (MST) og 23/3 100 **Overgårds Marker** (LTP).

Efterår: 1284 trækkende i perioden 22/8-12/12, kulminerer med. sep-med. okt. **Eskeplet/Sødringholm Strand**: 256 trk/7 obs i perioden 22/8-13/11, flest (lok.max >50): 19/9 104 SV **Sødringholm Strand** (LTP). **Fornæs**: 175 trk/6 obs i perioden 29/9-1/11, flest 17/10 110 (AR). **Gallohaven, Ris-skov Strand**: 316 trk/4 obs i perioden 12/10-17/10, flest 12/10 180 (RDN). **Samsø**: 125 trk/9 obs i perioden 14/10-17/10, flest 4/10 46 SV **Vesborg Fyr** (MWH). Desuden 24/9 85 V **Årslev Engsø** (HLL), 12/10 50 S **Egå Engsø** (GGU), 12/10 36 S **Brabrand Sø** (MJH), 16/10 50 **Lystrup Strand** (TBR) og 17/10 30 V **Mols Hoved** (JPL). Større rastende flokke (lok.max >30): 19/9 50 **Voer by** (TBR) og 21/9 35 **Eskeplet** (MER).

Total: 5935 (6830) Indsendere: 94 Observationer: 938 Lokaliteter: 260

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
112	1523	1140	522	293	279	152	140	455	1220	80	19

Bjerglærke *Eremophila alpestris* 09780

Der er indberettet en anelse færre fugle end sidste år og i det samme lave niveau, som er set siden år 2000. Antallet af lokaliteter med indberetninger er dog steget fra det laveste niveau i 2007 på 4 lokaliteter til 6 lokaliteter i år. Oplagte gengangere er frasorteret i årstotalen. Alle observationer nævnes.

1. halvår: 27/1 40 rst **Eskeplet** (HLL), 9/2 21 rst **Eskeplet** (HLL), 17/2 1 of **Århus Havn** (HBØ) og 23/3 4 fou **Overgårds Marker** (LTP).

2. halvår: 17/10 4 trk **Fornæs** (AR), 23/10 1 of **Fornæs** (CSS), 24/10 7 rst-V **Eskeplet** (LTP), 13/11 5 rst **Eskeplet** (HLL), 17/11 2 fou **Århus Østhavn** (TSJE) og 22/11 1 rst **Århus Østhavn** (MiBA).

Total: 59 (115) Indsendere: 7 Observationer: 11 Lokaliteter: 6

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
40	22	4	-	-	-	-	-	-	12	8	-

Digesvale *Riparia riparia* 09810

Antallet af lokaliteter med indberetninger er i år steget med 10 %, mens antallet af indsendere og antallet af observationer er faldet med 10 % i forhold til sidste år. Alligevel er der en stigning i totalen på mere end 2000 fugle i forhold til sidste år på grund af et par meget store observationer. Totalen er pænt over tiårsgennemsnittet. Der er anvendt lokalitetsmax i månedstotalen og oplagte gengangere er frasorteret.

Ynglepar: 157-212 par på 5 lokaliteter, alle nævnes: 30-40 par **Stjær Grusgrav** og 50-70 par **Stjær ny Grusgrav** (begge PLA), 27 par **Gjerrild Klint** (ABU), 10-15 par **Kyholm** og 40-60 par **Asmindør Hage** (begge MWH). Herudover er der indberettet 140 ynglefugle fra 2 lokaliteter, uden oplysninger om yngel.

1. halvår: Første obs 31/3 1 N **Besser Rev** (MWH), 1/4 1 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR), 4/4 1 S **Sødringholm Strand** (LTP) og 4/4 1 fou **Årslev Engsø** (BKR). Træk: 115 trk/10 obs i perioden 31/3-7/6, flest (lok.max >1): 7/6 80 **Gjerrild Nordstrand** (HAC).

2. halvår: 1457 trækkende i perioden 6/7-27/9, kulminerer 30/8-7/9, flest (lok.max >65): 30/8 500 S **Vesborg Fyr** (MWH), 1/9 400 fou Ø **Vorup Enge** (BKR), 7/9 100 SV **Alrø** (GGU) og 7/9 125 V **Øer/Hassensøre** (HST). Større rastende flokke (lok.max >400): 31/7 800 **Gjerrild By** (AR), 6/8 500 **Ebeltoft Færgehavn** (JPL), 11/8 1000 **Vorup Enge** (LTP) og 16/8 3000 **enge øst f. Stubbe Sø** (AS). Sidste obs: 27/9 1 trk **Gallohaven** (RDN), 4/10 1 fou **Overgårds Dige** (LTP) og 5/10 7 rst **Stubbe Sø** (KO).

Total: 11.766 (7367) Indsendere: 50 Observationer: 255 Lokalteter: 84

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	1	406	910	447	1786	6888	1320	8	-	-

Landsvale *Hirundo rustica* 09920

Der er i år en del meget store observationer i efteråret, som gør årstotalen en del større og månedstotalen for oktober meget større end normalt. Antallet af indsendere er faldet med 10 % mens aktiviteten er øget med 22 % og der er indberetninger fra 9% flere lokaliteter. Indberetning af ynglepar er for nedadgående i år.

Ynglepar: 37-41 par på 4 lokaliteter, flest (lok.max >1): 28 par **Øster Bjerregrav** (BKR), 5-7 par **Sælvig Havn** og 3-5 par **Ballen/Østerløkke** (begge MWH). Herudover er der indberettet 127 ynglefugle fra 11 lokaliteter, hvorfra der ikke er oplysninger om ynglende fugle.

1. halvår: Første obs: 31/3 1 N **Besser Rev** (MWH), 2/4 1 fou **Egå Eng sø** (HBØ), 4/4 2 fou **Salten Langsø** (AWM) og 4/4 2 of **Tåstrup Sø** (CHJ). Træk: 307 trækkende i perioden 31/3-29/5 kulminerer ult. apr-pri. maj, flest (lok.max >16): **Dragsmur**: 77 trk/3 obs i perioden 20/4-29/5, flest 11/5 55 N (JTL). **Samsø**: 34 trk/9 obs i perioden 31/3-17/5, flest 17/5 19 N **Issehoved** (MWH). Større rastende flokke (lok.max >200): 29/4 350 **Årslev Eng sø** (HLÆ), 1/5 300 **Haldsø**, Assentoft (KO) og 1/5 250 **Egå Eng sø** (LLH).

2. halvår: Træk: 29.656 trækkende i perioden 9/8-24/10, kulminerer ult. aug-med. sep, flest (lok.max ≥50): **Sødringholm Strand/Eskeplet**: 13.376 trk/15 obs i perioden 15/8-4/10, flest 19/9 5720 SV **Sødringholm Strand** (LTP) og 20/9 956 S **Eskeplet** (HLL). Djursland: 7852 trk/23 obs i perioden 7/9-17/10, flest 7/9 2000 S **Skelhøje Bakker** + 4500 SV **Øer/Hassensøre** (begge HST,DD), 20/9 150 S **Hornslet** (FNI), 25/9 360 S **Sletterhage** (JPL) og 26/9 50 V **Lystrup Strand** (TBR). **Anholt**: 1953 trk/6 obs i perioden 1/9-13/10, flest 12/9 1000 trk (HOF,FSV). **Samsø**: 3521 trk/22 obs i perioden 26/8-18/10, flest 27/8 200 fou S **Issehoved** og 7/9 2200 fou S **Vesborg Fyr** (begge MWH). **Gallohaven** 305 trk/13 obs i perioden 16/8-17/10, flest 7/9 120 S (RDN). 9/8 265 V fou **Årslev Eng sø** (LLH) og 7/9 1500 SV **Alrø** (GGU). Større rastende flokke (lok.max >350): 22/8 500 **Sødringholm Strand** (LTP), 26/8 800 **Skanderborg Sø**, østdelen (GGU), 7/9 441 **Årslev Eng sø** (LLH) og 14/9 2300 **Mossø** (PLA). Til overnatning: 6/9 350 **Brabrand Sø**, vestenden (GGU). Sidste obs: 23/10 1 fou **Strandkær** (DD), 24/10 1 fou S **Norring** (APN) og 1/11 1 of + 1 rst **Nimtofte** (ABU).

Total: 54.685 (34.819) Indsendere: 110 Observationer: 956 Lokalteter: 302

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	1	2222	3065	1065	3528	12.711	30.857	1234	2	-

Bysvale *Delichon urbica* 10010

På trods af at antallet af indsendere er faldet med 12 % er de indberettede observationer alligevel steget med 8 % fra lidt flere lokaliteter end sidste år. Årstotalen er den tredje største i rapportens historie, kun overgået af 1997 med 13.730 fugle og 2007 med 12.555 fugle.

Ynglepar: 215-236 ynglepar på 6 lokaliteter, flest (lok.max >5): 14-19 par **Ryomgård** (UBM), 50-53 par **Øster Bjerregrav** (BKR), 124 par **Kalø Gods** (ABU) og 20-30 par **Ballen/Østerløkken** (MWH). Herudover er der indberettet 239 ynglefugle fra 11 lokaliteter uden oplysning om yngel.

1. halvår: Første obs: 13/4 1 of **Brabrand Sø**, vestenden (HLL), 16/4 2 fou **Hinnerup** (APN) og 16/4 1 fou **Årslev Eng sø** (HLL,JEL). Træk: 57 trækkende i perioden 20/4-17/5 kulminerer ult. apr-pri. maj, flest (lok.max >5): 29/4 15 trk **Ålsrode** (HOF), 6/5 10 trk **Anholt** (FSV) og 12/5 12 N

Dragsmur (JSC). Større rastende flokke: 30/5 140 **Egå Engsø** (ALM), 8/6 120 **Handrup** (KO) og 14/7 200 **Kalø Gods** (MHH).

2. halvår: Træk: 2375 trækkende i perioden 16/8-7/10 kulminerer ult. aug-med. sep, flest (lok.max >9): **Sødringholm Strand/Eskeplet**: 401 trk/9 obs i perioden 16/8-10/9, flest 22/8 260 SV **Sødringholm Strand** (LTP). **Samsø**: 660 trk/5 obs i perioden 27/8-7/10, flest 7/9 500 fou S **Vesborg Fyr** (MWH). 22/8 50 SV **Hasle** (ALM), 7/9 200 V **Øer/Hassensøre** (HST,DD), 7/9 1000 SV **Alrø** (GGU), 7/9 20 VSV **Bryrup** (AWM), 12/9 10 **Anholt** (FSV). Større rastende flokke: 3/8 og 4/9 200 **Årslev Engsø** (HST,GGU), 26/8 250 **Skanderborg Sø** (GGU), 29/8 200 **Lyngbygårds Ådal** (EO) og 3/9 500 **Østerhede**, Samsø (MWH). Sidste obs: 21/9 10 trk **Øer/Hassensøre** (DD), 4/10 3 fou **Overgårds Dige** (LTP) og 7/10 7 trk **Vesborg Fyr** (MWH).

Total: 10.997 (7419) Indsendere: 69 Observationer: 430 Lokalteter: 154

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	261	1135	937	1413	3142	4100	10	-	-

Storpiber *Anthus richardi* 10020

Der er ingen obs af Storpiber i år. Sidste indberetning er fra 2007.

Markpiber *Anthus campestris* 10050

Desværre ingen ynglepar registreret. 9/6 blev Ørkenen på Anholt gennemgået i forbindelse med NOVANA-optælling af arten, dog uden resultat (CHJ). Til gengæld foreligger et par observationer fra øen på andre dage i juni, 4/6 1 rst **Anholt Flyvepladsen** (KMN,HOF) og 8/6 1 i sangflugt fra **Ostebakken** mod **Dværgkrukken** og 1 kaldende ved **GI. Rendekrog** (KMN,HOF). Endvidere en trækobservation, 23/5 1 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR).

Skovpiber *Anthus trivialis* 10090

Der er i år rekordmange Skovpibere i Østjylland, kun overgået af 1999 med 2264 fugle. Der er indberettet 48% flere syngende fugle, og det er endda fra færre lokaliteter end sidste år, men på trods af denne stigning er der ingen indberetninger af ynglepar. Månedstotalen for maj er meget høj pga. mange observationer af syngende fugle og nogle meget store trækobservationer. Ligeledes er alle efterårets store trækobservationer fra september.

Ynglepar: Der er indberettet 177 syngende fugle fra 54 lokaliteter i perioden 19/4-23/7, flest (lok.max >7): 26/4 12 **Hevring Hede** (KO), 10/5 10 **Skærsø Plt** (EBJ), 10/5 **Kongsø Plt** (MER), 11/5 14 **Hvalskov Plt** (JPL), 2/6 11 **Vrads Sande** (SFP) og 8/6 17 **Sepstrup Sande** (JHME).

1. halvår: Første obs: 9/4 1 trk **Anholt** (KMN,HOF), 13/4 1 N **Issehoved** (MWH), herefter observationer flere steder. Træk: 1149 trækkende i perioden 9/4-24/5 kulminerer ult. apr, flest (lok.max >2): **Gjerrild Nordstrand**: 1116 trk/12 obs i perioden 19/4-12/5, flest 24/4 160 Ø (RSN), 27/4 225 Ø (KO,RSN,OFR), 30/4 258 Ø (SSL,RSN,RDN), 10/5 137 Ø (KO,RDN) og 11/5 135 trk (AR). Fra andre lokaliteter 2/5 5 NØ **Gjerrild By/Marshøj** (HP), 2/5 3 N **Egå Engsø** (JSC) og 18/5 3 N **Issehoved** (SDY). Større rastende flokke (lok.max >5): 24/4 20 **Gjerrild Nordstrand** (RSN), 1/5 10 **Øer/Hassensøre** (DD) og 18/5 8 **Vrads Sande** (JHME).

2. halvår: Træk: 807 trækkende i perioden 15/8-27/9 kulminerer pri. sep, flest (lok.max >5): 15/8 20 S **Gallohaven** (RSN), 5/9 12 SV **Sødringholm Strand** (LTP), 7/9 330 SV **Øer/Hassensøre** (HST,DD) og 10/9 60 **Sletterhage** (JPL). Større rastende flokke (lok.max >3): 31/8 4 **Sødringholm Strand** (CSS) og 10/9 4 **Årslev Engsø** (HLL). Sidste obs: 21/9 12 trk **Øer/Hassensøre** (DD), 24/9 1 trk **Gallohaven** (RDN) og 27/9 2 S **Øer/Hassensøre** (FNI,SSL).

Total: 1926 (1005) Indsendere: 45 Observationer: 187 Lokalteter: 84

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	739	588	72	26	55	448	-	-	-

Engpiber *Anthus pratensis* 10110

På trods af et niveau som sidste år er der indkommet flere observationer fra det samme antal observatører, hvor april er præget af mange store trækobservationer specielt fra Gjerrild Nordstrand. Der er indberettet 100 fugle med adfærden ynglefugl fra 11 lokaliteter. Disse fugle kan være ynglepar, men desværre må det forblive ubesvaret.

Ynglepar: 35-52 par på 7 lokaliteter, flest (lok.max >1): 12-16 par **Mellempoldene** (LTP), 5-10 par **Alrø Plodkrog** (JG), 3-5 par **Kyholm** (MWH), 10-15 par **Besser Rev** (MWH) og 3-4 par **Kragemosen** (MWH). Herudover er der 59 syngende fugle på 28 lokaliteter, flest (lok.max >3): 28/3 4 **Møgelmosen** (MWH), 4/4 5 **Issehoved** (MWH), 9/6 6 **Ørkenen**, Anholt (CHJ) og 16/7 13 **Sødringholm Strand** (LTP).

1. halvår: Træk: 2547 trækkende i perioden 24/2-12/5 kulminerer ult. apr, flest (lok.max >6): **Eskeplet/Sødringholm Strand**: 16 trk/4 obs, flest 4/4 8 S **Sødringholm Strand** (LTP). NØ Djursland: 2466 trk/14 obs i perioden 28/3-12/5, flest 24/4 1450 Ø **Gjerrild Nordstrand** (RSN,HAC). **Samsø**: 30 trk/3 obs i perioden 7/3-13/4, flest 13/4 20 N **Issehoved** (MWH). 13/4 10 N **Årslev Engso** (ALM). Større rastende flokke (lok.max >130): 24/4 200 **Issehoved** (MWH), 25/4 350 **Årslev Engso** (SSL) og 26/4 155 **Væth Enge** (KO).

2. halvår: Træk: 2599 trækkende i perioden 31/8-8/11 kulminerer ult. sep-med. okt, flest (lok.max >15): **Eskeplet-Lystrup Strand**: 491 trk/12 obs i perioden 5/9-8/11, flest 20/9 124 S **Eskeplet** (HLL) og 20/9 100 **Sødringholm Strand** (LTP) måske de samme fugle? 19/9 25 V **Lystrup Strand** (TBR), 28/9 15 **Mellempoldene**, Randers Fjord (OLI). Østdjursland: 197 trk/6 obs i perioden 8/9-1/11, flest 29/9 125 indtrk **Fornæs** (FNI). **Ebeltoft-** og **Mols-halvøerne**: 181 trk/9 obs i perioden 7/9-18/10, flest 27/9 75 SV **Øer/Hassensøre** (FNI) og 17/10 20 VNV **Mols Hoved** (JPL). **Gallohaven**: 1283 trk/12 obs i perioden 19/9-25/10, flest 16/10 245 (RDN). **Hasle**: 83 trk/8 obs i perioden 25/10-9/10, flest 28/9 40 SV (ALM). 27/9 50 SV **Vestereng** ved Århus Nord (ALM), 7/10 40 SV **Stjær** (PLA), 25/10 30 S **Århus Østhavn** (GGU). Større rastende flokke (lok.max >65): 21/9 100 **Eskeplet** (MER), 3/10 200 **Sødringholm Strand** (TBR) og 12/10 75 **Sødringkær** (TBR).

Total: 9055 (13.685) Indsendere: 70 Observationer: 772 Lokaliteter: 143

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
58	107	307	4255	461	116	95	185	1182	2017	142	60

Rødstrubet Piber *Anthus cervinus* 10120

Der er i år kun én observation, 18/5 1 V **Gjerrild Nordstrand** (HAC).

Skærpiber *Anthus petrosus* 10135

Der er i år en svag stigning fra færre lokaliteter end sidste år, men ingen ynglepar i år.

1. halvår: 28/3 9 trk **Gjerrild Nordstrand** (begge AR). Større rastende flokke (lok.max >8): 12/1 17 **Ebeltoft Færgenhavn** (KO), 24/2 14 **Grenaa Havn** (KO) og 29/2 12 **Fornæs** (AR). Sidste obs: 11/4 1 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR), 18/4 2 rst **Gjerrild Klint** (GGU) og 19/4 1 rst **Sangstrup Klint** (HAC).

2. halvår: Første obs: 5/8 1 rst **Århus Østhavn** (NAA), 14/9 3 of **Eskeplet** (CSS), 14/9 1 rst **Sødringholm Strand** (LTP) og 14/9 1 rst **Århus Østhavn** (HBØ). Træk: 208 trækkende i perioden 19/9-14/12, flest (lok.max >1): 19/9 2 **Eskeplet/Sødringholm Strand** (LLH,LTP). **Fornæs**: 192 trk/14 obs i perioden 6/10-14/12, flest 19/10 24 (AR). **Gallohaven**: 12 trk/6 obs i perioden 13/10-25/10, flest 16/10 3 (RDN). Større rastende flokke (lok.max >9): 21/10 15 **Grenaa Strand** (JPL), 3/11 12 **Sangstrup Klint** (AR), 30/11 13 **Århus Østhavn** (RDN,SSL) og 1/12 12 **Besser Rev** (MWH).

Total: 606 (553) Indsendere: 54 Observationer: 244 Lokaliteter: 45

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
83	71	41	18	-	-	-	1	22	188	120	62

Bjergpiber *Anthus spinoletta* 10140

Der er foretaget en frasortering af oplagte gengangere. Alligevel er årstotalen steget fra 35 til 61 fugle, men antallet af lokaliteter er også øget fra 13 til 19 lokaliteter.

1. halvår: **Egå Engsø**: 19 obs af 1-3 fugle i perioden 8/1-11/4, flest 10/3 og 9/4 3 rst (HLL,RSN,SSL,HLL). **Årslev Engsø**: 30 obs af 1-13 fugle i perioden 1/1-8/4, flest 31/3 13 fou (JW). **Brabrand Sø**: 4 obs af 1-10 fugle i perioden 8/2-4/4, flest 8/2 10 (MO). **Samsø**: 3 obs af 1-2 fugle i perioden 21/1-4/2, flest 30/1 2 rst **Besser Rev** (MWH). 2/2 1 **Århus Østhavn** (GGU), 6/2 1 fou **Bønnerup Strand** (APN), 8/2 1 rst **Eskeplet** (LTP) og 18/3 1 rst **Norsminde Fjord** (RDN,RSN). Sidste obs: 11/4 2 rst **Egå Engsø** (HLL).

2. halvår: Første obs: 28/10 2 rst **Hornbæk Enge** (LTP) og 28/10 3 rst **Egå Engsø** (HLL). **Egå Engsø**: 12 obs af 1-3 fugle i perioden 28/10-23/12, flest 28/10 og 29/10 3 (HLL,EDY). **Årslev Engsø**: 3 obs af 1-3 fugle i perioden 13/11-27/12, flest 5/12 3 rst (HLL). **Århus Østhavn**: 5 obs af 1-2 fugle i perioden 5/10-26/12, flest 5/10 2 (FF).

Total: 59 (14) Indsendere: 30 Observationer: 104 Lokaliteter: 19

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
4	13	14	9	-	-	-	-	-	5	5	7

Gul Vipstjert *Motacilla flava* 10170 / *Motacilla f. flava* 10171 / *Motacilla f. thunbergi* 10173

En rigtig høj årstotal, næsten det dobbelte af 10-årsgennemsnittet. Kun 1-2 ynglepar er indtastet i DOFbasen, men ud fra antallet af syngende og territoriehævdende fugle tyder det på, at der er registreret 30-40 par. 1/7 ses 22 lokale ynglefugle ved **Hollandsbjerg Holme** (LTP), og det skønnes af observatøren til omkring 10 par. Fra samme lokalitet ses 6/6 50 fugle (MAA), men der var formodentlig mange flere ifølge observatøren. Øvrige områder med formodede ynglefugle er især ved engsøerne i Århus og ved Randers Fjord og området op til Mariager Fjord.

1. halvår: Første obs er 18/4 og 22/4 1 **Alrø Poldkrog** (JG) samt 20/4 2 **Egå Engsø** (EDY). Der er indsendt oplysninger om 720 trækkende fugle i perioden 24/4-4/6. Største trækobs i foråret fra **Gjerrild**: 2/5 150, 7/5 81, 10/5 132, 11/5 110, 12/5 86, 13/5 98, 16/5 70 og 24/5 81 (HP,RDN,RSN,KO,KAA,SRW,HLÆ,AR m.fl.). De fleste ses ved **Gjerrild Nordstrand**. Fra **Anholt** 6/5 50 trk og 22/5 100 fou (FSV).

Flest af den nordlige race, *M. f. thunbergi*, ses 10/5 105 rst **Fornæs** og 95 rst **Gjerrild Klint** (KO,RDN) samt 13/5 98 trk **Gjerrild** (HLÆ).

2. halvår: Der er oplysninger om 170 trk i perioden 15/8-20/9, flest 15/8 34 S **Gallohaven, Risskov Strand** (RSN,RDN,EDY), 7/9 38 V **Øer/Hassensøre** (DD,HST) og 13/9 52 trk **Anholt** (FSV). Øvrige større obs 16/8 40 **Sødringholm Strand** (TBR,TRK), 1/9 75 **Anholt** (FSV). Sidste ses 20/9 2 SV **Vesborg Fyr** (MWH), 21/9 1 **Årslev Engsø** (SSL,EVA) og 26/9 1 of **Overgårds Dige** (APR).

Total: 2603 (1684) Indsendere: 56 Observationer: 318 Lokaliteter: 78

1) Total 2) Ubestemt race 3) Alm. Gul Vipstjert 4) Nordlig Gul Vipstjert

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	-	-	-	76	1735	96	107	321	268	-	-	-
2	-	-	-	56	1149	72	46	316	264	-	-	-
3	-	-	-	12	116	24	61	5	4	-	-	-
4	-	-	-	8	470	-	-	-	-	-	-	-

Bjergvipstjert *Motacilla cinerea* 10190

Mange fugle, og lidt flere fugle end sidste års 352. Der rapporteres ikke større vinterforekomster. Kun 3 ynglefund er meddelt, men til gengæld er der flere observationer af syngende og territoriehævdende fugle, der tyder på yderligere 20 par. Husk at indtaste antal par i ynglefeltet i DOFbasen.

1. halvår: Der er indsendt obs af 70 trækkende fugle i perioden 7/3–24/5. Trækket kulminerer de sidste dage af marts, flest 15/3 4 trk **Fornæs**, 28/3 17 trk og 30/3 14 trk **Gjerrild Nordstrand** (alle AR). Forårstrækket ses hovedsageligt på NØ-Djursland.

2. halvår: Der ses 48 trækkende fugle i perioden 7/9–27/10. Største trækobs 14/10 4, 16/10 9, 17/10 4 og 25/10 4 **Gallohaven, Risskov Strand** (RDN,SSL,DD). Gallohaven er god for efterårs-trækkende bjergvipstjert - observationen 16/10 er desuden rekord for lokaliteten.

Total: 373 (252) Indsendere: 63 Observationer: 252 Lokalteter: 91

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
14	9	113	48	35	23	17	13	23	54	15	8

Hvid Vipstjert *Motacilla alba* 10200

Årets total må være noget af det flotteste hidtil i Østjylland. Forårstrækket er ikke imponerende, men fra efteråret rapporteres der en del trækkende fugle. 11-16 ynglepar er indberettet.

1. halvår: Første ses 19/2 1 **Brabrandstien** (GGU), 29/2 1 **Moesgård Strand** (HE), 1/3 1 **Barnekold** (MWH) og 5/3 1 **Egå Engsø** (ToLa). Der ses kun 191 trækkende fugle i perioden 8/3-19/4, flest 18/4 36 Ø **Gjerrild Nordstrand** (GGU). Af rastende fugle kan nævnes 12/4 60 rst nat **Brabrand Sø**, vestenden (GGU) og 24/4 45 **Årslev Engsø** (RSN,KO).

2. halvår: 1200 trk i perioden 16/8-13/11, flest 7/9 128 SV **Øer/Hassensøre** (DD,HST), 10/9 100 S **Sletterhage** (JPL), 20/9 132 trk **Fornæs** (AR) og 20/9 84 S **Eskeplet** (HLL). Større antal rastende fugle, 17/8 100 **Stubbe Enge** (AS), 9/9 93 **Tåstrup, Århus** (EO) og 1/10 90 **Århus Østhavn** (HBØ). Årets sidste 8/11 2 **Århus Østhavn** (HLL,LLH), 9/11 1 **Årslev Engsø** (LLH), 13/11 6 S **Eskeplet** (HLL), 6/12 og 13/12 1 **Århus Østhavn** (APN,GGU) samt 24/12 1 **Brabrand Sø**, østen- den (GGU).

Total: 7752 (4373) Indsendere: 100 Observationer: 1076 Lokalteter: 293

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	2	555	1700	659	593	741	1058	2047	383	11	2

Sortrygget Hvid Vipstjert *Motacilla alba yarrellii* 10202

Et godt år med formodentlig 10 eksemplarer. Et par af fuglene er stedfaste og ses på samme lokalitet år efter år. Gennem de sidste 10 år er der gennemsnitligt set 5 fugle pr. år i DOF-Østjyllands område.

14/3 1 ad ♂ **Silkeborg sydby** ved Ferskvandscentret (HST) – samme som sidste år?, 17/3 1 2K **Kasted-Geding Mose** (MO), 31/3 og 1/4 1 **Besser Rev** (MWH), 1/4 1 **Lushage, Samsø** (MWH), 2/4 1 **Grenaa by** (AR), 25-27/4 1 (SSL,RSN,MO) og 22/5 1 (LLH) **Årslev Engsø**, 6/5 1 med redemateriale på gård ved **Tåstrup, Århus** (EO) og senere observeret ynglende på lokaliteten (ToLa). 17-18/6 1 ♂ **Ebeltoft Færgenhavn** (KHA,KO), hvor den de sidste to år har ynglet i hybridpar. I år fik de formodentlig også unger på vingerne. Sidste ses 15-16/7 1 ♂ **Årslev Engsø** (RSN,HLL,SSL).

Silkehale *Bombycilla garrulus* 10480

Et fint år på højde med sidste år og pænt over 10-årsgennemsnittet. Arten svinger generelt meget fra år til år. Hvor 2007 havde mange fugle i 1. halvår, så er det i år november, der trækker læsset med 60 % af alle årets fugle. De mest oplagte gengangere er frasorteret, men fuglene flytter meget rundt, og der er derfor sikkert flere gengangere blandt årets fund.

1. halvår: Større flokke (≥100): 2/1 165 **Grenaa** (ABL), 9/1 145 **Østerby, Samsø** (MWH), 11/1 125 **Viby** (BEH), 14/1 250 **Århus Havn** (SRW,KO), 15/1 220 **Århus Midtby** (HBP) og 16/3 108 **Sælvig Havn** (MWH). Reelt træk i foråret noteres kun på få lokaliteter: 30/3 10 trk **Gjerrild Nordstrand**, 4/4 13 trk **Fornæs** begge (AR) og 25/4 2 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR,EHØ).

Forårets sidste fugle: 20/4 1 **Hasle Bakkelandskab** (JDN), 21/4 2 of samt 24/4 6 of begge **Skelhøje Bakker** (RAM), 25/4 2 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR,EHØ) og 28/4 4 **Randers** (NJJ).

Efteråret indledes: 24/10 30 trk **Grenaa By** (AR), 25/10 16 of **Ryomgård** (ABL), 27/10 1 indtrk **Fornæs** (AR) samt 32 of **Ryomgård** (ABL). Derefter daglige obs måneden ud. Større flokke (≥ 250): 4/11 450 **Grenaa** (AR), 6/11 300 samt 7/11 250 begge **Ryomgård** (ABU), 8/11 298 S **Sødringholm Strand** (LTP), 8/11 250 V **Virklund** (SDY), 11/11 400 **Grenaa** (BJS,PJA), 12/11 350 **Øster Tørslev/Illshøj** (OEH) + 300 **Høje Kejlstrup by/skov** (BRS), 13/11 400 **Stensmark** (PR), 14/11 275 **Brundby** (MWH), 15/11 400 + 17/11 400 **Tangkrogen** (KEH,TSJE), 19/11 350 of og 22/11 250 of begge **Århus Nord** (SSL). Største trækobs (≥ 175): 8/11 250 V **Virklund** (SDY) + 298 S **Sødringholm Strand** (LTP) og 28/12 200 N **Alrø Strevelshoved** (ANB).

Total: 18.595 (14.469) Indsendere: 95 Observationer: 380 Lokalteter: 145

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
3310	940	843	136	-	-	-	-	-	612	11.074	1680

Vandstær *Cinclus cinclus* 10500

Der savnes store antal i år, men det opvejes til dels af, at der er tal fra mange lokaliteter.

Der er ingen ynglefund, eller noget der bare tyder derpå.

1. halvårs forekomst er størst, men der er ingen store antal. Max. er 30/1 5 **Lystrup Å** (AWM), 16/2 3 **Hevring Å** (JC) samt 17/2 4 **Giber Å** (DSA). De sidste i foråret er 3/4 1 **Dødeå** ved **Brabrand Sø** (MJH) og 5/4 1 **Skanderborg Sø** (LLH).

Efterårets første dukker som sædvanlig op i efterårsferien: 15/10 1 **Giber Å** (HE).

2. halvårs største antal er sølle: 16/11 3 **Århus Å Fusvad-Tarskov** (CHJ,Jan Kahr Sørensen), 15/12 3 **Nimtofte Å** (EDY) samt 20/12 3 **Århus Å Pinds Mølle-Fusvad** (EO).

Total: 72 første halvår og 41 andet halvår (sum af månedsmax. pr. lokalitet) Indsendere: 55 Observationer: 147 Lokalteter: 37

månedsfordeling (sum af lokalitetsmax. pr. måned)

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
33	22	15	2	-	-	-	-	-	4	18	19

Gærdesmutter *Troglodytes troglodytes* 10660

Månedstotalen er summen af lokalitetsmax og oplagte gengangere er frasorteret.

Ynglepar: Der er indberettet 17-21 ynglepar fra 3 lokaliteter, flest 10-12 par **Brattingborg Skov** (MWH). Herudover er der indberettet 540 syngende fugle fra 132 lokaliteter i perioden 1/4-15/7, flest (lok.max >17): 23/4 33 **Bjerregrav Mose** (BKR), 3/6 19 **Moesegård Storskov** (ALM) og 6/6 28 **Vallum Sø** (ABU).

1. halvår: Større rastende flokke (lok.max >17): 11/3 20 **Årslev Engsø** (HLL) og 15/3 20 **Moesegård Storskov** (HBØ), 2/4 21 **Gudenåparken** (HAC).

2. halvår: Større rastende flokke (lok.max >9): 24/9 15 **Gallohaven** (RDN) og 29/10 18 **Årslev Engsø** (HLL). Større vinterobs: 5/12-27/12 12-14 rst **Årslev Engsø** (HLL).

Total: 1895 (779) Indsendere: 87 Observationer: 1223 Lokalteter: 250

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
85	140	333	360	274	193	93	62	80	98	90	87

Jernspurv *Prunella modularis* 10840

Antallet af indsendere er faldet med 10 % og alligevel er der flere observationer fra flere lokaliteter i år end sidste år. Samtidig er antallet af indberettede syngende fugle kommet op på et mere normalt niveau.

Ynglepar: Der er indberettet 2-3 par **Ballen/Østerløkke** (MWH). Herudover er der 173 syngende fugle på 90 lokaliteter, flest (lok.max >5): 28/3 7 **Viby** (JLY), 1/4 12 **Bryrup** (AWM) og 7/4 8 **Bjerregrav Mose** (BKR).

Forår: 299 trækkende i perioden 16/3-26/4, flest (lok.max >7): 30/3 220 **Issehoved** (MWH) og 20/4 15 **Gjerrild Nordstrand** (TBR,LTP).

Efterår: 247 trækkende i perioden 30/8-8/11, kulminerer pri. sep-med. okt, flest (lok.max >8): 7/9 90 SV **Øer/Hassensøre** (HST,DD), 13/9 16 VSV **Bryrup** (AWM) og 16/10 22 **Gallohaven** (RDN).

Total: 711 (762) Indsendere: 64 Observationer: 432 Lokaliteter: 129

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
12	10	310	217	55	17	21	9	214	142	15	1

Rødhals *Erithacus rubecula* 10990

Antallet af syngende fugle er steget markant med 69 %, og årstotalen er faldet 20 %, men det er stadig langt over tiårsgennemsnittet.

Ynglepar: Der er indberettet 2 par fra 2 lokaliteter. Herudover er der indberettet 262 syngende fugle fra 96 lokaliteter i perioden 1/4-25/7, flest (lok.max >8): 1/4 16 **Bryrup** (AWM), 8/5 9 **Skivholme Skov** (JLY), 9/5 12 **Hadsten** (KWS), 3/6 10 **Moegård Storskov** (ALM) og 6/6 11 **Vallum Sø** (ABU).

1. halvår: Største obs af rastende flokke (lok.max >25): 7/4 200 **Anholt** (FSV), 13/4 75 **Østerhede** (MWH), 24/4 55 **Issehoved** (MWH) og 25/4 400 **Gjerrild Nordstrand** (HAC).

2. halvår: Største obs af rastende flokke (lok.max >11): 27/9 15 **Skåde Skov** (GGU), 14/10 30 **Øer/Hassensøre** (KO), 25/10 15 **Bryrup** (AWM) og 24/11 25 **Havknude** (HOF).

Total: 1698 (1041) Indsendere: 77 Observationer: 692 Lokaliteter: 196

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
44	25	71	1013	87	52	24	15	75	161	114	39

Nattergal *Luscinia luscinia* 11030

På trods af at antallet af indsendere er faldet med 16 % og det er fra 17 % færre lokaliteter, så er antallet af observationer stadig over tiårsgennemsnittet. Der er i år rapporteret om ynglepar på 4 lokaliteter, hvilket ikke er sket siden 2000. Der er en bemærkning om koordineret tælling ved IBA-Bjerregrav Mose på 113 syngende fugle.

Ynglepar: 14-19 ynglepar på 4 lokaliteter, alle nævnes: 5 par **Hornbæk Enge**, Gudenåen (LTP), 1-2 par **Sortesø**, Skanderborg, 6-10 par **Storekær-Viemose**, Båstrup og 2 par **Vasen** (alle PLA). Herudover er der 370 syngende fugle fra 95 lokaliteter i perioden 29/4-1/7, flest (lok.max >9): 11/5 12 **Århus Å**, mellem Brabrand Sø og de 3-broer (KEH), 15/5 10 **Kasted-Gjedding Mose** (PHJ), 25/5 11 **Termestrup Enge** (KO), 29/5 20 **Mørke Kær** (HPE), 31/5 14 **Ringkloster** (GGU), 1/6 25 **Rejstrup Enge**, Bjerregrav (TBR) og 2/6 44 **Bjerregrav Mose** (CSS).

Første obs: 29/4 1 sy **Gudenåparken** (LTP), 30/4 1 sy **Brabrand Sø** (SSK,HST), 1/5 1 sy **Bjerregrav Mose** (OEH) og 1/5 1 sy **Århus Å**, mellem Brabrand Sø og de 3-broer (JIM).

Sidste obs: 28/6 1 sy **Alling Ådal**, Clausholm-Vester Alling (FNI), 30/6 1 sy **Skærsø Gods/Kælderskov** (JPL,JKL) og 1/7 4 sy **Kasted-Geding Mose** (ALM).

Total: 453 (401) Indsendere: 60 Observationer: 239 Lokaliteter: 105

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	2	271	199	4	-	-	-	-	-

Blåhals, Nordlig *Luscinia svecica svecica* 11061

Et enkelt fund, 8/6 1 sy **Gjerrild** ved grøft 500 meter SV for fyret (EHØ via HAC).

Blåhals, Sydlig *Luscinia svecica cyanecula* 11062

12/4 1 død **Harlev** (Leif Boving via Torben Laursen via PLA). Fuglen fløj ind i rude. Fotos er fremvist. Det er et usædvanligt fund, og kun det andet af sydlig blåhals i Østjylland. Det første fund ligger så langt tilbage som 14/4 1985.

Husrødstjert *Phoenicurus ochruros* 11210

Husrødstjerten observeres i alle årets måneder. Med 3 forskellige fugle i 1. halvår og 3-5 i 2. halvår er antallet af vinterfund ret stort.

Der er tastet 1 muligt ynglepar ind i DOFbasen: 1 par **Århus Midtby** (JLY). Indberetningen af 5 ynglefugle på 2 lokaliteter og kommentarer i bemærkningsfelter tyder også på yngel. Desværre er de ikke tastet ind som ynglepar. Der observeres 23 syngende fugle på 20 lokaliteter, flest (lok.max >1): 10/5 2 **Århus Østhavn** (FF), 6/6 2 **Silkeborg** (SK) og 12/7 2 **Århus Nordhavn** (GGU). Øvrige større obs (lok.max >8): 7/9 12 rst **Århus Østhavn** (GGU).

Første forårsobs: 28/3 1 fou **Anholt** (FSV) og 1/4 1 ♂ fou **Sælvig Havn** (MWH).

Sidste efterårsobs: 23/11 1 1K+ ♂ fou **Kalø Slotshalvø** (KHA). Fuglene på **Århus Østhavn**, som ses samme dato, opholder sig hele november og december på lokaliteten.

Total: 123 (122) Indsendere: 48 Observationer: 126 Lokaliteter: 43

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
4	2	2	21	23	15	10	8	15	14	6	3

Rødstjert *Phoenicurus phoenicurus* 11220

Selvom antallet af indsendere og lokaliteter er stigende, er totalantallet faldet i forhold til sidste år og ligger under tiårsgennemsnittet. Antallet af ynglepar og syngende fugle er dog stigende. Der indberettes 5-8 ynglepar på 4 lokaliteter: 3-5 par på 3 lokaliteter på **Samsø** (MWH) og 2-3 par **Ryomgård** (UBM). Desuden er der oplysninger om 11 ynglefugle på yderligere 3 lokaliteter, samt om 114 syngende fugle på 81 lokaliteter, flest (>3): 1/5 5 **Bryrup** og 10/5 8 **Sepstrup Sande** (begge AWM). Øvrige større obs (lok.max >10): 6/5 15 fou **Anholt** (FSV).

Første obs: 14/4 1 ♀ **Kolindsund**, vestlige del (CS), 18/4 2 **Svanen, Helgenæs** (KA) og 19/4 2 **Fejrup** (KA).

Sidste obs: 20/9 2 rst **Sødringholm Skov** (TBR), 23/9 1 ♀ ringmærket **Brabrand Sø** (MJH) og 7/10 1 rst **Ballen/Østerløkken** (MWH).

Total: 217 (239) Indsendere: 63 Observationer: 179 Lokaliteter: 107

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	29	128	24	10	8	17	1	-	-

Bynkefugl *Saxicola rubetra* 11370

Totalantallet er faldet med 25 % i forhold til sidste år og ligger under tiårsgennemsnittet, mens antallet af lokaliteter, hvor Bynkefuglen er observeret, er steget med 35 %.

Der indberettes 4-5 ynglepar på 4 lokaliteter, flest 2 **Haldsø** syd for Assentoft (PLA), samt 29 ynglefugle på yderligere 10 lokaliteter og 35 syngende fugle på 26 lokaliteter.

Større obs (lok.max >9): 8/5 20 fou **Anholt** (FSV), 9/5 12 rst **Gjerrild By** (AR), 10/5 12 rst **Emmedsbo** (KO) og 10/5 10 rst **Gjerrild Nordstrand** (KO).

Første obs: 25/4 1 rst **Fornæs** (HAC) og 27/4 2 rst **Anholt** (APJ). Den 1/5 observeres 9 fugle på 3 forskellige lokaliteter.

Sidste obs: Den 7/9 observeres 6 fugle på 4 lokaliteter, og den sidste er 11/9 1 rst **Væth Enge** (LTP).

Total: 234 (264) Indsendere: 42 Observationer: 134 Lokalteter: 69

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	3	143	35	26	14	13	-	-	-

Sortstrubet Bynkefugl *Saxicola torquata* 11390

I forhold til sidste år sker der en stor stigning i antallet af observationer og i antallet af fugle, og der er tydelige tegn på, at Sortstrubet Bynkefugl igen har ynglet i Østjylland. Der er oplysninger om 2 ynglepar **Vrads Sande** (HST,NPB). 18 indsendere indberetter i alt 59 observationer af 12 fugle på 6 lokaliteter, alle nævnes: 10/3 2 rst **Østerhede**, Samsø (MWH), 10/4-5/9 max 5 fugle **Vrads Sande** (RSN m.fl.), 1/6 1 **Sangstrup** by og agerland (FOX), 30/6 2 **Sestrup Sande** (JBA), 30/10 1 rst **Årslev Engso** (MJH) og en vinterobs 19/12 1 fou **Kysing Næs** (DSA).

Stenpikker *Oenanthe oenanthe* 11460

Totalantallet er faldet med 23 % i forhold til 2007 og antallet af indsendere og lokaliteter er faldet med henholdsvis 14 % og 10 %. Der er ingen indberetninger af ynglepar og heller ikke andre tegn på yngleaktivitet i Østjylland, bortset fra 2 observationer af 3 1K-fugle.

Første obs: 2/4 1 ♂ rst **Lushavn**, Samsø (MWH), 9/4 2 ♂ rst **Nordsamsø** (MWH), 14/4 1 rst **Anholt** (FSV) og 14/4 1 fou **Ormslev** (AWM).

Største obs: 1. halvår (lok.max >16): 8/5 20 fou **Anholt** (FSV), 7/5 20 rst, 9/5 21 rst og 10/5 28 rst **Gjerrild By** (RDN,AR,KO) samt 12/5 18 **Hesselholm** (LEB). 2. halvår (lok.max >6): 22/8 10 rst **Lystrup Strand** (FNI), 7/9 10 rst **Stavnshoved Rev** (HAC) samt 9/9 10 rst og 14/9 16 rst **Anholt** (HOF,FSV).

Sidste obs: 18/10 1 rst **Boeslum Strand** (AS), 25/10 1 1K rst **Århus Østhavn** (IZN) og 29/10 2 fou **Århus Havn** (MER).

Total: 390 (470) Indsendere: 53 Observationer: 185 Lokalteter: 83

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	24	226	1	1	52	78	8	-	-

Ringdrossel *Turdus torquatus* 11860

Året ligner sidste år, blot er der i år kun én observation i efteråret.

1. halvår: 46 obs i perioden 2/4-11/5, kulminerer med. apr-pri. maj. Første obs: 2/4 1 rst **Lushage Samsø** (MWH) og 7/4 1 fou **Vrads Sande** (AWM). Træk: 17 trækkende i perioden 18/4-27/4, alle nævnes: 18/4 1 Ø **Gjerrild Nordstrand** (JSC), 24/4 5 V **Gjerrild By/Marshøj** (RSN), 25/4 6 **Gjerrild Nordstrand** (HAC) og 27/4 5 V **Gjerrild Nordstrand** (KO). Sidste obs: 9/5 1 rst **Sødringvær** (LTP,TBR), 10/5 1 rst **Gjerrild Nordstrand** (KO) og 11/5 1 rst **Egå Engso** (KB).

2. halvår: 16/10 1 rst **Øer/Hassensøre** (KO).

Total: 77 (87) Indsendere: 21 Observationer: 51 Lokalteter: 26

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	56	17	-	-	-	-	1	-	-

Solsort *Turdus merula* 11870

Året ligner 2007, blot er der indkommet 32% flere observationer i år men færre syngende fugle, fra flere lokaliteter. I marts måned er der særlig mange fugle pga. en stor observation på 200 fugle. Der er foretaget en frasortering af oplagte gengangere.

Ynglepar: Der er indberettet 44-54 ynglepar på 8 lokaliteter, flest (lok.max >3): 16 par **Ryomgård** (UBM), 10-15 par **Brattingborg Skov** og 10-15 par **Ballen/Østerløkken** (begge MWH). Herudover er der indberettet 405 syngende fugle på 103 lokaliteter i perioden 7/3-6/8, flest (lok.max >10):

21/3 32 **Lyngå/Volk Mølle** (KWS), 3/4 16 **Brabrandstien**, Tre-broer (SAR), 29/4 13 **Hasle Bakkelandskab** (JDN) og 28/6 11 **Kolindsund**, vestdelen (APJ).

1. halvår: Største obs (lok.max >60): 11/3 200 fou **Anholt** (FSV).

2. halvår: Største obs (lok.max >40): 27/9 60 rst **Vestereng**, Århus nord (ALM).

Total: 3585 (1839) Indsendere: 80 Observationer: 1367 Lokalteter: 291

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
472	221	610	383	292	230	128	105	211	317	349	267

Sjagger *Turdus pilaris* 11980

Der er ingen sommerobservationer, men ellers er det et ganske normalt år. I efteråret er der mange større observationer i november.

1. halvår: Træk: 745 trækkende i perioden 6/1-26/5, kulminerer med. apr-ult. apr, flest (lok.max >12): **NØ-Djursland**: 41 trk/3 obs i perioden 5/4-27/4, flest 27/4 15 trkf **Gjerrild By/Marshøj** (KO). **Samsø**: 478 trk/9 obs i perioden 28/3-27/4, flest 21/4 75 N **Issehoved** og 27/4 150 **Nordsamsø** (begge MWH). **Århusområdet**: 47 trk/6 obs i perioden 22/3-16/4, flest 23/3 15 V **Hasle Bakkelandskab** (JDN) og 13/4 15 N **Viby** (GGU). 6/1 50 SV **Alrø Egehoved** (DSA), 11/1 75 S **Gydøløkke Skov** (PLA), 2/2 18 S **Bryrup** (AWM), 7/2 17 N **Karlsø**, øst for Bryrup (AWM) og 15/2 15 N **Skanderborg Sø**, østdelen (HP). Sidste obs: 26/5 1 th **Vrads Sande** (AWM), 31/5 1 fou **Anholt** (FSV) og 3/6 1 fou **Kragemosen** (MWH).

2. halvår: Første obs: 7/10 1 trk h **Stjær** (PLA), 7/10 8 trk **Vesborg Fyr** (MWH) og 7/10 10 fou **Sepstrup by** (PLA). Træk: 6076 trækkende i perioden 7/10-28/12, kulminerer med. okt-pri. nov, flest (lok.max >80): **Samsø**: 592 trk/6 obs i perioden 7/10-3/11, flest 28/10 450 SV **Vesborg Fyr** (MWH). **Århusområdet**: 2940 trk/15 obs i perioden 14/10-11/11, flest 15/10 300 SV **Hasle** (ALM), 15/10 1520 SV **Århus nord** (SSL), 16/10 210 **Gallohaven** (RDN), 29/10 113 V **Årslev Eng sø** (HLL) og 6/11 400 S **Todbjerg** (JKC). 18/10 200 S **Bryrup** (AWM), 18/10 1800 V **Øer/Hassensøre** (JPL) og 29/10 150 SSV **Vinding Mark** (AWM).

Antal: 44.707 (44.287) Indsendere: 90 Observationer: 588 Lokalteter: 239

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
7514	1862	2560	1601	53	1	-	-	-	6721	20.490	3880

Sangdrossel *Turdus philomelos* 12000

Aktiviteten har været på niveau med sidste år, men alligevel er årstotalen faldet med 34% i år, hvilket må skyldes mindre observationer end sidste år.

Ynglepar: Der er indberettet 14-20 ynglepar på 4 lokaliteter, flest (lok.max >1): 10-15 par **Brattingsborg Skov** og 2-3 par **Ballen/Østerløkken** (begge MWH). Herudover er der 351 syngende fugle på 136 lokaliteter i perioden 29/2-19/7, flest (lok.max >9): 31/3 40 **Kompedal Plantage** (TRK), 1/4 10 **Skramsø Plantage** (JPL), 3/4 10 **Feldballe Bakker** (JPL) og 11/5 15 **Brattingsborg Skov** (MWH).

1. halvår: Første obs: 11/1 1 **Viby** (GGU), 9/2 1 rst **Norsminde Fjord** (SSL) og 16/2 1 **Brabrandstien**, Tre-broer (GGU). Træk: 120 trækkende på 1 lokalitet i perioden 26/4-27/4, flest 27/4 65 V **Gjerrild Nordstrand** (KO,RSN).

2. halvår: Træk: 68 trækkende på 6 lokaliteter i perioden 21/9-17/10, flest (lok.max >6): 14/10 10 SV **Øer/Hassensøre** (KO), 14/10 15 **Vesborg Fyr** (MWH) og 16/10 20 **Gallohaven** (RDN). Sidste obs: 7/11 1 rst **Brabrandstien**, Tre-broer (GGU), 11/11 1 rst **Vorup by** (HLR) og 14/11 1 rst **Tandrup**, Samsø (MWH).

Antal: 2077 (1382) Indsendere: 80 Observationer: 492 Lokalteter: 189

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	7	146	1462	94	90	46	8	56	164	3	-

Vindrossel *Turdus iliacus* 12010

Årstotalen er steget 14%. Stigningen ligger i efteråret, medens der i foråret er sket et fald.

1. halvår: Større vinterforekomster (lok.max >49): 6/1 60 fou **Risskov By** (RDN) og 9/1 50 rst **Århus midtby** (NAA). Træk: 15 trækkende på 3 lokaliteter i perioden 4/4-12/4, flest 12/4 8 **Østerhede**, Samsø (MWH). Større rastende flokke (lok.max >60): 4/4 100 **Ildal Skov** (AWM), 7/4 140 **Anholt** (KMN) og 9/4 100 **Velling Skov** (AWM). Sidste obs: 25/4 1 fou **Nordsamsø** (MWH), 27/4 2 fou **Anholt** (APJ) og 2/5 1 of **Nørager By** (LRU).

2. halvår: Første obs: 21/9 10 rst **Skelhøje Bakker** (DD), 21/9 3 trk **Feldballe** (KO) og 21/9 3 SV **Hasle** (ALM). Træk: 3391 trækkende på 19 lokaliteter i perioden 21/9-8/11, flest (lok.max >197): 10/10 380 **Strandkær/Molslaboratoriet** (DD), 15/10 1030 SV **Århus nord** (SSL), 16/10 371 S **Bryrup** (AWM) og 18/10 480 V **Øer/Hassensøre** (JPL). Større rastende flokke (lok.max >65): 10/10 175 **Skelhøje Bakker** (RAM), 16/10 150 **Øer/Hassensøre** (KO), 22/10 100 **Læsten Bakker** (AHO) og 24/10 250 **Barnekold** (MWH). Større vinterforekomster (lok.max >30): 30/12 65 rst **Egå Engso** (HLL).

Antal: 6332 (8119) Indsendere: 61 Observationer: 323 Lokaliteter: 135

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
482	75	227	439	1	-	-	-	58	4088	1017	173

Misteldrossel *Turdus viscivorus* 12020

I år er antallet af indberettede syngende fugle øget med 80%. Herudover skal fremhæves en stor trækdag ult. marts.

Ynglepar: Der er indberetter 4-5 ynglepar på 3 lokaliteter: 1 par **Hemstok Skov** (PLA), 2-3 par **Brattingsborg Skov** (MWH) og 1 par **Ballen/Østerløkken** (MWH). Herudover er der indrapporteret 128 syngende fugle fra 86 lokaliteter i perioden 1/3-11/7, flest (lok.max >5): 5/4 6 **Store Hjølund Plantage** (HSM) og 10/5 9 **Kongsø Plt** (MER).

1. halvår: 970 trækkende i perioden 15/2-30/4 kulminerer ult. mar, flest (lok.max >1): 28/3 195 trk (AR) og 30/3 535 trk (AR,FNI) begge **Gjerrild Nordstrand**. Sidstnævnte er største dagsmax. for området. Desuden 13/4 45 trk **Issehoved** (MWH). Større rastende flokke (lok.max >10): 28/3 70 **Gjerrild Overskov** (AR).

2. halvår: Træk: 65 trækkende i perioden 7/9-19/10, flest (lok.max >5): 7/9 6 **Øer/Hassensøre** (DD), 10/10 8 SV **Sletterhage** (JPL) og 17/10 25 S **Gallohaven** (SSL). Større rastende flokke (lok.max >15): 3/8 52 **Salten Langsø**, vestenden (GGU), 21/8 18 **Tåstrup**, Århus (EO) og 10/9 36 **Strandkær/Molslaboratoriet** (DD).

Antal: 1896 (884) Indsendere: 76 Observationer: 344 Lokaliteter: 145

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
26	55	1092	344	51	6	9	98	109	89	19	24

Græshoppesanger *Locustella naevia* 12360

Den stigende tendens siden 2005 fortsætter. Selvom antallet af indsendere er faldet med 17 % siden sidste år, er antallet af lokaliteter, hvor Græshoppesangeren er blevet observeret, steget med 19 % og totalantallet med 26 %.

Der indberettes 8-11 ynglepar **Hornbæk Enge** ved Gudenåen (LTP) samt 108 syngende fugle på yderligere 60 lokaliteter, flest (lok.max >8): 12/5 9 **Bjerregrav Mose** (CSS).

Første obs: 25/4 1 sy **Gjerrild Nordstrand** (AR), 29/4 1 sy **Koed Enge** (APJ), 29/4 2 sy **Bjerregrav Mose** (CSS) og 29/4 1 sy **Gudenåparken** (LTP).

Sidste obs: 23/7 1 sy **Hornbæk Enge** (LTP), 24/7 2 sy **Tebbestrup Kær** (BKR) og 29/7 2 sy **Koed Enge** (APJ).

Total: 162 (91) Indsendere: 45 Observationer: 144 Lokaliteter: 62

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	6	72	62	22	-	-	-	-	-

Flodsanger *Locustella fluviatilis* 12370

2 fugle på 2 lokaliteter er blevet observeret af 24 indsendere: 1 sy i perioden 5/6-2/7 **Skarresø** (KO m.fl.) samt 9/6 1 sy ved **Dystrup Sø** (JJI).

Savisanger *Locustella luscinioides* 12380

Den eneste Savisanger i år, som bliver hørt syngende i perioden 14/4-24/8 ved **Brabrand Sø** (MJH m.fl.), er i alt blevet observeret 42 gange af 27 indsendere.

Sivsanger *Acrocephalus schoenobaenus* 12430

Der er ingen indberetninger af ynglepar. 13 ringmærkede 1K-fugle ved Brabrand Sø tyder dog på yngel. Desuden meldes om 25 syngende fugle på 16 lokaliteter, flest (lok.max >2): 23/5 3 **Brabrand Sø** (ALM) og 31/5 5 **Gudenåparken** (NJJ).

Første obs: 24/4 1 sy **Brabrand Sø** – østenden (HBØ), 29/4 2 sy **Gudenåparken** (LTP) og 30/4 1 sy **Brabrand Sø** (SSK).

Sidste obs: 30/8 1 1K ringmærket, 7/9 1 1K ringmærket og meget sent 2/10 1 1K ringmærket, alle **Brabrand Sø** (MJH).

Total: 48 (37) Indsendere: 23 Observationer: 53 Lokalteter: 17

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	3	21	9	2	11	1	1	-	-

Buskrørsanger *Acrocephalus dumetorum* 12480 SU-art

Denne fugl med yngleområdet i Letland, Estland, Sydfinland og længere østpå er kun en sjælden gæst i Danmark og er SU-art. I år er der hele to godkendte fund på Djursland: 18/6-27/6 1 sy **Korupsø** (KO) og 24/6-10/7 1 sy **Kalø Gods/Hovedgård** (KO m.fl.). Sidste fund i Østjylland var i 1986 med en syngende fugl ved Brabrand Sø.

Siden 2003 er totalantallet jævnt stigende. Antallet af indsendere og lokaliteter ligger ca. på niveau med 2006, mens antallet af observerede fugle er siden da steget med 30 %. Det tyder på, at Kær-sangere måske virkelig er i fremgang i Østjylland.

Der indberettes 16-23 ynglepar på 3 lokaliteter, flest 14-20 par **Hornbæk Enge** ved Gudenåen (LTP), samt 337 syngende fugle på yderligere 111 lokaliteter, flest (lok.max ≥20): 24/5 20 **Årslev Engsø** (ToLa), 3/6 21 **Skindbjerg** (AR) og 4/6 28 **Bjerregrav Mose** (BKR). Øvrige større obs (lok.max >12): 31/5 15 rst **Egå Engsø** og 2/6 19 rst **Årslev Engsø** (begge HLL).

Første obs til normal tid er 10/5 1 sy **Ansø Enge** (EBJ) og 1 sy **Hornbæk Enge** (LTP). Husk beskrivende kommentar ved indtastning af tidligere fund.

De sidste obs er alle meget sene: 7/9 3 1K ringmærket, 14/9 1 1K ringmærket og 21/9 1 1K ringmærket, alle **Brabrand Sø** (MJH).

Total: 527 (307) Indsendere: 50 Observationer: 305 Lokalteter: 115

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	140	300	56	24	7	-	-	-

Rørsanger *Acrocephalus scirpceus* 12510

Der er oplysninger om 7-10 ynglepar **Hornbæk Enge** ved Gudenåen (LTP) og 1-3 par **Sælvig Havn** (MWH), desuden om 297 syngende fugle på yderligere 68 lokaliteter, flest (lok.max >17):

23/5 32 **Brabrand Sø** (ALM), 1/6 32 **Rejstrup Enge** (TBR) og 8/6 20 **Bjerregrav Mose** (HHA). I perioden 23/7-9/10 bliver der i alt 348 1K-fugle ringmærket, flest (lok.max >48): 6/8 130 **Brabrand Sø** (MJH). Der indgår få gengangere i antallet. Det store tal tyder på god ynglesucces.

Første obs er ret tidlig 23/4 1 sy **Dødeå Enge** (HBØ). Herefter 28/4 1 sy **Veng Sø** (PLA) og 28/4 1 sy **Grimhøj** (MO).

Sidste obs: 5/10 1 rst (GGU), 9/10 1 1K ringmærket (MJH) og 10/10 1 rst (MJH), alle obs **Brabrand Sø**.

Total: 863 (447) Indsendere: 50 Observationer: 308 Lokalteter: 84

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	9	207	185	83	276	95	8	-	-

Drosselrørsanger *Acrocephalus arundinaceus* 12530

Den 27/5 og den 30/5 observeres syngende Drosselrørsanger ved **Brabrand Sø** (JKS m.fl.). Der er formentlig tale om to forskellige individer, eftersom de sang fra hver sin ende af søen.

Gulbug *Hippolais icterina* 12590

Der er oplysninger om 7-12 ynglepar på 4 forskellige lokaliteter på **Samsø** (MWH), desuden om 94 syngende fugle på yderligere 64 lokaliteter, flest (lok.max >3): 29/5 4 **Sælvig Havn** (MWH), 1/6 6 **Øer/Hassensøre** (KO), 4/6 og 5/6 6 **Anholt** (KMN) og 2/7 4 **Årslev Engsø** (ToLa).

Første obs: 8/5 1 sy **Besser-Silleballe** (MWH), 11/5 1 sy **Lyngå/Volk Mølle** (KWS) og 11/5 1 sy **Ballen/Østerløkken** (MWH). Større antal rastende fugle: 24/8 22 **Anholt** (HOF).

Sidste obs: 24/8 1 1K ringmærket **Brabrand Sø** (MJH) samt 30/8 og 7/9 1 rst **Vesborg Fyr** (MWH).

Total: 165 (125) Indsendere: 41 Observationer: 130 Lokalteter: 72

FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	45	67	19	33	1	-	-	-

Høgesanger *Sylvia nisoria* 12730

Der observeres en Høgesanger 5/9 1 1K rst **Stavnshoved Rev** (HAC), blot andet fund for NØ-Djursland, som observatøren oplyser.

Gærdesanger *Sylvia curruca* 12740

Totalantallet er steget med knap 20 %, og også antallet af ynglende/syngende fugle er stigende. Der indberettes 8-12 ynglepar på 3 lokaliteter, flest 5-8 par **Ballen/Østerløkken** (MWH), samt 14 ynglefugle på 4 lokaliteter. Desuden observeres 195 syngende fugle på yderligere 115 lokaliteter, flest (lok.max >5): 30/4 10 **Gjerrild Nordstrand** (SSL), 1/5 6 **Bjerregrav Mose** (KO) og 28/5 6 **Brabrand Sø** (GGU).

Første obs: 18/4 1 sy **Hinnerup** (APN). Den 19/4 synger der 4 fugle på 4 forskellige lokaliteter.

Sidste obs: 18/9 2 rst **Vesborg Fyr** (MWH) og 21/9 1 rst **Øer/Hassensøre** (DD). En usædvanlig observation ultimo november kræves forelagt for SU. Der er kun ganske få vinterfund af Gærdesanger i Danmark.

Total: 371 (204) Indsendere: 66 Observationer: 299 Lokalteter: 137

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	101	149	34	32	30	24	-	-	-

Tornsanger *Sylvia communis* 12750

Antallet af Tornsangere er mere end fordoblet i forhold til sidste år og langt det største i Lokalrapportens historie. Antallet af indsendere og observationer er steget lidt, mens antallet af lokaliteter er det samme som i 2007.

Der indberettes 40-60 ynglepar på 8 lokaliteter, flest 13-20 par **Hornbæk Enge** ved Gudenåen (LTP) og 10-15 par **Nordsamsø** (MWH), samt 20 ynglefugle på 6 lokaliteter, desuden 798 syngende fugle på 153 lokaliteter, flest (lok.max >54): 1/6 55 **Rejstrup Enge** (TBR) og 2/6 60 **Bjerregrav Mose** (CSS).

De første obs er alle den 28/4: 1 sy **Veng Sø** (PLA), 1 sy **Egå Engsø** (HLL) og 1 sy **Højbjerg** (HET). Den 30/4 observeres 5 syngende fugle på 5 forskellige lokaliteter.

Større antal rastende fugle: 1. halvår (lok.max >31): 13/6 34 **Egå Engsø** (HLL) og 20/6 33 **Årslev Engsø** (HLL). 2. halvår (lok.max >26): 2/7 29 **Egå Engsø** (LLH) og 2/7 28 **Årslev Engsø** (HLL).

Sidste obs: 11/9 2 rst **Ebeltoft Færgehavn** (FNI), 11/9 1 **Egå Engsø** (HBØ), 14/9 1 1K ringmærket **Brabrand Sø** (MJH) og 14/9 2 fou **Årslev Engsø** (LLH).

Total: 2439 (748) Indsendere: 80 Observationer: 541 Lokaliteter: 181

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	6	620	511	172	110	20	-	-	-

Havesanger *Sylvia borin* 12760

I forhold til 2007 er der kun sket små ændringer. Der indberettes 12-15 ynglepar på 4 lokaliteter, flest 8-10 par **Brattingsborg Skov** (MWH), desuden 272 syngende fugle på yderligere 103 lokaliteter, flest (lok.max >13): 11/5 25 **Moegård Have Skov** (NAA), 1/6 16 **Rejstrup Enge** (TBR) og 2/6 15 **Bjerregrav Mose** (CSS).

Første obs alle 3/5: 1 rst **Anholt** (FSV), 1 sy **Bryrup** (AWM) og 1 sy **Egå Engsø** (RSN). Husk beskrivende kommentar ved indtastning af tidlige fund. Sidste obs: 29/8 1 rst **Barnekold** (MWH), 5/9 3 rst **Eskelund** (KEH) og 1 rst **Vesborg Fyr** (MWH).

Total: 392(221) Indsendere: 50 Observationer: 233 Lokaliteter: 114

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	176	151	56	2	4	-	-	-

Munk *Sylvia atricapilla* 12770

Antallet af indsendere er faldet med 13 %, antallet af lokaliteter med 12 %, mens totalantallet kun er faldet med knap 5 %. Der er indberetninger om 28-41 ynglepar på 6 lokaliteter, flest 10-15 par **Brattingsborg Skov** og 8-12 par **Nordsamsø** (begge MWH), om 11 ynglefugle på 4 lokaliteter og om 480 syngende fugle på yderligere 160 lokaliteter, flest (lok.max >13): 23/5 15 sy **Gjerrild Nordstrand** (AR), 6/6 19 **Vallum Sø** (ABU) samt 2/7 og 5/7 15 **Årslev Engsø** (HLL).

I årets første 3 måneder observeres mindst 4 fugle på 3 lokaliteter.

Første forårsobs: 13/4 1 sy **Bryrup** (JBA), 13/4 1 sy **Åby** (KEH) og 15/4 1 sy **Borum Stormose** (JEL).

Større antal rastende fugle: 26/4 30 og 27/4 30 **Anholt** (FSV) og 26/4 22 **Gjerrild Nordstrand** (KO).

Der er en observation med et større antal trækkende fugle fra efteråret: 7/9 17 **Øer/Hassensøre** (DD,HST). Sidste efterårsobs: 21/10-23/10 1 ♂ fou **Ballen/Østerløkken** (MWH) og 27/10 1 ♂ fou **Hinnerup** (APN). De 5 fugle i december er fordelt på 4 lokaliteter.

Total: 955 (538) Indsendere: 77 Observationer: 593 Lokaliteter: 190

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	4	2	165	351	224	111	33	49	10	-	5

Lundsanger *Phylloscopus trochiloides* 12930

Lundsanger er meget sjælden i Østjylland. Bortset fra 1 fund fra Samsø og 1 fra Anholt er de hidtidige østjyske fund af denne østlige art alle fra Djursland. Der skal opføres til så grundig dokumentation som muligt. Mangelfuld beskrivelse vil som regel medføre, at observationerne ikke tages med i lokalrapporten.

Skovsanger *Phylloscopus sibilatrix* 13080

Totalantallet er igen steget markant i forhold til sidste år, når dog ikke helt det høje niveau fra 2006. Da der kun er få indberetninger af ikke-syngende fugle, er tendensen med syngende fugle det samme. De fleste af de observerede syngende fugle er sandsynligvis rastende trækfugle på vej nordpå.

Der er ingen indberetninger om ynglepar, men om 47 syngende fugle på 29 lokaliteter, flest (lok.max ≥ 3): 1/5 3 **Øer/Hassensøre** (DD), 9/5 3 **Sødringholm Skov** (TBR), 10/5 8 **Gjerrild Nordstrand** (KO) og 18/5 3 **Løvenholm Skov** (JPL). Øvrige større obs (lok.max >4): 5/5 og 8/5 5 fou **Anholt** (FSV).

Første obs: 24/4 3 sy, 25/4 4 rst og 27/4 1 sy alle **Gjerrild Nordstrand** (RSN,HAC,AR,KO), 27/4 3 sy **Gjerrild**, Bakken ved Overskov (KO) samt 27/4 1 sy **Millingbæk** (AWM).

Sidste obs: 10/6 2 fou og 17/6 1 sy **Velling Skov** (AWM) samt 30/6 1 sy **Stavtrup** (GGU).

Total: 60 (33) Indsendere: 26 Observationer: 49 Lokaliteter: 29

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	9	44	7	-	-	-	-	-	-

Gransanger *Phylloscopus collybita* 13110

Igen er totalantallet steget markant i forhold til året før, og det samme gælder antallet af ynglende/syngende fugle, mens der næsten ingen ændringer er i antallet af indsendere og lokaliteter. Tilsyneladende klarer Gransangeren sig godt i Østjylland.

Der indberettes 21-28 ynglepar på 4 lokaliteter, flest 10-12 par **Brattingsborg Skov** (MWH) og 8-10 par **Hornbæk Enge** ved Gudenåen (LTP), desuden 481 syngende fugle på yderligere 135 lokaliteter, flest (lok.max >18): 11/5 24 **Vallum Sø** (ABU) og 12/5 22 **Bjerregrav Mose** (CSS).

1. halvår: Vinterfund: 6/1 1 kaldende **Brabrand Sø** (ALM) og 18/1 1 **Svenstrup** ved Hammel (SHØ). Første forårsobs: 14/3 1 rst **Ommestrup** (LPJ), 16/3 1 sy **Odder** (DB) og 16/3 1 sy **Årslev Engsø** (ALM). Større obs (lok.max >35): 11/4 65 rst og 26/4 55 rst **Gjerrild Nordstrand** (AR,KO) samt 27/4 50 fou **Anholt** (FSV).

2. halvår: Større obs (lok.max >32): 29/9 70 fou **Ålsrode** (HOF) og 6/10 90 fou SV **Vesborg Fyr** (MWH). Sidste obs: 31/10 2 rst **Brabrand Sø** og 3/11 1 rst **Brabrandstien**, Århus-3-Broer (begge GGU). Vinterfund 11/12 1 1K+ ringmærket **Brabrand Sø** (MJH).

Total: 2446 (1086) Indsendere: 100 Observationer: 1108 Lokaliteter: 274

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2	-	66	757	468	209	102	113	424	303	1	1

Løvsanger *Phylloscopus trochilus* 13120

I år er der ikke de helt store observationer under trækket, og det afspejler sig i det faldende totalantal. I modsætning til sidste år er der oplysninger om ynglepar, alle nævnes: 1-3 par **Hornbæk Enge** ved Gudenåen (LTP) og 5-7 par **Brattingsborg Skov** (MWH). Desuden indberettes 592 syngende fugle på yderligere 122 lokaliteter, flest (lok.max >25): 26/4 71 og 12/5 72 **Bjerregrav Mose** (CSS) samt 1/6 27 **Rejstrup Enge** (TBR). Øvrige større obs (lok.max >50): 25/4 75 rst **Gjerrild Nordstrand** (AR), 6/5 80 trk **Anholt** (FSV) og 7/9 60 trk **Øer/Hassensøre** (DD,HST).

Første obs: 10/4 og 11/4 1 sy **Brabrand** (CHØ) samt 12/4 1 sy **Brabrand Sø** (JOA).

Sidste obs: 20/9 1 sy **Skjoldhøjken** (JeDN), 21/9 1 **Hasle** (ALM) og 2/10 1 **Beder** (ESØ). Husk beskrivende kommentar ved indtastning af sene fund.

Total: 1494 (1296) Indsendere: 75 Observationer: 468 Lokalteter: 151

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	348	600	196	37	174	135	1	-	-

Fuglekonge *Regulus regulus* 13140

Tendensen med et stigende antal af indsendere og lokaliteter og dermed et stigende totalantal fortsætter. Der er ligeledes en markant stigning i antallet af syngende fugle. Kun i 2003 var antallet af syngende fugle større end i år.

Der er ingen indberetninger om ynglepar, men i perioden 2/3-19/7 observeres 216 syngende fugle på 68 lokaliteter, flest (lok.max >9): 15/3 10 **Rye Nørreskov** (JEL), 12/4 10 **Julianeholm Plantage** (HST) og 6/6 12 **Vallum Sø** (ABU).

Øvrige observationer med større antal fugle (>21): 4/3 45 fou **Kompedal Plantage** (TRK), 7/4 40 rst **Anholt** (KMN), 17/9 35 fou **Salten Næs** (HST) og 16/10 30 rst **Øer/Hassensøre** (KO).

Total: 1331 (955) Indsendere: 73 Observationer: 436 Lokalteter: 165

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
141	143	234	142	64	49	16	37	163	164	91	87

Rødtoppet Fuglekonge *Regulus ignicapillus* 13150

14 indsendere melder 11 forskellige fugle på 9 lokaliteter. Der er oplysninger om 1 par med paringsadfærd i **Løndal Skov** (AWM, MER, JBA, JHME, TRK). Fuglene her ses/høres i perioden 1/5-4/7.

Der meldes om et vinterfund: 13/1 1 fou **Sælvig Havn** (Carsten Bruun via MWH).

Øvrige obs: 18-19/4 1 sy **Gjerrild Nordstrand**, Langholm syd f. Nordstrand (AR, HAC, SSL, RSN, RDN, SRW). 12/5-8/6 1 sy **Emmedsbo Plantage** v. Dyrehaven (KO, RSN m.fl.), 31/5 1 sy **Skåde Skov** (GGU), 1-2/6 1 sy **Ryomgård** (UBM), 1/6 2 sy **Katholm Skov** (AR), 4/6 1 sy **Gjerrild Overskov** (AR) og 14/10 1 fou **Vesborg Fyr** (MWH).

Grå Fluesnapper *Muscicapa striata* 13350

Totalen er igen faldet lidt i forhold til året før, mens antallet af syngende fugle er femdoblet. Der indberettes 4-5 ynglepar på 4 forskellige lokaliteter, alle nævnes: 1-2 par **Ballen/Østerløkken** (MWH), 1 par **Mejlgård Overskov** (FNI), 1 par **Lemming Å/Ådal** (HST) og 1 par **Ålsø** by og agerland (PR). Desuden er der oplysninger om 16 ynglefugle på 4 lokaliteter samt 15 syngende fugle på yderligere 11 lokaliteter, flest (lok.max >1): 10/5 3 **Universitetsparken, Århus** (SSL), 31/5 2 **Moegård Strand** (GGU) samt 4/7 og 10/7 2 **Skåde Skov** (GGU).

Første obs: 7/5 1 rst **Fornæs** (RDN), 9/5 1 rst **Sødringkær** (LTP) og 10/5 2 rst **Gjerrild Nordstrand** (KO).

Sidste obs: 20/9 1 fou **Sommerhusområde Svanen**, Helgenæs (KA), 20/9 1 fou **Brabrand Sø** (MJH) og 21/9 2 rst **Øer/Hassensøre** (DD)

Total: 117 (122) Indsendere: 34 Observationer: 79 Lokalteter: 52

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	23	20	13	31	30	-	-	-

Lille Fluesnapper *Ficedula parva* 13430

Der er ingen indberetninger af Lille Fluesnapper i år. Sidste observation var i 2007.

Broget Fluesnapper *Ficedula hypoleuca* 13490

Totalen er faldet med 37 % i forhold til sidste år. Man skal helt tilbage til 2000 for at finde et antal, som er mindre end i år. Antallet af syngende fugle er halveret i forhold til året før. Men i antallet af ynglepar er der en stigning på 2 par. Alle ynglepar nævnes: 1 par **Velling Skov** (AWM) og 8-9 par **Stubbe Sø**, FVF's Reservat (PLA), som stadig væk er den bedste ynglelokalitet for Broget Fluesnapper i Østjylland. Herfra meldes også den 31/5 det største antal med 4 syngende fugle (ABL). Fra yderligere 15 lokaliteter meldes 16 syngende fugle, flest (>1): 10/5 2 **Fussingø Skov** (TBR).

De første obs er alle fra 24/4: 5 ♂ rst **Gjerrild Nordstrand** (RSN), 2 rst **Nordsamsø** (MWH), 1 ♀ fou **Issehoved** (MWH) og 1 ♂ rst **Hasle Bakkelandskab** (JDN).

Sidste obs: 12/9 1 **Stubbe Sø, FVF's reservat** (ABU), 18/9 1 rst **Vesborg Fyr** (MWH) og meget sent 7/10 1 ringmærket **Anholt** (FSV).

Total: 52 (89) Indsendere: 25 Observationer: 51 Lokalteter: 29

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	14	23	9	1	2	2	1	-	-

Skægmejsje *Panurus biarmicus* 13640

Årstotalen og antallet af observationer er mere end fordoblet i forhold til året før, mens antallet af indsendere kun er steget med 17 %, antallet af lokaliteter med 86 %.

I år tyder en del observationer på ynglesucces for Skægmejsjen: 3-5 ynglepar **Kragemosen** (MWH), 6 ynglefugle på 1 lokalitet, 7 1K ringmærket ved **Brabrand Sø** (MJH). Desuden indberettes fra foråret 9 syngende fugle på 3 lokaliteter, flest (lok.max >2): 14/4 4 **Vorup Enge** (APR) og 4/5 og 5/5 3 **Tåstrup Sø** (CHJ)

1. halvår, større obs (lok.max >8): 15/3 10 rst **Brabrand Sø** (GGU), 9/4 9 fou **Kragemosen** (MWH) og 28/6 10 1K fou **Brabrand Sø**, vestende (MJH).

2. halvår, større obs: (lok.max >30): 25/9 45 fou **Brabrand Sø**, østende (BGO) og 31/10 40 fou **Vorup Engsø** (LTP). Trækobs: 6/10 5 indtrækkende **Fornæs** (AR), 14/10 6 trækforsøg **Øer/Hassensøre** (KO) og 19/11 3 rst V **Egå Engsø** (HLL).

Total: 493 (375) Indsendere: 34 Observationer: 145 Lokalteter: 26

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
5	21	17	34	22	27	17	12	96	146	60	36

Halemejsje *Aegithalos caudatus* 14370

Totalantallet er steget med 20 % i forhold til 2007. Der er kun oplysninger om 14 ynglefugle på 2 lokaliteter, som desværre ikke er tastet ind som ynglepar i DOFbasen.

Største obs ikke race-bestemte Halemejsjer (lok.max >15): 11/1 17 fou **Hinnerup** (APN), 15/1 28 fou **Sostrup slot/park** (RSA) og 6/11 20 fou **Højkol Skov** (JBA).

Sydlig Halemejsje (14374): 16 indsendere, 43 observationer og 28 lokaliteter. Største obs (>12): 22/1 16 fou **Sminge Sø** og 23/1 13 fou **Funder Å** (begge HST).

Nordlig Halemejsje (14371): 11 indsendere, 16 observationer og 14 lokaliteter. Største obs (>11): 16/8 18 fou **Hevring Mølle** (MAA), 23/10 13 fou **Østerhede**, Samsø (MWH) og 21/11 12 fou **Brattingborg Skov** (MWH).

Total: 1145 (719) Indsendere: 70 Observationer: 212 Lokalteter: 117

1) Total 2) ikke race-bestemte Halemejsje 3) Sydlig Halemejsje 4) Nordlig Halemejsje

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	235	195	80	50	27	5	10	39	126	117	152	109
2	180	173	61	29	27	5	10	15	106	89	102	106
3	39	14	15	18	-	-	-	1	20	15	36	3
4	16	8	4	3	-	-	-	23	-	13	14	-

Sumpmejse *Parus palustris* 14400

Igen i år er totalantallet steget i forhold til året før og holder nu rekorden i Lokalrapportens historie. I antallet af indsendere og observationer er der næsten ingen ændringer, mens antal af lokaliteter, hvor fuglen observeres, er faldet med 15 %.

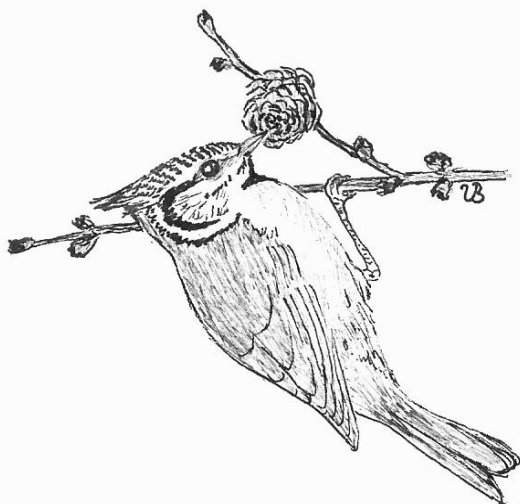
Der indberettes 1 ynglepar med udflyjende unger **Vallum Sø** (ABU) og 1 par **Jeksendalen** (PLA), 2 ynglefugle på 1 lokalitet samt 85 syngende fugle på yderligere 48 lokaliteter, flest (lok.max >5): 10/2 6 **Pinds Mølle** (SFU) og 1/3 6 **Bjerregrav Mose** (TBR).

Største obs (>7): 20/1 12 rst **Salten Langsø** vestdel (SSL), 16/3 9 **Fussingø Skov** (JPA) og 16/10 9 fou **Bryrup** (AWM).

Total: 737 (302) Indsendere: 68 Observationer: 359 Lokaliteter: 147

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
99	87	110	68	222	5	9	23	36	30	22	26

Topmejse *Parus cristatus* 14540

Totalantallet er steget med 11 % i forhold til sidste år, og man må gå helt tilbage til 1992 for at finde et højere antal. Der er 19 % flere indsendere end sidste år, men antallet af lokaliteter er det samme.

Der er ingen oplysninger om ynglepar men om 35 syngende fugle på 21 lokaliteter, flest (lok.max >2): 9/2 3 **Sødringholm Skov** (LTP), 1/4 3 **Skramsø Plantage** (JPL) og 2/4 3 **Egedal Skov** ved Ebeltoft (RAM).

Største obs (>6): 6/1 7 rst **Feldballe** (KO) og 2/12 12 fou **Skramsø Plantage** (JPL).

Total: 395 (244) Indsendere: 63 Observationer: 269 Lokaliteter: 98

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
61	46	54	45	20	7	7	16	43	18	29	49

Sortmejse *Parus ater* 14610

Der sker en markant stigning i antallet af indrapporterede fugle, mens antallet af indsendere kun er lidt stigende og antallet af lokaliteter næsten det samme som i 2007. Totalantallet er det højeste i Lokalrapportens historie. Det skyldes dog store træobservationer.

Men der er også en stigning i antallet af ynglepar og syngende fugle i forhold til sidste år: 1 par **Ryomgård** (UBM), 2 par med udflyjende unger **Vallum Sø** (ABU) og 1-3 par **Stubbe Sø**, FVF's Reservat (PLA), desuden 190 syngende fugle på yderligere 66 lokaliteter, flest (lok.max >9): 9/2 21 og 18/4 18 **Sødringholm Skov** (LTP), 15/3 10 **Rye Nørreskov** (JEL) og 4/5 10 **Troidkær** (JMI).

1. halvår, største obs (lok.max >9): 15/3 10 fou **Skærbøge Plantage** (HST), 31/3 25 fou **Kompedal Plantage** (TRK) og 9/4 15 rst **Anholt** (KMN).

2. halvår, største obs (lok.max >12): 16/8 25 rst **Sødringholm Strand** (TRK), 6/9 31 rst **Forstbotanisk Have Århus** (GGU) og 18/9 36 rst **Fornæs** (CSS).

Træk: 302 trækkende på 6 lokaliteter i perioden 22/8-3/10, flest 7/9 95 trkf **Øer/Hassensøre** (HST), 14/9 30 trkf **Sletterhage** (JPL), 19/9 29 SV **Sødringholm Strand** (LTP) og 21/9 120 trkf **Øer/Hassensøre** (DD).

Total: 943 (528) Indsendere: 65 Observationer: 307 Lokaliteter: 120

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
43	78	139	122	45	5	5	51	380	43	10	22

Blåmejse *Parus caeruleus* 14620

Til dels på grund af store observationer under trækket er totalantallet af Blåmejsler overvældende højt og er steget med 170 % i forhold til sidste år. Det er det højeste antal i Lokalrapportens historie. Alene antallet i oktober er næsten på samme niveau som totalantallet i 2007.

Der indberettes 22-29 ynglepar på 7 lokaliteter, flest 5-7 par **Brattingsborg Skov** (MWH) og 5-8 par **Stubbe Sø**, FVF's reservat (PLA) og 31 ynglefugle på 8 lokaliteter. Desuden er der oplysninger om 202 syngende fugle på yderligere 79 lokaliteter, flest (lok.max >8): 8/2 15 **Gudenåparken** og 30/4 10 **Bidstrup Gods** (begge TBR). Også 119 1K fugle, som blev ringmærket ved **Brabrand Sø** (MJH), er tegn på Blåmejsens yngleaktivitet. Heriblandt er dog nogle gengangere.

1. halvår: 1908 trækkende i perioden 29/2-13/4 på 4 lokaliteter, flest (lok.max >115): 15/3 490 **Fornæs**, 16/3 685 og 28/3 440 **Gjerrild Nordstrand** (alle AR). Øvrige større obs (>45): 8/3 90 rst **Gjerrild Nordstrand** (SSL), 11/3 75 fou **Østerhede**, Samsø (MWH) og 15/3 90 rst **Moesgård Storskov** (HBØ).

2. halvår: 2766 trækkende i perioden 22/8-8/11 på 7 lokaliteter, flest (lok.max >97): 4/10 1500 SV og 7/10 170 fou Ø **Vesborg Fyr** (MWH), 14/10 290 SV **Øer/Hassensøre** (KO) samt 17/10 132 S **Gallohaven** (SSL). Øvrige større obs (>30): 17/8 36 fou **Årslev Eng sø** (LLH), 27/9 50 rst **Vestereng** ved Århus Nord (ALM) og 5/12 40 fou **Ålsrode** (HOF).

Total: 7478 (1685) Indsendere: 84 Observationer: 1050 Lokaliteter: 233

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
290	254	2320	411	97	68	45	155	646	2743	184	265

Musvit *Parus major* 14640

Totalantallet er ikke helt på niveau med det fra 2007, som var et rekordår (total 3921). Men antallet i 2008 er dog højere end i alle de andre år, hvor der bliver skrevet rapport om fugle i Østjylland.

Der er oplysninger om 50-59 par på 9 lokaliteter, flest 24 par **Stubbe Sø**, FVF's reservat (PLA) og 10-15 par **Brattingsborg Skov** (MVH), om 39 ynglefugle på yderligere 9 lokaliteter og om 27 forskellige ringmærkede 1K-fugle. Der indberettes i alt 526 syngende fugle på 113 lokaliteter, flest (lok.max >10): 8/2 25 **Gudenåparken**, 8/2 12 **Bjerregrav Mose** (begge TBR), 10/2 100 **Pinds Mølle dalen** (SFU) og 15/3 12 **Skærbøge Plantage** (HST). Af disse syngende fugle er en del sandsynligvis gennemtrækkende.

1. halvår: 231 trækkende på 4 lokaliteter, flest (lok.max >15): 16/3 40 Ø, 28/3 110 og 1/4 28 **Gjerrild Nordstrand** (FNI,AR). Øvrige større obs (lok.max >52): 10/2 55 fou **Salten Langsø** (LM), 20/2 65 fou **Hadsten By** (KWS) og 15/3 80 rst **Moesgård Storskov** (HBØ).

2. halvår: 53 trækkende på 6 lokaliteter, flest (>5): 14/10 24 SV **Øer/Hassensøre** (KO), 16/10 10 **Gallohaven** (RDN) og 17/10 10 NV **Mols Hoved** (JPL). Øvrige større obs (lok.max >15): 12/9 22 fou **Bryrup** (AWM) og 27/9 20 rst **Vestereng** ved Århus Nord (ALM).

Total: 3590 (1590) Indsendere: 89 Observationer: 1350 Lokaliteter: 278

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
466	586	844	442	186	116	114	95	207	228	151	155

Spætmejse *Sitta europaea* 14790

Månedsfordelingen afspejler tydeligt Spætmejsens adfærd med stor aktivitet i kald og sang i det tidlige forår og et meget stilfærdigt liv senere på året. I slutningen af yngletiden er det kun de tiggende ungfugle, som leder opmærksomheden på sig.

Der er indberetninger om 5 ynglepar på 3 lokaliteter, alle nævnes: 1 par **Løndal Skov** (HST), 1 par **Vallum Sø** (ABU) og 3 par **Rugård Nørresø og Nørreskov** (ABU), 36 ynglefugle på yderligere 11 lokaliteter, 157 syngende fugle på 54 lokaliteter, flest (lok.max >8): 10/2 10 **Pinds Møledalen** (SFU), 8/3 10 **Kollens Mølle** (EO) og 27/3 12 **Fussingø Skov** (BKR). Øvrige større obs (lok.max >17): 21/1 30 rst **Moegård Have Skov** (NAA), 15/2 23 **Fussingø Skov** (TN) og 15/3 30 rst **Moegård Storskov** (HBØ).

6 observationer af 9 fugle på 5 lokaliteter er racebestemte som den vest- og mellemeuropæiske Spætmejse (*caesia*), som de øvrige fugle sandsynligvis også hører til. Største obs: 6/1 3 sy **Silkeborg Vesterskov** (PLA).

Total: 1067 (395) Indsendere: 84 Observationer: 535 Lokaliteter: 195

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
144	165	203	155	38	23	43	58	89	57	43	49

Træløber *Certhia familiaris* 14860

Et let fald i årstotalen og i antallet af indsendere og lokaliteter. Antallet af syngende fugle og lokaliteter med syngende fugle er dog en del højere end i 2007.

Der indberettes 3 ynglepar **Brattingsborg Skov** (MWH) og 1 par **Stubbe Sø**, FVF's Reservat (ABL) samt 4 ynglefugle på 2 lokaliteter. Desuden er der oplysninger om 111 syngende fugle på 61 lokaliteter, flest (lok.max >3): 15/3 8 **Rye Nørreskov** (JEL), 21/3 4 **Hesselbjerg Skov** (TBR), 1/4 5 **Skramsø Plantage** (JPL) og 11/5 5 **Vallum Sø** (ABU). Øvrige større obs (lok.max >7): 16/3 12 rst **Gjerrild Overskov** (AR) og 17/11 10 fou **Brattingsborg Skov** (MWH).

Total: 309 (209) Indsendere: 56 Observationer: 228 Lokaliteter: 113

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
28	33	89	50	28	9	14	10	12	8	15	13

Korttået Træløber *Certhia brachydactyla* 14870

Årstotalen er steget med 22 % i forhold til året før, og Korttået Træløber er observeret på 2 lokaliteter mere end i 2007. Det er det største antal lokaliteter i Østjylland, siden arten er udgået som SU-art i 1991. Der er ingen oplysninger om ynglepar, men der indberettes 51 syngende fugle på 32 lokaliteter, flest (lok.max >5): 6/5 6 **Fussingø Skov** (BKR).

1. halvår, største obs (lok.max >3): 14/2 4 fou **Universitetsparken Århus** (SSL), 15/2 4 fou og 18/4 4 fou **Gallohaven** (RDN) samt 15/3 4 rst **Moegård Storskov** (HBØ).

2. halvår, største obs (lok.max >3): 16/8 4 **Fussingø Skov** (APR) og 28/9 4 rst **Universitetsparken Århus** (RSN).

Total: 142 (101) Indsendere: 37 Observationer: 112 Lokaliteter: 42

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
14	31	24	27	17	4	3	5	12	2	1	2

Pungmejse *Remiz pendulinus* 14900

Totalantallet er halveret i forhold til sidste år, og er det laveste siden 2000.

Der indberettes 1 ynglepar **Hornbæk Enge** ved Gudenåen (LTP) og 0-1 par **Tåstrup Mose** (To-La). I alt observeres 5 syngende fugle på 4 lokaliteter, flest (lok.max >1): 27/4 2 **Tåstrup Sø** (CHJ).

Første obs: 19/3 1 rst hørt **Vorup Enge** (BKR,LTP) og 28/3 2 fou **Gudenåparken** (LTP).

Sidste obs: 3/6 1 sy **Tåstrup Sø** (CHJ). En sen iagttagelse ultimo oktober kræves yderligere dokumenteret.

Total: 15 (42) Indsendere: 11 Observationer: 25 Lokalteter: 9

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	3	5	5	1	-	-	-	-	-	-

Pirol *Oriolus oriolus* 15080

3 observationer af sandsynligvis 2 forskellige fugle. 11/5 1 V-rst **Gjerrild Nordstrand** (AR) og samme lokalitet 12/5 1 V (AR,KO,RSN). En sen "forårsagttagelse" 8/6 1 Ø **Anholt** (KMN). Fuglen sås trækkende over Ostebakken ude i Ørkenen.

Rødrygget Tornskade *Lanius collurio* 15150

Et fint år lige over 10-års gennemsnittet, og yngletallene er også i den pæne ende kun overgået af 2004 set over de seneste 10 år.

Ynglepar: 27-31 par fordelt på 19 lokaliteter er rigtigt flot, og der gemmer sig sikkert flere par i materialet. De bedste ynglelokaliteter nævnes (≥ 2 par): 4-6 par **Vrads Sande** (PLA,SFP,SSL,AWM), 2-3 par **Nordsamsø** (MWH), 2 par **St. Hjælland Plantage** (ON), 2 par **Glatved Strand** (PR), 2 par **Sepstrup Sande** (KO) og 2 par **Sødringholm Strand** (LTP).

Årets første ankommer til normal tid: 8/5 1 **Anholt** (FS), 10/5 1 **Vrads Sande** (SFP,JSA) og 14/5 **Gjerrild Nordstrand** (MIK). 1. halvårs største obs (≥ 5): 20/5 6 **Anholt** (FS), 30/5 6 **Skærsø Gods/Kælderskov** (AS), 31/5 6 **Anholt** (FS), 2/6 6 **Vrads Sande** (ON) og 5/6 6 **Glatved Strand** (PR). Anholt er dermed igen bedste lokalitet med en sum på 18 fugle, men de helt store dagsobs, bliver det dog ikke til i år.

2. halvårs største obs udgøres alle af ynglefugle: 4/7 7 ad, 17/7 10 yf **Vrads Sande** (GGU,PLA) og 3/8 4 ♂ + 3 ♀ + 4 juv **Glatved Strand** (PR). Året afsluttes med pænt med fugle i september: 10/8 1 1K **Egå Engsø** (ToLa), 18/9 1 **Herredsenge** (FNI) og 25/9 1 juv **Sletterhage** (JPL,JKL).

Total: 250 (220) Indsendere: 47 Observationer: 112 Lokalteter: 53

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	62	41	80	60	7	-	-	-

Stor Tornskade *Lanius excubitor* 15200

Klart over 10-års gennemsnittet og faktisk et ganske flot år. 1. halvår har en del langtidsstationære fugle, mens dette ikke er tilfældet for 2. halvår, hvor der til gengæld ses fugle på mange forskellige lokaliteter. Til brug for årstotal og månedsfordeling er der anvendt månedsmax for lokaliteterne.

1. halvår: Der er obs fra ca. 34 lokaliteter, og med langtidsstationære (>1 md) fugle fra følgende lokaliteter: 20/1-4/5 1 **Vrads Sande** (JBA m.fl.), 9/1-27/4 1 **Bjerregrav Mose** (BKR,OEH m.fl.), 14/1-13/3 1 **Herredsenge** (FNI), 17/1-6/4 1 **Salten Langsø/Højkol Skov** (DSA,HPS,AWM m.fl.), 7/2-21/3 1 **Salten Næs** (AWM,JML,EO), 9/2-21/3 1 **Tuemose og Fussingø Enge** (BKR,TBR m.fl.) og 12/1-24/2 1 **Ålsrode** (OFR,KO). Sidste obs i foråret: 21/4 1 **Kragemosen** + 1 **Issehoved** (begge MWH) + 1 **Vrads Sande** (SFP), 27/4 **Bjerregrav Mose** (OEH) og 4/5 1 **Vrads Sande** (GGU).

2. halvår: Efterårets første fugle: 21/9 1 trkf **Øer/Hassensøre** (DD,RAM m.fl.), 24/9 1 **Bjerregrav Mose** (OEH) og 28/9 2 **Ålebugt** (PJA). Eneste yderligere obs af mere end en fugl: 9/10 2 **Vesborg Fyr** (MWH). Decideret træk noteres: 14/10 1 trk S **Gallohaven/Risskov Strand** (SSL,RDN). Der ses fugle på ca. 34 lokaliteter, men kun en enkelt fugl er reelt langtidsstationær (>1 md): 4/10-21/11 1 **Sødringholm Strand** (CHJ,TBR,LTP).

Total: 93 (64) Indsendere: 57 Observationer: 134 Lokalteter: 64

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
15	11	13	10	1	-	-	-	7	11	15	10

Skovskade *Garrulus glandarius* 15390

Et flot år med den næsthøjeste årstotal nogensinde – kun overgået af 2003 (1296).

Yngel: Der er kun indsendt **Brattingsborg Skov** 2 par (MWH) og **Vallum Sø** 1 par (ABU).

Træk: 20/3 4 V **Marie Magdalene** (ABU), 18/4 2 N **Dragsmur** (ABU) og 23/11 3 NV **Brabrand Sø** (PPR). Danske Skovskader er næsten udelukkende standfugle, så de fugle der noteres på træk er gæster fra vores nabolande (Bønløkke et. al. 2006).

Øvrige obs (≥10): 13/1 10 **Mossø** (GGU), 21/3 12 **Hesselbjerg Skov** (TBR), 17/7 10 **Julianeholm Plt.** (CSS), 7/9 10 + 1/10 10 + 14/10 22 + 16/10 10 **Øer/Hassensøre** (KO,ToLa), 13/9 10 **Bryrup** (AWM), 18/9 15 **Elsegårde Skov** (CSS) og 26/9 14 **Vrads Sande** (AWM).

Total: 1082 Indsendere: 74 Observationer: 704 Lokalteter: 202

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
94	94	150	119	63	27	38	56	169	115	88	69

Husskade *Pica pica* 15490

Husskaden kan prale af den højeste årstotal nogensinde. Den gamle rekord var tilbage i 1992 (1740).

Yngel: **Alrø by/agerland** 2-5 par (JG) og **Balle/Hoed** 2 par (KBI) er alt.

Træk (alle trkf): 15/3 15 og 4/4 28 **Fornæs** (AR) og 14/9 14 **Sletterhage** (JPL,JKL), er mange for denne udprægede standfugl – men det blev altså også "kun" til trækforsøg i år. Øvrige obs (≥50, alle er overnatningspladser): 9/2 155, 18/10 80 og 12/12 80 **Eskelund** (KEH, GGU), 17/2 70 **Ry** (JML), 18/2 60 **Brabrandstien, Århus-3-broer** (GGU), 18/2 60 **Dødeå Enge** (GGU). Og vi slutter med et par specielle obs: 18/3 1 albino/leucistisk **Hinnerup** (KWS) og 8/11 1 leucistisk **Søften** (BIAN,ERJE), der af observatørerne beskrives som værende nærmest helt beige.

Total: 2844 Indsendere: 75 Observationer: 908 Lokalteter: 210

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
278	734	381	255	74	77	61	115	140	217	215	297

Nøddekrige *Nucifraga caryocatactes* 15570

Invasionen i efteråret i Danmark ramte mest den østlige del af landet. Men lidt fugle fandt dog vej til det østjyske, og årstotalen på 14 fugle er det bedste resultat siden 2003 (17).

Alle obs nævnes: 11/9 1 **Skelhøje Bakker** (FNI), 15/9 1 **Skærsø Engsø** (KO,DD), 18/9 1 **Beder** (MiBA), 18/9 1 **Buskhede v. Silkeborg** (Erik Nielsen via fugleognatur.dk), 21/9 1 **Alstrup** (MWH), 26/9 1 **Århus Midtby** (FLF), 27/9 1 **Dråby by/agerland** (FNI), 6/10 1 **Fornæs** (AR), 9/10 2 **Åbyhøj** (JSC), 15/10 1 **Brabrand** (GGU), 16/10 1 **Mårup/Samsø** (CKP) og 17/11 2 **Brattingsborg Skov** (MWH), sidstnævnte obs er bestemt til Tyndnæbbet (*N. c. macrorhynchus*).

Allike *Corvus monedula* 15600

Et meget stort forårstræk er medvirkende til at Alliken noterer den højeste årstotal nogensinde.

Yngel: 20-30 par **Veng by/ager og Sofiendal Slot** (PLA), 11-17 par **Marie Magdalene** (ABL) og 1 par **Århus Midtby** (JLY).

1. halvår: I perioden 9/2-6/5 ses imponerende 20.596 trækkende fugle på 16 lokaliteter, samt yderligere 2215 som gør trækforsøg. De største lokaliteter (træksum ≥500): 10/2-15/3 540 **Årslev Engsø** (HLL), 25/2-10/3 653 **Egå Engsø** (HLL), 7/3-4/4 6625 **Fornæs** (AR), 8/3-14/3 5900 **Grenaa By** (AR) og 8/3-18/4 5621 **Gjerrild-området** (SSL,MO,RSN,AR,HAC,HLÆ,GGU). Øvrige obs (≥500): 12/1 600 **Skalså enge** (TBR), 28/2 500 **Allingåbro** (JBP) og 4/3 1700 **Skindbjerg** (AR). Og nævnes skal også 18/2 2 leucistiske **Grimhøj** (MO) – den ene kun med sorte vinger, den anden med hvide overvingedækfjer.

2. halvår: Der noteres i perioden 30/8-12/12 4457 trækkende fugle på 8 lokaliteter. Flest ses (træksum ≥ 250): 17/10-16/11 3930 **Fornæs** (AR) og 12/12 250 **Kolindsund** (ABU). Øvrige obs (≥ 200): 5/7 400 **Ryomgård** (ABL), 8/11 200 **Stjær** (PLA) og 15/11 400 **Tåstrup Århus** (CHJ).

Total: 40.295 Indsendere: 62 Observationer: 649 Lokaliteter: 185

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
3867	4757	21.242	2846	221	90	473	274	220	3242	2269	794

Råge *Corvus frugilegus* 15630

Rågen præsterer den højeste årstotal siden 1994 (23.630). Til gengæld er antallet af ynglepar i den lave ende.

Yngel: Der er indsendt oplysninger om 16 kolonier med i alt 1066-1131 par, der alle nævnes: min 200 par **Svejstrup** (TBR), 132 par **Jomfruløkke** (ABL), 120-150 par **Holmen Skov ved Termestrup** (FNI), 120-140 par **Hørning** (KEF), 116 par **Gammel Estrup** (ABL), 85-95 par **Odder** (PLA), 2 kolonier med i alt 68 par **Alrø** (JG), 60-65 par **Ørting** (PLA), 2 kolonier med i alt 52 par **Havreballe Skov-Friheden** (HET), 40 par **Smedskov ved Galten** (PLA), 40 par **Østerskov ved Sjelle** (PLA), 15 par **Lund Sønderhald** (TBR), 15 par **Karlskold** (MWH) og 3 par **Skåde** (JG).

1. halvår: Der ses i alt 220 trækkende fugle på 7 lokaliteter i perioden 15/2-6/5, flest 29/2-23/3 145 **Fornæs** (AR) og 28/3-19/4 31 **Gjerrild** (AR,HAC). Øvrige obs (≥ 250): 2/1 300 **Kolindbro Enge** (ABU), 8/1 500 **Trustrup, Odder** (JG), 11/1 350 **Rodskov-Eskelund** (GGU), 19/1 400 **Bøjstrup-Margrethelund** (ABU), 2/2 300 **Østerkær ml. Nørbæk og Fårup** (TBR) og 22/2 250 **Skanderborg Sø** (GGU).

2. halvår: Der meldes om 350 trækkende fugle på 3 lokaliteter i perioden 17/10-23/11, flest 17/10-23/11 334 **Fornæs** (AR,HLL,JPL). Øvrige obs (≥ 250): 17/7 267 **Sjelle** (ToLa), 31/7 300 + 31/8 350 **Årslev Engsø** (HST), 24/10 + 3/12 300 **Lyngbygårds ÅÅdal** (HST,EO), 6/11 400 **Kjellerup** (JG), 15/11 1000 **Tåstrup Århus** (CHJ), 2/12 250 **Ørting** (JG) og 9/12 350 **Hornbæk Enge v. Randers** (HLR).

Total: 21.687 Indsendere: 66 Observationer: 762 Lokaliteter: 197

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
3731	3013	1747	2376	735	837	711	1446	1107	1605	2619	1760

Sortkrage *Corvus corone* 15671

Et år over middel, men dog laveste årstotal siden 2005 (36).

Træk: 13/4 1 **Sødringholm Strand** (LTP) og 18/4-7/5 6 trk + 3 trkf **Gjerrild Nordstrand** (JSC,HAC m.fl.). Det er dog tvivlsomt, om der er tale om egentlig træk, da de lokale fugle flyver en del rundt i området ved Gjerrild. Øvrige obs (≥ 2): 23/4-2/5 2-3 **Gjerrild Nordstrand** (CSJ,RSN,KO m.fl.) og 26/4 4 **Gjerrild Fyr** (EVL).

Herudover er der 16 obs på 10 lokaliteter af i alt 14 Sortkrage/Gråkrage-hybrider, flest 15/3 3 **Moesgård Strand** (RSN) og 27/4 3 **Gjerrild Nordstrand** (KO,RSN,OFR). Disse er ikke medregnet i månedsskemaet.

Total: 44 (35) Indsendere: 28 Observationer: 49 Lokaliteter: 26

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
3	3	5	15	5	4	3	-	-	1	3	2

Gråkrage *Corvus cornix* 15673

Der er i år indtastet 26 obs under "15670 Krage sp." Disse er medregnet her.

I lighed med de øvrige kragefugle er også Gråkragen blevet pænt indrapporteret. Faktisk så godt at årstotalen sætter ny rekord. Til gengæld er yngel-oplysningerne meget tilfældige.

Yngel: sølle 6-13 par er meldt, flest 3-10 **Alrø** (JG).

1. halvår: Der meldes om 1026 trækkende fugle i perioden 8/3-18/4 på 3 lokaliteter, flest 8/3-18/4 531 **Gjerrild Nordstrand** (SSL,MO,RSN,AR,HLÆ,GGU) og 15/3-4/4 540 **Fornæs** (AR). Øvrige obs (≥300): 2/1 300 **Demstrup Vase** (LTP), 12/1 300 **Hollandsbjerg Holme** (LTP), 8/2 500 **Overgårds Marker** (LTP), 14/2 419, 15/2 300 og 20/2 320 **Eskeplet/Boelsrev/Tangen** (HLL,APR,SSL).

2. halvår: Der noteres 417 trækkende fugle i perioden 21/9-23/11 på 2 lokaliteter, heraf 17/10-23/11 416 **Fornæs** (AR,GGU,JPL). Øvrige obs (≥250): 13/11 280 og 7/12 260 **Eskeplet/Boelsrev/Tangen** (HLL) og 11/12 1200 **Jenum** (OEH).

Total: 16.845 Indsendere: 84 Observationer: 1236 Lokalteter: 312

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
3375	2820	1675	1521	586	509	398	684	699	802	1236	2540

Ravn *Corvus corax* 15720

Også for Ravn er der ny rekord for årstotalen, og sørme om året ikke også byder på den største obs til dato.

Yngel: Der er oplysninger om 11 par på lige så mange lokaliteter. Bestanden må antages at være større.

Træk: **Gjerrild** melder om 4 NØ og 35 trkf i perioden 15/3-11/4 (AR,RSA), 28/3 2 S **Sangstrup Klint** (ABU). Dertil et antal meldt som trk, men hvor det skønnes der "kun" er tale om overflyvende fugle.

Øvrige obs (≥25): 4/3 35, 6/4 34, 13/4 55 og 27/5 140 **Skindbjerg** (AR), 7/4 35 **Laen/Laen Kær** (FNI), 31/7 195 **Thorsø Nørre Djurs** (AR), 3/8 30 **Salten Langsø** (GGU) og 29/11 40 **Korupsø**.

Total: 1562 Indsendere: 121 Observationer: 656 Lokalteter: 304

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
93	129	141	234	220	42	267	106	83	104	88	55

Kragefugl sp. 15749

Rodekassen indeholder i år 16 obs af i alt 12.545 fugle. Største obs (≥2000): 1/1 3000 **Galten** (JEL) og 25/1 3500 **Ryomgård** (ABU), sidstnævnte er fugle på vej til overnatning.

Stær *Sturnus vulgaris* 15820

De største flokke ses ofte i forbindelse med at fuglene flyver til og fra overnatning i rørskovene langs søer og fjorde. Flok størrelserne kan dog ikke måle sig med det, der ses i Vest- og Sønderjylland. Årets total ligger imidlertid i den pæne ende.

Ynglefuglene rapporteres noget tilfældigt. I 2008 meldes der om godt et halvt hundrede ynglepar, flest 15-17 par **Sælvig Havn** (MWH), 10-15 par **Stjær** (PLA), 11 par **Ryomgård** (ABU) og 5-7 par **Ballen/Østerløkken** (MWH). Ofte yngler de i kasser, så det kan altid betale sig at opsætte en stærrekasse, hvis man vil have lidt liv i haven.

Største flokke ses i sensommeren og efteråret, hvor stærene hurtigt samler sig, og gør klar til afrejse. Flest 23/7 2000 **Kragemosen** (MWH), 28/8 2000 **Hornbæk Enge** (LTP), 14/9 3900 rst nat **Mossø** (PLA), 4/10 2500 **Overgårds Marker** (LTP) og 19/10 5000 fou-SV **Alrø Alhale** (MHH).

Der er dog observationer året igennem, og nogle bliver gerne vinteren over, hvis ikke det bliver for koldt. Her ses fuglene ofte ved kystnære lokaliteter.

Total: 109.701 (91.375) Indsendere: 100 Observationer: 1072 Lokalteter: 278

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2179	2988	7235	4273	3199	2756	14.642	19.194	23.964	24.878	1638	2755

Gråspurv *Passer domesticus* 15910

Der indberettes et stort antal ynglepar fra det samme sted som sidste år: 100-110 par **Øster Bjerregrav** (BKR). Desuden er der oplysninger om 1 par **Ryomgård** (ABU) og 75 ynglefugle på 11 lokaliteter.

1. halvår, største obs (lok.max >30): 1/1 40 fou **Linå By** (HST), 1/1 38 rst **Galten** (JEL) samt 13/1 45 fou, 18/1 48 fou og 3/2 52 fou **Åby** (KEH).

2. halvår, største obs (lok.max >50): 20/7 60 rst **Århus Østhavn** (GGU), 22/8 80 rst **Råby** by og agerland (TBR) og 22/8 75 rst **Harridslev** (TBR).

Total: 1790 (782) Indsendere: 47 Observationer: 259 Lokaliteter: 87

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
228	143	108	154	57	69	162	418	193	109	107	42

Skovspurv *Passer montanus* 15980

Totalantallet er steget med 37 %, selvom antallet af indsendere er faldet lidt (3 %).

Der indberettes 27-33 ynglepar på 5 lokaliteter, flest 20 par **Ryomgård** (UBM), samt 68 ynglefugle på yderligere 12 lokaliteter.

1. halvår, største obs (lok.max ≥60): 1/1 80 fou og 4/1 60 fou **Linå By** (HST), 9/2 60 fou **Hevring** (AWM) samt 29/6 120 fou **Vorup By** (HLR).

2. halvår, trækkende: 185 trk på 3 lokaliteter, flest (lok.max >30): 7/9 110 **Øer/Hassensøre** (DD,HST) og 16/10 42 **Gallohaven** (RDN). Største obs rastende fugle (lok.max ≥150): 31/7 286, 24/8 162 og 26/9 180 **Årslev Engsø** (HLL) samt 16/8 150 **Overgårds Marker** (LTP).

Total: 5572 (1474) Indsendere: 58 Observationer: 669 Lokaliteter: 149

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
477	425	410	308	101	317	483	897	619	569	528	438

Bogfinke *Fringilla coelebs* 16360

Et rimelig pænt forårstræk på NØ-Djursland giver en årstotal over 10-årsgennemsnittet. Folk er ikke så flinke til at indrapportere yngleparrene, og således der der i år kun indtastet yngletal fra Samsø, flest 20-25 par **Brattingborg Skov** og 8-10 par **Ballen/Østerløkken** (MWH). Syngende fugle høres i perioden 12/2-9/9, flest 29/3 20 **Bjerregrav Mose** (TBR), 18/5 22 **Fjeld Skov** (MST), 3/6 35 **Moegård Storskov** (ALM) og 6/6 31 **Vallum Sø** (ABU).

1. halvår: I perioden 29/2-24/4 ses 30.562 trækkende fugle, men forårstrækket indledes først rigtigt medio marts 15/3 1500 NØ **Ålsrode** (HOF). 30/3 bliver den bedste dag med 15.000 Ø **Gjerrild Nordstrand** (AR,FNI). Samme dag 1380 trk ved **Issehoved** (MWH). Af øvrige større trækdage kan nævnes 18/4 3450 Ø og 22/4 5000 Ø **Gjerrild Nordstrand** (GGU,HKA). En større obs af rastende fugle, 4/4 1000 fou **Salten** (AWM) i flok med kvækere.

2. halvår: Der ses i perioden 7/9-8/11 4792 trækkende fugle, hvilket ikke er særligt imponerende. De største træktal er 13/9 1000 **Anholt** (FSV), 29/9 1200 indtrk **Fornæs** (FNI) og 7/10 550 **Vesborg Fyr** (MWH). Der meldes ikke om større antal af rastende fugle.

Total: 47.013 (24.079) Indsendere: 93 Observationer: 1284 Lokaliteter: 322

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1588	748	20.523	14.424	524	296	136	112	3461	3189	951	1061

Kvækerfinke *Fringilla montifringilla* 16380

Antallet af overvintrende kvækerfinker varierer utroligt meget. 2008 er ikke noget invasionsår, og det afspejles tydeligt af det meget lave totaltal. Hverken antallet af rastende eller trækkende fugle er imponerende. En del Kvækerfinker er dog under trækket noteret i kategorien blandet bog-/kvækerfinker (se denne).

1. halvår: Eneste lidt større flokke er 12/1 250 **Skalså enge** (TBR), 5/3 200 **Ildal Skov** (AWM) og 4/4 1000 **Salten by/agerland** (AWM). 151 trækkende fugle i perioden 30/3-24/5. Største trækobs 18/4 65 Ø **Gjerrild Nordstrand** (GGU). En del flere trækker igennem 19/4 – se under bog-/kvækerfinke. Sidste 26/4 3 trk **Issehoved** (MWH), 2/5 1 V **Gjerrild Nordstrand** (HP) og 24/5 1 Ø **Gjerrild Nederskov** (KO,KAA,SRW).

2. halvår: Første i efteråret 19/9 1 trk **Sødringholm Strand** (LTP). 20/9 ses 9 fugle på 4 lokaliteter. Der ses 190 trk i perioden 19/9-8/11, flest 16/10 45 SV **Bryrup** (AWM). Se endvidere under bog-/kvækerfinke. Eneste trecifrede antal i 2. halvår er 11/12 100 **Velling Skov** (AWM).

Total: 2619 (207.387) Indsendere: 42 Observationer: 165 Lokalteter: 71

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
484	155	289	1240	2	-	-	-	18	218	84	129

Bogfinke/Kvækerfinke *Fringilla coelebs/montifringilla* 16388

Enkelte større træktaal fra forår og efterår. Det er fortrinsvis under trækket, at bog- og kvækerfinke tælles samlet, da det kan være svært at skelne, hvor mange der er af hver i de ofte blandede flokke.

1. halvår: Der ses 4330 trk i perioden 7/4-30/4, flest 19/4 3720 Ø **Gjerrild Nordstrand** (SSL,RSN, RDN).

2. halvår: Der observeres 21.245 trk i perioden 21/9-25/10. **Gallohaven, Risskov Strand** er bedste lokalitet med hele 17.140 fugle, flest 12/10 3480, 14/10 5850 og 17/10 3750 (RDN,SSL,DD). **Vesborg Fyr** har 3380 trk, flest 8/10 1500 (MWH).

Total: 25.815 (40.158) Indsendere: 9 Observationer: 29 Lokalteter: 14

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	4435	-	-	-	-	725	20.595	-	60

Gulirisk *Serinus serinus* 16400

Formodentlig 5 individer. Første ses og høres 6/5 1 of **Studstrup** (RSN). Desuden 7/5 2 V og 12/5 2 V **Gjerrild Nordstrand** (RDN,AR,KO), formodentlig samme fugle. Endvidere et par lidt sene fugle, alle 4/6, 1 of **Anholt** (KMN,HOF) og 1 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR).

Grønirisk *Carduelis chloris* 16490

Efter sidste års rekord årstotal på over 10.000 ses der i 2008 næsten lige så mange fugle. Som tidligere ses de største flokke typisk på øerne og på kystlokaliteter. Der er enkelte bemærkelsesværdige trækobservationer, men ellers er det mest som rastende eller ynglende, man ser arten her i Østjylland.

Der er rapporteret 15-20 ynglepar, flest 5-7 par **Ballen/Østerløkken** (MWH). I perioden 10/2-8/8 maks. 294 syngende fugle.

1. halvår: Største obs 1/1 og 28/1 62 **Harlev** (ToLa) og 6/1 65 **Lerbjerg by/agerland** (FNI). Der meldes om kun 34 trk fugle i foråret.

2. halvår: I alt 568 trk i perioden 19/9-25/10, flest 21/10 250 rst-SV **Vesborg Fyr** (MWH) og 25/10 156 trk **Gallohaven, Risskov Strand** (RDN). Største observationer af rastende fugle, 8/9 140 **Skanderborg Sø** (GGU), 14/9 125 og 3/11 150 **Sælvig** (MWH), 27/9 200 og 16/10 130 **Øer/Hassensøre** (FNI,KO), 16/10 120 **Gallohaven** (RDN), 6/11 200 og 1/12 150 **Ålsrode** (HOF) samt 1/12 200 **Besser-Silleballe** (MWH).

Total: 9432 (4233) Indsendere: 76 Observationer: 1025 Lokalteter: 221

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1443	579	790	431	149	163	322	334	906	1706	1343	1266

Stillits *Carduelis carduelis* 16530

En rekordhøj årstotal, men et vist antal gengangere er der i materialet. Der rapporteres om 4 ynglepar og 84 syngende fugle.

1. halvår: Ikke noget nævneværdigt træk fra foråret, og heller ingen større flokke. Største obs af rastende fugle er således flokke på maks. 35.

2. halvår: 449 trækkende fugle i perioden 5/9-13/11, flest 6/10 105 trk og 18/10 32 trk **Fornæs** (AR) samt 18/10 30 V **Øer/Hassensøre** (JPL,JKL). Flest rastende 21/9 97 og 16/10 120 **Egå Eng-sø** (HLL) og 3/12 110 **Årslev Skov** (JOA).

Total: 5414 (3003) Indsendere: 89 Observationer: 568 Lokalteter: 169

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
297	261	322	201	88	104	157	541	1045	1146	386	864

Grønsisken *Carduelis spinus* 16540

En pæn årstotal lidt over gennemsnittet. Som sædvanlig enkelte sommeriagttagelser, men ingen konkrete oplysninger om ynglefugle. En norsk ringmærket fugl fanges i oktober ved **Brabrand Sø** (MJH).

1. halvår: Største antal af rastende fugle 7/1 325 **Egå Eng-sø** (HLL), 8/1 220 **Årslev Eng-sø** (LBO), 20/1 163 **Eskeplet** (HLL), 22/2 120 **Hinnerup** (APN) og 31/3 250 **Kompedal Plantage** (TRK). Der ses 1260 trk i perioden 5/2-7/5, flest 3/2 277 N **Katholm Gods** (PR), 28/3 365, 30/3 130, 18/4 290 og 19/4 130 **Gjerrild Nordstrand** (AR,FNI,GGU,HAC).

2. halvår: 2321 trk i perioden 7/9-3/12, flest 21/9 200 **Feldballe** (KO), 27/9 270 **Øer/Hassensøre** (FNI), 12/10 165 og 25/10 181 **Gallohaven, Risskov Strand** (RDN). Af rastende fugle skal fremhæves 19/11 600 **Mossø**, vestende (GGU) og 7/12 120 **Eskeplet** (SSL).

Total: 11.639 (10.473) Indsendere: 77 Observationer: 451 Lokalteter: 163

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
3091	2059	1594	758	54	5	1	4	1192	1598	824	459

Tornirisk *Carduelis cannabina* 16600

Årets total er den hidtil højeste. Det er desuden værd at bemærke enkelte større vinteriagttagelser. Der ses hverken i foråret eller efteråret de store trækbevægelser. Kun 5 ynglepar rapporteret.

1. halvår: Der ses overvintrende fugle 21/1 6 og 19/2 16 **Ildal** (AWM) og 7/2 73 **Kasted-Geding Mose** (KO,SRW) i samlet flok på stubmark med rørsurve og gulsurve, samt 12/2 50 **Salten by/agerland** (JBA). I perioden 15/3-11/5 ses kun 245 trk. Største rastende flok 12/4 110 **Sostrup slot/park** (AR).

2. halvår: Efterårstrækket bliver lidt bedre med 734 trk i perioden 5/9-1/11, flest 7/9 110 V **Øer/Hassensøre** (DD,HST) og 26/9 265 V **Lystrup Strand** (TBR). Større rastende flokke 30/8 200 og 18/9 130 **Vesborg Fyr** (MWH), 7/9 140 **Årslev** (KEH), 19/9 125 **Voer by/agerland** (TBR) og 1/10 150 **Århus Østhavn** (HBØ). Årets sidste ses 1/12 3 **Århus Østhavn** (SSL).

Total: 6227 (3163) Indsendere: 72 Observationer: 501 Lokalteter: 140

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
6	161	119	1059	262	203	569	968	2022	847	7	3

Bjergirisk *Carduelis flavirostris* 16620

Årstotalen er næsten dobbelt så høj som sidste år, og det er samtidig den hidtil højeste i Østjylland. Der ses særligt mange fugle i 2. halvår. Der er ikke gjort forsøg på at rense tallene for gengangere fra dag til dag, men ingen tvivl om, at de samme flokke rapporteres flere gange fra de mest besøgte lokaliteter igennem perioden. Bjergirirken er en kystbundet art, men der foreligger også mindre observationer langt inde i landet.

1. halvår: Årets første måneder byder ikke på de helt store flokke, flest er således 13/1 90 **Yderste Holm** (MWH), 18/1 85 **Råby Kær** (TBR), 23/3 100 **Overgårds Marker** (LTP), 23/3 130 **Århus Østhavn** (GGU) og 24/3 90 **Besser Rev** (MWH). I perioden 8/3-24/4 kun 18 trk. Sidste ses 19/4 22 **Århus Østhavn** (GGU) samt 19/4 4 trk og 24/4 2 trk **Gjerrild Nordstrand** (HAC,AR,SSL,RSN,RDN,EDy,SRW,EHØ).

2. halvår: Første ses til normal tid, 7/10 7 **Væth Enge** (HLR) og alle 8/10: 5 **Fornæs** (JPL), 15 **Vesterløkker** (MWH), 40 **Århus Østhavn** (MiBA). I perioden 12/10-17/11 ses 1257 trk, flest 12/10 175 S **Eskeplet** (TBR) – samme dag 115 rst her. Desuden 25/10 247 S og 13/11 217 S **Eskeplet** (HLL) og 27/10 140 trk **Fornæs** (AR). Af større antal rastende flokke skal fremhæves 16/10 135 og 15/11 150 **Store Sjørup Strand** (TBR,LTP), 18/10 260 og 24/10 200 **Sødringholm Strand** (TBR,LTP), 19/10 175 **Yderste Holm m. Evesholm** (MWH), 21/10 150 **Grenaa Strand** (JPL), 22/10 150 **Besser Rev** (MWH), 23/10 180 og 1/11 235 **Eskeplet** (BKR,LLH,HLL,PMM), 1/11 120 **Begtrup Vig** (HPE), 4/11 125 **Gjerrild Nordstrand** (AR), 23/11 230, 21/12 200 og 26/12 330 **Århus Østhavn** (GGU,FLF).

Total: 11.671 (4439) Indsendere: 54 Observationer: 235 Lokalteter: 61

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1235	473	561	342	-	-	-	-	-	3276	3190	2594

Gråsiken sp. *Carduelis flammea/C. cabaret* 16630/16634/16635

Ikke de store trækbevægelser i år, men til gengæld et par større vinterflokke, der hiver totalen lidt opad. Kun oplysninger om ét ynglepar, men der høres 42 syngende fugle i perioden 27/2-16/8. Lille Gråsiken ses i mindre antal alle årets måneder.

1. halvår: Større observationer af rastende fugle: 3/2 100 **Kolindsund**, vestlige del (APJ). Stor Gråsiken rapporteres med flest 13/1 190 **Eskeplet** (HLL) og 3/2 100 **Galten** (JEL). Et par større vinterforekomster af Lille Gråsiken 22/1 20 **True Skov** (RSN,SSL) og 13/2 25 **Brabrandstien** (SRW). Der rapporteres nærmest intet forårstræk.

2. halvår: 174 trk i perioden 26/9-13/11, flest 8/11 115 trk **Sødringholm Strand** (LTP). Af større antal rastende fugle kan nævnes 2/12 350 **Kanhave Kanal** (MWH) og 6/12 350 **Skramsø Plantage** (JPL,JKL). Flest Stor Gråsiken ses 24/11 45 **Kragemosen** (MWH). En vinterflok af Lille Gråsiken ses 31/12 12 **Brabrand Sø** (MJH).

Total: 3053 (2126) Indsendere: 58 Observationer: 360 Lokalteter: 108

1) Total (inkl. Gråsiken sp.) 2) Stor Gråsiken 3) Lille Gråsiken

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	544	434	154	112	53	44	53	42	47	115	317	1159
2	378	196	74	-	-	-	-	-	1	1	80	65
3	41	28	10	46	35	36	53	32	17	22	12	23

Hvidsiken *Carduelis hornemanni* 16640

Heller ingen iagttagelser i år.

Hvidvinget Korsnæb *Loxia leucoptera* 16650

En enkelt observation. 30/8 1 hunfarvet **Øer/Hassensøre** (ANB,LPJ). Fuglen blev opdaget på trompetkaldet og sås både rastende og flyvende. Der er taget dokumentationsfoto af LPJ.

Lille Korsnæb *Loxia curvirostra* 16660

En årstotal omkring gennemsnittet. Ingen yngleoplysninger, men 50 syngende i perioden 29/1-5/9.

1. halvår: Største observationer er 13/1 90 **Eskeplet** (HLL), 18/1 80 og 6/2 90 **Skramsø Plantage** (KO) og 20/1 100 **Salten Langsø** (SSL,MO). Der rapporteres i perioden 9/2-10/5 102 trk, flest 19/4 25 trk **Gjerrild Nordstrand** (HAC,AR).

2. halvår: Allerede i juli-august ses de første trækkende flokke. Der ses i perioden 17/7-25/10 314 trk, flest 17/7 55 S **Sødringholm Strand** (CSS) og 25/10 54 S **Eskeplet** (HLL). Største antal rastende fugle 8/11 60 **Sødringholm Skov** (LTP).

Total: 2484 (2664) Indsendere: 54 Observationer: 245 Lokalteter: 95

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
686	485	140	126	79	78	82	63	101	353	186	105

Stor Korsnæb *Loxia pytyopsittacus* 16680

Mindst 92 individer er pænt mange på trods af, at der ikke er tale om et egentlig invasionsår for korsnæb. Alle obs nævnes:

1. halvår: 1/1 og 3/2 1 **Salten Langsø** (ALM,GGU), 6/1 5 trk og 13/1 1 of **Nimtofte** (FOX), 18/1 og 24/1 1 **Skramsø Plantage** (KO), 3/2 3 **Katholm Gods** (PR), 17/2 4 **Emmedsbo Plantage** (PR), 29/3 7 **Borre Skov** (OJ,VJ), 8/4 7 **Anholt** (KMN,HOF), 18/4 2 Ø **Gjerrild Nordstrand** (GGU).

2. halvår: 14/10 3 SV **Øer/Hassensøre** (KO), 14/10 4 SV **Vesborg Fyr** (MWH), 19/10 17 rst **For-næs** (AR), 20/10 3, 23/10 5 og 15/11 14 **Grenaa by** (AR), 1/11 2 **Sødringholm Strand** (CSS), 4/11 5 **Gjerrild Overskov** (AR), 4/11 7 **Gjerrild Nordstrand** (AR), 28/12 2 **Brabrand Sø** (GGU) og 31/12 3 **Ålsrode** (OFR).

Total: 92 (61) Indsendere: 12 Observationer: 22 Lokalteter: 16

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
9	8	7	9	-	-	-	-	-	32	28	5

Karmindompap *Carpodacus erythrinus* 16790

Årets observationer dækker over kun minimum 25 individer, så tendensen er desværre nedadgående. Der rapporteres til gengæld om 2 ynglepar ved **Vesborg Fyr** på Samsø (MWH,Jens Jørgen Jensen via PLA).

Første ses 17/5 1 V og 30/5 10 rst heraf 8 sy **Gjerrild Nordstrand** (HAC,AR) samt 30/5 2 sy **Vesborg Fyr** (MWH). En række observationer fra **Anholt**, flest 8/6 5 sy (KMN,HOF). Fra øvrige lokaliteter 31/5 og 16/6 1 sy **Elsegårde Strand** (AS,APN), 7/6 1 sy **Kragemoen** (MWH), 8/6 1 sy **Bønnerup Strand** (HAC), 29/6 1 sy **Lushage, Helgenæs** (CSS). Sidste obs 1/7 og 4/7 2 **Vesborg Fyr**.

Total: 25 (49) Indsendere: 11 Observationer: 17 Lokalteter: 9

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	17	30	2	-	-	-	-	-

Dompap *Pyrrhula pyrrhula* 17100

Stort set samme total som sidste år. Der registreres ikke nogen egentlige trækbevægelser bortset fra enkelte små observationer. Der rapporteres om 8 ynglepar og mindst 57 syngende fugle fra 37 lokaliteter.

1. halvår: Største observationer 1/1 15 **Linå by** (HST), 13/1 25 og 20/1 26 **Mossø** (GGU). 8 træk-kende fugle i foråret, flest 19/4 6 **Gjerrild Nordstrand** (AR,HAC).

2. halvår: Største antal er ikke imponerende, 14/12 12 **Moegård Storskov** (GGU) og 29/12 13 **Årslev Engsø** (JTL). 9 trækkende fugle i efteråret, flest 25/10 6 **Gallohaven, Risskov Strand** (RDN).

Total: 1235 (900) Indsendere: 72 Observationer: 513 Lokalteter: 169

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
276	212	173	120	23	19	21	34	46	125	69	117

Kernebider *Coccothraustes coccothraustes* 17170

En total lidt over gennemsnittet. Der registreres ikke nogen egentlige trækbevægelser bortset fra enkelte små observationer. Der rapporteres om 2 ynglepar og 7 syngende fugle, men kernebideren gør heller ikke megen væsen af sig i yngletiden.

1. halvår: Største observationer 17/2 13 **Ryomgård** (ABU), 2/3 18 **Bønnerup Strand** (RSA) og 31/3 49 **Kompedal Plantage** (TRK). Kun 13 fugle ses trækkende i foråret, flest 13/4 4 N **Isseho-ved** (MWH) og 10/5 5 Ø **Gjerrild Nordstrand** (KO,RDN).

2. halvår: Største flokke er 11/9 10 **Feldballe** (KO), 3/11 28 **Grenaa by** (AR) og 6/11 10 **Allingåbro** (FNI). Kun 10 trækkende fugle i efteråret, flest 16/10 4 **Gallohaven, Risskov Strand** (RDN).

Total: 459 (344) Indsendere: 50 Observationer: 180 Lokalteter: 84

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
32	36	115	45	47	24	7	2	29	38	61	23

Lapværting *Calcarius lapponicus* 18470

Årets forekomst på 4 obs af 7 fugle er på niveau med 10-årgennemsnittet, der er 8. Alle obs nævnes: 14/2 1 **Sødringholm Strand** (LTP), 4/10 4 **Kalsemade/Kalsenakke** (JG), 17/10 1 S **Gallohaven, Risskov Strand** (SSL,DD) og 1/11 1 of **Sødringholm Strand** (CSS).

Snespurv *Plectrophenax nivalis* 18500

Når oplagte gengangere er frasorteret, lander årets forekomst på et niveau, der ligger klart over de seneste to år, men lidt under 10-årgennemsnittet.

1. halvår (lok. max): 17/2 80 **Kolindsund vestlige del** (MST), 1/3 23 **Ebeltoft Vig syd/Sandhagen** (ESB), 1/3 17 **Dragsmur** (MKO,ESB,PCP) og 2/3 37 **Helgenæs** (ESB). Sidste obs i foråret: 16/3 1 trk **Gjerrild Nordstrand** (AR).

2. halvår: Første ses 4/10 3 **Overgårds Dige** (LTP). Rastende flokke (≥ 20): 8/10 50 **Anholt** (FSV), 16/10 30 **Hevringholm Strand** (TBR), 3/11 80 **Sangstrup Klint** (AR), 13/11 80 **Eskeplet/Boelsrev/Tangen** (HLL), 13/11 90 + 1/12 72 **Besser Rev** (MWH), 17/11 25 **Århus Øst-havn** (TSJE) og 14/12 25 **Alrø Egehoved** (JOP). Trækbevægelser i efteråret primært registreret ved **Fornæs**, hvor i alt 85 noteredes i perioden 6/10-21/12 (AR,GGU).

Total: 1053 (1220) Indsendere: 38 Observationer: 84 Lokalteter: 32

1) Total 2) Største obs

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	118	153	153	-	-	-	-	-	-	119	366	144
2	76	80	37	-	-	-	-	-	-	50	90	72

Gulspurv *Emberiza citrinella* 18570

Et super år for arten. 2008 var faktisk det næstbedste år nogensinde, kun overgået af 2007. Årets total er derfor også næsten dobbelt så stor som 10-årgennemsnittet.

Yngel: Der meldes om 19-24 ynglepar fra fire lokaliteter, flest 10-12 **Brattingsborg Skov** (MWH) og 5-7 **Ballen/Østerløkken** (MWH). 749 syngende fugle (inkl. gengangere) fordelt på 335 obs og 141 lokaliteter. Største antal syngende fugle: 1/3 10 **Mols Bjerge** (ESB) og 1/6 9 **Østerkær ml. Nørbæk og Fårup** (TBR).

1. halvår: Rastende flokke (≥ 60): 11/2 90 **Elløv Enge** (JPL,JKL), 16/2 75 **Tebbestrup Skov** (HLR) 20/2 60 **Eskeplet/Boelsrev/Tangen** (SSL), 18/3 100 **Norsminde Fjord** (RSN,RDN,SRW,MO) og 23/3 60 **Overgårds Marker** (LTP).

2. halvår: Rastende flokke (≥ 50): 21/10 85 **Balle Huse** (BRS), 5/11 150 **Lushage Samsø** (MWH), 22/11 55 **Søledet strandenge og kyst** (FNI), 25/12 52 **Tranebjerg by/agerland** (MWH) og 30/12 70 **Grundfør by/agerland** (MHO).

Total: 5070 (2697) Indsendere: 91 Observationer: 957 Lokalteter: 275

1) Total 2) Største obs.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	580	911	607	459	311	191	237	94	170	445	599	466
2	54	90	100	30	12	15	10	8	12	85	150	70

Hortulan *Emberiza hortulana* 18660

Gennemsnittet for de sidste 10 år er 5, men i 2008 var der ikke en eneste obs af Hortulan.

Rørspurv *Emberiza schoeniclus* 18770

Det bedste år nogensinde for arten. Årets total på 4965 er mere end tre gange så høj som 10-årsgennemsnittet, der er 1529, og slår klart sidste års rekordforekomst.

Yngel: Der er meldinger om 16-19 ynglepar fra fire lokaliteter, flest 12-15 **Hornbæk Enge, v. Gudenåen** (LTP). 1209 syngende fugle (inkl. evt. gengangere) blev indrapporteret fra 87 lokaliteter, flest (lok. max): 7/4 35 **Brabrand Sø** (KWS), 30/4 22 **Årslev Engsø** (HST), 26/5 16 **Gudenåen**, **Langå** (LTP) og 8/6 15 **Bjerregrav Mose** (HHA).

1. halvår: Der gøres mange vinterfund, flest ses 7/2 5 **Kasted-Geding Mose** (KO) og 22/2 5 **Søledet strandenge og kyst** (LTP). De største flokke af rastende fugle (lok. max): 23/3 150 **Overgårds Marker** (LTP), 29/3 35 **Bjerregrav Mose** (TBR), 5/4 26 **Årslev Engsø** (HLL) og 1/6 30 **Rejstrup Enge** (TBR). De største trækforekomster er 15/3 25 trk **Fornæs** (AR), 13/4 15 trk **Issehoved** (MWH) og 18/4 19 Ø **Gjerrild Nordstrand** (GGU)

2. halvår: De største forekomster af rastende fugle er 31/7 30 **Årslev Engsø** (HST) og 19/9 32 **Væth Enge** (KO). Trækkets største dage er 21/9 65 V **Øer/Hassensøre** (DD), 12/10 39 trk og 16/10 52 trk begge **Gallohaven, Risskov Strand** (SSL,RDN).

Gallohaven havde i alt 197 trækkende fugle i perioden 19/9-25/10. Der er pænt med vinterforekomster, heraf flest 11/12 5 **Alrø Strevelshoved** (MER).

Total: 4965 (1529) Indsendere: 79 Observationer: 822 Lokalteter: 152

1) Total 2) Største obs

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	19	50	829	1072	846	542	428	289	483	382	8	17
2	4	5	150	30	21	30	30	19	65	52	2	5

Bomlærke *Miliaria calandra* 18820

Årets forekomst er ca. dobbelt så stor som gennemsnittet for de sidste 10 år, og faktisk den allerhøjeste i denne periode, så der er med andre ord tale om et rigtig flot år for arten.

Yngel: Der er kun meldt om 3-5 ynglepar fra to lokaliteter: 1-2 **Alrø Poldkrog** (JG) og 2-3 **Ballen Østerløkken** (MWH). 295 syngende fugle (inkl. evt. gengangere) fra 92 lokaliteter, heraf flest 24/5 7 **Bjerre/Byvejle/Tuerne/Sylten** (LTP,BIRL), 28/6 11 **Kolindsund vestlige del** (APJ) og 1/7 13 **Hollandsbjerg Holme** (LTP).

1. halvår: Største obs (≥ 150): 30/1 260 + 4/2 200 **Herredsenge** (FNI), 3/2 200 **Kolindsund vestlige del** (APJ) og 10/2 170 **Haldsø s.f. Assentoft** (AR).

2. halvår: Lok. max (≥ 125): 22/9 160 **Herredsenge** (FNI), 3/10 520 **Fannerup Mark** (PR), 12/12 280 **Kolindsund østlige del** (ABU) og 16/12 125 **Bode by/agerland** (FNI).

Total: 5662 (2875) Indsendere: 69 Observationer: 327 Lokalteter: 135

1) Total 2) Største obs

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	797	988	395	127	316	108	81	15	277	587	697	1274
2	260	200	140	16	114	12	13	8	160	520	460	368

Litteraturliste

Christensen, Jørgen S. & Peter Lange (red.) 2008: *Fugleåret 2007*. DOF

Bønløkke, J., Madsen, J.J., Thorup, K., Pedersen, K.T., Bjerrum, M. & Rahbek, C. 2006: Dansk Trækfugleatlas, Rhodos, Humlebæk.

Østjysk biologisk forening 1991: *Gejrfuglen nr. 4/1991*

BIDRAGYDERE 2008

Initialer anvendt i rapporten, navn og 'obserkode' fra DOFbasen.

ABL	Arne Bo Larsen 8550ABL	BOG	Gæstebøger i fugletårnene Århus Amt 8220BOG
ABSF	Anne Borgen & Sven Fuglsig 8210SFU	BRA	Birger Rasmussen 8900BRA
ABU	Ursula Burmann (UBM) & Arne Bo Larsen (ABL) 8550ABU	BRS	Bo Ryge Sørensen 8600BRS
AEB	Aage Ebbesen 7442AEB	BRØL	Steen Brølling 7741SB
AF	Anders Færgeman 8700AF	BSP	Birger Pedersen 9900BSP
AHO	Anders Horsten 8220AHO	BST	Benny Steinmejer 4871BST
AKR	Alice Kramhøft 6818AKR	CAF	Carsten Fog 3450CAF
AKV	Allan Kjær Villesen 7620AKV	CBS	Christian Bøggild Sørensen 8860CBS
ALM	Asger Lykkegaard Møldrup 8210ALM	CDLa	Carl Ditlev Laursen 8200CL
AMY	Anders Myrtue 5210AMY	CHB	Carsten Horup Bille 4700CHS
ANB	Anders Bojesen 8230ABB	CHJ	Christian A Jensen 8462CHJ
APJ	Ann Pia Jørgensen 8560APJ	CHØ	Carsten Høeg 8270CHØ
APN	Anni & Peter Nielsen 8382APN	CKP	Carsten Krog Pedersen 7741CKP
APR	Andreas Kristian Pedersen 8900APR	CO	Carsten Olsen 8500CO
AR	Anders Rasmussen 8500ARA	CR	Claus Reimann 8680CR
AS	Albert Schmidt 7741AS	CS	Christian Strunge 7100CS
ASF	Alex Sand Frich 7300AS	CSJ	Hans Carl Søndergaard-Jensen 8900CSJ
ASH	Albert Steen-Hansen 9240ASH	CSS	Carsten S Sørensen 9500CSS
ATL	Anton Thøger Larsen 9310ATL	DB	Dan Blohm 8300DB
ATS	Anja og Tom Sørensen 8530ATS	DD	Morten D. D. Hansen 8240MDH
AWM	Andreas Winding Mønsted 8654AWM	DMA	David Manstrup 8305DMA
AWN	Anders Wiig Nielsen 4000AWN	DMZ	Dieter Maaszen 5200DMZ
AØ	Anders Østerby 9800AØ	DOF	DOF Fuglenes Hus 1620DOF
BANG	Johannes Bang 3400BANG	DSA	Dubbeld Samplonius 8310DSA
BBS	Bjarne Boye Sørensen 8500BJS	EBJ	Erik Bisballe Jensen 8600EBJ
BEH	Bent Hansen 8260BEH	EDY	Hans Erik Dylmer 8600EDY
BGO	Bjarne Golles 8220BGO	EGA	Erik Groth-Andersen 3000EGA
BHJ	Bjarke Huus Jensen 9800BHJ	EI	Egon Iversen 6470EI
BIAN	Birgit Andersen 8370BIAN	EJ	Egon Jensen 6100EJ
BIRL	Birgitte Loch Andersen 8270BIRL	ELB	Lotte og Erik Brühl 3450LB
BJH	Bjarne Holm 6823BJH	EO	Erik Overgaard 8462EO
BKR	Benny Kristensen 8900BKR	ER	Erik Røjgaard 8723ER
BLA	Berit Lanther 8900BLA	ERJE	Erik Jessen 8370ERJE
BNL	Bent Normann Larsen 8400BNL	ESB	Eilif S. Bendtsen 3700ESB
		ESE	Esben Eriksen 1720ESE
		ESØ	Esben Stubbe Østergaard 8330ESØ

ET	Egil Thomasen 6950ET	HPH	Hans Petersen 7400HPH
EVL	Eva Lauridsen 8900EVL	HPS	Hans-Peter Svendsen 8740HPS
FBC	Freddy Christiansen 8200FBC	HR	Henrik Rähr 7500HK
FDE	Frank Desting 2730FDE	HSM	Hans Skotte Møller 3400HSM
FF	Finn Frandsen 8000FF	HST	Henrik Stenholt 8600HST
FFA	Flemming Falk 8900FFA	HTM	Henriette Tøttrup Hansen 3720HTM
FLF	Flemming Falk 8000FLF	IFJ	Inger F Jensen 8544IFJ
FLU	Flemming Lundberg 8260FLU	IKP	Ib Krag Petersen 8400IKP
FNI	Flemming Nielsen 8541FNI	ILM	Inge-Lise Mortensen 7800ILM
FOX	Tony Fox 8581FOX	IO	Ivan Olsen 3670IO
FRO	Frits Rost 8800FRO	IZN	Inger & Ivan Zink-Nielsen 8270IZN
FRP	Frank Pedersen 8220FRP	JAE	Jakob Engelhard 3520JAE
FSH	Freddy Hansen 5600FSH	JBA	Jørgen Ballegaard 8654JBA
FSV	Frank Svensson 8592FSV	JBO	Jens Boesen 4400JBO
GCP	Geoffrey Charles Preston 7000GCP	JBP	Jens Bonde Poulsen 8950JBP
GGG	Gert Glisstrup Sørensen 7100GGG	JC	Jens Christensen 8410JC
GGU	Georg Guldvang 8600GGU	JCN	Jalmer Clod Nielsen 8600JCN
GPE	Gunnar Pedersen 8620GPE	JEA	Jette Andersen 6920JEA
GRA	Gert Rasmussen 9000GRA	JeDN	Jesper Duwe Nielsen 8210JDN
HAC	Hans Christophersen 9520HAC	JEH	Jonas Halberg 4040JEH
HAJ	Harry Jensen 6705HAJ	JEL	Jens Elm Sørensen 8464JEL
HAN	Henning Andersen 8410HAN	JEIlg	Jesper Elgaard 8300JE
HAS	Hans Skov 8700HAS	JG	Jens Gregersen 8700JG
HBA	Henrik Gerner Baark 4180HBA	JHA	John Hansen 8900JHA
HBJE	Henriette Bjerregaard 8240HBJE	JHH	Jesper Høy Hansen 8240JHHA
HBP	Hans Jørgen Bruun Pedersen 8240HBP	JHH	Jens Hjerrild Hansen 3480JHH
HBØ	Henrik Böhmer 7150HBØ	JHME	Jacob Meier 8600JHME
HCH	Henrik Christoffersen 9310HCH	JIM	Jim Jensen 8000JIM
HE	Henning Elgaard 8310HE	JJ	John Jensen 8740JJ
HeHA	Henrik Hasle 8382HHA	JJI	Jens Jacob Iversen 8220JJI
HEM	Henning Madsen 8660HEM	JJM	Jesper Johannes Madsen 1770JJM
HET	Henning Ettrup 8471HET	JKC	Johnny Krämer Christensen 8530JKC
HHe	Henning Heldbjerg 1417HHe	JKE	Jan Eskildsen 8900JKE
HHL	Hans Henrik Larsen 7790HHL	JKI	Jens Kirkeby 8680JKI
HHS	Henrik H. Søndergaard 8370HHS	JKJ	Jørgen Jørgensen 8560JKJ
HKA	Hanne Kapala 2400HKA	JKL	Joy Klein 8444JKL
HKH	Henrik Kalckar Hansen 5260HHA	JKS	Jan Kahr Sørensen 8462JKS
HKM	Hans Kristian Munkejord 8783HKM	JLO	Jørgen Lodberg 8600JLO
HLA	Hans Jørn Laursen 8400HLA	JLY	Jørn Lykkegård 8000JLY
HLI	Hanne Lind 8220HLI	JMH	Jens Muff Hansen 8654JMU
HLL	Henning Lykke Larsen 8240HLL	JMI	Jens Mikkelsen 8400JMI
HLR	Henry Larsen 8900HLR	JML	Jens Marcus Lauesen 8680JML
HLÆ	Henrik Læssøe 8300HLÆ	JOA	John Andersen 8260JOA
HMT	Henrik Møller Thomsen 9000HMT	JOC	Jens Overgaard Christensen 2100JOC
HOF	Hans Ole Frølund 8500HOF	JOG	John Graversgaard 8200JOG
HP	Hans Pinstrup 8700HP	JOP	Jørgen Pedersen 8300JOP
HPE	Henning Petersen 8420HPE	JOS	Jens Otto Svendsen 8220JOS
		JPA	Jørgen Pagter 8900JPA
		JPE	Jim Pedersen 8700JPE
		JPL	Jens Peter Lomholt 8410JPL

JRP	Jens Ryge Petersen 6840JRP	LP	Lennart Pedersen 3660LP
JSA	Jes Sig Andersen 8740JSA	LPJ	Lars P. Johansson 8544LPJ
JSA	Jacob Sterup 5854JSA	LRU	Lars Rudfeld 4600LRU
JSC	Jørgen Staarup Christensen 8230JSC	LSØJ	Lars Søgaard-Jensen 8660LSØJ
JSW	Jørgen Wiwe 8355JSW	LTP	Lars Tom-Petersen 8900LTP
JTL	Jørgen Terp Laursen 8220JTL	LUR	Lars Ulrich Rasmussen 8382LUR
JW	Jesper Windeløw 8000JW	MaBL	Marianne Lorentzen 8471MBL
JØO	Jan Østerby Olesen 7430JØO	MASM	Martin Smith 8410MASM
KA	Kaj Abildgaard 6400KA	MBG	Michael Borch Grell 2100MBG
KB	Kim Biledgaard 8700KB	MD	Mads Danielsen 2200MD
KBF	Klaus Bertram Fries 8220KBF	MEK	Mathias Emil Kaae 8723MEK
KBI	Kirstine Bille 8444KBI	MER	Mogens Erlandsen 8600MER
KEE	Knud Erik Ebbesen 8220KEE	MFK	Mariagerfjord Kommune 9500MFK
KEF	Knud E. Fredsøe 6100KEF	MHA	Mark Andrew Hammond 8000MHA
KEG	Karin Grønæk 2820KEG	MHH	Martin Høj Hansen 8210MHH
KEH	Keld Henriksen 8230KEH	MHO	Margit Hove 8382MHO
KEK	Karl Erik Kristensen 6950KEK	MI	Martin Iversen 6270MI
KENG	Kristian Engel 8680KENG	MiBA	Mikkel Bello Andreasen 8330MiBA
KFO	Knud Forthoft 8600KFO	MIK	John Mikkelsen 7100MIK
KHA	Kjeld Hansen 4672KHA	MIK	Michael Anker 8230MIK
KIM	Kim Møller 8270KIM	MJH	Morten Jenrich Hansen 8260MJH
KimR	Kim Rusholt 8660KIMR	MMH	Morten Møller Hansen 2605MMH
KLU	Kirsten Laursen 4180KLU	MN	Michael Juul Nielsen 8270MN
KMH	Kirsten Marie Haugstrup 8800KMHA	MO	Mads Olsen 8240MO
KMN	Kurt M. Nielsen 2720KMN	MST	Mogens Stoustrup Jensen 8410MST
KMO	Klaus Malling Olsen 2700KMO	MTK	Mogens T. Kofod 3740MKO
KNP	Knud Pedersen 9990KNP	MVJ	Martin Vingløv Jensen 8000MVJ
KNSø	Knud Sørensen 8653KNS	MWH	Mogens Wedel-Heinen 8305MWH
KO	Kent Olsen 8000KOL	MAA	Marianne Aamann 8270MAA
KRA	Kurt Rasmussen 9330KRA	NB	Niels Brems 8900NB
KST	Kurt Strebel 8240KST	NBJ	Niels Bomholt Jensen 5762NBJ
KTR	Kristian Torben Rasmussen 8000KTR	NDR	Niels Poul Dreyer 4291NDR
KTS	Klaus T. Sørensen 8000KTS	NiBr	Nils Brems 8900NiBr
KUP	Kurt Prentow 9800KUP	NJJ	Niels Jørgen Jensen 8900NJJ
KVN	Kim Vester Nielsen 8464KVN	NK-N	Niels Kofod-Nielsen 8600NK-N
KW	Kurt Willumsen 7171KW	NPB	Niels Peter Brøgger 7430NPB
KWS	Kåre Würtz Sørensen 8000KWS	NVM	Niels Verner Mogensen 8600NVM
KAA	Kim Aaen 8240KAA	NAA	Niels Aagaard 8000NAA
LBO	Lars Borup 8220LBO	OA	Ole Amstrup 6830OA
LCLH	Lars C. Lund Hansen 8660LLH	OEH	Ole Emil Hansen 8981OEH
LCS	Lars C. Smith 9700LCS	OFR	Ole Frederiksen 8500OFR
LEB	Leif Brauer 2942LEB	OJ	Orla Jessen 6320OJ
LFN	Lars Fenger Nielsen 7100LFN	OJE	Ole Jensen 8361OJE
LFR	Leif Frederiksen 2860LFR	OLH	Ole Hansen 6710OLH
LKH	Lars Kjær Hansen 8530LKH	OLI	Ole Lilleør 8800OLI
LL	Laue Lund 6580LL		
LLH	Leo L. Hansen 8270LLH		
LM	Lars Mogensen 8830LM		
LMA	Lars Maagaard 8900LMA		
LN	Leif Novrup 7830LN		
LNA	Lars Nørgaard Andersen 2700LNA		

ON	Ole Nygaard 8654ON	TH	Torben Hvid 8240TH
OO	Ole C. Olesen 7490OO	THM	Thomas Maul 7451THM
OPS	Ole Sørensen 8500OPS	TJ	Torben Jørgensen 8600TJ
ORY	Ole Rygaard 8900ORY	TK	Tommy Kaae 8723TK
PB	Preben Bach 8600PB	TKH	Tuula Hansen 8310TKH
PCL	Preben Clausen 8270PCL	TL	Thorkild Lund 9280TL
PEAN	Pernille Andersen 3600PEA	TMØ	Torben Møller 5892TMØ
PEN	Poul Erik Niebuhr 8600PEN	TNI	Torben Nielsen 9560TNI
PEP	Per Ekberg Pedersen 3400PEP	TNK	Tony Nordstrøm Kjær 9700TNK
PER	Peder Rasmussen 5700PER	TNY	Timme Nyegaard 1663TNY
PGH	Per G. Henriksen 8464PGH	TOH	Torsten Hansen 9670TOH
PHJ	Peter Hjeds 8900PHJ	ToLa	Torben Laursen 8462TL
PJA	Poul Højbjerg Jacobsen 8500PJA	ToM	Tommy Maul 7451TOM
PJP	Peder Pedersen 7830PJP	TQA	Torben Quist Andersen 8500TQA
PLA	Peter Lange 8464PLA	TRK	Tonny Ravn Kristiansen 8830TRK
PM	Per Madsen 8300PM	TSch	Torsten Christensen 8600TSC
PPR	Philippe Provencal 8000PPR	TSJ	Thomas Secher Jensen 8680TSJ
PR	Per Reng 8500PR	TSJE	Torben Jepsen 8520TSJE
PSKj	Peter Skjoldhøj 8382PSK	TV	Thomas Vikstrøm 3520TVI
RAM	Rasmus Anker Møller 2200RAM	UBM	Ursula Burmann 8550UBM
RDN	Rasmus Due Nielsen 8260RDN	UEM	Ulf Eschou Møller 6950UEM
RSA	Regnar Samsø 8500RSA	UJE	Uffe Jensen 7400UJE
RSN	Rune Sø Neergaard 8220RSN	UJS	Ulla & Jimmy Sørensen 8600UJS
SAL	Svend Aage Linderstrøm 2680SAL	USv	Ulrik S. Sørensen 2860ULS
SAR	Steen Reimers 8000SAR	VJ	Vera Jessen 6320VJ
SDy	Svend Dybkjær 2400SDY	AAR	DOF Århus Amt DOFAAR
SEJe	Svend Erik Jensen 8220SEJ		
SEP	Svend Erik Petersen 6950SEP		
SF	Steen Frandsen 8800SF		
SFP	Stig Frøjk Pedersen 8600SFP		
SFX	Steen Flex 4440SFX		
SHA	Steen Hansen 8660SHA		
SHØ	Søren Højager 8381SHØ		
SK	Solvejg Knudsen 8900SK		
SKH	Steen Kjærlund Hansen 8400SKH		
SKRY	Steen Kryger 3500SKRY		
SLO	Sigurd Lomholt 8300SLO		
SOJ	Svend Ove Jensen 6400SOJ		
SOT	Svenning Ottsen 8660SOT		
SRW	Simon Rosenkilde Waagner 8210SRW		
SSC	Simon S. Christiansen 9200SSC		
SSK	Søren Skriver 8260SSK		
SSL	Stephan Skaarup Lund 8240SSL		
ST	Søren Tanderup 9000ST		
STA	Stinne Aastrup 8800SA		
SØP	Søren Poulsen 8000SØP		
TA	Tim Andersen 2605TA		
TBR	Thorkil Brandt 8300TBR		
TC	Tscherning Clausen 9270TC		
TGA	Thomas Andersson 8660TGA		

MEDARBEJDERE VED RAPPORTEN

Arne Bo Larsen
Axel Munchs Vej 67, 8550 Ryomgård,
86 39 46 04
abl@djurs.net
*Layout, Stormfugle, Svaner, Gravand,
svømmeænder, Krumnæbbet ryle-Kærløber,
lærker, svaler, pibere, store drosler, Gærde-
smutte-Nattergal,*

Asger Lykkegaard Møldrup
Stejlagervej 9, Hasle, 8210 Århus V,
86 15 30 05
asger.lykkegaard@hotmail.com
Værlinger (Lapværling-Kornværling)

Andreas Winding Mønsted
Bogfinkevej 2, 8654 Bryrup, 21 78 13 70
8654awm@gmail.com
Ugler

Carsten Høeg
Wilstersgade 26, 1. t.h., 8000 Århus C,
86 11 45 59
carstenh26@stofanet.dk
Kjøver, terner, Silkehale, tornskader

Flemming H. Nielsen
Humlevej 24, 8543 Hornslet, 86 97 96 91
flemming.holmslykke@mail.dk
*Korrektur, Trane, Brushane-Storspove, Spæt-
ter, Gøg, Vipstjerter, Pirol, Stære, Finker
(Bogfinke-Kernebider)*

Henrik Böhmer
Hærvejen 163, 7323 Give, 60 50 55 20
bohmer@hotmail.com
Falke, alke

Henning Ettrup, Holmevej 108,
8270 Højbjerg, 86 94 96 06
heettrup@post6.tele.dk
Lommer, gæs

Henrik Stenholt,
Linåtoften 20, 8600 Silkeborg, 86 84 17 36
henrik.stenholt@mail.dk
*Agerhøne-Engsnarre, duer, Natravn, sejlere
og skrigefugle, skader-kragefugle, pattedyr,
krybdyr, og padder*

Kent Olsen
Søvej 2M, 8410 Rønne, 40 27 20 30
kent_olsen@hotmail.com
Korrektur

Morten Jenrich Hansen
Klokkeskovvej 17 H, 8260 Viby J,
24 25 28 09
m.jenrichansen@oncable.dk
Hvepsevåge-Havørn, Sortklire-Thorsane

Ole Jensen
Torshøjvænget 54, Kolt 8361 Hasselager
86 28 56 14
ofj@ofj.dk
*Dykænder, Skalleslugere, Strandskade-
Pomeransfugl, Hjejle-Vibe*

Peter Lange
Thujavej 16, 8464 Galten, 86 95 03 41
peterlan@post6.tele.dk
*Skarv, Rørdrum, Hejrer, Storke, Islandsk ryle-
Temmincksryle, Måger, Vandstær*

Rasmus Due Nielsen
Stationsgade 30, 8240 Risskov, 40 46 02 25
fui71@hotmail.com
Lappedykkere

Rune Sø Neergaard
Jens Baggesens Vej 22, 3. tv., 8210 Århus V,
61 16 69 36
rsneergaard@hotmail.com
Korrektur

Stepan Skaarup Lund
Willemoesgade 78, 1. th., 8200 Århus N,
51 29 62 59
lundstepan@hotmail.com
Rørhøg-Fiskeørn

Ursula Burmann
Axel Munchs Vej 67, 8550 Ryomgård,
86 39 46 04
ubm@djurs.net
*Grønbenet rørhøne-Blishøne, Husrødstjert-
Sortstrubet bynkfugl, sangere, fuglekonger,
fluesnappere, mejser, træløbere, spurve*

ARTSINDEX

Fuglearter og racer omtalt i denne rapport.

Aftenfalk.....	40	Grønsisken	102
Agerhøne.....	41	Grønspætte.....	73
Alk	66	Gråand.....	26
Allike	97	Gråkrage.....	98
Almindelig Kjove	57	Gråmåge.....	62
Almindelig Ryle	50	Gråsisken.....	103
Bjergand	29	Gråspurv	100
Bjergirisk.....	102	Gråstrubet Lappedykker.....	12
Bjerglærke	75	Gul Vipstjert	79
Bjergpiber	79	Gulbug	88
Bjergvipstjert.....	79	Gulirisk.....	101
Blisgås	19	Gulspurv	105
Blishøne.....	43	Gærdesanger.....	88
Blå Kærhøg.....	36	Gærdesmutte.....	81
Blåhals	82	Gøg.....	69
Blåmejse.....	94	Halemejse.....	92
Bogfinke.....	100	Havesanger	89
Bomlærke	106	Havlit.....	30
Bramgås	21	Havørn	34
Britisk sildemåge.....	61	Hedehøg	36
Broget Fluesnapper	92	Hedelærke	74
Brushane	51	Hjejle.....	46
Buskrørsanger	87	Hortulan	106
Bynkefugl.....	83	Huldue	67
Bysvale	76	Husrødstjert	83
Canadagås	21	Husskade.....	97
Digesvale	75	Hvæpsevåge.....	33
Dobbeltbekkasin	52	Hvid stork.....	17
Dompap	104	Hvid Vipstjert.....	80
Drosselrørsanger	88	Hvidklire	55
Duehøg.....	36	Hvidnæbbet Lom.....	11
Dværgfalk	40	Hvidsisken	103
Dværgmåge.....	59	Hvidvinget Korsnæb.....	103
Dværgryle	49	Hvidvinget måge	62
Dværgterne.....	65	Hvinand.....	31
Ederfugl	29	Hættemåge	59
Engpiber	78	Høgesanger	88
Engsnarre	43	Indisk Gås	21
Enkeltbekkasin.....	51	Isfugl.....	72
Fasan.....	42	Islandsk Ryle	48
Fiskehejre	16	Islom	11
Fiskeørn.....	39	Jernspurv	81
Fjeldvåge	38	Karmindompap.....	104
Fjordterne	64	Kaspisk måge	62
Flodsanger.....	87	Kejserørn	38
Fløjlsand	31	Kernebider	105
Fuglekonge.....	91	Kirkeugle.....	70
Gransanger.....	90	Klyde.....	45
Gravand.....	23	Knarand	24
Græshoppesanger.....	86	Knopsvane.....	17
Grønbenet Rørhøne.....	43	Kongeederfugl.....	30

Kongeørn.....	39	Rødstjert.....	83
Kortnæbbet Gås.....	19	Rødstrubet Lom.....	10
Kortttået Træløber.....	95	Rødstrubet Piber.....	78
Krikand.....	25	Rødtoppet Fuglekonge.....	91
Krumnæbbet Ryle.....	50	Rødvinget Braksvale.....	45
Kvækerfinke.....	100	Rørdrum.....	16
Kærløber.....	51	Rørhøg.....	35
Landsvale.....	76	Rørsanger.....	87
Lapværling.....	105	Rørspurv.....	106
Lille Flagspætte.....	74	Råge.....	98
Lille Fluesnapper.....	91	Sabinemåge.....	59
Lille Kjøve.....	58	Sandløber.....	49
Lille Kobbersneppe.....	53	Sangdrossel.....	85
Lille Korsnæb.....	103	Sanglærke.....	74
Lille Lappedykker.....	11	Sangsvane.....	18
Lille Præstekrave.....	45	Savisanger.....	87
Lille Skallesluger.....	32	Sildemåge.....	61
Lunde.....	67	Silkehale.....	80
Lundsanger.....	90	Silkehejre.....	16
Lærkefalk.....	41	Sivsanger.....	87
Løvsanger.....	90	Sjagger.....	85
Mallemuk.....	13	Skarv.....	14
Mandarinand.....	24	Skestork.....	17
Markpiber.....	77	Skovhornugle.....	70
Mellemkjøve.....	57	Skovpiber.....	77
Misteldrossel.....	86	Skovsanger.....	90
Mosehornugle.....	71	Skovskade.....	97
Moskusand.....	24	Skovsneppe.....	52
Mudderklire.....	56	Skovspurv.....	100
Munk.....	89	Skægmejse.....	92
Mursejler.....	71	Skærpiber.....	78
Musvit.....	94	Slørugle.....	69
Musvåge.....	37	Småspove.....	53
Natravn.....	71	Snespurv.....	105
Nattergal.....	82	Solsort.....	84
Natugle.....	70	Sort Glente.....	34
Nordisk Lappedykker.....	13	Sort stork.....	17
Nøddekrige.....	97	Sortand.....	30
Odinshane.....	57	Sortgrå Ryle.....	50
Perleugle.....	71	Sorthalset Lappedykker.....	13
Pibeand.....	24	Sorthovedet måge.....	58
Pibesvane.....	18	Sortklire.....	54
Pirol.....	96	Sortkrage.....	98
Plettet Rørvagtelt.....	42	Sortmejse.....	93
Pomeransfugl.....	46	Sortrygget Hvid Vipstjert.....	80
Pungmejse.....	95	Sortspætte.....	73
Ravn.....	99	Sortstrubet Bynkefugl.....	84
Ride.....	63	Sortstrubet Lom.....	10
Ringdrossel.....	84	Sortterne.....	65
Ringdue.....	68	Splitterne.....	63
Rovterne.....	63	Spurvehøg.....	37
Rød Glente.....	34	Spætmejse.....	95
Rødben.....	55	Stellersand.....	30
Rødhals.....	82	Stenvender.....	57
Rødrygget Tornskade.....	96	Steppehøg.....	36

Stillits	102	Tejst.....	66
Stor Flagspætte	73	Temmincksryle.....	50
Stor Hornugle.....	69	Thorshane.....	57
Stor Kobbersneppe	52	Tinksmød	56
Stor Korsnæb.....	104	Topmejse	93
Stor Præstekrave	46	Toppet Lappedykker	12
Stor Skallesluger.....	33	Toppet Skallesluger	32
Stor Skrigeørn.....	38	Tornirisk	102
Stor Tornskade	96	Tornsanger	89
Storkjove.....	58	Trane	44
Storlom	11	Tredækker	52
Stormmåge	60	Troidand.....	28
Storpiber	77	Træløber	95
Storspove	53	Tundrasædgås.....	19
Strandhjeje.....	47	Turteldue.....	69
Strandskade.....	44	Tyrkerdue.....	68
Stær.....	99	Tårnfalk.....	40
Sumpmejse.....	93	Vagtel	42
Svaleklire	56	Vandrefalk.....	41
Svartbag	63	Vandrikse.....	42
Sædgås	18	Vandstær	81
Søkonge	67	Vendehals.....	72
Sølvhejre	16	Vibe	47
Taffeland.....	28	Vindrossel.....	86
Tajgasædgås	18		

